53ste Jaargang | *Dit no. bestaat uit 5 bladen* | DONDERDAG 4 JANUARI 1940 | No. 3

NIEUWSBLAD van het NOORDEN

Dagblad voor de Noordelijke Provinciën

WAARIN OPGENOMEN DE PROVINCIALE GRONINGER COURANT OPGERICHT 1787

ABONNEMENTSPRIJS: in de stad Groningen 50 ct. per maand of f 1.50 per 3 maand, franco door geheel Nederland f 2.35 (plus disp. kosten). — Giro no. 83863. — Telefoonnummer van de Directie 574, Redactie 184 en 318. Abonnementen en advertenties 880 en 341. 's Avonds na 7 uur en 's Zaterdags na 4 uur uitsluitend 880, b. g. g. 2978.

ADVERTENTIËN uit de 3 Noordel. Provinciën van 1—5 regels f 1.—, elke regel meer 20 ct. Kleine advertentiën tot en met 10 regels en Familieberichten 15 cts. per regel (bij vooruitbetaling), elke regel meer 20 cts. Van buiten deze Provinciën 1—5 regels f 1.50, elke regel meer 30 ct.

UITGAVE. R. HAZEWINKEL JZN's UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ N.V.

BUREAUX: GEDEMPTE ZUIDERDIEP BIJ DE HEERESTRAAT, GRONINGEN

Amerika kan niet gelukkig en welvarend leven terwijl daarbuiten handel en cultuur der menschheid vernield worden

Roosevelt waarschuwt in zijn rede tot het Congres tegen de stelling: „dat de oorlog in Europa ons niet aangaat"

„Wij moeten voor ons uitkijken"

President Roosevelt heeft in de derde zitting van het 76ste Congres een rede uitgesproken, waarin hij zei: „De sociale en economische omstandigheden, die in het buitenland verkeerd geleid zijn, totdat zij uitliepen op revolutie en dictatuur, zijn dezelfde als die, waarmede wij hier worstelen om ze vreedzaam in het binnenland te regelen. De dictaturen en de philosophie van het geweld hebben in bijna ieder geval haar oorsprong gevonden in de noodzakelijkheid van drastisch optreden ter verbetering van binnenlandsche toestanden, waar het democratische optreden **om de een of andere reden in gebreke bleef te beantwoorden aan moderne behoeften en eischen".**

Roosevelt herinnerde aan de waarschuwing, die vervat was in vroegere boodschappen aan het Congres, en volgens welke de Amerikaansche burgers in hun dagelijksch leven den schok zouden voelen van gebeurtenissen op andere continenten, en hij sprak een waarschuwing uit tegen degenen, die er op aandrongen, dat de Vereenigde Staten als een eigen behoeften voorziende eenheid gelukkig en welvarend konden leven met een veilige toekomst binnen een hoogen muur van isolatie, terwijl daarbuiten de rest der beschaving en de handel en cultuur der menschheid vernield werden. „Ik kan de gevoelens begrijpen van degenen, die de natie waarschuwen, dat zij nooit weer toestemming zullen geven tot het zenden van Amerikaansche jongelieden naar Europeeschen bodem. Maar niemand heeft hun gevraagd die toestemming te verleenen, want niemand verwacht een dergelijke onderneming".

„De overweldigende meerderheid van mijn medeburgers laat niet in het minst de hoop en de verwachting varen, dat de Vereenigde Staten niet zullen worden verwikkeld in militaire deelneming aan den oorlog. Er is een groot verschil tusschen buiten dezen oorlog blijven en beweren, dat deze oorlog ons niet aangaat. Wij behoeven niet met andere naties ten oorlog te trekken, maar op zijn minst kunnen wij met andere naties er naar streven aanmoediging te geven aan de soort van vrede, die de moeilijkheden der wereld zal verlichten en daardoor ook onze eigen natie zal helpen. Wij moeten voor ons uitkijken en de mogelijkheden voor onze kinderen zien, wanneer de rest der wereld mocht worden overheerscht door geconcentreerd geweld alleen.

Wij moeten voor ons uitkijken om de gevolgen te zien voor onze eigen toekomst, wanneer alle kleine landen in de geheele wereld zich hun onafhankelijkheid zien ontnomen of louter aanhangsels worden van betrekkelijk uitgestrekte machtige militaire systemen.

Wij moeten echter voor ons uitkijken om te zien, wat voor leven onze kinderen zouden moeten leiden, wanneer een groot deel van de rest van de wereld gedwongen werd den god te aanbidden, die opgelegd werd door een militairen heerscher of wel verboden werd, een god te aanbidden."

„Wij moeten voor ons uitkijken en de gevolgen zien voor onze toekomstige geslachten, wanneer de wereldhandel zou worden gecontroleerd door een of andere natie of groep van naties, welke die controle door militair geweld instelt. De volkeren van andere landen hebben het recht een eigen regeeringsvorm te kiezen, maar wij in dit land gelooven nog steeds, dat een dergelijke keuze gebaseerd behoort te zijn op zekere voorwaarden, welke wij overal essentieel achten. Wij weten, dat wij zelf nooit geheel veilig in ons land zullen zijn, tenzij andere regeeringen die vrijheden erkennen".

De handelskanalen

Voortgaande sprak Roosevelt de hoop uit, dat hetgeen in de beide Amerika's gedaan wordt, welker 21 republieken eensgezindheid van idealen ten toon hebben gespreid in haar practische betrekkingen, ook op andere vastelanden gedaan zal kunnen worden. De president drong er op aan, dat de huidige methode der Amerikaansche handelsovereenkomsten zou worden uitgebreid als onontbeerlijk deel der fundeering van iederen stabielen, duurzamen vrede. „De oude voorwaarden van den wereldhandel hebben geen duurzamen vrede gegeven. Wanneer de tijd komt, moeten de Vereenigde Staten hun invloed gebruiken om de handelskanalen in de wereld te openen, opdat geen enkele natie zich in latere dagen gedwongen zal voelen met wapengeweld na te streven, wat zij door vreedzaam overleg zeer wel verkrijgen kan.

Ik leg den nadruk op het leiderschap, dat dit land op zich kan nemen, wanneer de tijd komt voor een vernieuwing van den wereldvrede.

Die invloed zal ten zeerste verzwakt worden, wanneer deze regeering zich schuldig zou maken aan handels-egoïsme. De eerste president der Vereenigde Staten heeft gewaarschuwd tegen de verwikkelingen van bondgenootschappen, de huidige president der Vereenigde Staten heeft dat voorschrift onderschreven en volgt het op. Handelssamenwerking met de rest der wereld vormt echter op geenerlei wijze een schending van dat voorschrift".

Geen Europeesche oplossing der werkloosheid

De president zei voorts met het oog op de onzekerheid in de wereld het Congres te vragen om uitbreiding van leger en vloot, niet gebaseerd op paniek maar op gezond verstand. Verder vroeg hij heffing van voldoende aanvullende belastingen. Sprekende over de werkloosheid verwierp Roosevelt de „Europeesche oplossing, die er in bestaat werklozen te gebruiken voor den opbouw van buitengewone bewapeningen, welke tenslotte uitloopen op dictaturen".

De president is voorstander van de Amerikaansche manier — door verhooging van het nationale inkomen. „Als een eensgezind volk moeten wij op dit vasteland de vlammen brandende houden van de menschelijke vrijheid, rede, en democratie en eerlijkheid als levende zaken, die behouden moeten worden voor de betere wereld, welke zal komen. Mogen onze kinderen op het jaar 1940 wijzen als op een ander tijdperk, toen de democratie haar bestaan rechtvaardigde als het beste regeeringsinstrument, dat nog door de menschheid uitgedacht is".

De redevoering werd door de radio uitgezonden in het Engelsch, Fransch, Duitsch, Portugeesch en Spaansch.

De ontvangst

In diplomatieke kringen te Washington wordt de rede beschouwd als een bevestiging van de moreele solidariteit met de beginselen, waarvoor de geallieerden in den oorlog zijn gegaan. Zonder een land te noemen, heeft de president duidelijk laten blijken, dat de Vereenigde Staten bedreigd zouden worden, wanneer de komende geslachten het hoofd zouden moeten bieden aan een wereld waar het recht van den sterkste zou heerschen.

Roosevelt heeft verklaard, dat de Vereenigde Staten innig gehecht blijven aan den vrede, doch deze kan slechts gehandhaafd blijven, wanneer zekere grondbeginselen geëerbiedigd worden.

Een aantal republieken heeft de rede goedgekeurd, met uitzondering van de passages, waarin de president het voortzetten van de politiek van handelsverdragen aanbeveelt.

Ook een aantal democraten levert evenwel critiek op dit punt.

Credieten voor de bescherming der neutraliteit

President Roosevelt heeft het congres verzocht onmiddellijk 271.999.523 dollar te voteeren voor de bescherming van de Amerikaansche neutraliteit en ter versterking van de nationale verdediging.

Het deficit

Het deficit op de begrooting der Vereenigde Staten bedraagt voor de eerste zes maanden van het financieele jaar 1939-'40 2.023.238.159 dollar, aldus een mededeeling van het departement van de schatkist.

De totale uitgaven bedragen 4.767.467.673 dollar, de inkomsten 2.744.299.513 dollar.

Het einde Juni 1940 afloopende jaar zal het deficit naar schatting 4 milliard bedragen.

„On Amerikaansche activiteit"

De commissie-Dies, welke twee jaren lang een onderzoek heeft ingesteld naar „on-Amerikaansche activiteit," heeft een verslag van bijna 15.000 woorden gedeponeerd bij het bureau van de Kamer van Afgevaardigden.

Volgens dit document werden ongeveer een millioen Amerikanen direct beïnvloed door de ondermijnende werkzaamheden van buitenlandsche agenten in de Vereenigde Staten. Deze invloed is als gevolg der internationale gebeurtenissen evenwel snel verminderd.

In het verslag wordt met name geconcludeerd:

1. De groote meerderheid der leden van de C.I.O. (Comité voor Industrieele Organisatie), ook de president, John Lewis, zijn geen communisten.

2. Het Duitsch-Russische pact heeft er eenigszins toe bijgedragen de constitutioneele democratie te beschermen door „den waren aard van alle dictatuurlanden te doen uitkomen en de tusschen het fascisme van Hitler en het communisme van Stalin bestaande gelijkheid te onthullen."

3. De German American en de Amerikaansche communistische partij worden door agenten van vreemde landen gestopt en de Amerikaansche autoriteiten moeten hun optreden nagaan.

De aardbevingsramp in Turkije

27.000 slachtoffers, waarvan alleen reeds 14.000 te Erzindjan

Een voorloopige optelling van de aantallen slachtoffers der aardbevingscatastrophe in Turkije na een bergingswerk van één week, geeft tot resultaat in de steden en districten van Siwas, Amasia, Refaliye, Ordoe, Tokat, Niksar, Goemoesjane, Giresoen, Yozgat en Soesjehir een totaal van 13.000 dooden en 3 tot 4000 gewonden. De verliescijfers der stad Erzindjan zijn nog niet volledig. Men raamt ze op 14.000. De berging is nog niet geëindigd, het vervoer der daklooze bevolking is aan den gang. Zij worden over het geheele land verdeeld, aangezien de getroffen steden en dorpen in den winter onbewoonbaar zijn geworden. President Inoenoe is uit het aardbevingsgebied in Ankara teruggekeerd.

De Raad van Volkscommissarissen der Sovjet-Unie heeft besloten 10.000 dollars te schenken ten behoeve van de hulpverleening aa nde slachtoffers van de aardbeving in Turkije.

OVERZICHT

De houding tegenover Sovjet-Rusland. — Finland steunen zonder met Moskou in oorlog te komen.

Finland verdient en heeft ook de sympathie van het grootste deel der wereld. Als er geen Duitsch-Engelsche oorlog ware geweest, had Rusland nooit den moed gehad een oorlog tegen Finland te beginnen. Immers Duitschland werd beschouwd als vijand no. 1 bij de Sovjet-agressie naar het Westen gericht, en achter Duitschland had heel het verdere West-Europa gestaan. Thans heeft het pact tusschen Berlijn en Moskou de heele politieke verhoudingen in Europa gewijzigd en toen dan Rusland zijn aanval op Finland werkelijk doorzette, was er algemeen een groote aarzeling in het bepalen van zijn houding. We hebben dat gezien toen onlangs te Genève de landen, die nog in den Volkenbond zijn overgebleven, bijeen waren. Onder den aandrang der Zuid-Amerikaansche staten, die dreigden anders den Bond te verlaten, kwam men tot een principieele uitspraak ten gunste van de hulp aan Finland, maar de moeilijkheden waren wel heel voorzichtig afgewogen. Eerst nu breekt de overtuiging meer en meer door, dat het dwaasheid is al te schroomvallig op te treden tegen den Russischen agressor.

Het antwoord van Daladier aan den secretaris van den Volkenbond toont ook duidelijk, dat Frankrijk volkomen bereid is, zijn uit het handvest voortspruitende verplichtingen jegens Finland na te komen. De tijd is voorbij van voorzichtige berekening, of men aldus Duitschland als voornaamste tegenstander, in de kaart speelt. De Intransigeant zegt het onverbloemd: de nederlaag van Stalin wordt een nederlaag van Hitler. De triomf van de Finnen schrijdt verre over de grenzen van dit land heen. Zoowel voor de buurlanden als voor de onzijdigen in het algemeen of de positie van de Sovjet-Unie zelf, kan dit onoverzienbare gevolgen hebben. Wie tot nu toe hoopten op den krachtigen militairen steun van de Russen in geval van oorlog, zijn door het gebeurde geschokt en beschaamd. Wie al lang waarschuwden tegen overschatting der kracht van dien „reus met leemen voeten" zetten een hooge borst. Zelfs als de veldtocht — aldus de Temps — geen ander gevolg zou hebben dan die onmacht aan te toonen, zou zij voor het welzijn van heel Europa van groot nut geweest zijn.

Hebben de Franschen geen aanleiding meer Stalin en de zijnen te sparen, ook in Engeland wordt de stemming tegenover de Russen steeds feller. In officieele kringen te Londen wordt natuurlijk ontkend, dat het heengaan te Moskou van ambassadeur Seeds gelijk staat met het afbreken der betrekkingen. De Engelsche politiek blijft uiterst voorzichtig met Rusland omgaan om den toestand niet te vertroebelen en de Sovjet-Unie niet nog meer naar Duitschland op te drijven. Want dat gevaar is er en mag niet worden onderschat. Maar wanneer er grond bestaat voor de in Zuid-Europa gekoesterde vrees, dat Rusland zich naar den Balkan zal wenden, kon Engeland zich wel eens voor de noodzaak geplaatst zien, Roemenië overeenkomstig het bijstandspact te hulp te komen. Een consequentie, die vooral Duitschland zoo vreest, omdat daardoor Italië plotseling aan de zijde van Engeland en Frankrijk zou komen te staan.

Hieruit blijkt, hoe gecompliceerd de politiek wordt, zoodra het vraagstuk-Rusland in zijn consequenties wordt overwogen. Wat niet weg neemt, dat men minder angstvallig wordt dan aanvankelijk, in het steunen van Finland, al zal deze hulpverleening wel blijven beperkt tot de levering van wapens en munitie. Noorwegen en Zweden zouden zich ook wel verzetten tegen doorvoer van geregelde troepen, omdat dit hen bijna zeker met Rusland in oorlog zou brengen, afgezien nog van de vraag, hoe Duitschland hierop zou reageeren. Misschien bestaat de mogelijkheid, vliegtuigen en bemanning aan Finland te leveren. Maar hiermede zal Engeland toch ook zuinig moeten zijn met het oog op zijn eigen oorlogsbehoeften.

Wat Amerika's positie tegenover de Sovjet-Unie betreft, zijn we nog weinig wijzer. Roosevelt's rede tot het Congres heeft dienaangaande geen positieve gegevens verstrekt. Maar Pittman, de voorzitter van de Senaatscommissie voor buitenlandsche zaken, heeft verklaard, dat de wetsontwerpen, welke machtiging geven tot financieele en andere hulp aan Finland, in de nieuwe zitting van het Congres eerst aan de commissie zullen worden voorgelegd. Vernomen wordt, dat de desbetreffende ontwerpen leeningen zullen verstrekken tot honderd millioen dollar en dat deze credieten gebruikt kunnen worden voor den aankoop van oorlogsmateriaal. Ook zal kwijtschelding van de schulden verleend worden. Veel verder zal ook Amerika niet kunnen gaan zonder buiten de technische neutraliteit te treden.

Maar onomwonden spreekt een groot deel van de wereld uit, hoe zij over Rusland's misdaad tegenover Finland oordeelt en dit kan van enorme beteekenis worden voor den dapperen strijd der Finsche Gideonsbende.

Na een maand oorlog in Finland

Vol goeden moed voor de toekomst

De Finsche balans

Havas meldt uit Helsinki:

Na een maand van verwoede gevechten kan men zeggen, dat de Finsche troepen op de landengte van Karelië zich overal gehandhaafd hebben op de linies, die van de rivier Vuoski uitgaan en door verscheidene meren in het Midden en Westen van de landengte van Karelië loopen. Men schat, dat alleen in dezen sector van de Karelische landengte de Russen ongeveer duizend tanks in het veld hebben gebracht. Het Sovjet-opperbevel heeft verscheidene malen versche troepen in den strijd geworpen, doch de aanvallers werden steeds met groote verliezen teruggeworpen. In het bijzonder in den strijd tegen de gemotoriseerde en gepantserde strijdkrachten is de Finsche tactiek uitstekend gebleken. Tot dusver zijn op de verschillende fronten meer dan 400 tanks door de Finnen vernield of buitgemaakt, het meerendeel hiervan op de landengte van Karelië. De Finnen achten het dan ook hoogst waarschijnlijk, dat zij in de toekomst met succes tegenstand zullen kunnen blijven bieden, zelfs als de vijand zonder ophouden aanvalt en zelfs als de Russen door een hevig artillerievuur worden gesteund.

Op de landengte van Karelië zoekt de vijand vooral zijn heil in een stellingoorlog. Aan de andere fronten daarentegen was het een bewegingsoorlog. In het begin beperkten de Finnen er zich toe, den Russischen troepen moeilijkheden en verliezen te berokkenen om hun opmarsch te vertragen. De Finnen trokken terug en verschansten zich in te voren gereed gemaakte stellingen. Van deze stellingen uit hebben zij met succes tegenaanvallen ondernomen en zijn zij erin geslaagd, een groot gedeelte van het verloren terrein te herwinnen. Alle Russische offensieven in de eerste maand van den oorlog zijn volkomen mislukt.

De Russische luchtstrijdkrachten hebben blijkbaar door het bombardeeren van steden en dorpen in het achterland de Finsche bevolking willen demoraliseeren. Het is thans duidelijk, dat dit doel niet is bereikt. Telkens wanneer de Sovjet-luchtmacht militaire objecten bombardeerde, kon zij dit slechts van zeer groote hoogte doen en richtte zij geen noemenswaardige schade aan. De door het Finsche luchtafweergeschut behaalde resultaten overtreffen alle verwachtingen. Van haar kant heeft de Finsche luchtmacht, hoewel het aantal en de snelheid der toestellen bescheiden zijn, den Russen groote verliezen toegebracht. Men schat, dat 150 Russische vliegtuigen, zoowel door het luchtafweergeschut als door de Finsche jagers zijn neergehaald, ongerekend nog de toestellen, die in de wouden terecht zijn gekomen en pas veel later gevonden zullen worden.

Op acht fronten tegenstand

De militaire correspondent van de „Times" in Finland schrijft, dat de Finnen op acht fronten tegenstand bieden. De Finnen zijn evenwel meer bevreesd voor de gevolgen van gebrek aan rust en slaap voor hun troepen, dan voor de aanvallers.

Een moeilijk vraagstuk voor de Finnen is ook de munitievoorziening. In sommige sectoren is bevel gegeven de munitie te sparen en eerst te schieten, wanneer de Russen zoo dicht genaderd zijn, dat het bijna niet meer mogelijk is mis te schieten.

De Finnen zeggen verder, dat hun legerberichten steeds aan de voorzichtige kant worden gehouden en niet overdrijven.

Spionnage-centrale ontdekt

Het Noorsche blad „Harstad Tidende" uit Harstad in het graafschap Troms, bericht, dat, toen de Sovjet-Russische troepen aan 't Noordelijk front de eerste aanvallen deden, de Finsche autoriteiten te Parkkina een uitgebreid spionnagecentrum hebben ontdekt, dat werkte onder leiding van een kapitein van het Finsche leger en een van zijn luitenants. De meest actieve medewerksters waren twee Finschen en een Laplandsche, deze laatste deed dienst als koerier en moest haastboodschappen overbrengen naar Moermansk. In totaal waren bij de zaak ongeveer zestig personen betrokken. Het centrum heeft ongeveer acht jaar voor de Sovjet-Unie gewerkt.

Toen de kapitein merkte, dat hij ontdekt was, heeft hij zelfmoord gepleegd, de overige spionnen zijn gefusileerd.

De ontdekking van het spionnagecentrum, waarvan het bestaan moet worden verklaard door de gemengde bevolking van het geïsoleerde gebied van Petsamo, heeft groote verontwaardiging gewekt onder de Finsche grensbevolking. Door dit spionnagecentrum werden de hinderlagen verklaard, waarin de Finsche troepen in de eerste dagen van de strijd bij Petsamo zijn gevallen.

Ongeregeldheden en sabotage in Rusland

De Italiaansche radio verspreidt een bericht uit Tallinn, waarin melding wordt gemaakt van ernstige ongeregeldheden te Leningrad, die veroorzaakt zijn door een voedseltekort, na de verzending van voorraden naar de Russische troepen bij de Finsche grens.

De omroeper deelde verder mede, dat ook uit Moskou berichten zijn ontvangen over soortgelijke ongeregeldheden.

De Finsche kranten publiceeren een bericht uit Riga, volgens hetwelk op den spoorweg naar Moermansk een Russische troepentrein verongelukt is. Een groot aantal soldaten zou daarbij om het leven gekomen zijn. In Leningrad gelooft men, aldus het bericht, dat het ongeluk is veroorzaakt door sabotage of door het opbreken van de rails door Finsche skipatrouilles.

Noorsche hulp

Naar het Noorsche blad „Tidenstegen" meldt, zullen aan het einde van deze week de eerste honderd Noorsche vrijwilligers naar Finland vertrekken.

Twintig Noorsche artsen hebben vrijwillig deinst genomen voor Finland. Noorwegen hoopt ook binnenkort gevolg te kunnen geven aan Finlands verzoek om 100 verpleegsters. Ruim 25.000 rugzakken zijn thans in Noorwegen bijeengebracht voor de Finsche strijdkrachten.

Duitschland's houding

De diplomatieke correspondent van Reuter verklaart, dat te Londen geen bevestiging is ontvangen van de geruchten, dat Duitschland een scherpe nota zou hebben gezonden aan de regeering van Zweden om te protesteeren tegen het zenden van vrijwilligers, wapens en munitie naar Finland, met het dreigement, dat dit onplezierige gevolgen zou kunnen hebben. Weliswaar blijkt uit de Duitsche pers en radio, dat de Zweedsche hulp aan Finland in Duitschland wordt opgemerkt, doch een officieele reactie heeft dit niet verwekt.

Aan de andere zijde is het begrijpelijk, dat nu Frankrijk en Engeland zelf in oorlog zijn, hun macht om te helpen eenigszins beperkt is. Een aantal omvangrijke bestellingen welke Finland voor het uitbreken van de vijandelijkheden in Engeland heeft gedaan, en welke tengevolge van den oorlog nog niet waren uitgevoerd, worden thans voor levering gereed gemaakt. Ook Frankrijk verstrekt zoowel munitie als geld en de politiek van de Fransche en de Britsche regeering is erop gericht hulp te blijven bieden, ongeacht welken indruk dit zal maken te Moskou of Berlijn.

In sommige kringen wordt gezegd, dat de houding van Duitschland niet zoo duidelijk is, als uit de bovengenoemde geruchten zou blijken.

Het Duitsche nieuwsbureau meldt: „Van Engelsche en Fransche zijde worden in de Europeesche pers berichten gelanceerd, volgens welke Duitschland Finland met wapens zou steunen, dat Rusland Duitschland om militaire hulp gevraagd zou hebben en dat Duitschland die hulp gezonden zou hebben in den vorm van officieren, technici en oorlogsmateriaal.

Van bevoegde zijde wordt in dit verband geconstateerd, dat het overbodig is er op te wijzen, dat al deze beweringen volledig uit de lucht gegrepen zijn.

Zij bewijzen slechts de plompe wijze, waarop Engeland opnieuw tracht de duidelijke Duitsche houding in het Finsch-Russische conflict dubbelzinnig te doen schijnen, om bij de neutralen verwarring te stichten en hen daardoor voor de doeleinden der Westelijke mogendheden te spannen".

Unity Mitford thuis

Gedesillusioneerd

Uit Londen meldt Reuter: Wegens een defect aan de auto heeft gisteren Unity Mitford met haar gezelschap naar Folkestone moeten terugkeeren, waar zij den nacht doorbracht. Heden keerde zij naar huis terug.

Mejuffrouw Mitford zag er bleek uit, doch er was geen spoor van een verband om haar hoofd, dat de berichten zou bevestigen, dat zij in een ziekenhuis te München zou zijn opgenomen geweest wegens een schotwonde.

Haar vader, Lord Redesdale, heeft evenwel verklaard, dat zijn dochter nog erg ziek is.

Unity Mitford is de 25-jarige dochter van Lord Redesdale. Zij genoot een tijdlang een bijzondere vriendschap van Hitler, totdat bij het uitbreken van den oorlog haar ideaal: „een Duitsch—Britsche vriendschap" vernietigd werd. Sindsdien heeft men allerlei verhalen rond haar persoon geweven. Een van die verhalen sprak van een gewelddadig einde aan de vriendschap, ja zelfs van een revolverschot. Hoe het zij, Unity Mitford heeft na verschillende bemiddelingspogingen, o.a. door den hertog van Aosta, neef van den Italiaanschen koning, naar huis mogen terugkeeren, al schijnt zij nog ernstig patiënte te zijn tengevolge van de doorstane emoties.

Rond den oorlog

— 2.350.000 arbeiders in Engeland dringen aan op hoogere loonen, teneinde tegemoet te komen aan de verhoogde kosten van levensonderhoud, hoewel de minister van financiën, Simon, de vakvereenigingen met nadruk had verzocht, dat gedurende den oorlog niet op verhoogingen zou worden aangedrongen.

— De Belgische Kamer heeft met 145 tegen 5 stemmen bij 30 onthoudingen het wetsontwerp op de oorlogswinstbelasting goedgekeurd.

— Onder enthousiast gejuich reden de matrozen van de „Ajax" in autobussen door de voornaamste straten van Montevideo naar een feestelijkheid in de Sayage Polo Club. Op de Plaza de la Independencia werden de wagens een kwartier lang opgehouden door een juichende menigte. Meisjes sprongen op de treeplanken en boden den mannen bloemen aan en schudden hun de hand. Al dien tijd stond een groote menigte zich heesch te juichen en legden cameramen iedere bijzonderheid op de filmstrook vast.

— De Britsche kruiser „Achilles" is gisteren op de reede van Buenos Aires aangekomen. Men verwacht, dat het schip hier voor het brengen van een beleefdheidsbezoek twee dagen zal blijven liggen.

— In de week van 24 tot 31 December hebben de Fransche autoriteiten voor de contrôle op de contrabande 10 schepen aangehouden en 27.000 ton goederen in beslag genomen. Sedert het begin van den oorlog zijn 237 schepen aangehouden en 429.000 ton goederen in beslag genomen.

— Het Britsche ministerie voor den economischen oorlog deelt mede, dat in de week, welke is geëindigd op 30 December, de Britsche commissie voor de contrabande-contrôle 20.800 ton goederen, waarvan men vermoedde, dat zij voor Duitschland bestemd waren, in beslag genomen heeft. Tot deze goederen behoorden 17.500 ton petroleum en aanverwante producten, 1450 ton ertsen en metalen en verder rubber, chemische producten en hout. In de eerste 17 weken van den oorlog heeft de commissie 537.600 ton goederen in beslag genomen.

— Reuter verneemt in welingelichte kringen te Londen, dat steeds meer bewijzen voorhanden zijn, dat sommige firma's in neutrale landen zich leenen tot pogingen om goederen van Duitsche herkomst als neutrale goederen te camoufleeren. De noodige stappen worden genomen om vervoer van dergelijke goederen te stuiten.

— Het Zweedsche stoomschip „Svarton", metende 2475 ton, is door een Duitsche duikboot getorpedeerd buiten de Noordkust van Schotland. Het schip zonk in anderhalve minuut. Twintig leden der bemanning worden vermist, elf overlevenden begaven zich op een vlot en werden gered door een reddingboot.

— Van het Estlandsche schip „Agu" zijn sedert 3 December geen berichten meer ontvangen. Men vreest dat het schip, dat 2200 ton mat en een bemanning van 18 koppen aan boord had, op de Noordzee op een mijn geloopen is.

— De diplomatieke redacteur van de „Times" bericht, dat het Britsche witboek over de besprekingen tusschen Engeland en de Sovjet Unie vermoedelijk in de komende 14 dagen zal worden gepubliceerd.

Deze besprekingen zijn mislukt, omdat Engeland weigerde Rusland de vrije hand te geven ten aanzien van Finland en de Oostzeestaten.

AGENDA voor Groningen

DONDERDAG 4 Januari.

12 uur **Provinciehuis.** Openbare vergadering van Ged. Staten.
3 uur **Frigge:** Demonstratie zuinig koken van de Gemeente Gasfabriek.
8 uur **Het Tehuis:** Maranatha Nieuwjaarssamenkomst. Spreker de heer J. Kasper te Sneek.
8 uur **Het Tehuis:** Evangelie prediking; predikers de heeren T. Palsgraaf en P. Douma.
8 uur **Stadsschouwburg:** Opvoering van „Ik ben zeventien jaar" door Het Nederlandsch Tooneel.
8 uur **Noorderzwembad:** Propaganda-avond Brunhilde.

VRIJDAG 5 Januari.

3 uur **Harmonie:** Vereeniging Oranje. Jaarvergadering.
8 uur **Stadsschouwburg:** Opvoering van „Toen wij trouwden" door Het Nederlandsch Tooneel.

ZATERDAG 6 Januari.

8 uur. **Huize Astoria:** Tusschenbal Instituut Les-2 terhuis.
8 uur. **Huize Astoria:** Tusschenbal Instituut Les-Causerie van len heer J. G. Beurs, over „Langs de kust van de Adriatische Zee, naar Rhodos, Santorini en Athene.

Bioscoop- en Cabaretvoorstellingen van 29 December tot en met 4 Januari.

Luxor Theater: Stan Laurel en Oliver Hardy in „In het Vreemdelingenlegioen". Ann Sheridan, Pat O'Brien, John Payne in „Demonen der Renbaan". Elken dag matinee. Woensdagmiddag kindervoorstelling met „Pip Emma met vacantie".
Beurs Theater: Herman Bouber, Sylvain Poons, Aaf Bouber in „Oranje Hein". De 3 Musketiers in „De gemaskerde Ruiter". Elken dag matinee, met „S.O.S. kustwacht", „Gevaren der Zee" en „De gemaskerde Ruiter". Gedurende de Kerstvacantie kindervoorstellingen om half elf van „Sneeuwwitje".
Grand Theater: Annie van Ees in „Boefje". Dagelijksch matinee.
Cinema Palace: Johnnie Weissmuller, Maureen O'Sullivan, Tarzan Jr. in „Tarzan's verbanning". Robert Young, e.a. in „Rijkdom is geen schande". Elken dag matinee.
Cabaret Frigge: Les 4 Barbara Artistique, Iris-Sisters, danseressen, Charles Artz, Orkest Jack Louis.
Morgen nieuwe programma's.

Het oorlogsfront in Finland

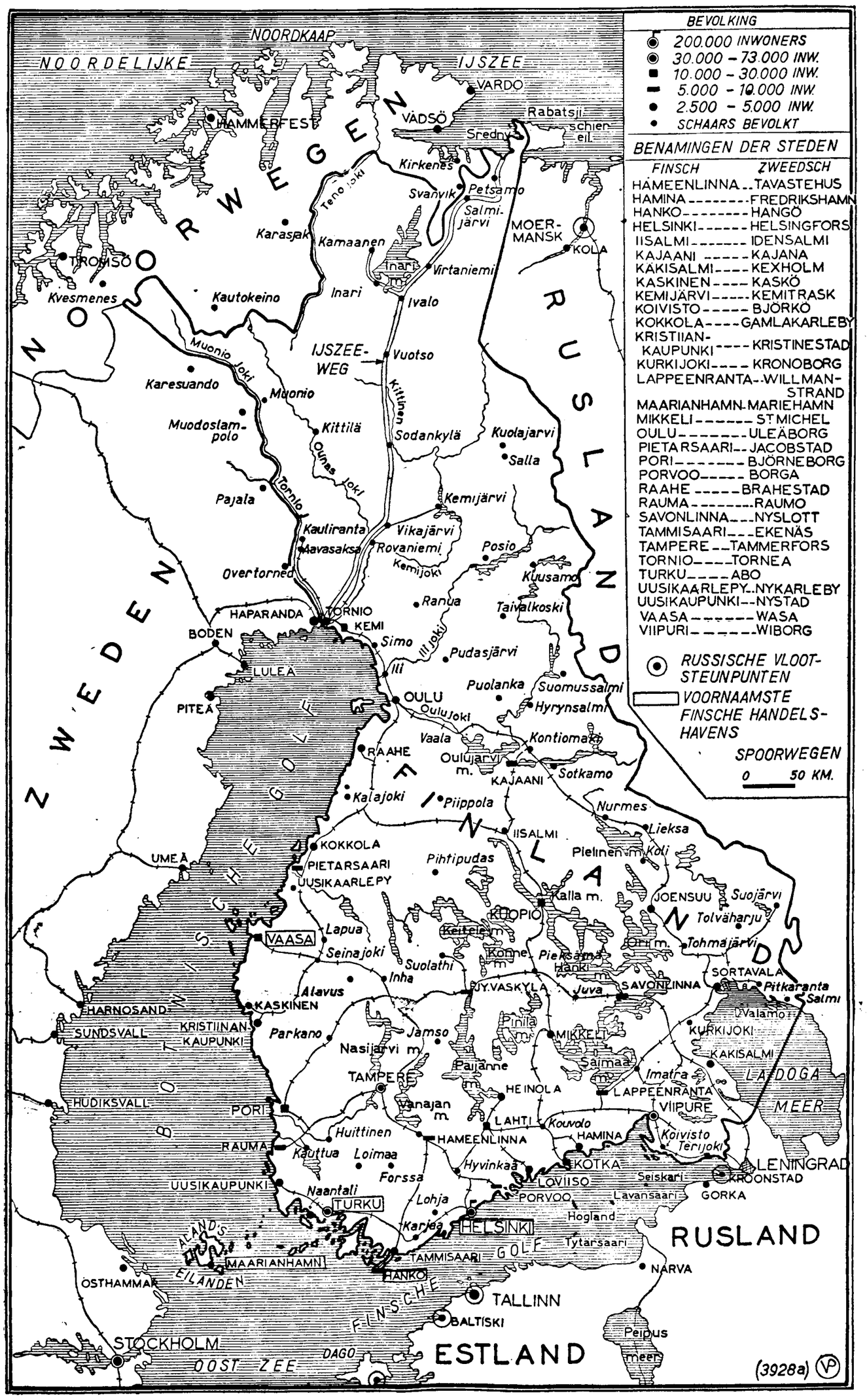

Japan en Sovjet-Rusland

De regeling der grenskwesties

De vorming van gemeenschappelijke commissies tot nieuwe afbakening van de grens tusschen Mantsjoekwo en de Sovjet Unie en tot afbakening van de grens tusschen Mantsjoekwo en Buiten-Mongolië, zal den weg effenen naar een opzienbarende verbetering in de betrekkingen tusschen Japan, Mantsjoekwo, de Sovjet Unie en Buiten-Mongolië, volgens een persbericht uit Hsinking, dat verder zegt, dat zich ruim duizend geschillen hebben voorgedaan langs de grenzen, welke zich uitstrekken over 5000 K.M. tusschen Mantsjoekwo, de Sovjet Unie en Buiten-Mongolië. Van deze geschillen wordt veel beteekenis gehecht aan de volgende vijf punten:

1. De beslissing over het eigendomsrecht van de Khabarowsk-Delta, vroeger gebied van China, dat later door het Tsaristische Rusland is bezet en thans door de Sovjets krachtig is versterkt.

2. Een nieuwe afbakening van de Oostelijke grenslijn nabij Toengning, welke ongeveer 50 meter verschoven is naar den kant van Mantsjoekwo door de overstrooming van 1889.

3. Een regeling van het geschil betreffende den weg langs de grenslijn van Oostelijk Mantsjoekwo.

4. Een regeling van het geschil betreffende een dorpje van 64 gezinnen, dat 40 jaar geleden is gevestigd aan den Noordelijken oever van de Amoer door Mantsjoerijsche boeren, doch door Rusland in 1920 is bezet.

5. Een nieuwe afbakening van de Westelijke grens tusschen Mantsjoekwo en de Sovjet Unie.

Arrestaties in het protectoraat

De Times verneemt uit Belgrado:

Uit Praag wordt vernomen, dat een nieuwe golf van arrestaties slachtoffers heeft gemaakt in het geheel protectoraat, waarbij in het bijzonder vroegere officieren van het Tsjecho-Slowaaksche leger, leden van de pas gevormde regeeringstroepen, leden van het kantoorpersoneel van Skodafabrieken en journalisten als slachtoffer zijn gevallen. Onder andere zijn de generaals Linhart, Zpevacek, Keclik en Fiawa gearresteerd, benevens een groep vroegere officieren, die in Moravië woonden. De buitenlandsche correspondentie-afdeeling van de Skodafabrieken te Pilsen is in verzekerde bewaring gesteld. De gearresteerde journalisten zijn Ivan Herben van de Lidove Noveny en Luda van de Narodna Politika. Voorts bezocht de Gestapo het hoofdkwartier van het illegale blad V Boj, hetgeen beteekent Te wapen. Men neemt aan, dat een aantal redactioneele medewerkers daarbij zijn gedood.

De Tsjechische bewoners van twintig dorpen en stadjes in het district van Milowice in N.-Bohemen, waar oefenterreinen zijn aangelegd voor artillerie, benevens ondergrondsche munitieopslagplaatsen, hebbn aanzegging gekregen zich gereed te maken voor overbrenging naar elders. Ieder gezin heeft het recht een wagen te gebruiken voor het noodzakelijkste huisraad. Men heeft ter plaatse den indruk, dat Duitsche kolonisten deze streek zullen gaan bevolken.

De gemeenteraad van Praag heeft de wetgevende bevoegdheid verloren en is nog slechts een adviesgevend lichaam. Alle geschriften, geteekend door den Tsjechischen eersten burgemeester, worden pas rechts geldig, wanneer de documenten mede zijn onderteekend door den Duitschen gedelegeerde en ieder Tsjechisch districtshoofd heeft een „Duitschen collega.

Technische hoogescholen, laboratoria, klinieken en bibliotheken zijn gesloten; ook de universiteitsbibliotheek, zoodat zelfs studie thuis onmogelijk wordt gemaakt.

Buitenland in enkele regels

— Gisteren werd in het Kabinet van den Joego-Slavischen minister van Handel en Industrie een handels- en betalingsovereenkomst tusschen Frankrijk en Zuid-Slavië onderteekend. De onderhandelingen werden in December te Belgrado gevoerd. Op 21 December was de overeenkomst geparafeerd. Deze overeenkomst zal tot einde 1940 van kracht blijven.

— Rosso, de ambassadeur van Italië, is gisteravond per trein uit Moskou naar Rome vertrokken op grond van een instructie van zijn regeering. In denzelfden trein bevond zich dr. Ritter, de chef van de afdeeling handelszaken van het Duitsche ministerie van buitenlandsche zaken, die naar Berlijn terugkeert. Ritter is te Moskou geweest in verband met de Russisch-Duitsche handelsonderhandelingen, welke nog niet zijn afgesloten. Het verluidt, dat Ritter binnenkort naar Moskou zal terugkeeren.

— Negen misdadigers uit Vilnius (Wilna), die ter dood veroordeeld waren, hebben president Smetona gratie gevraagd. De straf van één hunner is thans gewijzigd in levenslange dwangarbeid: de acht anderen zijn gefusilleerd.

— Gordon Vereker, die tot voor kort secretaris van de Britsche ambassade te Moskou is geweest en op weg naar Engeland door de Duitschers drie weken was vastgehouden, is op een vliegveld in Perth aangekomen, van waar hij zijn reis naar Londen heeft voortgezet.

— Gisteravond werd in een der hoofdstraten van Cork een rechercheur, Roche genaamd, door een schot juist onder het hart getroffen. Enkele oogenblikken te voren hadden Roche en een collega een man aangehouden, die in gezelschap was van een vriend. Roche was vergezeld van twee collega's. Toen zijn collega's hun revolvers trokken, snelde de menigte toe om hulp te bieden en er ontstond een vechtpartij. Later werden twee mannen naar de kazerne overgebracht. Het verluidt, dat een hunner wordt vastgehouden.

Roche werd naar een ziekenhuis overgebracht, waar een spoedoperatie noodig bleek.

— De Londensche bladen berichten, dat de zomertijd dit jaar reeds in Februari zal worden ingevoerd, dus twee maanden eerder dan gewoonlijk. Volgens de bladen zal de zomertijd worden ingevoerd in den nacht van 17 op 18 Februari.

482STE STAATSLOTERIJ

f 1500: 20628
f 400: 15800
f 200: 15192
f 100: 17154 19088 20938

ONDER DE ROTOR

4 Januari. — De humor heeft — gelukkig — een taai leven. Zelfs in de landen, die direct in den oorlog zijn betrokken, is de glimlach niet verstomd. Hij, die in een tijd van gevaar een glimlach voor zichzelf over heeft, is een sterk mensch.

Maar behalve deze sterke glimlach is er ook nog de oolijke en vroolijke, welke evenmin is verstomd. Zoo vergastte United Press zijn lezers op een aardig verhaaltje over de raadgevingen tot het winnen van den oorlog, welke het adviesbureau voor uitvindingen van het Britsche ministerie van bevoorrading dagelijks bereiken. Merkwaardig is de rol, welke dieren in deze wenschen spelen. Als de Rotorist zou adviseeren duikbooten door terzake afgerichte zeemeeuwen te laten opsporen, dan zoudt U hem een flauwe grapjas vinden. Maar in Engeland wonen menschen, die dit in ernst adviseerden.

Wat zoudt U zeggen van het denkbeeld om met heel sterke electro-magneten duikbooten naar de slagschepen toe te trekken en — alsof dit nog niet genoeg is — tegelijkertijd de benaming te electrocuteeren. Gelukkig zijn de ideeën niet altijd zoo luguber. Primitief en niet origineel is het geweer dat om een hoekje schiet.

Verder is er nog de torpedo, die bij missen terug komt om het doel nogmaals te zoeken.

Bij alle narigheid zijn berichten als deze een welkome afwisseling. Ze gewagen van romantiek, ondanks gruwelijke realiteit en ze spreken tot het gemoed van den lezer als de witte spookachtige gestalten der snelvoetige Finnen, die een geweldige overmacht weerstand bieden.

Ook de foto's van dezen tijd zijn ten deele romantisch, zooals bijvoorbeeld die van den bunker hond, die door Duitsche soldaten wordt vertroeteld, van regeeringspersonen en opperbevelhebbers die vlak achter het front in kleine café'tjes en in onderkomens den eenvoudigen maaltijd der soldaten deelen.

Romantisch zijn de verhalen van de propaganda-ministeries en ook hier ontbreekt de humor niet als de toegebrachte verliezen grooter blijken dan mogelijk is, als van 20 vliegtuigen er 30 worden neergehaald, terwijl er 18 op hun basis terug keerden.

Humor en romantiek zijn nog levend gebleven in een wereld van schrikverspreidende werkelijkheid. Pleit het eigenlijk niet voor den mensch, dat zonder dien humor en zonder die romantiek hij niet kan leven, ook niet in levensgevaar?

STAD EN PROVINCIE

Het ijs vraagt twee slachtoffers

Droevig ongeval te Sint Anna Parochie

Hoewel de vorst na de korte dooiperiode van gisteren weer is doorgezet, is het ijs toch overal nog lang niet te vertrouwen!

Dat is gisteren duidelijk gebleken te Sint Anna Parochie waar twee jongens, de 16-jarige W. de Jong en de 18-jarige H. Bouma, beiden uit Sint Jacobi Parochie door het ijs van de Blikvaart zakten.

Toegeschoten omstanders slaagden er na enkele oogenblikken in de beide jongens op den wal te brengen, doch de inmiddels gewaarschuwde geneesheer kon slechts den dood constateeren.

Teraardebestelling J. Kok Szn.

Hedenmorgen werd op Esserveld teraardebesteld het stoffelijk overschot van wijlen den heer J. Kok Szn., Ridder in de Militaire Willemsorde.

De stoet werd voorafgegaan door drie tamboers met omfloerste trom en het vuurpeleton. Naast de lijkauto liepen vier onderofficieren-slippendragers terwijl een groep militairen onder bevel van den eersten luitenant R. Bergsma en een deputatie der Koninklijke Marechaussee den stoet sloot. In den stoet bevonden zich enkele Ridders Militaire Willemsorde.

Op de begraafplaats werd, nadat de kist, welke met de Nederlandsche vlag was gedekt, was neergelaten, door het vuurpeleton een salvo boven de groeve gelost.

Begrafenis van mej. G. H. Albers

Op de Noorderbegraafplaats alhier is hedenochtend ter aarde besteld het stoffelijk overschot van mej. G. H. Albers, leerares aan de Meisjes H.B.S. te Leeuwarden, die Zondag in het Academisch Ziekenhuis alhier is overleden. Haar heengaan heeft onder haar collega's en haar leerlingen groote ontroering gewekt. Zooals de directrice der school, mej. M. A. de Bruijne, elders getuigde, heeft de geestkracht, waarmee mej. Albers haar lijden heeft gedragen, allen, die haar van nabij gekend hebben, diep getroffen. Haar werk heeft zij altijd met groote liefde vervuld en zij heeft daardoor zeer mooie resultaten bereikt. Zij werd door haar leerlingen zeer bemind en aan de school heeft haar heengaan een groote leegte achtergelaten.

De Directrice, leeraressen, leeraren en een aantal leerlingen hebben de reis van Leeuwarden naar Groningen gemaakt, om getuigenis af te leggen van hun eerbied en genegenheid voor de overledene. Bovendien vertolkte een achttal bloemstukken, waaronder een van de school, de gevoelens van rouw over dit verscheiden.

Aan het graf werd niet gesproken. Met een stillen groet namen collega's en leerlingen afscheid van de beminde doode.

Sterfgevallen mond- en klauwzeer

In de week van 17 tot en met 23 December 1939 stierven hier te lande aan het mond- en klauwzeer 7 runderen en 23 kalveren. Nagekomen opgaven van de gemeente Ommen over de maanden September, October en November 1939: 15 runderen, 11 kalveren en 7 varkens en biggen.

Tweede Groninger schip in Engeland in beslag genomen

Thans ook de „Njord"

Behalve het m.s. „Martini" is ook het m.s. „Njord", van P. van Wering te Delfzijl, door de Engelschen in beslag genomen. De schepen hebben te Vigo diverse voor Nederlandsche firma's bestemde partijen stukgoederen, geen contrabande, geladen uit het Duitsche s.s. „Rio Janeiro", dat op reis van Z. Amerika naar Rotterdam, begin September bij het uitbreken van den oorlog juist te Vigo binnenliep. Reeds voor de aankomst van de m.s. „Martini" en „Njord" te Vigo, zijn de benoodigde certificaten voor de geheele lading, gelegaliseerd door het Britsche consulaat, opgezonden naar Londen. Het is de scheepsagenten dan ook onbegrijpelijk op welke gronden de Engelsche autoriteiten beslag hebben gelegd op schip en lading.

UITSPRAKEN VAN GED. STATEN.

Beroepen krachtens artikel 76 der l.o. wet 1920

In de hedenmiddag gehouden openbare vergadering hebben Gedeputeerde Staten uitspraak gedaan op een drietal beroepen, ingesteld krachtens art. 76 der lager onderwijswet 1920.

1e. Op het beroep van het bestuur der bijzondere school te De Wilp tegen het besluit van den Raad der gemeente Marum, waarbij het verzoek om beschikbaarstelling van gelden, noodig voor het aanschaffen van een Philips' filmstrookprojector en bijbehoorende reservelamp en 21 filmstrooken voor het aardrijkskunde-onderwijs werd afgewezen.

Ged. Staten hebben het ingestelde beroep ongegrond verklaard.

2e. Op het beroep van de Vereeniging tot stichting en instandhouding van Christelijke scholen voor lager onderwijs te Siddeburen, tegen het besluit van den raad der gemeente Slochteren, waarbij afwijzend werd beschikt op het verzoek om de benoodigde gelden beschikbaar te stellen voor een reeds aangebrachte veranderingen in het buizenstelsel der centrale verwarmingsinstallatie van de school te Siddeburen. De Raad wees deze aanvragen af omdat het zijns inziens onderhoud betrof en niet een verandering van de inrichting.

Ged. Staten hebben met handhaving van het raadsbesluit het beroep ongegrond verklaard.

3e. Op het beroep van de Vereeniging tot stichting en instandhouding van scholen met den Bijbel te Ten Boer, die aan den gemeenteraad gevraagd had om beschikbaarstelling van gelden voor de betegeling, tot een oppervlakte van 350 M2 van de speelplaats harer school voor gewoon lager onderwijs te Ten Boer, met basaltinetegels. De Raad heeft deze aanvrage afgewezen, omdat naar zijn meening door een inwilliging de normale eischen aan het geven van lager onderwijs te stellen, zouden worden overschreden.

Gedeputeerde Staten hebben met vernietiging van dit raadsbesluit, het beroep gegrond verklaard en bepaald, dat het door het schoolbestuur gevraagde, behoort te worden verleend.

Ned. Bond van Chr. Fabrieks- en Transportarbeiders

Men schrijft ons: De afd. Groningen van bovengenoemden bond hield in de geheel bezette groote benedenzaal van het Tehuis, onder leiding van den eersten voorzitter, den heer G. D. Hoeksema, haar feestelijke jaarvergadering.

De heer Hoeksema verwelkomde in het bijzonder de afgevaardigden van den Gron. Chr. Besturenbond en van de zusterorganisaties van Hoogkerk en Winsum.

De eerste secretaris, de heer F. Staal, bracht verslag uit over het jaar 1939, waarin tot uiting kwam, wat er zoo al in het verloopen jaar is verricht.

Het mannenkoor „Toenadering", onder leiding van den heer H. Steendam, bracht eenige moole zangnummers in het midden, terwijl de avond verder gevuld werd met voordrachten en samenspraken.

De heer Groenewold, voorzitter van den Gron. Chr. Besturenbond, sprak hartelijke woorden tot de afdeeling Groningen, evenals de afgevaardigde van Hoogkerk.

Aan het einde van deze gezellige samenkomst dankte de eerste voorzitter allen, die hadden medegewerkt tot het welslagen van dezen feestavond.

Korte berichten

— Bij beschikking van den Minister van Financiën zijn benoemd tot rijksklerk der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, de heeren A. Y. Dijkstra te Zuidhorn (krt. der dir. bel.) en M. S. de Boer te Franeker (kr. der dir. bel. enz.).

— De assistent der directe belastingen enz., H. Wolt, te Ter Apel, is in verband met een onlangs gehouden examen, bij beschikking van den Minister van Financiën aangewezen als candidaat voor opleiding tot een middelbaren rang bij den visitatiedienst.

— Aan het Post- en Telegraafkantoor te Groningen en de daaronder ressorteerende bij- en hulppostkantoren, poststations en postagentschappen werd gedurende de afgeloopen maand ingelegd f 144.813.82, terugbetaald f 215.550.97.

— In een ledenbijeenkomst van de Mij. voor Nijverheid en Handel, Dept. Groningen, zal Maandag a.s. ir. J. D. Wackwitz van de Philips-fabrieken te Eindhoven spreken over zijn ervaringen met het gebruik van de film als hulpmiddel ter verhooging der fabrieksefficiency.

— B. en W. van Groningen bieden den raad een aanbevelingslijst aan voor de tijdelijke benoeming van leerares in de wiskunde aan de Meisjes H.B.S., n.l.: 1 mej. M. A. Verlaan te Groningen en 2 mej. L. H. Kuiper te Heerlen. Verder bieden B. en W. den raad de voordracht aan voor de benoeming van een onderwijzer aan School XXVII (Schippersschool): 1 J. Smit, onderwijzer aan School XXVII alhier, 2 E. Wolthuis, tijdelijk onderwijzer aan School XXXXIII alhier, 3 H. G. Antema, onderwijzer te Hilversum.

— B. en W. van Groningen stellen den raad voor gelden in rekening-courant op te nemen tot een maximum bedrag van f 1.300.000 bij de Rotterdamsche Bankvereeniging N.V., f 300.000 bij de Amsterdamsche Bank N.V., f 500.000 bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V. en f 500.000 bij de Incasso-Bank N.V.

LEEK. Uit waardeering voor de diensten als geneesheer bewezen is aan den heer F. Hogewind, arts te Leek, bij zijn vertrek naar Groningen, in intiemen kring door een commissie uit zijn talrijke herstelden en loopende patiënten een mooi album van Italiaansch leer, inhoudende o.a. een 50-tal foto's uit Leek en omliggende dorpen, aangeboden. De vertrekkende geneesheer aanvaardde het geschenk met groote erkentelijkheid aan de gevers en bracht daarvoor hartelijken dank. Dr. Hogenwind wordt assistent bij prof. Polak Daniëls.

ONSTWEDDE. Door den gladden weg geraakte een trailer geladen met stroo in een sloot. Toen tegen den avond een zware mist opkwam, botsten enkele auto's op dit verkeersobstakel. Ook de boderijder Hidding passeerde juist, toen van de tegenovergestelde richting een truck met trailer van Fruitema van O. Pekela kwam. Door het slechte uitzicht botste de truck tegen den bodewagen, die in de sloot kantelde. Hidding kon nog bijtijds terzijde springen. Aan de truck werd nogal materieele schade aangebracht. Persoonlijke ongelukken zijn gelukkig niet te betreuren.

WEDDE. Onder presidium van den heer H. Bots vergaderde in hotel Rijnberg de Jeugdclub van Landbouw en Maatschappij, afd. Wedde. De heer H. J. Nijks sprak over „Het doel der jeugdbeweging". Mej. G. Melllema droeg voor „Het Geschenk". Vervolgens werd door den heer H. Bots een improvisatie gehouden over „De huidige toestand", terwijl door mej. Gr. Mellema een inleiding werd gehouden over „De internationale toestand". De heer J. Nijks gaf een luimige voordracht ten beste, waarna werd voorgelezen uit „De Leeuw van Modderspruit".

VRIES. Het was Dinsdag 25 jaar geleden, dat dr. J. v. d. Berg Wzn. zich in deze gemeente heeft gevestigd als arts. De vorige maand werd een comité opgericht, waarvan de burgemeester, mr. E. W. de Fielliettaz Goedhart, het eere-voorzitterschap op zich nam, terwijl de oud-burgemeester, mr. D. W. Molhuysen, het voorzitterschap bekleedde. De penningmeester, de heer J. Rozeboom, had een aangename taak, daar zeer vele bijdragen binnen kwamen. De huldiging had plaats in het hotel Homan. Tegen achten werd de jubilaris met zijn gezin door het Harmoniecorps van huis gehaald en onder de vroolijke tonen van de muziek ging het naar het hotel, waar bij aankomst bleek, dat de groote zaal reeds geheel bezet was, terwijl nog steeds belangstellenden toestroomden, met het gevolg, dat de zaal feitelijk te klein was. Op het tooneel en in de zaal bevonden zich talrijke mooie bloemstukken.

Allereerst nam de Burgemeester het woord en hierna mr. Molhuysen, die namens de patiënten aanbood: een zilveren casette, een zilveren theeservies en een sterilisatieketel. Verder werd het woord gevoerd door den heer J. Vrieling als directeur van de Boerenleenbank, waarvan de jubilaris deel uitmaakt van het College van Toezicht, mevrouw Boerema—Jager namens de onderafd. v. h. Groene Kruis „Moeder en Kind", ds. Klumper namens de Ned. Herv. Gemeente, de heer Swart namens Zeijen en omstreken. Door den heer en mevr. Freeling werd de jubilaris toegesproken als Thomasvaer en Pieternel. De jubilaris heeft een woord van dank gesproken. Het was reeds na middernacht toen men huiswaarts toog.

DIEVER. De afdeeling van den C.J.B.T.B. vergaderde alhier onder presidium van den heer K. Hessels te Wapse. De heer J. Timmerman te Wittelte hield een inleiding over „Ordening in den landbouw," terwijl na de pauze de heer H. Hessels te Wittelte het onderwerp „Bedrijfsvoering" inleidde. Over beide onderwerpen werd een leerzame en interessante bespreking gevoerd.

De afdeeling Diever was aangewezen tot het benoemen van een commissie tot het nazien der boeken van de afdeeling Drenthe van den Bond. Hierin namen zitting de heeren H. Eggink, K. Hessels en H. Gruppen.

GIETEN. In tegenwoordigheid van het bestuur van „Moeder en Kind" had in het Nutsgebouw, onder leiding van Zuster Bonnema van Rolde — vroeger te Assen — de laatste les plaats van den Moedercursus. Zuster Bonnema dankte het bestuur van „Moeder en Kind" voor de medewerking, ondervonden bij het inrichten van dezen goed bezochten cursus. Namens de deelneemsters bood mevr. Luis Zuster Bonnema een bloemenmand aan.

LAATSTE BERICHTEN

Palestina

Verbetering in den economischen toestand

JERUZALEM, 4 Jan. (Havas.) De economische toestand in Palestina is aanmerkelijk verbeterd, de handelsbetrekkingen met de naburige landen zijn toegenomen, uitgebreide openbare werken worden voorbereid en de industrie ontwikkelt zich.

In de plenaire zitting van den Nationalen Joodschen Raad heeft de voorzitter, Ruthenberg, medegedeeld, dat de regeering een half millioen pond sterling ter beschikking heeft gesteld voor openbare werken. De Joodsche werkloozen hebben de laatste drie maanden 45.000 pond sterling aan ondersteuning ontvangen, 10.000 pond van de regeering, 15.000 van het Joodsche agentschap en de rest van de werkloozenfondsen.

Duitschland

De ontvangst van de rede van Roosevelt

BERLIJN, 4 Jan. (D. N. B.) Bij de bespreking van de rede van Roosevelt gaat de belangstelling der bladen vooral uit naar de verklaringen van den president over de gevaren, die de kleine naties voor haar onafhankelijkheid bedreigen en over de gevolgen, die de contrôle van den wereldhandel door een natie of groep van naties ook voor Amerika moet hebben. Er wordt op gewezen, dat dit opmerkingen zijn, die in Duitschland bijzondere beteekenis hebben in verband met de Britsche blokkade-oorlogsmethoden, waarbij geen rekening wordt gehouden met de neutralen, en verder met het oog op de Engelsche pogingen, den oorlog uit te breiden en het streven, kleine naties tot volgzame organen van Engelsche souvereiniteitsbelangen te maken.

Met belangstelling maakt men ook melding van de verklaringen van Roosevelt, waarin hij de veroveringsmethoden van de zeventiende en achttiende eeuw veroordeelde.

Er wordt op gewezen, dat, naar bekend, in dien tijd de thans weder door Daladier gepropageerde politiek van Richelieu tot verdeeling van Duitschland werd gevoerd.

Finland

Nieuwe Finsche successen

STOCKHOLM, 4 Jan. (Havas). De correspondent van de „Social Demokraten" in Finland bericht, dat twee Sovjetrussische divisies bij Aglajaervi op het punt staan omsingeld te worden. De toestand van de Russen in dit moerassige gebied is zeer ernstig, aangezien zij van hun ravitailleeringsbases zijn afgesneden. De Russische verliezen aan het geheele front zijn enorm groot in vergelijking met de Finsche verliezen. Bij Suomosalmi zijn slechts 100 Finnen gesneuveld tegen duizenden Russen.

Ook de Finsche luchtmacht is actief. Het is zeker, dat de luchtmacht heeft geholpen bij het vernielen van den spoorweg naar Moermansk. Op een brug, welke door de Finnen werd vernield, is een geheele trein met tanks in een rivier gevallen. Bovendien hebben Finsche vliegtuigen millioenen pamfletten uitgeworpen.

Volgens niet bevestigde geruchten zouden de Finnen de Russische bases op het Estlandsche eiland Oesel hebben gebombardeerd.

50 auto's voor Finland.

KOPENHAGEN, 4 Jan. (Havas). Een Deensch zakenman, die onbekend wenscht te blijven, heeft bij een Deensche automobielfabriek 50 groote vrachtauto's besteld, welke naar Finland moeten worden gezonden.

De prijs van deze wagens bedraagt 500.000 Deensche kronen.

Verklaring van de Sovjet-ambassade in Londen

LONDEN, 4 Jan. (Reuter). De ambassade der Sovjet-Unie te Londen heeft een verklaring uitgegeven, waarin „de fantastische anti-Sovjet-beweringen, welke in de pers en de radio de ronde doen" in verband met den oorlog in Finland, worden weerlegd. De verklaring slaat op „de z.g. Finsche berichten over het algemeen afkomstig uit Helsinki, Kopenhagen, Oslo, Stockholm en andere plaatsen", en haalt voorbeelden aan van beweerde tegenspraken in deze berichten. Melding wordt gemaakt, zoo vervolgt de verklaring, van tientallen luchtaanvallen met deelneming van honderden Russische vliegtuigen, maar toch raamt een nieuwsagentschap het aantal slachtoffers daarvan op slechts honderd dooden en honderd gewonden. Het aantal Sovjet tanks dat volgens de correspondenten in Helsinki, Kopenhagen en andere plaatsen vernield is, kan uitstekend de vergelijking doorstaan met het aantal Sovjet vliegtuigen, dat volgens de Japansche communiqué's is neergehaald in den zomer van het vorige jaar aan de Mongoolsch-Mantsjoerijsche grens.

SPORTNIEUWS

Schaatsen

Aangekondigde IJswedstrijden

VRIJDAG 5 Januari.

IJsver. Groningen. Kampioenschap van Nederland op de afstanden 500, 1500, 6000 en 10.000 meter.
IJsbaan De Marne Leens Vrouwen om het Kampioenschap van Groningen. Prijzen f 80, f 40, f 20, f 10 en f 5.
IJsver. „Voorwaarts" Zevenhuizen. Mannen. Prijzen f 20, f 10 en f 5.
IJsclub „Reitdiep" Garnwerd. Estafetterijderij, dames en heeren Prijzen f 18, f 12 en f 6
IJsclub Ten Boer Jongens Prijzen f 12.50, f 7.50 en f 2.50.
IJsclub „Nooitgedacht" Haulerwijk. Vrouwen. Prijzen f 12, f 6, f 3 en f 2.
IJsclub Usquert. Jongens.

ZATERDAG 6 Januari.

IJsvereeniging Groningen. Kampioenschap van Nederland (voortzetting).
IJsvereeniging Bedum. Hardrijderij voor amateurs om het kampioenschap der provincie Groningen. Prijzen medailles.
IJsclub „Tot ons Genoegen" Kampen. Vrouwen. Prijzen f 60, f 40, f 20, f 10 en f 5.
IJsbaan Winsum. Mannen. Prijzen f 25, f 15, f 10 en f 5.
IJsclub „Hou Streek" Coevorden. Kampioenswedstrijd Juniorissen. Prijzen medaille en horloges.
IJsclub Roden. Rijderij van leden.
IJsclub O. L. Briltil. Estafetterijderij van Leden.
IJsbaan Ezinge. Vrouwen.

ZONDAG 7 Januari.

IJsclub Veendam. Mannen. Prijzen f 75, f 40, f 20, f 10 en f 5.

Uitslagen IJswedstrijden

Nieuweschans. Ringrijderij voor paren voor leden. 1 mej. J. Harms en de heer E. H. Koning, 2 mej. E. Schanssema en de heer J. Leeuwerke, 3 mej. F. Kampen en de heer H. A. Jager, 4 mej. T. Rietsema en de heer H. G. Dalebout, 5 mej. A. Roelfsing en de heer A. Carolus.

IJsclub O. L. Briltil. Jongens tot en met 16 jaar. Prijzen horloges. 1 J. K. Groeneveld, Glimmen, 2 J. Heersema, Hoogkerk, 3 E. R. Krijthe, Roden.

Garnwerd. Estafetterijderij leden IJsclub Reitdiep. 1 Jac. van Dijk, G. Balk, J. Balk Gzn., 2 L. Auwema, J. Dijkema, P. de Hoop, 3 R. Korthuis, D. Maatjes, Hs. Rosema, 4 A. Balk Jzn., P. Mollema Jr., T. Balk.

IJsclub „Eensgezindheid" Engelbert. Vrouwen: 1. J. Harms, Noordlaren f 10; 2. G. Aldershof, Roodehaan f 5; 3. S. Steunebrink, Groningen f 2.50 en 4. H. Jansen, Scharmer f 1.

IJsvereeniging Glimmen. Mannen die geen 1en prijs hebben gewonnen: f 12.50 K. Nieborg te Engelbert, f 7.50 A. Rona te De Punt, f 5 H. Wolters Jr. te Glimmen, f 2.50 K. Stel te Vries, f 2.50 L. Vorenkamp te Annen, f 1.50 J. Zuiderveld te Roden, f 1 G. Smid te Glimmen.

IJsvereen. Tolbert. Leden en huisgenooten (estafetterijderij). 1. P. Cazemier, mevr. A. Heidemade Vries en P. Bandringa; 2. L. Cazemier, mej. G. Oosterhuis en K. Balk; 3. J. Oosterhuis, mevr. T. Berghuis—Teninga en Jurrien Cazemier.

Appelscha. Jongens t.m. 16 jaar. 1 H. Douma, Appelscha, vergr. zilveren horloge, 2 G. Hofman, Oosterwolde, vergr. zilveren horloge, 3 P. Hofman, Oosterwolde, nikkelen horloge.

Termunterzijl. IJsclub De Eems. Ringrijderij. 1 H. Eden, Term.zijl, 2 G. Meijer, Termunten, 3 mej. E. Dil, Term.zijl, 4 F. Tul, Borgsweer, 5 N. K. Meijer, Woldendorp, 6 A. Kuiper, Term.zijl, 7 J. v. d. Werf, Term.zijl, 8 mej. F. Siersema, Term.zijl, 9 G. Eden, Term.zijl, 10 J. Knol, Lalleweer, 11 L. Cohen, Term.-zijl, 12 D. Leeuwma, Baamsum, 13 J. v. d. Laan, Term.zijl.

Vereeniging „Eigen Kracht" Midwolda. Mannen tot en met 36 jaar: 1. H. Feikens, 2. S. Oosterhuis, 3. K. Smid, 4. H. Kamp, 5. H. Haaijer, 6. A. Werkman, 7. H. Werkman.
Rubriek van 36 tot en met 45 jaar: 1. Hm. Haaijer, 2 E. Nuis Hzn., 3. M. Post Mzn., 4. O. Mein.
Rubriek 46 jaar en daarboven: 1. J. Feikens, 2. J I. Oosterhuis, 3. M. Hagenus.

Meedhuizen: Estafetterijderij: 1. J. de Munck—S. Meijer en mej. W. Heinneman—Schreuder, 2. J. Dallinga—J. v. d. Laan en mej. W. Dallinga—Hinrichs. 3. G. Wilkens—Joh. Hinrichs en mej. A. Hinrichs.

Sport in 't kort

— Men wijst er op, dat wel B. Ruben, doch niet C. Ruben overschrijving heeft aangevraagd van Velocitas naar G.V.A.V.. De Velox-speler Baas (rechtsback) heeft overschrijving aangevraagd naar Velocitas.

— De 16e technische bondsvergadering van het Koninklijk Nederlandsch Gymnastiek Verbond, waaraan een studie bijeenkomst verbonden is, zal Zondag 7 Januari te Utrecht worden gehouden. Voor de studiebijeenkomst hebben zich 200 heeren en 60 dames aangemeld.

LUCHTVAART

Drie groote vliegbooten besteld voor dienst op Europa.

De American Export Lines heeft bekend gemaakt, dat zij een contract heeft onderteekend met de United Aaircraft voor voorbereidende werkzaamheden aan drie groote vliegbooten, welke bestemd zijn voor den dienst op Europa. De overeenkomst betreft een bedrag van 2 millioen dollar. De vliegbooten zouden den overtocht zonder tusschendalingen maken.

POSTVLUCHTEN.

De „Gier" is van Tjilitan naar Europa vertrokken met medeneming van 346 kg. post, 1 kg. pakketpost en 41 kg. goederen. Veertien passagiers werden geboekt voor tusschentrajecten.

KUNST EN WETENSCHAP

De expeditie van den ijsbreker Sedof

De expeditie van den Russischen ijsbreker Sedof, die zich sinds ruim twee jaar op de meest Noordelijke breedten van de Poolzee bevindt, nadert haar einde. De reis van de Sedof voerde van de kust van Noord-Siberië in Westelijke richting dwars door het Noordelijke Poolbekken naar de Noordkust van Groenland en betrad daarmede een streek, waarin nog nooit tevoren een schip of een vliegtuig was doorgedrongen. De Sedof heeft Noordelijker gevaren dan de „Fram" van Fritjof Nansen. De tocht van dezen ijsbreker belooft een rijke buit aan wetenschappelijke gegevens. Half December 1939 is de sterkste ijsbreker der Sovjet-Unie, de Josef Stalin, uit Moermansk vertrokken om de Sedof uit het gevaarlijke pakijs te halen ten Noordwesten van Spitsbergen.

De „Josef Stalin" is de „Sedof" de beide laatste dagen zoo dichtbij gekomen, dat het licht van de schijnwerpers reeds door de bemanning van de „Sedof" gezien wordt. De ontmoeting der beide schepen is nog slechts een kwestie van uren.

VERKOOP EN AANBESTEDING

Gieterveen. Ten overstaan van notaris R. A. Lammers werd in het café Eling alhier, ten verzoeke van de Erven van de Echtelieden Jan Hoiting en M. Speelman publiek in één zitting te koop gepresenteerd:

perceel 1: een rentenierswoning, met erf en tuin, staande en gelegen te Gieterveen, groot 14.70 Are. Kooper de heer L. Hoiting voor f 3125;

perc. 2: een heem grond, groot 12.50 Are, gelegen naast perc. 1. Kooper de heer J. Schulling Wzn. voor f 625;

perc. 3: Groen- en bouwland, gelegen te Gieterveen, voor Wigchering, groot 3.20.90 H.A. Kooper de heer L. Hoiting voor f 6050;

Perc. 4: Vijf graven op de Algem. Begraafplaats te Gieterveen; 2 graven aan den heer A. Aasman te Gieterveen voor f 53; 3 graven aan den heer L. Hoiting voor f 111;

Perc. 5: 15 aandeelen à f 25 in de Coöp. Aardappelmeelfabriek Wildervank; 10 aandeelen aan den heer G. Hoiting voor f 53 en 5 aandeelen aan den heer J. Sloots voor f 35;

Perc. 6: 5 aandeelen à f 100 in de Coöp. Stroocartonfabriek Ons Belang te Stadskanaal; 2 aandeelen aan den heer O. Nijboer voor f 286 en 3 aandeelen aan den heer H. J. Nieboer voor f 440;

Perc. 7: 1 aandeel in de Noord-Ooster aan den heer J. Withof voor f 45.

Warffum. Ten overstaan van notaris B. Keyer alhier, werden in het hotel Van Dijk, ten verzoeke van de gemeente Warffum voor drie jaren voor tuinbouw verpacht: 1. ongeveer 90 Are bouwland achter het gemeente-gasthuis aldaar in 20 akkers als van ouds; II. het perceel tuingrond achter het gemeentehuis; III. het perceel tuingrond aan het Oosterkerkpad in 4 akkers.

Jaarlijkschе huur: perc. I f 222.50, perc. II f 22, perc. III f 24.

HANDEL EN MARKT

AMSTERDAM, 3 Januari. (Handelsberichten).
Suiker geen noteeringen.
Koffie (14.30) (per ½ kg.). Jan. 13¾. Maart 13¾, Mei 14⅛, Sept. 14¼. Dec. 14⅛. Stemming kalm.
Rubber. (Crepe en Sheets per ½ kg.).
Jan. 46⅜) Juli 46⅝)
Febr. 45⅝) 46¼ Aug. 46⅜) 47
Mrt. 45⅜) Sept. 46⅛)
Apr. 46)
Mei 46) 46¼
Juni 46)
Stemming kalm. Dagomzet 45.000 kg.
Peper (per ½ kg.). Jan 22¼, Mrt. 21.
Stemming kalm.
Nootmuskaat (per ½ kg.). Jan. 33½.
Cacao. Gelaten: Jan. 13.85, Mrt. 13.95, Mei 14.05, Juli 14.20. Geboden: Jan. 1375. Mrt. 13.85, Mei 13.95, Juli 14.05. Stemming prijshoudend.

GOUDA. Aangevoerd in totaal 571 stuks, waarvan 18 slachtvarkens. Vette van 33—34½ ct. per pond, levend 2 pct. korting. Handel vlug. 215 magere varkens 25—45, 242 biggen 10—15, 2 runderen 140—180, 34 nuchtere kalveren 8—12, 6 bokken en geiten 2—6, alles per stuk. Handel redelijk, nuchtere kalveren vlug.

Algemeene markt. 119 partijen kaas. Prijzen 1e kw. met rijksmerk 30—31½, 2e kw. met rijksmerk 28—29. Handel willig. Crisisaftrek 19.2 ct.

285 ponden boter. Goeboter 80—85, Weiboter 75—80 per pond. Handel vlug.

54.500 eieren: kipeieren 4.75—5.00, kleine eieren 3.60—4.00, eendeieren 4.00—4.25 per 100 stuks. Handel vlug.

Coöperatieve Zuid-Hollandsche Eierveiling g. a. (C.Z.H.E.) te Gouda: 116.000 kipeieren. Prijzen 56/58 kg. 4.10—4.25, 58/60 kg. 4.25—4.40, 60/62 kg. 4.40—4.60, 62/70 kg. 4.60—5.00, bruine 58/68 4.25—5.10, kleine eieren 3.75—4.05.

LONDEN. Metalen. Tin cash —, 3 mnd. 246-/-

KERK- EN SCHOOLNIEUWS

NED. HERV. KERK.
Verkiezingen.

Eppenhuizen. Herkozen als kerkvoogd de heer H. J. Forma.

Wisselkoersen

Omrekeningskoersen voor wissels en vreemde munt op Nederland getrokken.

	3 Jan.	4 Jan.		3 Jan.	4 Jan.
Londen	7.41⅜	7.40¾	Kopenh	36.25	36.22½
Berlijn	75.37½	75.32½	Stockh	44.75	44.70
Parijs	4.20½	4.20¼	Oslo	42.65	42.67½
Brussel	31 60	31.53	N. York	1.87 11/16	1.87 11/16
Zwitserl	42.12	42.11	Madrid		

Rome vrije lire 9.55, reislire 8.60, bankpapier 6.50.

Clearing.

's GRAVENHAGE 3 Jan. Koersen voor stortingen op 4 Januari 1940 tegen verplichtingen luidende in: Reichsmarken f 75.38; Lires f 9.55; Turksche ponden f 1.45½.

Waterstanden

op	2 Jan.	3 Jan.	4 Jan.
Keulen	2.24	2.12	2.03
Lobith	10.96	10 85	10.77
St. Andries (Waal)	3.30	3.20	3.05
Westervoort	9.25	9.16	9.09
Maastricht	41.64	41.46	41.48
Belfeld	11.36	11.30	11.25
Venlo	—	.	.
Lith	0.75	0.93	1.58

Stuwen geopend 1, 2, 3, 4, 5.

VOORNAAMSTE NIEUWS

Roosevelt's rede tot het Amerikaansche Congres. pag. 1
Na een maand oorlog in Finland. pag. 1
Het ijs vraagt twee slachtoffers. pag. 2
Economische weekcijfers. pag. 5
Duurtetoeslagen voor kleine boeren. Bedrag van 5 % gedurende de wintermaanden. pag. 5
Prinses Juliana op de schaats op de Loosdrechtsche Plassen. pag. 5
Dekking van oorlogsrisico door levensverzekeringsovereenkomsten. pag. 5
Veiligheidsmaatregelen ten aanzien van de zeescheepvaart. pag. 5
Antoon van Duinkerken hoogleeraar in Vondelwetenschap. pag. 13
Het miltvuurgevaar voor onzen veestapel. Maatregelen tot beperking en bestrijding van de ziekte. pag. 17

ARTIKELEN EN VERSLAGEN

Wat er op de Groninger Rechtbank voorviel. pag. 10
Boulogne, een van Frankrijks belangrijkste zeehavens. Van onzen Parijschen correspondent. pag. 13
G.O.V.-concert. pag. 13
Opbouwwerk als semi-overheidsbemoeiing. I. pag. 13
Ik ontdek Amerika. pag. 17
Een Friezin kampioen van Drenthe op schaatsen. pag. 17
Dam- en Schaakrubrieken. pag. 18

Voor de Vrouw

Heloise, minnares en heilige. Een merkwaardige vrouw uit de middeleeuwen, door R. de Ruyter v. d. Feer. pag. 10
Het leven van allen dag door Risoti.
De mode, spiegel van den tijd door Trude.
Uw kleeding in het nieuwe jaar.
Hoe we van oud nieuw maken.
Onze goedkoope knippatronen.
Conserveering van tuinbouwproducten.
Menu van de week.

BEURS VAN AMSTERDAM

OVERZICHT OCHTENDBEURS.

AMSTERDAM, 4 Januari. Het zakenverkeer op de wisselmarkt te Amsterdam droeg hedenmorgen het gebruikelijke kalme karakter. Ook thans waren de koersen van de toonaangevende ruilmiddelen niet veel veranderd. De gulden was echter aan den vasten kant en over het algemeen viel voor de vreemde deviezen een kleine verzwakking waar te nemen.

Het pond Sterling, dat bij de opening werd geadviseerd tegen 7.41¼ à 7.41¾, werd reeds spoedig daarna verhandeld tegen 7.40½ à 7.41. Fransche francs waren 4.19¾ à 4.20¾ en waren in overeenstemming met het pond Sterling dus een kleinigheid ingezakt. De Amerikaansche dollars waren 1.87 5/8 à 1.87¾. Belga's werden aanvankelijk vernomen tegen 31.60, doch konden, toen het er op aankwam, dien prijs niet bedingen en werden later in den ochtend afgedaan tegen 31.50 à 31.55, Zwitsersche francs waren 42.09 à 42.13. Duitsche Marken 75.30 à 75.35. Registermarken waren, vergeleken met de prijzen, welke gistermiddag golden, iets lager en ongeveer 17 à 17¼. Ook Duitsch zilvergeld en Duitsch bankpapier had een kleine prijsverlaging ondergaan en werd verhandeld tegen resp. circa 23 en circa 21 3/8. Voor de Scandinavische deviezen werden de noteeringen als volgt genoemd: Oslo 42.67½, Kopenhagen 36.22½, Stockholm 44.70.

Op de termijnmarkt was het disagio voor de Engelsche ponden iets ingekrompen en dit bedroeg thans omstreeks 2½ cents voor 1 maand en 7¾ cents voor 3 maanden. Ook het disagio voor Belga's was kleiner geworden en beliep 15 cents en 45 cents resp. de een- en driemaands termijnen.

De niet-officiëele effectenkoers op de ochtendbeurs was van zeer geringen omvang. Voor de lokale fondsen moest in hoofdzaak worden afgegaan op advieskoersen, welke vrijwel geen veranderingen te zien gaven. De Amerikaansche waarden waren prijshoudend, maar niet veel gewijzigd.

Voorloopige noteeringen, opgenomen plm. twee uur hedenmiddag medegedeeld door het Effectenkantoor N. A. Wichers te Groningen.

	v.k.	Heden.
3 % Nederland 1937	78	78
3—3½ % idem 1938	83¼	83⅜
3 % Ned Indie 1937	83⅛	83⅛
5½ % Duitschl (m. verkl.)	12⅛	12⅜
Koloniale Bank	164⅛	164⅛
Ned. Ind Bank	109	109
Ned Handel Mij.	84⅛	
Alg Kunstz Unie	39⅛	38¾
Van Berkels Patent	28½	—
Calvé Delft	65	64¾
Fokker	238	24
Lever Brothers en Unilever	97	97
Ned. Ford Auto	308	310
Philips Gloeil.	131	129½
Am Car & Foundry	23 13/16	24
Am Enka	34¼	34⅛
Anaconda Copper	24 5/16	24½
Bethlehem Steel	61½	61½
General Motor	40⅜	41
Int Nickel Cy		
Kennecott Copper	29¾	30⅛
North Am Aviation	19½	
North-Am. Rayon	20	20¼
Republic Steel	18⅛	18⅜
Un States Leather	5⅜	5⅜
Un. States Steel	50¼	50¼
Cities Service	4	
North Am. Comp.	18⅛	18⅛
Radio Corp.	4 1/16	4⅝
Dordtsche Petr.	250	
Koninkl. Petroleum	265½	263½
Continental Oil	17¾	18¼
Philips Petr.	30⅞	30⅝
Shell Union	10 3/16	10¼
Tide Water	8 15/16	8 15/16
Amsterdam Rubber	204	204
Bandar Rubber	153	
Deli Bat Rubber	167½	
Oostkust	126	125
Preanger Rubber	66	
Serbadjadi	104¾	
Interc Rubber	4 5/16	4 5/16
Holl Amerika Lijn	94¼	94½
Java China Japan	114¾	115
Kon Ned. Stoomboot	109	108
Ned. Scheepv. Unie	106½	108
H. V. A.	402	403¼
Java Cultuur	251¾	251
Nisu	241¾	241
Vergde Vorstenl.	107	106½
Deli Bat., Tabak	118½	119
Deli Mij.	166	162
Senembah	139	138
Wilson	4 5/16	4 5/16
Baltimore	5	5¼
Illinois Central	10¼	10 3/16
Pennsylv Railr.	18 15/16	19 1/16
Southern Pacific	11¾	12¼
Southern Rail	14½	15
Wabash	1 1/16	1¼
Canadian Pacific	—	—

* = ex-dividend.

ADVERTENTIËN

Zaterdag 6 Jan. hopen onze geliefde Ouders

KEMPE BEVERWIJK
en
AALTJE BEVERWIJK—JUURSEMA

den dag te herdenken, dat zij voor **40 jaar** in het huwelijk zijn getreden.

Groningen, Jan. 1940.
Vlasstraat 25a.

Hunne dankbare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

Zondag 7 Januari a.s. hopen mijn geliefde Kinderen

TJERK KAMPHUIS
en
SUSANNA JACOBA LESTERHUIS

den dag te herdenken, waarop zij voor **vijf en twintig jaar** door den band des huwelijks zijn verbonden.

Groningen, Januari 1940.
Noorderhaven 48a Z.Z.

Hun dankbare Vader:
R. KAMPHUIS.

*** Verloofd:
MARIE SISSING
en
D. J. E. STUBBE.
Winsum-Obergum, 7 Jan. '40.
Eijgelshoven.
Geen ontvangdag.

P. BOLT,
Sergt.
en
FROUWKE A. BEISHUIZEN,

hebben de eer U namens wederzijdsche Ouders kennis te geven van hun voorgenomen Huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben D.V. 17 Januari a.s.

Kerkelijke inzegening des nam. half drie in de Geref. Kerk te Westerlee door den WelEerw. Heer Ds. PH. J. HUYSER.

Staf I R.I. Veldpost 1.
2 Januari 1940.
Westerlee, Hoofdweg 85.

*** Getrouwd:
J. H. SCHADE
Res.-Off. v. Gezondheid 2de kl.
en
CHRISTINA A. NUSMANN.
Buite „De Wetering".
Rosmalen (N.-B.)

T. J. ALBRONDA
A. S. ALBRONDA—OLDENZIEL
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun Zoon
JAN.
Franeker, 31 Dec. 1939.
Leeuwarderweg 27.

Heden nam de Heere tot Zich onze lieve Vrouw, Moeder en Grootmoeder

LAMMERDINA KEUR,

in den ouderdom van 84 jaar, na een gelukkige Echtvereeniging van 45 jaar.

K. DIJKHUIS.

Groningen:
T. MULDER—DIJKHUIS.
P. J. MULDER.

Stedum:
W. DIJKHUIS.

Stedum, 3 Jan. 1940.

De begrafenis heeft plaats D. V. Maandag n.m. 2.30 uur.

Heden overleed, zacht en kalm, in het Diaconessenhuis te Groningen, onze lieve Broeder en Oom

JOHANNES JAN LUBBERS,

in den ouderdom van bijna 78 jaar.

Sappemeer, 2 Januari 1940.
Zuiderstraat 93.

J. LUBBERS.
W. H. EGGENS—LUBBERS.

Eenrum:
J. H. EGGENS.
E. EGGENS—BRONSEMA.
ANNEKE.

De teraardebestelling zal plaats hebben op Maandag 8 Januari, 's namiddags 2 uur.

Zij, die den overledene de laatste eer wenschen te bewijzen, worden aan het sterfhuis verzocht.

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 78 jaar, onze lieve Vader, Behuwd- en Grootvader

J. J. START.

Usquert, 2 Januari 1940.

Usquert:
D. KNOT—START.
J. KNOT.

Arnhem:
W. W. START—WEICK.

Usquert:
E. HUIZENGA—START.
K. HUIZENGA.

Velsen:
A. START.
J. START—DIJKSTRA
en Kleinkinderen.

Teraardebestelling Zaterdag 6 Jan. 's namiddags 3 uur.

Heden overleed, te Stadskanaal, onze lieve Dochter en Zuster,

WUBBEGIEN HUMMEL,

Echtgen. van J. KANNING, in den ouderdom van 42 jaar.

Uit aller naam:
H. HUMMEL
en Kinderen,

Onnen, 2 Jan. 1940.

Heden overleed in het Diaconessenhuis, na een korte, doch hevige ziekte, ons innig geliefd Zoontje en Broertje

DIRK HARRY,

in den leeftijd van ruim 1 jaar.

Leens, 2 Januari 1940.

L. SPANNINGA.
F. J. SPANNINGA—SCHUT.
ANNIE TRIJNTJE.

Begrafenis Zaterdagnam. 2 uur.

Heden overleed ons lief Kleinzoontje en Neefje

DIRK HARRY,

ruim 1 jaar oud.

Winsum, 2 Jan. 1940.

A. SCHUT—DEKENS.

Vierhuizen:
J. MENSINGA.
A. F. J. MENSINGA—SCHUT.
JAN en HARRY.

Heden overleed te Sauwerd, na een geduldig lijden, onze geliefde oudste Zuster, Behuwdzuster en Tante

TRIJNTJE MIEDEMA,

in den ouderdom van 44 jaar.

Sauwerd, 2 Januari 1940.

Sauwerd:
M. MIEDEMA—MIEDEMA.
H. MIEDEMA.

N. Frankrijk:
H. MIEDEMA.

Stedum:
F. MIEDEMA.
A. J. MIEDEMA—LANDMAN.

Westerdijkshorn:
J. OLDENBURGER—MIEDEMA.
K. J. OLDENBURGER.

Amsterdam:
E. BALJÉ-HARPERSCHEIDT.
C. BALJÉ
en Kinderen.

De begrafenis vindt plaats Zaterdag 6 Januari, 's middags 2 uur. Zij, die willen volgen, worden ten sterfhuize verwacht.

Heden overleed, zacht en kalm, onze geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder,

GEZINA WOLDRING,

in den ouderdom van 69 jaar. Sedert 1938 Wed. van JOH. LANTING.

Meedhuizen, 3 Jan. 1940.

J. VAN BUREN—LANTING.
E. VAN BUREN.
JOHANNES.
JAN.
T. WOLDRING—LANTING.
J. WOLDRING.
DINA.
GE.
JANTINA.

De begrafenis zal plaats hebben op Maandag 8 Januari, nam. 2 uur.

Zij, die de overledene de laatste eer wenschen te bewijzen, worden verzocht aan het sterfhuis.

Bij dezen betuigen wij onzen **oprechten dank** aan den Zeergel. Heer Dr. VAN DER HEM en Zuster OLSENS, voor hun zorgvuldige behandeling, en het Groene Kruis voor zijn medewerking.

P.S. Café en winkel tot 's avonds 7 uur voor het publiek gesloten.

Heden overleed in het Diaconessenhuis te Groningen, na een korte doch ernstige ziekte, mijn lieve Man

BAREND STAM,

Uitvoerder der N.V. Bagger Maatschappij BOS en KALIS te Sliedrecht, in den ouderdom van 62 jaar.

Delfzijl, 3 Januari 1940.

a.b. Ark „Merwede".

G. STAM—REDELIJKHEID.

De teraardebestelling zal plaats hebben te Sliedrecht op Zaterdag 6 Januari a.s. om kwart voor twee. Vertrek van het sterfhuis te Sliedrecht, Stationsweg 54, om half twee.

Liever geen bezoek.

Heden overleed, zacht en kalm, onze lieve Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

GRIETJE PRIJT,

in den ouderdom van bijna 69 jaar.

Roswinkel, 2 Januari 1940.

J. ESHUIS,
Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

De begrafenis zal plaats hebben a.s. Zaterdag 6 Januari 12 uur.

DANKBETUIGING.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen tijdens de ziekte en overlijden van onze lieve Vrouw, Moeder en Grootmoeder, betuigen wij onzen **innigen dank.**

Groningen, Jan. 1940.
Nw. Bleekerstraat 7.

Uit aller naam:
R. FOLKERS.

*** Voor de vele blijken van belangstelling en medeleven tijdens de ziekte en bij het overlijden van onzen geliefden Broeder

JAN ADOLF GROEN,

bewezen, betuigen wij in het bijzonder aan Dr. DE GROOT, Arts, Ds. NOLLE en Mevrouw en Zuster v. d. BIJL, onzen **oprechten dank.**

Januari 1940.

Bedum:
H. GROEN
A. GROEN—WIERINGA.

Obergum:
E. E. GROEN.

*** Voor de bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onze lieve Tante

WINA DE RONDE,

betuigen wij onzen **hartelijken dank.**

Uithuizen, Jan. 1940.

TH. DE RONDE.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van onze geliefde Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder

GRIETJE STAAL,

betuigen wij hiermede onzen **oprechten en welgemeenden dank.**

Overschild, 2 Jan. 1940.

Uit aller naam:
J. OUDEMAN.

H. T. Sterringa
HUISARTS,
wegens ziekte niet te consulteeren

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK
RADESINGEL 11
T. ROUMAN-Tandarts
SPREEKUREN 8-8

MIJ. VOOR NIJVERHEID EN HANDEL
DEPT. GRONINGEN

LEDENBIJEENKOMST
op **Maandag 8 Januari** a.s., 8½ uur, in het CONCERTHUIS.

Spreker:
Ir. J. D. WACKWITZ
te Eindhoven.

Onderwerp:
DE FILM ALS HULPMIDDEL TER VERHOOGING DER FABRIEKS-EFFICIENCY

De Secretaris:
J. A. HAZEWINKEL.

Stadsschouwburg

N.V. Het Nederlandsch Tooneel
Volksvoorstelling
VRIJDAG 5 JANUARI 1940

TOEN WIJ TROUWDEN

Een blijspel in 3 bedrijven door J. B. PRIESTLEY.
Regie: A. DEFRESNE.
Bureau 7¼ uur. Aanvang 8 uur.
Plaatsbespreking à 10 cent op den speeldag van 10—2 uur.
Prijzen der plaatsen: f 1.—, f 0.75, f 0.60, f 0.50, f 0.40, f 0.25, alle rechten inbegrepen, behalve van plaatsbespreking.

BEHANG
PRACHT RESTANTEN
VOOR SPOTPRIJZEN
PELS
ZWANESTRAAT 10
TEL. 1205.

Levensverz. Mij. vraagt voor hare afdeeling **Spaarklokverzekering** een

HOOFDAGENT

op gunstige voorwaarden. Zij, die als zoodanig ervaring hebben, genieten de voorkeur.
Br. fr. no. 954 Bureau dezes.

LUCHTBESCHERMINGS-OEFENING
Gemeente Zuidhorn

De BURGEMEESTER van ZUIDHORN brengt ter openbare kennis, dat in deze gemeente, met uitzondering van Enumatil, op

DONDERDAG 11 JANUARI '40
van 7 tot 9 uur des avonds een

VERDUISTERINGSOEFENING

van den Luchtbeschermingsdienst zal worden gehouden.

De aandacht wordt gevestigd op de voorgeschreven gedragsregels, die bij wijze van openbare bekendmaking zijn aangeplakt en in de gemeente huis aan huis zijn verspreid.

Zuidhorn, 2 Januari 1940.

De Burgemeester voornoemd:
R. A. CLEVERINGA.

GEMEENTE WARFFUM

De **Burgemeester-Strandvonder van Warffum** brengt ter openbare kennis, dat onder zijn gemeente zijn

aangespoeld en geborgen:

860 battings, gemerkt „Sulka" en „M.V.D.";
485 schroten, gemerkt als voren
262 planken, gemerkt als voren
16 palen, 13 balken en 20 mijnstutten ongemerkt.
1 boot, lang 6½ M., breed 2 M., gemerkt „Gerrit Fritzen"
1 minimaxapparaat en 1 kruiwagen, alsmede 2 reddingsboeien, gemerkt „Adolf Bratt, Göteborg".

Rechthebbenden worden hierbij ter reclame opgeroepen.

Warffum, den 3den Jan. 1940.

De Burgemeester-Strandvonder voornoemd,
W. HOEN.

L. MELLES
SPILSLUIZEN 13
(tusschen Ossenmarkt en Ebbingebrug) Telefoon 1343
Speciaal Huis Dames-, Heeren- en Militaire Kleeding naar maat
Halfj. Opruiming van een partij stoffen tegen extra lage prijzen

---

ADVERTEERT IN
Haarlem's Dagblad
De belangrijkste Courant in een belangrijk district
TELEF. ADM. 10724, 14825

ACCOUNTANTSKANTOOR J. FRIESE
Leeraar M. O. Boekhouden
Nw. Ebbingestraat 155 Groningen Telefoon 5769
Balansen en Resultatenberekeningen

Van den soldaat vraagt men zijn leven van H. slechts om wat bloed te geven.

Het Nederlandsche Roode Kruis Bloedtransfusiedienst.

Meldt U aan als bloedgever bij de Plaatselijke Werkcommissie of bij het Secretariaat van de Centrale Commissie, Prinsessegracht 27 te 's-Gravenhage.

Steunt met een bijdrage op Giro 291564 van den Penningmeester te Overschie.

LESSEN EN CLUBS

EERSTE NED. ASSURANTIE CURSUS „E. N. A. C."
Opgericht 1931.
Vraagt gratis prospectus van onze bekende opl. in alle branches van het Assurantievak E.N.A.C., Hyacintenlaan 27, Haarlem.

KANTOOR-OPLEIDING
15 JANUARI
3 mnd. cursus TYPEN, STENO, HANDELSKENNIS, KANTOORTECHNIEK
Vraagt vrijblijvend prospectus!
— 30 Scholen in Nederland! —
T/O. POSTKANTOOR

PONT
Voor BETER onderwijs!

G. DIEMER, phys. cand., vraagt leerlingen H.B.S. of gymnasium voor privaatlessen. Dagelijks NATUURKUNDIG LAB., Westersingel, Tel. 312.

Gemeente Hoogezand
(2e klasse)

Aan de openbare lagere school te Kiel-Windeweer wordt een

tijdelijke Onderwijzeres

gevraagd.
Aanmelding zoo spoedig mogelijk.

Openbaar Slachthuis

Vrijdagmorgen 10 en 's namiddags 3 uur **gekookt Rundvleesch** met bouillon, 20 ct. per pond.

TELEGRAM
Koude voeten, naar den
KLOMPENKELDER
Nieuwe Weg 11

STENO „GROOTE"
nieuwe cursus
half Jan. f 2.50 p. mnd.
Fr., D., Eng. f 3.00 p. mnd.
TYPEN f 15.-
Opl. snelheidsdiploma
Kleine cursus f 7.50
ALLE LEERLINGEN GESLAAGD
voor het examen v. d. Kon. Erk. Alg. Stenografenb. op 13 Dec. j.l.
VELOGRAFIE
(Mechanisch snelschrift)
TALEN — BOEKHOUDEN
INSTITUUT „BOERHAVE"
Zwanestr. 8 - Tel. 3310
COPIEER-INRICHTING

VEREENIGING „ORANJE"
ONDERLINGE VERZEKERING VAN SCHEPEN VOOR BINNEN EN KLEINE KUSTVAART - GRONINGEN

De jaarvergadering

zal worden gehouden op **5 Januari 1940**, des namiddags drie uur in de „HARMONIE" te Groningen.

HET BESTUUR.

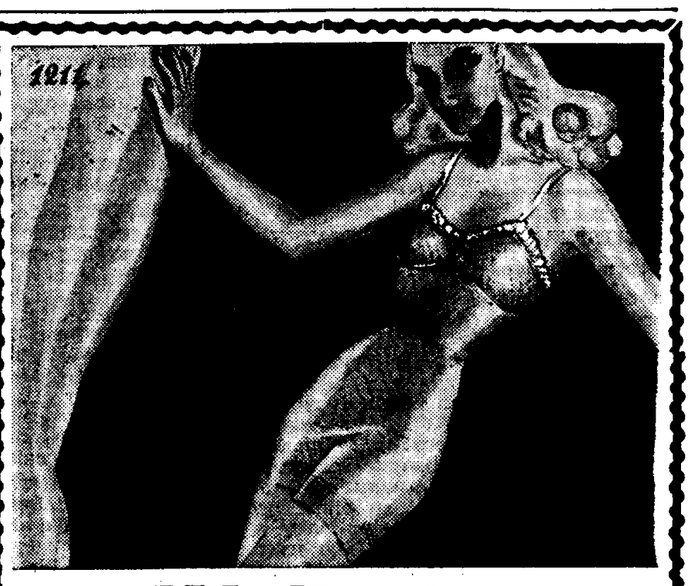

Wolletjes
van de
inventaris-opruiming

Partij 1 **Fantasie hemden**
alleen wit, schouderb. en ronde hals **0.85**
Broekje bijpassend, zelfde prijs.

Partij 2 **Fantasie hemden**
alleen rose, ronde hals, zuiver wol **1.25**
Broekje bijpassend zelfde prijs.

Partij 3 **Fantasie hemden**
rose, wit en bleu, zuiver wol, ronde hals **1.45**
Broekje bijpassend 1.50

Partij 4 **Gladde tricothemden**
zware kwaliteit 1 × 1 gebreid, alléén rose **1.95**

DE PRIJZEN GELDEN ZOOLANG DE VOORRAAD STREKT

Ferwerda 131 jaar Groningsche winkel
VOORHEEN J. JUCHTER
VISCHMARKT 15 - 19

Wie moet er voor een koopje een nieuw KARPET - COCOSZEIL enz.

Om ruimte te maken gaan wij nu in de
BALANS-OPRUIMING
onze gehele voorraad **KARPETTEN, COCOS, ZEIL, LOPERS** enz. voor spotprijzen verkoopen.
Haast U. Er is geld te verdienen bij
't IS WEER BAKKER
Oosterstraat 70 - Telef. 5484

Maison SWARTE, Heerestr. 47
vraagt tegen a.s. April flinke,
geroutineerde VERKOOPSTER
Verzoeke voorloopig alleen schriftelijk te solliciteeren met opgave van volledige referenties.

KEUKENJUFFROUW

Aan de Psychiatrische Inrichting **DENNENOORD** te **ZUIDLAREN** wordt gevraagd een **JUFFROUW** als Hoofd van de centrale keuken; leeftijd niet jonger dan 25 jaar. Ervaring in een groote inrichting strekt tot aanbeveling. Salaris volgens regeling. Indiensttreding in nader overleg. Sollicitanten dienen in te stemmen met doel en grondslag der Vereeniging tot Christelijke verzorging van Geestes- en Zenuwzieken.

Bezoek alleen na persoonlijke oproeping.

Sollicitaties uitsluitend **schriftelijk** en daarin vermelden leeftijd, Godsdienst, vroegere en tegenwoordige werkkring, eventueele diploma's en bij wie(n) inlichtingen zijn te bekomen.

Indiening uiterlijk 10 Januari a.s.

DE GENEESHEER-DIRECTEUR.

BINNENLAND

Duurtetoeslag voor kleine boeren

Bedrag van 5 pct. gedurende de wintermaanden

De ministers van Sociale en van Economische Zaken hebben aan de gemeentebesturen een circulaire gezonden, waarin zij berichten, dat besloten is goed te keuren, dat aan de in de voor hen geldende steunregeling opgenomen kleine boeren en tuinbouwers, evenals zulks voor de ondersteunde en bij de werkverschaffing geplaatste werklooze arbeiders is vastgesteld, over het tijdvak van 17 December 1939 tot 2 Maart 1940 een duurtebijslag wordt gegeven.

Deze bijslag zal ten aanzien van de onder groep B vallende boeren en tuinbouwers bedragen 5 pct. van het wekelijksche netto steunuitkeeringsbedrag (steun in geld en in natura) met inbegrip van den brandstoffenbijslag, en voor wat betreft de tuinbouwers in de daarvoor in aanmerking komende gevallen eveneens met inbegrip van den bijzonderen toeslag ingevolge art. 17 van het reglement voor hulpverleening aan kleine tuinbouwers.

Het bedrag der Kerstgave telt in deze niet mede, zoodat daarover geen extra bedrag mag worden berekend.

De duurtebijslag voor de onder groep C vallende boeren en tuinbouwers geldt voor eenzelfde aantal weken als voor de onder groep B vallende grondgebruikers en dient dus te worden vastgesteld op 5 pct. van het naar rato van dit aantal weken berekend gedeelte der totale jaarvergoeding.

De consulenten zijn van deze regeling op de hoogte gebracht en zullen bij het verstrekken van den steun in natura aan de c-boeren en c-tuinbouwers met de verhooging van 5 pct. rekening houden.

Met nadruk wijzen de ministers er op, dat toekenning van den duurtebijslag het basisbedrag niet mag verhoogen. De bijslag dient bij de op de gebruikelijke wijze berekende netto-steunuitkeering te worden opgeteld. Personen, die zonder toekenning van den duurtebijslag niet voor opneming in de steunregeling voor kleine boeren en tuinbouwers in aanmerking komen, zullen ook thans niet op deze wijze kunnen worden gesteund.

De duurtebijslag komt op gelijke wijze en in dezelfde percentage-verhoudingen als de normale steunuitkeeringen zelve, hetzij gedeeltelijk ten laste van het departement van Economische Zaken en gedeeltelijk ten laste van de gemeente (onder toekenning van het gebruikelijke subsidie uit het werkloosheidssubsidiefonds), dan wel geheel ten laste van het departement van Economische Zaken.

De bijslag wordt in geld uitgekeerd, voor zoover hij ten laste van de gemeente en in natura voor zoover hij ten laste van het departement van Economische Zaken komt.

Dekking van oorlogsrisico door levensverzekeringsovereenkomsten

Minister beantwoordt vragen over dit onderwerp

In antwoord op vragen van het lid der Tweede Kamer, den heer Van Gelderen, betreffende dekking van oorlogsrisico door levensverzekerings-overeenkomsten, deelt de Minister van Economische Zaken mede, dat het hem bekend is, dat omtrent de dekking van het oorlogsrisico in de loopende levensverzekeringsovereenkomsten onderling afwijkende bepalingen voorkomen, en dat omtrent de juiste beteekenis van sommige dier bepalingen in de practijk vragen zijn gerezen. Deze vragen schijnen echter niet zoozeer verband te houden met een verschuiving, welke de grens tusschen combattanten en niet-combattanten in den modernen oorlog heeft ondergaan, als wel met de omstandigheid, dat bij de huidige methode van oorlogvoering het risico voor niet-combattanten om door oorlogsdaden van den vijand getroffen te worden, ten zeerste is verhoogd. Bovendien spreekt het vanzelf, dat sedert het uitbreken van den huidigen oorlog de bepalingen, die ten aanzien van oorlogsrisico in de levensverzekeringsovereenkomsten voorkomen, meer dan tot dusverre in het middelpunt der belangstelling zijn komen te staan.

Nadat de oorlog in Europa is uitgebroken, is tengevolge van het door de levensverzekeringsmaatschappijen onderling gepleegd overleg een nieuwe duidelijke regeling, voor zoover dit ten aanzien van levensverzekeringsovereenkomsten van belang kan worden geacht, aangaande de dekking van het oorlogsrisico opgesteld, welke thans door een groot aantal der maatschappijen in haar polissen is opgenomen. Ook voor hen, met wie reeds overeenkomsten gesloten waren, is de gelegenheid opengesteld, onder bepaalde voorwaarden de nieuwe bepalingen in de polis te doen opnemen.

In verband met het vorenstaande kan thans stellig niet worden gesproken van groote onzekerheid omtrent de dekking van het oorlogsrisico.

Hoewel de regeering den gang van zaken nauwkeurig volgt, is de Minister van oordeel, mede met het oog op hetgeen door verschillende maatschappijen in onderling overleg is tot stand gebracht, dat voor optreden harerzijds voor het verkrijgen van meer eenheid en klaarheid op dit oogenblik niet voldoende grond aanwezig is.

In een wak gereden?

Schaatsliefhebber kwam zijn jas en hoed niet terughalen

Sedert enkele dagen heerscht de Loosdrecht ongerustheid aangaande het lot van een veertig-jarigen man, vermoedelijk een Engelschman, die verleden week Zaterdag, toen de dooi reeds was ingetreden, op de Loosdrechtsche plassen heeft schaats gereden. De man had zijn overjas en hoed in een restaurant te Loosdrecht achtergelaten, doch heeft deze tot op heden niet teruggehaald. Dientengevolge verkeert men in de veronderstelling, dat de man in een wak is terecht gekomen en verdronken. Anderzijds is het niet uitgesloten, dat de man onder Breukelen het ijs heeft verlaten, doch dan nog is het vreemd dat hij niet terug is gekeerd om zijn kleedingstukken op te halen. Het betreft hier een donkerblauwe overjas van het merk „Harold Lloyd", waarin de naam J. D. Cable voorkomt. In den zak werd een zakdoek gevonden, welke eveneens dezen naam bevat. In den bruinen gleufhoed ontbreekt zoowel de naam als de initialen.

Prinses Juliana op de schaats

Met twee hofdames kocht H. K. H. toegangskaarten voor de ijsbaan

Gistermiddag is H. K. H. Prinses Juliana geheel onverwacht in Loosdrecht aangekomen, waar Zij gedurende anderhalf uur op de schaats heeft gereden.

Omstreeks drie uur verscheen, door slechts weinigen opgemerkt, een groote hofauto aan de grens van Loosdrecht. De auto reed het parkeerterrein van „Het Plashuis" onder Oud-Loosdrecht op, waarna de drie inzittenden uit den wagen stapten.

Het bleken de Prinses en twee hofdames te zijn. Men begaf zich naar de baan der Loosdrechtsche ijsclub, waar Prinses Juliana voor Zich en Haar gevolg toegangskaarten kocht. Zonder dat iemand de Prinses behulpzaam was bond Zij Haar Friesche schaatsen onder om vervolgens met forsche slagen over het ijs te rijden.

Als een loopend vuurtje ging het weldra door het dorp dat Prinses Juliana zich op de Loosdrechtsche plassen bevond, hetgeen velen naar het ijs lokte.

De Prinses, Die gekleed was in een rood fluweel mantelpak, gegarneerd met grijs bont en een mutsje van dezelfde stof droeg, keek van tijd tot tijd met belangstelling naar wedstrijden voor de jeugd, welke op de Loosdrechtsche ijsbaan werden gehouden. Na anderhalf uur verliet de Vorstelijke Bezoekster met Haar gevolg de ijsbaan en keerde Zij naar Paleis Soestdijk terug.

Gewonde jongedame met hofauto vervoerd

Een jongedame, die op de plassen bij het schaatsen was gevallen en een arm had gebroken, werd, aldus meldt de Tel. nog, later op den middag met den auto van de Prinses naar het „Plashuis" gebracht en de eerste hulp werd haar hier verleend door den gemeente-veldwachter Bouma, een E.H.B.O.-er, die, daarbij geassisteerd door den koninklijken chauffeur, den arm spalkte. Voor nader onderzoek diende de gewonde echter overgebracht te worden naar dr. v. Wieringen. De koninklijke chauffeur bood aan haar met den hofauto naar de woning van den geneesheer over te brengen. Op de vraag of hij dit wel zou doen, antwoordde de man, dat de Prinses het nooit goed zou keuren, als hij niet terstond hulp bood.

Militaire cantine een prooi der vlammen

Felle brand te Schoonrewoerd.

Vermoedelijk tengevolge van kortsluiting is brand ontstaan in het gebouw „Ons Huis" van de zangvereeniging „Zanglust" te Schoonrewoerd (Z. H.). Hoewel de plaatselijke brandweer onder leiding van burgemeester mr. A. J. de Wolff, spoedig verscheen en het vuur krachtig bestreed, kon toch niet verhinderd worden, dat het gebouw, hetwelk tevens dienst deed als militaire cantine, geheel verloren ging. De inventaris werd mede een prooi der vlammen. Verzekering dekt slechts gedeeltelijk de schade.

Belastingontduiking op groote schaal

Zes maanden gevangenisstraf geëischt

Een groote belastingontduiking, waarbij een koopman tienduizenden inkomen had verzwegen voor de inkomstenbelasting, terwijl hij tonnen niet had opgegeven voor de vermogensbelasting, werd gisteren door de rechtbank te Amsterdam behandeld.

De man, aldus is gebleken bij het onderzoek, knoeide reeds jaren. Van 1919—1924 deed hij zaken samen met anderen. Ook toen waren zijn aangiften al niet juist, zou later blijken. Van 1924 tot 1938 deed hij zaken voor eigen rekening. Hij zette in 1938 de zaak om in een N.V., later werd hij benoemd tot commissaris. Voor het belastingjaar 1934-1935 had verd. als inkomen opgegeven „nihil". In werkelijkheid had hij echter niet minder dan f 40.000 verdiend. Het volgende jaar had hij een ander sprookje klaar om aan de belastinginspectie te vertellen: „Ik heb f 12.000 verdiend, maar moest dat afschrijven om het verlies van f 15.000 van verleden jaar te dekken. De werkelijkheid was anders: verdachte had f 58.000 verdiend.

Op het gebied van de vermogensbelasting trad hij bijna nog brutaler op. Voor het jaar 1934-1935 gaf hij als vermogen op f 7820. Hij bezat echter f 320.000. Het volgende jaar was zijn vermogen volgens het biljet nog lager. In zijn safe lag een kapitaal van f 357.000.

Maar verdachte wist, dat de belastinginspectie een hinderlijke nieuwsgierigheid kan toonen. Ook daarvoor had hij zijn maatregelen genomen. Met een zwager in Amerika had hij een uitvoerige correspondentie gevoerd, er was een prachtig, doch volkomen gefingeerd contract opgemaakt, waarin de afbetaling en renteregeling werd beschreven van een schuld, die deze koopman aan den Amerikaan „Sharp" zou hebben. Toen de inspectie een onderzoek instelde legde de man triomfantelijk het stuk over. Maar het mocht hem niet baten.

Tenslotte kwam hij met een bekentenis voor den dag, hij zei de onjuiste opgaven te hebben gedaan om zijn zaak tot grooter bloei te brengen. De fiscus legde hem een boete van f 132.000 op en de Justitie stelde een vervolging in.

Verdachte hield zich bij het verhoor voor de rechtbank dom: „Van cijfers, van boekhouden, van belastingaangiften e.d. heb ik geen verstand, ik kan alleen maar zaken doen en een mijner employe's vulde de papieren in.

Tenslotte gaf verdachte wel toe, dat hij wist dat de aangifte niet in orde was.

De Officier van Justitie, mr. Wassenbergh, wees er in zijn requisitoir op, dat verd. hoogst geraffineerd is opgetreden, en vorderde een gevangenisstraf voor den tijd van zes maanden (het maximum voor belasting-ontduiking)

De verdediger, mr. Th. Muller Massis hield een uitvoerig pleidooi, waarin hij concludeerde tot het opleggen van een hooge geldboete en eventueel een voorwaardelijke gevangenisstraf.

Daarna stond de procuratiehouder van den vorigen verdachte terecht, omdat hij de aangiftebiljetten onjuist had ingevuld, wetende, dat de cijfers verre afweken van de werkelijkheid.

De verdachte legde een gedeeltelijke bekentenis af.

De Officier vorderde tegen dezen verdachte een gevangenisstraf van vier maanden.

De rechtbank zal in beide zaken op 17 Januari vonnis wijzen.

De geldinzameling voor het Finsche Roode Kruis

Reeds een ton binnengekomen

De geldinzameling, uitgaande van de Finsch-Nederlandsche Vereeniging, in samenwerking met het Nederlandsche Roode Kruis, ten behoeve van het Finsche Roode Kruis, heeft thans een totaal-bedrag van f 100.000 bereikt. De geldinzameling wordt met kracht voortgezet.

Binnen enkele dagen zal onder auspiciën van de Finsch—Nederlandsche Vereeniging een geschrift verschijnen, getiteld: Finland's lot.

Veiligheidsmaatregelen ten aanzien van de zeescheepvaart

Vraagstuk wordt door de commissie onderzocht

Op vragen van het lid der Tweede Kamer, den heer De Visser, betreffende maatregelen ten aanzien van de zeescheepvaart in verband met de toenemende gevaren ter zee, heeft de Minister van Waterstaat, mede namens den Minister van Sociale Zaken, geantwoord, dat voor zooveel het de in de vragen bedoelde onderwerpen betreft van het tot buiten de gevaarlijke zône brengen van koopvaardijschepen met sleepbooten en een verscherpte inspectie van het reddingsmateriaal aan boord van zoodanige schepen, medegedeeld kan worden, dat deze onderwerpen reeds worden onderzocht door een commissie, die de Minister van Waterstaat heeft ingesteld om de regeering op korten termijn van advies te dienen omtrent de vraag, of, en zoo ja, welke bijzondere maatregelen zouden kunnen worden getroffen ter vermeerdering van de veiligheid voor schepen en hun opvarenden, in verband met de bestaande gevaren ter zee.

Ten aanzien van het in de vraag gestelde onderwerp betreffende het bevorderen van een verhooging van de risico-uitkeering voor zeelieden en hun nabestaanden, kan worden medegedeeld — aldus de Minister — dat door de reeders in de groote vaart een regeling te dien aanzien is getroffen. Afgewacht wordt, of ook voor de kleine vaart een regeling tot stand zal komen.

Indische maillijn tot San Francisco doorgetrokken?

Nieuw schema overwogen

Naar de Tel. verneemt, wordt op het oogenblik overleg gepleegd, tusschen de „Nederland" en den Rotterdamschen Lloyd, om de maillijn Genua—Batavia door te trekken over de Philippijnen tot San Francisco, om zoodoende het opleggen van passagiersbooten overbodig te maken. Indien dit doorgang vindt, zou ook de „Oranje" weer in de vaart komen.

Gelijk men weet, wordt de „Oranje" thans volledig bemand te Soerabaja, in reserve gehouden.

Ook de „Marnix van St. Aldegonde" zou niet opgelegd behoeven te worden, indien het overleg tot resultaten leidt.

FINANCIËN EN ECONOMIE

Weekstaat Nederlandsche Bank

Sterke daling van binnenlandsche wissels

De weekstaat van de Nederlandsche Bank per 2 Januari geeft voor binnenlandsche wissels een aanzienlijke daling, n.l. van f 77.315.924 tot f 34.135.028.

De beleeningen stegen van f 228.374.886 tot f 264.293.101.

De goudvoorraad daalde van f 1.013.563.300 tot f 1.013.548.444.

De bankbiljettencirculatie steeg van f 1.152.432.370 tot f 1.154.148.420. Het saldo van anderen daalde van f 229.447.449 tot f 183.956.422.

Het dekkingspercentage der totale directopeischbare verplichtingen bedroeg door goud en zilver 73.36 pct. en door goud 74.13 pct.

Economische weekcijfers

Medegedeeld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Effectenmarkt.	26-31 Dec. 1938	18-23 Dec. 1939	25-30 Dec. 1939
1. Aandeelenkoersen (a)	89.0	74.2	74.6
Betalingsverkeer.			
2. Omzet postchèque- en girodienst	102.7	200.6	120.1
Groothandel.			
3. Groothandelsprijzen (b)	69.5	96.8	96.2
4. Omzet termijnmarkt A'dam (c)	73.9	137.9	6.2
Kleinhandel.			
5. Omzet winkelbedrijf (d)	107.6	152.1	103.2
Goederenverkeer.			
6. Gewerkte taken haven A'dam (e)	97.1	68.8	43.1
7. Bevrachtingen wilde binnenvaart (f)	47.5	133.5	90.-
Arbeidsmarkt.			
8. Aanbiedingen van werknemers (g)	98.9	118.3	100.0
9. Aanvragen van werkgevers (g)	83.2	88.5	69.4
10. plaatsingen (g)	97.6	118.5	103.9

* = voorloopig cijfer.

1. en 3.: basis Jan. '37 = 100.

De overige nummers: basis overeenkomstige week 1937 = 100.

(a). Het weekgemiddelde van de gepubliceerde dag-indexcijfers Deze hebben betrekking op een 10-tal leidende fondsen aan de Amsterdamsche Beurs.

(b.) Het weekgemiddelde van de gepubliceerde dag-indexcijfers. Deze hebben betrekking op een 10-tal stapelproducten.

(c). Berekend uit opgaven omtrent een 4-tal stapelproducten van de Amsterdamsche liquidatiekas.

(d.) Berekend uit de omzetcijfers van een aantal grootwinkelbedrijven (warenhuizen magazijnen in manufacturen e.d.) en middenstandszaken (winkels in manufacturen, glas. aardewerk, huishoudelijke artikelen) in Amsterdam, 's-Gravenhage en Rotterdam.

De omzetcijfers van de middenstandszaken zijn verzameld door het Ec. Inst. v. d. Middenst.

(e). In de havenbedrijven te Amsterdam (1 taak = halve arbeidsdag).

(f). Berekend uit de cijfers van de verscheepte hoeveelheden in tonnen, volgens opgave van de bevrachtingscommissie te Amsterdam en Rotterdam.

(g), Berekend uit de opgaven van de arbeidsbeurzen te Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage.

GEMENGDE BERICHTEN

Prins Bernhard op inspectie. Z. K. H. Prins Bernhard heeft gisteren namens H. M. de Koningin, vergezeld van Zijn waarnemend adjudant, luitenant-kolonel H. J. Phaff, een bezoek gebracht aan een deel van het Zuid-front van de vesting Holland.

De nieuwe gezant van Venezuela in ons land aangekomen. Te Den Haag is aangekomen de nieuwe gezant van Venezuela bij het Nederlandsche hof, dr. José Rafael Montilla.

Ontslag aangezegd aan driehonderd man. Bij de N.V. Picus Houtindustrie te Eindhoven is het personeel, dat uit driehonderd man bestaat, tegen aanstaanden Maandag ontslag aangezegd.

Dit ontslag houdt verband met slapte in het bedrijf als gevolg van den oorlogstoestand.

De directie stelt zich voor door reorganisatie van het bedrijf andere productiemogelijkheden te scheppen.

De Nederlanders te Lemberg. Volgens bij het Departement van Buitenlandsche Zaken ingekomen ambtsberichten zijn nog eenige te Lemberg woonachtige Nederlanders in Berlijn aangekomen.

Deze berichten betreffen consul en mevrouw J. J. Broen, mevrouw De Liefde en den heer J. Huig. De heer en mevrouw Menten zijn uit eigen verkiezing voorloopig in Lemberg gebleven.

De „Flevo" vlotgebracht. Bij de directie van de K.N.S.M. is bericht ingekomen, dat het m.s. „Flevo" van deze maatschappij, hetwelk op 21 December op de Aves-eilanden nabij Curaçao is gestrand, door het bergingsvaartuig „Killerig" van de Amerikaansche Bergingsonderneming Merritt Chapman vlot is gebracht. In beschut water is de „Flevo" ten anker gegaan voor een duikeronderzoek.

De „Nederland Express". De N.V. Stoomvaart Maatschappij „Nederland" meldt, dat de speciale trein met passagiers en post in aansluiting op het m.s. „Marnix van St. Aldegonde", onvoorziene omstandigheden voorbehouden, Donderdag 11 Januari van Genua zal vertrekken en Vrijdagmiddag 12 Januari om 12.03 te Roosendaal, 13.08 te Rotterdam en te 13.33 te Den Haag zal aankomen.

Aangifte radio-ontvangtoestellen. P.T.T. herinnert er nog eens aan, dat radio-ontvanginrichtingen, binnen 14 dagen na de installatie, moeten worden aangegeven op het P.T.T.-kantoor ter plaatse van inwoning. De aangifte kan geschieden door middel van een kosteloos op de kantoren verkrijgbaar formulier. Er zijn in geenerlei vorm kosten aan verbonden.

Aansluitingen op radio-distributienetten behoeven niet te worden aangegeven.

Gift voor Finland. Men meldt ons: Een Nederlandsche dame te Londen heeft haar sympathie en bewondering voor het Finsche volk tot uitdrukking gebracht door een gift van 20.000 dollar aan Finland.

25 jaar gemeente-secretaris. Op 1 Jan. j.l. was het 25 jaar geleden, dat de heer A. Timmerman het ambt van secretaris der gemeente Genemuiden aanvaardde. In verband daarmede is hij door de gemeente, ambtenaren en burgerij op hartelijke wijze gehuldigd.

Notaris De Boer overleden. In den afgeloopen nacht is te Hoogwoud (N.-H.) op 75-jarigen leeftijd overleden de heer H. de Boer, sinds 1895 notaris aldaar.

Brand in een museum te Toronto. In het museum „Metropolitan Galery" te Toronto (Canada) is brand uitgebroken, waardoor een gedeelte van de werken van oude schilders, welke bij het begin van de vijandelijkheden uit Europa hierheen waren gezonden, zijn vernield. Onder de verloren gegane meesterwerken zijn „Christus aan het Bruiloftsmaal" van Bassano, waarvan de waarde wordt geraamd op 15.000 dollar en „Het schrift op den wand" van Ferdinand Bol.

Twee clandestiene distilleerderijen te Amsterdam in beslag genomen. Gisteravond heeft de recherche van den dienst der invoerrechten en accijnzen te Amsterdam twee clandestiene distilleerderijen in beslag genomen.

Het Zwitsersche wintersportseizoen. De zwakke hoop, die hier en daar in de Zwitsersche wintersportplaatsen nog bestond, dat ondanks den oorlog toch nog een betrekkelijk groot gedeelte der trouwe wintersportbeoefenaars naar Zwitserland zou komen, schijnt niet vervuld te zullen worden, aldus de N.R.Crt. Tijdens de aan het Kerstfeest voorafgegane dagen, waarop in vredestijd verschillende extra treinen honderden buitenlandsche toeristen, in de laatste jaren vooral Engelsche en Nederlandsche, in Zwitserland plachten te brengen, zijn vrijwel geen vreemdelingen aangekomen. De Zwitsersche bladen maken slechts gewag van de aankomst van een kleine 50 Nederlanders, die via Delle te Bazel zijn aangekomen, met 4½ uur vertraging in verband met het zeer strenge onderzoek dat aan de Fransche grenzen tegenwoordig wordt ingesteld.

Ofschoon het weder voor de beoefening der wintersporten met de Kerstdagen zeer gunstig was, was het vrijwel overal zeer stil, daar naar gewoonte nog slechts weinig Zwitsers verschenen waren, die de voorkeur eraan plegen te geven Kerstmis thuis te vieren en eerst eenigen tijd later naar de wintersportplaatsen te gaan. Wellicht zullen de Zwitsersche minnaars van de wintersport nog komen. Dit zou niet verwonderlijk zijn. Doch de hoop op een eenigszins bevredigend buitenlandsch bezoek schijnt men na de droeve ervaringen met de Kerstdagen opgedaan, te moeten opgeven.

Hotelbrand te Minneapolis. Het Marlborough Apartment Hotel te Mineapolis (V.S.), dat door 125 personen bewoond werd, is door een fellen brand verwoest. Tot dusver is een tiental personen als vermist opgegeven.

Noodweer in Spanje. In de Spaansche provincies Sevilla en Huelva hebben wolkbreukachtige regens talrijke overstroomingen veroorzaakt. De landweg tusschen de beide hoofdsteden staat over een afstand van eenige kilometers onder water. De Guadalquivir is gestegen tot negen meter boven den normalen stand.

TELEGRAFISCH WEERBERICHT

Medegedeeld door het Kon Ned Meteorol. Instituut te De Bilt naar hedenmorgen verrichte waarnemingen

Plaatsen	Bar.-stand n. millibars gister	heden	wind- richting	kracht	Toestand van de lucht	Thm Cels gister	heden	regen in m.M.
IJSLAND EN FAROER.								
Vestmanoer	096	962	z	3	betr	3	6	5
Thorshavn	163					—1		
NEDERLAND.								
Groningen	111	130	o	1	mist	—4	—9	0
Helder	110	110	„	3	helder	—2	—3	0
De Bilt	115	092	ono	4	⊥ bew	-12	—4	0
Vlissingen	106	071	o	4	zw bew	—7	—3	0
Maastricht	115	075	no	2	„	-10	—1	0
PORTUGAL.								
Lissabon	998	029	w	4	bew	12	12	0
SCANDINAVIE.								
Röst	988	977	zw	3	zw bew	2	1	6
Skudesnaes	101	119	z	1	bew	2	1	0
Skagen	030	096	wzw	1	⊥ bew	1	—2	0
Kopenh.	033	124	wzw	3	mist	—6	—8	0
DALMATIE.								
Kumber		165	o	2	regen		7	0
HONGARIJE.								
Boedapest	199	182	stil	0	mist	-11	-11	0
ITALIE.								
Milaan		151	stil	0	sneeuw		—2	0
Orbetello	170	087	o	1	betr	—1	9	0

1000 Millibar is 750,1 m.m. kwik. — In het staatje zijn de drukwaarden boven 1000 millibar gegeven onder weglating van de eerste cijfers 1 en 0 die beneden 1000 millibar onder weglating van het eerste cijfer 9.

De beteekenis van de cijfers voor de windsterkte is: 0 windstilte; 1 zwakke koelte; 2 zeer zwakke wind; 3 zwakke wind; 4 matige wind; 5 frissche wind; 9 storm; 10 krachtige storm

BUITENLANDSCH WEEROVERZICHT.

Het gebied van hoogen luchtdruk, dat gisteren bij de Faroer gelegen was, heeft zich in Zuid-Oostelijke richting verplaatst, en vormt thans een uitlooper van den hoogen druk over het Balkanschiereiland. De as van dezen uitlooper ligt juist ten Noord-Oosten van ons land, zoodat de Oostewind hier bleef aanhouden. De gisteren genoemde depressie over de Finsche Golf is naar het Oosten weggetrokken. Het storingsfront hiervan passeerde gisteren en vannacht ons land, waarbij het in het Noorden plaatselijk lichte regen en motregen veroorzaakte, gepaard met een tijdelijken dooi. In Groningen bedroeg de minimumtemperatuur 1 graad boven nul, te Den Helder 3 graden.

In het Midden en Zuiden bracht dit front alleen toenemende bewolking, die juist in den nacht optrad waardoor de vorst in beteekenis afnam. Na het passeeren van het front klaarde de lucht weer snel op, ten gevolge waarvan de temperatuur te Eelde (bij Groningen) weer tot 11 graden onder het vriespunt daalde, waarbij mist optrad.

In de Randstaten is weer wat sneeuw gevallen, en de vorst nam er weer tot 5 en 10 graden toe. In Hongarije en op het Balkanschiereiland blijft de vorst zeer streng.

Over de Golf van Biscaye ligt een depressie, die langzaam naar het Noord-Oosten doordringt en daarbij tot ongeveer 995 m.bar. is. Aan de Westkust van Spanje en Portugal bracht zij plaatselijk nog veel regen.

Op den Oceaan is bij de Zuidpunt van Groenland een diepe depressie verschenen, die zich in Noord-Oostelijke richting schijnt te bewegen. De luchtdruk was daar in den afgeloopen nacht tot 975 m.bar. gedaald, terwijl aan de Noord-Oostkust van Groenland de hooge druk zich weer herstelde.

Tusschen Jan Mayen en de Noorsche kust bevindt zich een depressie kern van omstreeks 990 m.bar. Het storingsfront hiervan veroorzaakte langs de Noorsche kust matigen neerslag in den vorm van regen en natte sneeuw.

Verwachting:

Voor het Noorden en Midden: Matige tot lichte vorst, des nachts plaatselijk strenge vorst, nevelig tot helder of lichtbewolkt, droog weer, zwakke tot matigen Oostelijken wind.

Voor het Zuiden: Lichte vorst tot temperatuur om het vriespunt, halfbewolkt tot betrokken, geen neerslag van beteekenis, meest matige Oostelijke wind.

Barometerstand te Groningen
Gedurende het laatste etmaal
12 14 16 18 20 22 24 2 4 6 8 10 12

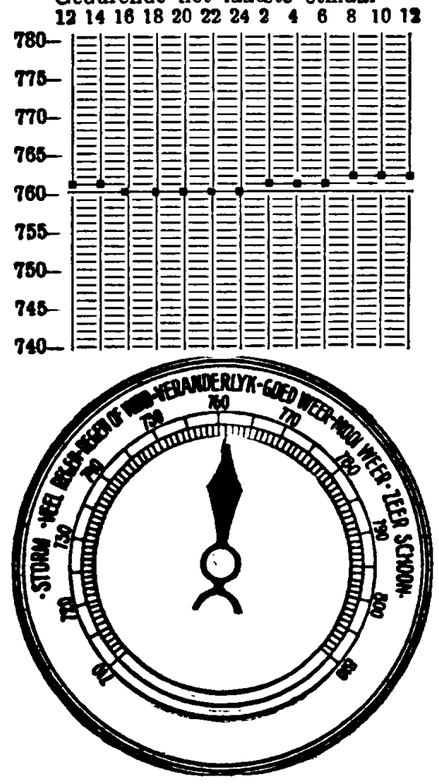

De barometerstand is heden 762; was gisteren 761.

De dunne streep geeft den stand van gisteren aan.

Temperatuur hedenmiddag 12½ uur 24 gr. Fa. Windrichting: O.

Morgen gaat de zon op om 8.09 en onder om 16.01.

De maan komt morgen op om 3.49 en gaat onder om 13.07.

Maan: 9 Jan. N. M.

Lantaarns van alle rij- en voertuigen op om 16.31.

Onderstaande berichten werden reeds in een gedeelte van onze vorige oplage opgenomen

Crematie J. A. Falconer

In allen eenvoud vond gistermiddag in het crematorium op Westerveld de crematie plaats van den heer J. A. Falconer, in leven lector aan de Rijksuniversiteit te Groningen.

Onder de aanwezigen, die de plechtigheid bijwoonden, zagen wij o.a. prof. J. M. N. Kapteyn, vertegenwoordigende den Senaat en de faculteit der letteren, prof. mr. C. W. v. d. Pot, secretaris van den Senaat, prof. A. E. Swaan. prof. R. W. Zandvoort, allen van de Rijksuniversiteit te Groningen, een deputatie van den Senaat van Vindicat atque Polit, prof. W. N. U. Harting uit Amsterdam, ir. J. G. Maschhaupt, directeur van het Rijkslandbouwproefstation, A. Dijkstra, leeraar Engelsch M.T.S. te Dordrecht, J. C. Roggenkamp, oud-directeur Amsterdamsche Bank te Appingedam, H. Hake, directeur der Nederlandsch-Oost-Friesche Hypotheekbank te Groningen, dr. H. Mulder, Groningen, alsmede vele anderen.

Prof. Kapteyn, sprekende namens den Senaat en de faculteit der Letteren en Wijsbegeerte, en tevens als vriend, schetste de taak der professoren en lectoren aan de universiteiten. Iedereen professor en lector is een taak toegewezen, maar de aard van het onderwijs wordt grootendeels overgelaten aan het individualisme van den leeraar.

Spreker herinnerde aan het 25-jarig ambtsjubileum van den heer Falconer op 3 October 1938 bij welke gelegenheid gewezen werd op hetgeen de thans overledene in het belang der letterkunde heeft gedaan.

Aan den anderen kant was het zijn functie de jongeren klaar te maken voor de leeraarstaak. De heer Falconer heeft de Universiteit te Groningen door de wijze waarop hij zijn taak heeft vervuld, blijvend aan zich verplicht.

Ook in de harten van zijn medewerkers zal hij blijven voortleven.

Tenslotte sprak de professor woorden van deelneming tot de weduwe en de kinderen.

Prof. R. W. Zandvoort herinnerde aan de eerste kennismaking met den thans overledene een kwart eeuw geleden en schetste uitvoerig den onderwijsgang bij de faculteit der letteren.

Deze was in dien tijd zeer ingewikkeld maar met zijn geschriften heeft de toen jonge Schotsche geleerde Falconer bewezen, dat hem de toestand volkomen duidelijk was. Verder wees deze spreker op de belangrijke litteraire essays over Engelsche letterkundigen en in 't bijzonder over Sir Walter Scott.

Ook buiten zijn lectoraat heeft de heer Falconer veel gedaan ter verspreiding van de Engelsche cultuur. „Ver van zijn vaderland is hij gestorven, niet als een vreemdeling, maar als een der onzen".

Nadat een familielid de aanwezigen voor de belangstelling had bedankt, werd de baar onder de tonen van het Engelsche volkslied neergelaten.

Een 25-jarig jubileum

Men schrijft ons: Op 2 Jan. herdacht de heer G. W. A. v. d. Broek, Bilthoven, zijn 25-jarig jubileum als vertegenwoordiger van de N.V. Koffie- en Theehandel, v.h. K. Tiktak, te Groningen. In aanwezigheid van het geheele personeel werd de jubilaris toegesproken door den heer A. Becherer, directeur der N.V., waarbij hem als blijk van waardeering een geschenk namens directie en commissarissen werd ter hand gesteld, terwijl zijn echtgenoote bloemen werden aangeboden.

Daarna werd den heer v. d. Broek door zijn collega, den heer J. Wieringa, namens het personeel eveneens een cadeau overhandigd, vergezeld van eenige hartelijke woorden.

Tiktak's Mannenkoor gaf ter eere van dit jubileum eenige zangnummers ten beste en ook de muziek verhoogde de stemming.

Nadat de jubilaris een woord van dank had uitgesproken voor de hem betoonde hulde, bleef men nog eenigen tijd gezellig bijeen.

Door trein gegrepen en gedood

DRUNEN, 3 Jan. Vanmorgen om tien uur vond de arbeider A. van der Wiel uit Drunen nabij den onbewaakten overweg in de Stationsstraat alhier het totaal verminkte lijk van een man. Bij nader onderzoek bleek het de 69-jarige A. Krol uit Elshout te zijn. Deze werd sinds Dinsdagavond vermist. Men vermoedt, dat de ongelukkige Dinsdagavond laat of Woensdagmorgen vroeg door een trein in de richting Den Bosch gegrepen is.

Noodlottig ongeluk

PUTTEN, 3 Januari. Hedenmorgen is op het erf van de boerderij „Groot Hussel" alhier, een ernstig ongeluk gebeurd. De 18-jarige landbouwerszoon J. van Malestein, was bezig met een geweer op duiven te schieten. Door onbekende oorzaak heeft de jongen op een gegeven moment zichzelf in het hoofd geschoten, waardoor hij op slag gedood werd.

Frankrijk

De hulp aan Finland

Het Fransche antwoord aan den Volkenbond

PARIJS, 3 Jan. (Havas.) In antwoord op het telegram, dat de secretaris-generaal van den Volkenbond op 18 December j.l. tot de Fransche regeering heeft gericht in verband met de resolutie die de Volkenbondsvergadering en Volkenbondsraad naar aanleiding van het beroep van Finland hebben aangenomen, verklaart Daladier, dat Frankrijk, in het kader van de bepalingen van het Volkenbondspact en op de door Genève beoogde wijzen, zich zal kwijten van zijn plicht tot hulpverleening aan het aangevallen Finland

De Fransche regeering, aldus voegt de Fransche premier eraan toe, heeft in de mate van het mogelijke haar plicht gedaan en is bovendien bereid, te handelen in samenwerking met andere mogendheden, al of niet leden van den Volkenbond, die willen handelen in overeenstemming met de aanbevelingen van Genève.

Sovjet-Rusland

Geruchten over Russische troepenconcentratie

LONDEN, 3 Jan. (Reuter). In officieele kringen te Londen wordt verklaard, dat geen geloof wordt gehecht aan de in het buitenland verspreide geruchten over een concentratie van Sovjet-Russische troepen aan de grenzen van Afghanistan.

Verder wordt gemeld, dat de regeering van Afghanistan officieel heeft ontkend, dat zij de mobilisatie van het Afghaansche leger zou hebben gelast.

Omtrent een mobilisatie in Iran is niets bekend.

België

Britsch vliegtuig op Belgisch gebied neergestort

BRUSSEL, 3 Jan. (Belga). Een Britsch vliegtuig, dat boven Duitsch gebied door een Duitsche patrouille werd achtervolgd, is op Belgisch grondgebied, nabij de grensplaats Raeren, brandend neergestort.

Een der inzittenden trachtte zich met een valscherm te redden, doch deze poging mislukte, omdat hij te dicht bij den grond was. De beide andere leden der bemanning heeft men op tijd uit de wrakstukken van het toestel kunnen redden. Zij hadden slechts lichte brandwonden opgeloopen.

De ontvoering van Stevens en Best bij Venlo

Britsche regeering heeft geen nieuwe stappen gedaan

LONDEN, 3 Jan. Naar aanleiding van het in de bladen verschenen bericht, dat de ambassade der Vereenigde Staten te Berlijn op verzoek van de Britsche regeering stappen heeft ondernomen in verband met de ontvoering te Venlo van de beide Britsche officieren Stevens en Best, wordt bij informatie in welingelichte kringen te Londen medegedeeld, dat terstond nadat de beide Britten door agenten van de Gestapo naar Duitschland ontvoerd waren, tot de Amerikaansche ambassade te Berlijn het verzoek werd gericht, het oog op hen te houden, zulks in overeenstemming met de algemeene regeling, op grond waarvan de regeering der Vereenigde Staten de Britsche belangen op Duitsch grondgebied behartigt.

Van de Amerikaansche ambassade is tot dusver over dit ontwerp geen enkel rapport ontvangen, noch heeft de Britsche regeering nieuwe stappen ondernomen.

Korte berichten

— **Bij K. B.** is met ingang van 1 Januari 1940 benoemd tot inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen op zijn tegenwoordige standplaats, de ontvanger dier middelen: **A. ter Hoeve** te Leeuwarden.

LUCHTVAART

De „Valk" naar Nederland

De „Deli Courant" verneemt, dat het K.L.M. toestel „Valk", dat eenige maanden geleden bij Rangoon is gestrand, met een klein vrachtschip, geheel gedemonteerd, uit Rangoon te Belawan is aangebracht. Van Belawan zal het toestel met een vrachtschip naar Nederland worden vervoerd.

PROVINCIAAL NIEUWS

Uit Hoogezand-Sappemeer

Afscheid chef-wegwerker Blom.

De chef-wegwerker Blom, die met 1 Jan. na een diensttijd van 24 jaren den gemeentedienst met pensioen heeft verlaten, is in de trouwzaal van het gemeentehuis van Hoogezand in tegenwoordigheid van het geheele gemeentepersoneel ten afscheid op eenvoudige wijze gehuldigd.

Achtereenvolgens werd hij in zeer waardeerende woorden toegesproken door burgemeester Tuin, door secretaris Zwiers, door wethouder Botke en door den heer M. J. Westerling, hoofd van den dienst van Openb. Werken, bewijzen van sympathie waarvoor de scheidende functionaris zijn warmen dank betuigde.

De heer G. Zwiers 34 jaar gemeente-secretaris

Op 1 Januari was het dertig jaren geleden, dat de heer G. Zwiers is benoemd tot secretaris der gemeente Hoogezand. De jubilaris is ten gemeentehuize in een waardeerende toespraak door den burgemeester gecomplimenteerd en later in meer intiemen kring op bescheiden wijze gehuldigd.

Uit Zuidlaren

Gedurende de afgeloopen maand werd bij de Rijkspostspaarbank alhier ingelegd f 6746.86 en terugbetaald f 3278.

Uit Winschoten

Handel en Nijverheid.

De vereeniging „Handel en Nijverheid" hield in de kleine zaal van hotel Wisseman een openbare vergadering. Toegang hadden ook leden van het personeel der Winschoter zakenmenschen. Ook was een uitnoodiging gericht tot de landbouwers en de middenstanders uit de omgeving. Hoewel het weer zeer ongunstig was, waren toch uit de omliggende plaatsen een aantal landbouwers ter vergadering gekomen. Als spreker trad op dr. ir. D. M. Dijt uit Haarlem met het onderwerp: „Crisis- en oorlogsprobleem in verband met den Middenstand".

De spreker werd ingeleid door mr. B. A. Groeneveld, die hem aan het einde dankte voor zijn betoog en hem succes wenschte met de propaganda van zijn denkbeelden, zoodat hij zou kunnen medewerken aan den wederopbouw der wereld.

Uit Hoogeveen

Opperbrandmeester.

B. en W. hebben op voordracht van het college van brandmeesters benoemd tot opperbrandmeester in de vacature ontstaan door het op verzoek verleend eervol ontslag aan den heer J. Pastoor (onder dankbetuiging voor de in deze betrekking aan de gemeente bewezen diensten) den heer G. de Jonge, architect.

Andere plaatsen

BEDUM. A.s. Zaterdag belooft het in Bedum een mooie ijssportdag te worden. Het Provinciaal kampioenschap voor amateurs zal aldaar worden verreden. Prijzen diverse medailles, ook de gouden kampioensmedaille, aangeboden door den Prov. Gron. IJsbond.

LOPPERSUM. Aan het postkantoor alhier werd gedurende de maand December in de rijkspostspaarbank ingelegd f 3388 en terugbetaald f 3590.25. Er werden 2 nieuwe boekjes uitgegeven.

TRIPSCOMPAGNIE. Onder presidium van den heer R. Meijer, vergaderde de landbouwvereeniging „De Landbouw" in 't café Talens. In plaats van den heer R. Meijer, die wegens vertrek naar Veendam bedankte als voorzitter, werd benoemd de heer H. Poppens. Herkozen werden tot bestuursleden de heeren J. Baas en H. Huisman en verkozen nog B. Slim. Tot lid van de commissie van toezicht werd de heer H. Breemhaar benoemd.

Door enkele leden werd verslag uitgebracht over de ringvergadering; de algemeene vergadering van het C.B. en van de vergadering van den P.V.B.B. Door den nieuw benoemden voorzitter werden warme woorden van dank gebracht aan den heer R. Meijer, voor het vele werk, dat deze gedurende tal van jaren voor de vereeniging heeft gedaan.

Als blijk van waardeering werd hem het eere-lidmaatschap aangeboden.

FINSTERWOLDE. Voor de betrekking van gemeenteveldwachter hebben zich 16 sollicitanten aangemeld.

TER APEL. Door de rijkspolitie alhier, is procesverbaal opgemaakt tegen den boerenarbeider A., te Ter Apel, die op heeterdaad betrapt werd bij diefstal van melk uit een bus, toebehoorende aan de landbouwers Gebr. Mulder.

DRACHTEN. Het comité dat het breiwerk voor de militairen in deze gemeente georganiseerd heeft, is met zijn werkzaamheden gereed gekomen. De laatste zending is aan mevr. Baronesse van Harinxma thoe Slooten te Leeuwarden toegezonden. Alle dorpen in de geheele gemeente, met uitzondering van één, hebben spontaan meegewerkt en aan den oproep van het centraal comité voldaan. In totaal konden worden afgezonden 246 paar sokken, 27 paar handschoenen, 39 paar polsmoffen en 4 bivakmutsen.

Het centraal comité bestond uit mevr. Wuite-Deel, mevr. A. Bosma-Bosma, H. Drayer—Tamminga en A. Menalda—Vrijburg, allen te Drachten.

DRACHTEN. Geïnspireerd door het voorbeeld in andere plaatsen, heeft zich dezer dagen ook alhier een comité gevormd voor het verstrekken van steun aan Finland.

Dit comité kwam gisteravond onder voorzitterschap van den heer J. M. Dikkenberg bijeen en sprak er zich over uit dat door het houden van een geldinzameling de Finsche Roode Kruis organisatie zal worden gesteund. Het ligt in de bedoeling in deze week een lijst collecte te houden.

In het comité tot uitvoering dezer collecte hebben zitting genomen de heeren B. van der Amstel, A. Boosman, J. M. Dikkenberg, Johs. Faber, J. D. Folkertsma, R. de Graaf, H. J. B. Hamer; H. Harmsma; P. Jongstra; H. de Jong, G. Jonker; K. Koolstra; G. Kijlstra; G. van der Meulen; O. Renema; W. M. Veenstra; P. van der Vlugt; T. Wagenaar; P. B. Wijbenga en M. van der Zee.

BEURSOVERZICHT

Geringe affaire. — Prijshoudende markt. — Onregelmatige koersbeweging. — Amerikanen iets vaster. — Beleggingen kalm.

AMSTERDAM, 3 Jan. Het meest kenmerkende verschijnsel van de Effectenbeurs was vandaag een groot gebrek aan affaire en in dit opzicht heeft het nieuwe jaar dus nog niet veel verandering gebracht. Dat de markt overigens een goed weerstandsvermogen heeft, bleek wel hieruit, dat ondanks de kleine omzetten de koersen over het algemeen goed gehandhaafd konden blijven en geen neiging tot afbrokkelen aan den dag legden. In tegendeel was de stemming over het algemeen genomen prijshoudend. Koninklijken, die gisteren onder beurstijd regelmatig naar beneden liepen en aldus een verlies van een goede zestal punten te boeken kregen, verkeerden heden in herstel en konden het nadeelige verschil dat gisteren moest worden opgeteekend, voor een flink gedeelte achterhalen. Reeds dadelijk bij de opening werd op een lichtelijk verhoogd peil gehandeld en daarna kon nog een verdere verbetering worden geconstateerd. De affaire was niet omvangrijk, doch er was in het toonaangevende petroleumaandeel toch geregeld iets te doen. Met den handel in de overige rubrieken was het poover gesteld. De suikerwaarden waren prijshoudend en H.V.A.'s kwamen ten opzichte van den vorigen slotkoers eenige procenten hooger te liggen, doch slechts te hooi en te gras werden transacties afgesloten. Vorstenlanden waren goed prijshoudend, de incourante soorten trokken nauwelijks attentie. De affaire in rubberfondsen was van zeer geringen omvang, Amsterdam rubbers waren prijshoudend, maar in doorsnee zoo goed als onveranderd en onder beurstijd bijna geheel onbewogen. Voor diverse minder courante soorten kwamen iets lagere noteeringen te voorschijn. De tabaksmarkt was zeer stil, de Sumatra-aandeelen werden meerendeels iets lager genoteerd, daar tegenover heel klein aanbod bijna geen kooplust bestond. Scheepvaartpapieren bewogen zich op den achtergrond, Scheepvaartunies en Koninklijke Booten waren overigens goed prijshoudend. Op de afdeeling der industrieelen werden de Philipsaandeelen eenige procenten hooger ingezet en na kleine schommelingen bleef de koerswinst gemakkelijk gehandhaafd. Unilevers waren prijshoudend en vrijwel onveranderd en hetzelfde kon dienen van AKU's.

Voor Amerikaansche waarden was de belangstelling niet groot. In navolging van Wallstreet werd echter op een lichtelijk verhoogd peil gehandeld. Kleine omzetten vielen te registreeren in de staalaandeelen en Anaconda's.

De beleggingsmarkt was kalm, Nederlandsche staatspapieren werden op onregelmatige wijze genoteerd, waarbij slechts kleine veranderingen vielen op te merken. Van de buitenlandsche beleggingen was de Youngleening prijshoudend. De 3¾ % obligatiën Frankrijk 1939 lagen iets luier in de markt.

Prolongatie 2¾ %.

Beurs van Amsterdam

AMSTERDAM, 3 Jan. 1940.

OBLIGATIEN, PANDBRIEVEN PREMIELEENINGEN.

Staatsleeningen.

	pct.	V.K.	Heden
België			
£ Obl. '38	4	39⅜	
Bulgarije			
Tabakleening '02	5	4	—
Zegelleening '04	5	4⅛	
B.vr. G Oblg. '07	4½	4⅛	4¹¹/₁₆
Denemarken			
Buit. 25 $ 1000	5½	40½	—
do.b.v.o. £20-100'12	4	40	38¼
Duitschland			
£ 100 Oblig.		6½	
id.(m.kett.verkl.)	7	7⅛	6½
Frankrijk			
Btl. 1939 Obl.	4	63	63
Portugal			
1e Serie Afgest.	3	41¼	42⅛
Tsjechoslowakije			
Oblig.	8	14⅜	1 ¾
Zwitserland			
(Rubr. II) 1927	4½	86½	85¾
Japan			
Buit. Leen. '24	6½	57	56¾
Imp. Loan	5	18¾	
Mexico			
Afg. $ 100-1000	5	⅜	—
Buiteni. 99	5	⅜	—
Binneni. Sch.	3	5⅛	—
Brazilië			
Funding Lg. '98	5	14⅛	13½
dito 14	5	11⅞	
dito 1888	4½	5½	
R. de J (F.D.) '05	5	17⅛	
Sao Paulo '21	8	8¾	8⅝
Dom. Rep. '26	5½	49½	

Prov. en Gem. Leeningen.

Amsterdam 1936	3½	83	84½
dito 1e L. 1937	3½	84⅞	84½
Arnhem 1938	3	88¼	
Eindhoven 1935	3½	88	—
Gelderland 1938	3½	100	—
dito 1938	2½	98	—
dito 2e L. 1938	2½	94	
's Gravenhage '36	3½	90⅞	90½
dito 1937 I	3½	90	
Groningen 1938	3	86⅛	
dito 2e L. 1938	3	86	
Haarlem 1938	3	77¹⁵/₁₆	78¼
Leeuwarden '21	4½	100¾	—
Leeuwarden '38	3	84	
Nrd. Holl. 1938	3	79	78½
dito 2e L. '38 (3½)	3	81	81
dito 3e L. '38	3	79	78½
dito 3 L. 1938	2½	96	—
dito 3e L. 10 L. '38	2½	92¼	
R'dam 1936-'37	4	94¼	93½
do. 1e en 3e L. '37	3½	83½	83¼
do. 1938	3½	85⅛	83¼
Tilburg 1e L. '37	3½	85⅛	
Utrecht prov. '37	3½	91½	
do. Gem. 1e L. '37	3½	87	—
Kopenh. £100 '01	4	49½	—
Berlijn R. II '25	6½	9¾	—
Christiania 1914	4½	89	—
Oslo 1937	4½	75½	
Deensch R.w.l.	4	48½	49
dito 2e L. 1937	4	48¼	49

Bank- en Credietinstellingen.

B. v. N.G. 2e L. '37	3½	91	
dito 1938	3	85¾	86
Gem.Cr. 1/3-1.9	3	96	
Deut. Rent.b. '25	7	9¾	—
Duitsche Stedenl.	7	10	—

Hypotheekbanken.

Amst. H.b. Pbr.	4	94	—
dito dito	3½	81½	81¾
FrGr.H.B. 1.3-1.9	3½	87⅛	88¼
dito Pandbr.(3½)	3	82	82
Gr. Hp.b. Pd.br.	3½	80⅝	81
Holl Hyp.b. dito	4	92	92
Hyp. v. N. a. M.	3½	83⅜	
Insul. H.b. pbr.	4	8-	—
MijvHCr. S. o's P4		84½	—
Nat. Hyp.b. dito	3½	81½	—
N.Hpb.Veend. s.C	3½	92	
dito serie K	3½	86	85¾
N.West. Hb.pbr.	3½	86	
Overijs. H.b dito	4	93	
Rott. H.b. dito	4	91	91
dito dito	3½	84	83½
Utr. Hyp.b.	4	95	—
Westl. H.b. pnbr.	3½	85¼	—
Zeeuwsche Hb.	4	93½	—
id. id.	3½	82	—
Holl.-Canada Hb.	5	18⅛	
Nd. O.fr Hb. pbr.	3½	30	28
Nw.Ned.Am. Hb.	5	24	24¼
N.W.a.Pac. dito	4½	80	—
1e N.Sch.vrb.Mij.	4	81	81
Rott.Sch.H.b. do.	4	82	82
dito id.	3½	75	—

Industr. Ondernemingen.

Levers' Zeep '34	4½	100½	100½
Rh. Elbe Un. O.	7	27½	
Ver. Stanlw. Obl.	7	52	
Berl. S. El. W. '26	6½	8	
Cit.Serv.Cy.p. '66	5	57	57⅝
Rh. Westf. El. '27	6	52⅝	
Lmb. Stk.m. Obl.	4	78¾	79½
Bat. Petrol. O.	4½	101¹⁵/₁₆	102
idem. Oblig.	3½	87½	88
Int.Merc.Mar. O.	6	49⅜	—

Diversen.

Amst.Grondbr.b.	5		—
Nat. Gr.bezit '19	5	93	—
Ned. Grondbr.b.	4	80	—

Spoorwegen.

Chem.Fer C.v.O.	5	34	
Atch. Topeca	4	79½	80
Centr. Pacific	4	57	—
Kans.City South.	3	52½	53½
Mis. Kans. LR.	5	9¼	
Nort. W. 1e Hp.	4	90½	
South. Pac. G.O.	4	85¼	36¹⁵/₁₆
id. 1e R. H.	4	47⅛	
Canad. Pacific	4	49½	

Premieleeningen.

A'dam 74 f 100	3	142½	
dito „ 1000	3	118	119
id.Olymp.L. „ 100	3	103	—
Witte Kruis '88		68	—
België Antw. '87	2½	78	—
dito dito 1903	2	60	
Bat.Ptr.Mij.C.v.O.	3½	90	90½

Voorl. genot. fondsen.

Frankrijk '24	7	89	—
Nw. Int. Hyp. B.	5	70.50	-

AANDEELEN, WINSTBEW. e.d.

Bank- en Credietinstellingen.

Amst. Bank Aand.		88½	90½
Holl. Bank Unie		82	82
Incasso Bank dito		78½	
N.-L. Esc. Mij. dito		69	70
Nederl. Bank	A.	119¾	124½
Ned. Hd.Mij f 250	A.	83	
Rott. Bank	A.	86¼	90½
Twentsche Bank	A.	88	88
Reichsb.Deutsche	A.	23	
Fransche b3CvARII		98	—

Industr. Ondernemingen.

Alg. Norit Mij.	A.	305¼	307
Bat. Marg. Fabr.	A.	72	72
v. d Bergh pr. W. d. a. A f 1000	v.A.	107	—
id. pref. winst.a.	A.	107	—
Cartonf.Scholten	A.	99	—
Gouda Kaarsen	A.	471	—
Gruyter A pref.	A.	120½	—
id. B pref.	A.	120½	120⅝
Heemaf	A.	64	61
Hnk.Bbr.(1-2400)	A.	13⅜	135½
Holl.Stoomm.fbr.	A.	108¼	106½
Holl. Melkf. Aand.		135	136
Holl. Bet.Mij. Aand.		222	225
Holl. Dra. Kab.	A.	140	140
Holl.Kunstz.Ind.	A.	35½	35½
Int. Viscose Cy.	A.	15¾	15½
Kon. N. Zoutind.	A.	246	
Kon. Broc. en St.	A.	171	172
Lev.Br. en Unil.G.	A.	195	-
dito 7% Cum. Pr.	A.	-	-
dito f 1000 C.v.Pr.	A.	111	110¾
do. f100 6% C. Pr.	A.	106	110½
do. f1000 6% O.P.	A.	99	99¼
Lyempt	A.	135	135½
Mij.f.d.N.Bakk.C.v.	A.	213	212
N. Gist Spir.f.	A.	317	319½
Ned. Kabelf. Aand.		376½	378
N Scheepsb Mij.	A.	76½	78
Rott.Droogd.Mij.	A.	223	222½
Schelde K M de	A.	44½	43⅝
dito Nat. Bea.	A.	44¼	43⅝
Scholten Aard.m.	A.	60	67⅛
Spin. Spanjaard	A.	57½	
Stork en Co. Aand.		82	83
Twijnstra Olief.abr.		116	-
Utr. Asphaltfab.	A.	55½	
dito pref. wd	A.	61⅜	
Ver. Blikfab. Aand.		185	183
Ver. Chem.f. Aand.		74	
V. Pap.f. v. Gelder		94½	95
V. Ned Rubberf.	A.	139	139½
V. Touwf. G. Aand.		68	60
Werkspoor ser A	A.	90	
Westers.raff. Aand.			
Wilt.Feyenoord	G.A.	115	115
Wyers Ind.&H.O.	A.	112	118

(Buitenland)

Am. Can. Cy. C.v.A.		84⅞	
Am. Hide Leather $		4⅛	4⅛
dito C. v. Pref. A $		28	28½
Am. Sm. & Ref. $		39¼	39¹³/₁₆
ChrCrpCv 10A.$RII		66¼	67⅛
Cont. Linol Un. A.		54½	
Farbenind. C. v. A.		18	
Fisk Rubber C.v.A. $		17	11¹/₁₆
Gen. Cig. Cy CvA $		14	14
Ougree Marih. A. f		42.60	
Sep. Aktieb. Aand.		37	37
Stand.Brands CvA $		4⅜	4¾
Un. States Steel $		89½	
Wintershall	A.	19½	
Zweedsche Lucif.	A.	29	27¾

Electr. en Gas Mijen.

Alg. Nd. Ind. El. M.		212½	
dito Nat. Bezit	A.	213	211
Ned.Ind. Gas Mij.	A.	209	208½
dito Nat. Bezit	A.	209	208½
TwentscheEl.Ctr.	A.	177½	178
Ass. Gas El. C.v.A. $		⅜	⅜

Handelsondernemingen.

Banda Hdlv.	A.	12½	13
Borneo Sum. H.mij.		148	147
Deli Atjeh H. Mij.		75	
Int. Hdlv. R'dam	A.	169½	170¼
Lindetev. Stokvis	A.	166	164
Ned. Wol Mij.	A.	56	55

Mijnbouw.

Billiton Mij.	A.	468	-
dito	A.	388	387
Boeton	A.	81½	
O.-Borneo Mij.	A.	158	158¼
dito Pref. dito		173	
Sinkep Tin-Mij.	A.	139	138

Petroleum.

Kon. Nd. Petr. f 100		260½	264
Moeara E P.mij.	A.	282	—
Tarakan Petr. Mij.		410	—
Zd. Perlak Pr.	A.	1.75	—
PhoenixO.&T.C.v.A.		11¼	—

Scheepsvaart.

Nievelt Goudr.	A.	264½	258
St. M. de Maas CvA		108	108
St. Mij. Oostzee	A.	148¼	149⅝
Int. Merc. Mar. $		6⅝	7

Suiker.

Krian Suikerf.	A.	97½	98
Pagottan C. M.	A.	180	
Suiker Cult. Mij.	A.	242	255

Tabak.

V.Vorstel. Cult. W.a.		19.30	19
Arendsb. Tab.-Mij.		237	
Besoeki T.-Mij.	A.	46	46
Soekowono Ldb.Mij.		68	

Thee.

Amst. Theecult.Mij.		74½	74¾
Banjoewangi	A.	18½	16¼
Rongga Lndb. Mij.		188¾	182¾
Sedep. Cult. Mij.	A.	340	—
Sindangsari C.M.	A.	140	—

Diversen.

Bih.v.-Vriessev.	A.	34¼	
„De Bijenkorf"	A.	147	148¼
Hout Alberts	A.	61	
Hn. Will. Pont	A.	67	66
idem Pref.	A.	92½	92½
Maxwell L. G.	A.	24½	24½
Muller en Co. W	A.	122½	
Ned. Mij. Hav.w.	A.	13	
Zeehaven Sabang	A.	89	89½
Kreuger en Toll	A.		
Peruv. Corp. C.v.A.		½	½
dito C. v. Pref. dito		1⅝	1⅝
Sears Roeb C.v.A. $		64	64⅞

Spoorwegen.

Deli Sp. Mij.	A.	76½	77
N.-I. Sp. Mij.	A.	55½	55¾
Belg. St.sp. pr.	A.	127	128

Spoorwegen (Amerika).

Atch. Top. C.v.A.		19½	19¹¹/₁₆
Ches en O. C.v.A.		31¾	31¾
Chic. R. Isl. C.v.g.A.		1/16	
Erie Sp. Mij. g. A.		1⅝	1⅝
Kansas C. S. g. A.		5¹⁵/₁₆	5¾
dito pr. Aand.		14⅜	14¹³/₁₆
Miss Pac. C. v. g. A.		1/16	
dito C. v. pref. A.		1/16	5/8
Union P.R. C.v.g.A.		75	—

Tramwegen.

Madoera St.tr.	A.	1¾	
Malang St.tr. dito		42	42¼
O.-Java St.tr. dito		2	
Semar.-Joana St. d.		8¾	8¾
Semar.-Cher St. d.		17¼	17½
Serajoedal St.tr do.		13¼	13¼

Voorl. genot. aand.

Studebaker C.v.A. $		6⅜	—
Uniprefs	C. f.383		—

ACTIEVE FONDSEN (NOTEERINGEN VAN GROEP A).

			V.K.	L.K.	H.K.
Staatsleeningen.					
Nederland	1911	3½ ..	84½	84¼	—
do. Grootboek O.		3½ ..	84⅛		—
do. 1896-1905 O.		3 ..	71¾	71¾	—
do. Cert. v. Inschr.		3 ..	71⅝	71⅝	—
do. Grootboek O.		3 ..	71¾	71¾	—
do. à f 1000	1936	3 ..	92	90¾	—
do. à f 1000	1937	3 ..	77¹⁵/₁₆	78	—
do. à f 1000	1938 (3½)	3 ..	83⅜	83¼	—
do. Certif.		2½ ..	61	61¼	—
do. Grootboek Obl.		2½ ..	61	61¼	—
Ned.-Indië à f 1000	1935	3½ ..	90		—
idem à f 1000	1937	3	83	83½	—
idem à f 1000	1937 A.	3 ..	81⅝	81⅝	—
Duitschland à f 1000	1930	5½ ..	10¼	10	—
idem met verklaring	1930	5½	12⅜	12¼	—
Engeland £ 50.200		4 ..	68¾		—
idem £ 50.200		3½ ..	59¼	—	—
Frankrijk 1932		4½ ..	31		—
Chic. Milwaukee Adj. Bonds		5 ..	1⅝	1¹¹/₁₆	—
Bank- en Credietinstellingen.					
Koloniale Bank		Aand..	166	164½	—
Ned. Ind. Handelsb.		dito..	109½	09	—
Ned. Hand. M

Groot Tusschenbal – Instituut LESTERHUIS

a.s. Zaterdag 6 Januari „Huize Astoria". EEN AVOND VAN ONGEKEND DANSGENOT Kaarten à 60 ct. plus bel. af te halen aan ons Instituut. Kassaverkoop 75 ct. plus bel.

IJsver. „Voorwaarts"

Zevenhuizen

(Aangesl. b. d. Prov. Gr. IJsb.)

IJs, weder en deeln. dienende

Hardrijderij v. Mannen

op **VRIJDAG 5 JANUARI 1940.**

Prijzen: f 20, f 10 en f 5.—.

Aangifte tot 's middags 1 uur in 't café DEELSTRA. Tel 12.

Inleg 50 cent.

HET BESTUUR.

IJsclub „REITDIEP"

GARNWERD

(O. N. G.)

Estafetterijderij

op VRIJDAG 5 JANUARI.

2 Heeren, 1 Dame (door elkaar loten).

Prijzen: f 18, f 12 en f 6.—.

Aangifte café HAMMING, plm. 1 uur.

Inleg 50 cent.

HET BESTUUR.

IJSCLUB TEN BOER

Aangesl. b. d. Prov. Gr. IJsbond

IJs en weder dienende

Hardrijderij v. Jongens

beneden 18 jaar,

op VRIJDAG 5 JANUARI.

Prijzen: f 12.50, f 7.50 en f 2.50 en bij een viertal nog een gratificatie van f 2.—.

Aangifte vóór 1 uur café KLINKHAMER. Telef. 22.

Inleg f 0.50.

IJsclub „USQUERT"

Lid Prov. IJsbond.

IJs en weder dienende

Hardrijderij v. Jongens

t.m. 18 jaar, die geen hoogeren prijs hebben gewonnen dan f 10, op

VRIJDAG 5 JANUARI.

Aangifte vóór 1 uur Vrijdagmiddag in de IJstent van FABER, Tel. 33.

Inleg f 0.35. Aanvang 2 uur.

HET BESTUUR.

IJsvereeniging „BEDUM"

(Aang. b. d. Prov. Gr. IJsbond)

Ter gelegenheid van het 70-jar. bestaan der vereeniging,

OP ZATERDAG 6 JANUARI

Hardrijderij v. Amateurs

om het kampioenschap der Prov. Gron.

1e prijs Gouden medaille, aangeboden door den Prov. Gron. IJsbond.

2e prijs Verg. zilveren medaille.

3e pr. Groote zilveren medaille.

4e pr. Kleine zilv. medaille.

Aangifte vóór 12 uur in het Hotel 't Gemeentehuis. Tel. 38.

HET BESTUUR.

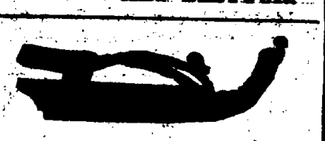

IJsclub „Hou Streek"

Coevorden

(Aangesl. bij den Drentsche Bond).

ZATERDAG 6 JANUARI 1940

ijs en weder dienende b.g.d.

Groote Hardrijderij

onder auspiciën v. d. Dr. IJsbond

Kampioenswedstrijd Junioressen

Aanmelding tot 12 uur in Café ABELS, Markt Coevorden, Tel. 36. Inleg f 1.—. Aanvang 1 uur. Prijzen: Gouden Horloge met gouden kampioensmedaille v. d. Prov. Dr. Bond, verder zilveren en nikkelen horloge.

HET BESTUUR.

Kon. Nederl. Schaatsenrijdersbond

IJSVEREENIGING „GRONINGEN"

Vrijdag 5 en Zaterdag 6 Januari 1940

Kampioenschap van Nederland

voor Amateurs

op de afstanden 500, 1500, 5000 en 10.000 Meter. Aanvang 11 uur.

Entrée: Leden betalen 10 cts. voor Sted. Bel. Op Kinderkaarten wordt dit kaartje gratis verstrekt. Dagkaarten f 1.—.

De Secretaris-Penningmeester,
A. LOOT Rzn.

IJSCLUB „VEENDAM"

(Aangesloten bij den Prov. Gron. IJsbond)

IJs en weder dienende en bij voldoende deelneming, ter beoordeeling van 't bestuur

GROOTE NATIONALE HARDRIJDERIJ VAN MANNEN

op ZONDAG 7 JANUARI 1940

om prijzen van:

f 75.—, f 40.—, f 20.—, f 10.— en f 5.—.

Inleggeld f 0.75. - Aanvang 2 uur. - Aangifte vóór 11½ uur bij den Heer N. F. WILKENS Uzn., Telefoon 5. Loting te 11¾ uur in de ijstent. - Entrée f 0.50 bel. inbegrepen. Sorties worden niet afgegeven. Militairen in uniform dagkaart à 20 ct. bel. inbegrepen. Leden hebben vrijen toegang op vertoon van lidmaatschapskaart.

Ingang bij de R. H. B. School. Na 6 uur 30 ct. entrée, belasting inbegrepen.

SCHAATSEN!

VONK's
geheel metalen Friesche Schaatsen
STERK, SIERLIJK en SNEL
vanaf f 6.95 p. pr.

VONK's
doorloopers met extra dunne ijzers
SPECIAAL VOOR HARDRIJDERS
vanaf f 7.00 p. pr.

VONK's
zeer fijne Friesche houten schaatsen
vanaf f 4.75 p. pr.

FRIESLAND
fijne Friesche schaatsen
vanaf f 3.00 p. pr.

NOORSCHE SCHAATSEN
fabr. Hagen en Co., Oslo
vanaf f 9.50 p. pr.

KINDERSCHAATSEN
f 1.25 p. pr.

LEERWERK
prima kwaliteit, in elken prijs!

J. KNAAP

IJZERHANDEL
Bn. Damsterdiep 34
Tel. 1292 en 1736

Vele prijzen zijn gewonnen op VONK schaatsen. Mej. Sietsema won reeds 2 x het kampioenschap van Gron. op VONK schaatsen

IJSCLUB TOT ONS GENOEGEN

Kampen

IJs en weder dienende, ter beoordeeling van het Bestuur:

Nationale Hardrijderij voor Vrouwen

op ZATERDAG 6 JANUARI a.s.

Prijzen: f 60, f 40, f 20, f 10, f 5. Plus f 10 voor snelste rit in den eersten omloop.

Aangifte tot Zaterdag 12.30 uur in Hotel „De Morlaan". Telef. 194, Kampen.

Aanvang 1.30 uur.

IJsclub Nooitgedacht

Haulerwijk

Lid van den Bond van IJsclubs.

Hardrijderij v. Vrouwen

om prijzen van f 12, f 6, f 3 en f 2, op

VRIJDAG 5 JANUARI 1940.

Aangifte tot 1 uur Hôtel KOK, Tel. 1. Inleggeld 50 cent.

Rijderij 2 uur.

HET BESTUUR.

WINSUMER IJSBAAN

(Aangesl. b. d. Prov. Gr. IJsb.)

IJs en weder dienende

Hardrijderij v. Mannen

op **ZATERDAG 6 JANUARI 1940**

Prijzen f 25, f 15, f 10 en f 5.

Inleg f 0.50.

Entrée bij de baan f 0.25.

Aangifte vóór 11 uur bij Hotel M. TIL. Telef. 10. Winsum.

HET BESTUUR.

IJSCLUB RODEN

(Aangesloten Prov. Dr. IJsbond)

Hardrijderij van Leden

op **ZATERDAG 6 JANUARI 1940**

Prijzen kunstvoorwerpen.

Aangifte voor Vrijdagavond 8 uur in Café W. SCHEEPSTRA, Aanvang rijderij Zaterdagmiddag 1 uur.

Leden vrije toegang.

Men kan zich nog als lid opgeven voor de gewone contributie.

HET BESTUUR.

LUXOR

Uitgebreid bijprogramma

o.a. de nieuwste WALT DISNEY TEEKENFILM.

Iederen dag MATINEE met volledig avondprogramma.

Zondagmiddag 2 VOORSTELLINGEN 2 uur en 5 uur.

TOEGANG: 14 JAAR.

Vrijdagavond populaire prijzen.

ZONDAGMORGEN 12 uur laatste voorstelling van de documentaire film

Van Kielplaat tot Zeekasteel

Bouw van het m.s. „Oranje". Entrée 25, 40, 60 ct.

De mode op de IJsbaan

PLISSE ROKKEN Geruit f 4.75
Effen f 5.95

WINDJACKEN f 4.95 tot f 18.75

MEPHISTOCAPS f 0.95

SPORT
WILLY LOOS
GUDE BOTERINGESTRAAT 14 - TEL. 466

Ontdooiingszout

voor closet, afvoerbuizen, straten

5 K.G. 40 ct. 10 K.G. 70 ct. 25 K.G. f 1.50

Wedema's Verfwinkel

Nieuwe Ebbingestraat 13 - Telefoon 2048

In AANNEMERSBEDRIJF gevraagd

een aankomend BOEKHOUDER

liefst eenigszins bekend met het vak.

Sollicitaties uitsluitend schriftelijk met vermelding opleiding en verlangd salaris aan Fa. J. H. ELEVELD & ZOON, Korreweg 84.

Opruiming Heerenkleeding

tegen zeer voordeelige prijzen

Colbert Costumes
10.80 13.75 18.— 21.60 24.75 27.— 31.50 35.— 40.—

Winterjassen
17.75 20.25 22.50 25.75 31.50 35.— 40.—

Tweed Regenjassen
17.75 21.60 24.75 27.—

Jongens Plusfour pakjes
9.75 10.80 12.60 14.40 16.20 18.—

Costuum Broeken
2.75 3.75 4.95 7.50

K. ter Veer

Oude Boteringestraat 70

JAFFA JAFFA

H.H. Winkeliers en Venters.

Vrijdagmorgen in lossing groote partij **JAFFA SINAASAPPELS** in alle maten, van 120ers tot 240ers, zeer in prijs verlaagd, maar ... let op 't vertrouwdst adres

SCHAAPHOK & COOPMAN

Groningen - Tel. 3733 - A-Kerkhof 30

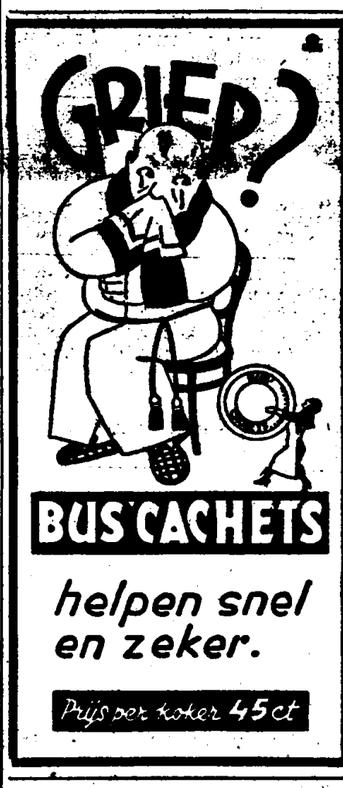

AUTOBANDEN??

A. B. O.!!

Fockestraat 33 - Telef. 43302

Wijzig uw gang
Ga naar Lang
Lunchroom-Restaurant
Boelevard Heerestraat
A. N. W. H. t.o. Hoogstr.

GRAMOFOONVERSTERKERS TE HUUR,
à f 3.50 per avond, bij contr. f 2.50, platen inbegrepen.
KLANKSTUDIO VLUGTAFOON
Nw. Ebbingestraat 157.

Te huur aangeboden

Helpman, prima stand, direct of Mei, ruime, goed onderh. Boven-, Benedenen Eengez.-huizen, w.o. met gr. tuin. Huurprijs f 28.50—45.85 p. mnd., a. 1. Bouwver. Verl. Heerewg 121B. Telef. 325.

1 Ben.huis, 3 ka., keu., schuur enz. f 6.50.

2 Flatwoningen, 4 ka., keu., keld., enz. f 7.— en f 7.25.

Bevr. v. Starkenborghstr. 14, en Makelaars.

WONINGEN m. centr. verwarming.
Helpman.
Poelestraat.
St. Jansstraat.
Winschoterdiep.
Boteringestraat.
Hamburgerstraat.
Woningbureau „DE GIDS", St. Jansstraat 11a. Telef. 1211.

Nieuwbouw aan den breeden Peizerweg, ger. 15 April, te huur 1 Mei, twee mod. Bov.won., lux. afw., ind. gr. ka. ens., Bruynzeel keuk., gr. balc., eerste étage 3 gr. slaapkamers, opensl. deuren m. balc., doucheka., waschtafels met warm w.; 2e étage 1 slaapk. en gr. zolder.

Nieuwe Kijk in 't Jatstraat, **Dameskapperszaak** met ruime woning, slaapkamers met vaste waschtafel, bergpl. voor rijwielen, ap. achteruitgang, mod. flatw., kam. ens., keuk., 2 sl.k., vaste wascht., opensl. deuren op plat en balc.

Te bevr. bij den eigenaar J. BOSMA, Nieuwe Kijk in 't Jatstraat 60a. Tel. 6928.

Aan den Petr. Campersingel, een **Ben.woning**, bev. kamers ens., keuken en 3 slaapk., op zon, voor- en achtertuin en een **Bovenwoning**, bev. kamer ens., keuken, 4 slaapk., beide perceelen met ruime rijwielbergplaats.

Te bevr. Rosensteinlaan 18. Telef. 5132.

Aan den Radesingel, een ruime **Bovenhuis**, event. gesch. voor pension. Aanv. 1 Mei. Te bevr. Rosensteinlaan 18. Tel. 5132.

H.H. LANDBOUWERS

wij leveren nog prima

BINDERTWINE

(400 mt.)

Gegarandeerd Ned. Fabrikaat.

W. Koersen

Noorderhaven 31—31a. Tel. 6548
Groningen.

Bruine Boonen

op advies van Uw DOKTER verkrijgbaar.

Zaadnoordijk

Gron. O. Ebbingestr. 14.

Winterjassen en Mantels, Heerencostuums, Tweedjassen en leeren jassen voor halve prijzen. Trompstr. 9, Hoek Radesingel, Groningen.

GRATIS

wasschen, knippen, onduleeren watergolven, des Maandags van 4—6 en 6—8, Donderdags om 8½ uur. Voor heeren des Maandags 2-4. Gr. Markt 45.

DEGENE

die ten onrechte een paar Fresche Schaatsen (doorloopers) uit D.A.M. wachtkamer heeft meegenomen, wordt verzocht deze direct daar terug te bezorgen.

Te huur aangeboden

Ben.huis 1 Febr., Helpman, 2 k. ensuite, keu., 3 sl.k., en tuintje, f 5.25 p. w. Steenhouwerskade 4a.

Ruime, moderne **Bovenwoning,** in het centrum, suite, keuken, 22e étage groote zitkamer, drie slaapk., plat, voor- en achterbalcon. Verhuurder genegen centr. verw. aan te brengen.
Br. fr. no. 934 Bureau dezes.

Benedenhuis Riouwstr. 9 m. voor- en achtertuin. Huur f 6.50 p. w. Bevr. Hooge der A 33.

Eenbaar Huis, Hoendiep 99, f 4.— per week.
Te bevr. Parkweg 48.

Sabangplaats, ruim **Bovenhuis,** huur f 5.65 p. w. Te bevr. Jozef Israëlsplein 4.

Omtrek Oosterweg een mod. **Flat,** w. en k. str. water. Huurprijs f 6.25 tot f 6.75 p. w. Direct te aanv. Bevragen bij B. SPOELSTRA Lodewijkstraat 23

Tweede Willemstr. BOVENHUIS. Ind. k. ens., keu., serre, kant., 4 sl.k., plat, zold., achteruitg. Aanv. 1 Mei. Huurpr. f 400. Te bevr. EBENS' Woningbureau, Makel. N.B.M., Stoeldraaierstraat 16. Tel. 2889.
Toez. Woninggids gratis.

Per 1 Mei **Bovenwoning** nieuwbouw a. d. Nw. Kijk in 't Jatstraat 83a, bev. 2 kamers, keuken, m. balcon, 2 slaapk., zolder. Huur f 6.50 per week.

Bovenw., kam. ens., keuken, balc., 2 slaapk., zolder, Brinklaan 2b. Te bevragen Brinklaan 2.

1 Mei pracht zonnige **Bovenwoning,** Oppenheimstraat, bev. k. ens., 3 r. sl. met 2 v. w. enz., huurpr. f 7 per week.
Br. fr. no. 926 Bureau dezes.

Pracht HUIS Kamerl. Onnesstraat, kam. ens., keuken, 4 sl.k., huur f 7.50 per week.
Woningbur. „GRUNO", Poelestraat 37a, (lid N.B.V.W.), Tel. 5266.

Celebesstraat 38b: pracht **Bovenwoning,** kamers, keuken, met warm water, geiser, douchekamer, 3 slaapk., droogzolder, voor en achter balcon, f 6.75 p. w. Te bevr. Oostersingel 124.

J. C. Kapteynlaan: Ruime, zonnige BOVENHUIZEN.
Huren f 450 tot f 480 p. jaar. De sleutels en verdere inlichtingen verstrekt BAKKER's Bouw- en Woningbureau, Korreweg 62.

Gratis wonen tot 1 Maart, pracht modern **Bovenhuis,** f 400 p. jaar.
Centrum, ruim **Bovenhuis,** zeer geschikt voor pension. Huurprijs f 10 p. w., aanv. direct of 1 Mei. Te bevr. „De Schakel", Guldenstraat 11a.

Bov.won., kam., keu., zolder, met kam., f 3.75 p. w., Lissabonstraat 23a, liefst 2 pers.
Bevr. Hoendiepskade 13.

1 Mei, Stoeldraaierstr., kl. binn. opg. **2e Etage,** à f 4.50 p. week, voor 1 of 2 dames.
Bevr. Praediniussingel 11.

Een kleine **Bovenwoning,** binnenopgaande, voor dame, aanvaarding 1 Mei. Dagel. te bezichtigen.
E. DREWES, A-straat 12.

Aan vaarwater en dicht bij het spoor, een flink **Pakhuis.** Huurprijs per week f6. Te bevragen Marwixstraat 46.

Gem. Ben.-Zit- en **Slaapk.,** met gebr. van keuken, aparte ing. Adres Jozef Israëlsstr. 81a. Telef. 6066.

Mooie **gem. Zit-Sl.kamer** met stookgelegenh. f 2.50 p. week.
Hooge der A 1a.

Mooie frissche **Slaapkamer.**
Te bevragen Oude Weg 24B. Telef. 5023.

Zit-Slaapkamer, str. w. en een **Slaapkamertje,** m. of z. p.
Oosterstraat 60a.

Zit-Slaapk. vaste w.t en tel. a.w. O. Ebbingestraat ing. Hardewikerstraat 2.

Zonnige **Zit-Sl.k.** op eerste étage, hebben wij vrij, door overplaatsing van één onzer gasten. Voor dame of heer. Ook zeer geschikt voor leerling(e) eener middelb. school. Pension DRAISMA Poelestraat 18a.

Net **gem. Slaapk.,** f 1.75 per week.
Oostersingel 70a.

Mooie **Zit-Slaapkamers** aan de straat, met of zonder pension. Gr. Kr. Elleboog 11a.

Groote **Kamer** met stookgel. en vaste wascht., ook wel v. slaapk. Helper Oostsingel 8.

Een mooie **gem. Zit-Slaapkamer** met of zonder pension.
Adres Zuiderdiep 6a.

Net **Kosthuis** met huiselijk verkeer.
Groote Kruisstraat 49.

Een nette **Kostganger** à f 7.— per week. **Slaapkamertje** f 1.50
Albertstraat 6a.

Auto's, model '39.
D.K.W. Chevrolet.
Garage RUTGERS. Tel. 3970.

Te huur gevraagd

IN CENTRUM.
Een BENEDENHUIS, liefst met centr. verw. Aanb. ond. opg. v. huurprijs enz., onder no. 961 bureau dezes.

Per 1 Mei, **Ben.woning,** v. kl. gezin, goede stand, omtr. N. Ebbingestr., Korreweg.
Br. fr. no. 960 bureau dezes.

Omstreeks Sept. of Oct. in het dorp Zuidhorn een nette **Burgerwoning,** plaats biedend voor 4 volwassen personen.
Br. fr. met opgave van huurprijs onder no. 655 bureau dezes.

Jong echtpaar, z. k., zoekt nette **Woning,** 5 à 6 gld. p. w.
Br. fr. no. 956 bureau dezes.

Of te koop: **Bov.- en Ben.-, Eengez.- en Winkelhuizen, Magazijnen.** Inschr. kosteloos.
„De Schakel", Guldenstr. 11a. Telef. 2635.

KANTOORRUIMTE (minstens 5 kamers of lokalen) zoo mogelijk met centr. verw., in het centrum der stad.
Br. fr. no. 922 bureau dezes.

Echtpaar, dat bij zijn zaak geen woonruimte heeft zoekt 2 à 3 **Kamers** met keuken, ongem., ook wel étage, omtrek Heerestraat.
Br. fr. no. 916 bureau dezes.

Bej. dame vraagt **ongem. Kamers** met voll. pension.
Br. fr. no. 912 bureau dezes.

Ambtenaar zoekt voor direct, omgeving Station, een **Benedenwoning,** met 3 slaapkamers.
Huurprijs tot f 7.—.
Br. fr. no. 917 bureau dezes.

Landhuisje, voorzien van gas, electr., waterl., flink stuk grond en liefst centr. verw. Omg. Groningen of N. Drenthe. Br. fr. met prijsopg. no. 925 bur. dezes.

Een **Arbeiderswoning.** In of omgeving Aduard.
R. K. RISPENS, Aduard.

Ambtenaar vraagt tegen Mei een **Benedenwoning** op netten stand. Br. fr. m. huurprijs ond. no. 938 bur. dezes.

Tegen 1 Mei a.s. **Eengezinshuis** of groote Bovenwoning. Aanb. met opgaaf van prijs en indeeling onder no. 950 bur. v. d. blad.

Oranjebuurt of omg. op netten stand. Een juffrouw op leeft. vraagt voor direct een **gedeelte van een benedenhuis,** kamer, slaapk., met gebruik v. keuken, eigen meubelen.
Br. fr. no. 945 bur. dezes.

Gevraagd door Heer per 15 Jan. een **Zit- en slaapkamer** m. volledig pension en verzorging wasch. Liefst Oranjebuurt. Pensionprijs nader overeen te komen. Br. te richten Nassauplein 33.

Dame vraagt tegen 1 Mei **gedeelte van een woning** op zon. Bijv. voork. met 1 of 2 slaapkamers met kookgelegenheid.
Br. fr. no. 929 bur. dezes.

Bejaard heer vraagt KAMERS (ongemeubeld) met volledig pension en verzorging.
Br. fr. no. 940 bur. dezes.

Jongmensch zoekt **Zit-Slaapkamer** met voll. pension.
Br. fr. no. 959 bureau dezes.

Te koop aangeboden

NIEUWBOUW per 1 Mei 1940.
J. C. Kapteynlaan.
C. H. Peterstraat (nog twee.)
Petr. Driessenstr. (nog één.)
Koopprijzen f 10.600 tot f 15.500.
Sleutels en verdere inlichtingen BAKKER's Bouw- en Woningbureau Korreweg 62.

Of te huur, 1 Mei, in 't centrum, voor actief bakker, een **Winkelbehuizing** en **Bakkerij,** met nieuwe heetw.oven, op besten stand.
Br. fr. no. 931 bureau dezes.

Aan den Korreweg, royaal EENGEZINSHUIS, aanv. April, lagen prijs.
BAKKER's Bouw- en Woningbureau, Korreweg 62.

8-jar. **Lith. Merrie** of in ruil, ook wel tegen slachtpaard.
Hoogkerk, Kerkstraat 25.

2 goed bevl. **Koeien.**
N. OOSTERHUIS, Lageland, a. h. Slochterdiep.

Een zw.bonte **S. Koe,** a.s. te kalven, keur uit twee; een volbloed pas gek. **Vaars** en een volbloed **Stierkalf.**
A. R. VINK, Schildwolde.

Z. H. V.
Een beste **Stier,** opgenomen in het N. R. S., dekt en bevrucht uitst., oud 16 mnd., goede prod., voor ruim slagersprijs. H. HEUKERS, Patersw.weg 79/2 (Gr.)

5 tijdige **Biggen,** bij G. KOOPS, Glimmen 144.

1 vet **Varken,** plm. 100 k.g. en 3 beste tijdige **Biggen,** w.v. 1 ongem. H. K. VAN DER ES, Essen 7 (Haren.)

Citroën, 11 sport, geloopen 11000 K.M., kleur beige irisé, van Juli 1939, nieuw prijs f 1745 thans f 1225.
Willy's 4-deurs 1936, geloopen 36000 K.M., kleur donkerblauw, loopt plm. 1 op 11, gewicht 470 k.g., het geheel ziet er keurig uit. Prijs f 425.
Garage J. F. BUURMEIJER, Citroën Dealer, Leens. Tel. 8 8.

Te koop aangeboden

FORD VRACHTWAGEN, 4 cyl. 1933-'34, met open laadbak, 4 meter, achter dubbel lucht, het geheel in zeer goeden staat.
Te bevr. bij Autozaak DINKLA, Ford Dealer, Appingedam.
Telef. 133.

AUTOBANDEN.
Gebruikte en gecoverde Banden 13.50—20, 11.25—20, 10.50—20, 9.75—20.
DE JONGE, Heerebinnensingel 7/1; Cova, A-kerkhof 27.

Voor speciale prijs, eenige nieuwe en zoo goed als nieuwe **Buitenbanden,** o.a. 6.50 x 20. 34 x 7, 9.75 x 20 en 10.50 x 20.
WIJSBEEK, Veendam.
Telef. 198.

1 **Electr. Motor,** 1/8 p.k., voor gel.- en wiss.stroom, 110—220 volt, met weerstand, 2000 toeren. Gerbr. Bakkerstraat 5a.

1 pracht gelijk nieuw, orig. Gazelle **H.rijw.** m. Torp. en l., f 35, iets fijns, 1 z.g.a.n. Stokvis D.rijw. f 30, beide met garantie. Kleine Rozenstraat 6-6a

Pr. H.rijwiel m. Torp., lamp, tasch f 15, Transportr. f 15, z. g a. n. H.rijw. met Torp. en lamp f 18, z.g.a.n. Meisjes- en Jongensrijw. van f 9 af. Rijw.-stalling Carolieweg 16[1].

Z.g.a.n. Fongers en Veeno **H.rijw.** m. Torp. f 25, z.g.a.n. D.rijw. vanaf f 15, prima H.rijw. m. Torp. en l. f 15, J.- en M.r. vanaf f 12. Vischmarkt 6b, (Koude Gat).

Een pracht Veeno Tors **Heerenrijwiel** met Torp. en lamp f 14. Van Speykstraat 26.

Een zware **Juncer Driewieler** met open laadbak.
Boterdiep 99.

Een pracht 1ste klas merk **D.-rijwiel** (even ber.) koopje f 19.50
Adres Kerklaan 66.

Z.g.a.n. Gazelle **H.rijw.** f 27.50 1 z.g.a.n. verchroomd Fongers D.rijw. m. trommelr. en lamp, f 27.50. Groote Markt 10c.

1 als nieuw Germaan **H.rijw.** met el. lamp en Torpedo f 25, 1 sterk Union H.rijw. met lamp f 12.50. Oosterstraat 44B.

Duitsche kruissn. **Piano** voor slechts f 42.50.
Lodewijkstraat 2.

Een ingebouwde **Viool** met kist. Adres Nw. Ebbingestraat no. 48a.

Radiokoopjes, pracht Philips Radio's even op afbetaling weg geweest voor wisselstr. en accu, tevens dito Universeel. Rademarkt 13.

Een z. g. a. n. **Philips Radio,** prijs billijk.
Barestraat 6a.

Prima **Accordeon,** merk Scandalli, 132 bassen, 5 rijer, met basdemper en orgelschuif, bij O. SMIT, Kerklaan 111, over 't spoor, (Gron.)

Pracht chromatische **Accordeon,** uiterste prijs f 25.
Zuiderdiep 25a.

Pracht **Harmonika** (klav.) 80 b., spotprijs f 75.
Koolstraat 43.

6 eiken Stoelen.
Haddingestraat 14.

Zoo goed als nieuw 2 1-pers. OPKLAPBEDDEN met ombouw.
Woningbureau „Gruno", Poelestraat 37a (lid N.B.V.W.)
Telef. 5266.

2 stuks Junker en Ruh **Kachels,** w.o. een brandkast mod. Gebr. KLEINBERGEN, Verl. Visscherstraat-Lage der A.

Pracht wijnroode **Vulkachel** met plaat en pijpen f 10, mooie ronde Vulkachel met kookgat f 7. Zuiderdiep 87a.

VULKACHEL met kookgat f 6, Vulkachel f 8, Huishoudvulkachel f 9, mooie Kookkachel f 9, Kookpot 60 L. f 15. Hooge der A 1a. Tel. 5262.

Gebruikte doch zoo goed als nieuwe **Haarden, Vulkachels, Kookkachels,** enz., lage prijzen. Vakkundig geplaatst.
Turftorenstraat 30.

1 **Juncker en Ruh no. 310,** zwart emaille, als nieuw, 1 gebrand koperen 9-staafs open Gashaard (antiek), 2 Vulkachels met circulatie, 2 Haardkachels dito, enkele Kookk. als nieuw, 2 E. M. Jaarsma Haarden. Brugstraat 18/1.

Keur uit 100 stuks als nieuwe **Vul-, Kook- en Salamanderk., 15 Haarden** en **Haardkachels,** ook in ruil. Fa. Wed. P. KORENBRANDER, Oude Weg 10—10a.

Een kleine **Salamanderkachel** pracht antieke Jaarsma Haard Junker en Ruh Gasfornuis, 1-p. matras, z.g.a.n. Gashaard, Trapnaaimachine, Singer f 11, Kinderstoel f 2.50. Turftorenstraat 30.

Hyper modern Inventa GASFORNUIS 105 x 65 met 6 branders en 3 bakovens van f 380 voor f 95. Hooge der A 1a. Tel. 5262.

2 mooie emaille **Kookkachels** Jaarsma Insluithaardje f 10.
Kookpot 45 liter f 14.
Kl. Leliestraat 4.

Te koop aangeboden

Prima **Winterhaarden** en **Haardkachels,** ook in ruil. H. J. GROOTE, Visscherstraat 44.

Prima 4 lids **Gasradiator** met afvoerpijpen en trekonderbreker f 12.50, in prima staat zijnde Junker en Ruh Vulkachel no. 309 met pijp slechts f 35, tevens prachtige Haarden, GERDEZ, Noorderhaven 48.

1 prima onderhouden lange en korte **leeren Jas,** koopje.
Griffestr. no. 2 b. d. Veemarkt.

SCHAATSEN SCHAATSEN
Partijtje z.g.a.n. Dames-, Heren-, Kinderschaatsen, leerw., w.o. de beste merken, doorlopers met dunne ijzers, moeten weg. 3 p. vetleren Laarzen, 44, 45, 46. Oosterstraat 45a gang dicht huis.

3 Esschen- en 5 andere Boomen. Adres G. BOEREMA, Lageland, Harkstede.

Zure en zoete **Kroon** en **Seedling (moesappel)** 10 ct. k.g., alles 1ste soorten (geplukt) 2e soort 2 ct. lager; bij afname v. minstens 10 k.g. franco Gron.
K. TILLEMA, Kweeker, Woldijk, Bedum.

Puike Bevelander en Noordeling **Consumptieaardappelen,** sorteering 40, alleen bij flinke partijen. F. H. DIJKSTERHUIS, Mensingeweer.

Puike **Zeeuwsche Blauwen Eetaardappelen,** f 3.— per H.L., monsters 15 ct. Bode DOUMA, Leens. St.pl. Vischmarkt (dagelijks.)

Plm. 6000 k.g. geprikte **Aardappelen.**
A. ELEMA, Usquert.

Voeraardappels, Voerbieten en **Voerstroo.** P. BUREMA, Onderdendam. Tel. 12.

Plm. 160 pak prima **Boonestroo.** B. DOORNBOS, Fourages, Holwierde. Tel. no. 4.

15000 k.g. pas gedorschen frisch **Haverstroo.** J. VELTMAN Tz., Scharmer.

8 à 9 duizend k.g. pas gedorschen **Groenerwtenstroo.**
L. BOELEMA, Noordbroek.

Te koop gevraagd

Een Loods, pl.m. 5 bij 2½ M., geschikt voor garage. Tevens een loods geschikt voor rijwielenbergplaats, voor pl.m. 35 rijwielen. Aanb. onder no. 949 Bureau dezes.

Een plaatijzeren Garage, plm. 3 x 4 M. Garage R. W. OOSTERHUIS, Ulrum. Tel. 31.

Een **Kajuitzeilboot** met ingebouwde of buitenboord motor.
Prijsopgave met foto gaarne tegemoet ziende onder no. 919 bureau dezes.

Een volbloed **Stier,** zwartbont, ongeveer 12 maanden oud, hooge productie, met 4 pct. vet en hooger en uitertsen prijs door M. DE HOOP, Zevenhuizen, Gr.

Een **Hond,** met lief karakter, niet ouder dan 3 jaar. Brieven Rijksstraatweg 373, Haren.

Slachtkippen, Eenden en Konijnen. B. GUDEMA, Zwarteweg 55, Gron.

Slachtkippen, vette Konijnen en Kalkoenen, de hoogste prijzen. I. COHEN, Ganzevoortsingel 26. Gron.

Een D.K.W. of Opel **Auto** met omschrijving en jaartal en uiterste prijs.
Br. fr. no. 951 Bureau dezes.

Een in prima staat verk. **Chevr. Motor,** niet ouder dan '34. Br. fr. met prijsopg. aan P. DIJKHUIS Lzn., Tel. 36, Leens.

1 gebr. **Motordriewieler,** 4 of 5 p.k. G. J. BIEMOLT, Paterswoldscheweg 38.

Kasregister, ook wel nikkel.
Br. fr. no. 952 Bureau dezes.

Een goede **Studiepiano.**
Br. fr. no. 953 Bureau dezes.

Gebruikte **Boekenkast.**
Br. fr. no. 920 bureau dezes.

Geheele nette **Inboedels,** houten Ledikanten m. spiraals, Opklapbedden, Vloerkleeden, Loopers, nette Colbertcostuums.
Br. fr. no. 958 bureau dezes.

Een compleet **Kozijn m. raam,** breed 110 à 125 c.M.
BOEKEMA, Piet Heinstr. 24a.

Pl.m. 2000 kilo frisch **Voerstroo.** Levering fr. huis. Adres: J. ARKEMA, Garsthuizen.

5000 k.g. **Havervoerstroo.**
Prijsopg. franco boerderij W. ELEMA, Onnen 130a.

Aanbieding Personeel

Jong: Echtpaar zoekt door mobilisatie-omstandigh., bijverdienste, onverschillig wat, man ook wel alleen.
Br. fr. no. 913 bureau dezes.

Betrouwbaar persoon, van nette familie, biedt zich aan als **Chauffeur** bij zakenman of part. Br. fr. no. 933 bur. dezes.

Bekw. **Timmerman** voor verbouw, timmer- en metselwerken, à 45 ct. per uur, ook aannemen. Br. fr. no. 963 bur. dez.

Aanbieding personeel

Flinke **Winkeljuffr.,** in banketzaak, als zoodanig werkz., G. G., liefst intern.
Br. fr. no. 957 bureau dezes.

Gedipl. **Verpleegster,** algem. ontw., zoekt tegen 15 Febr. een passende werkkring, event. zenuwverpleging; huish. werk geen bezwaar. Liefst bij kinderen of oude dame.
Br. fr. no. 939 bur. dezes.

Typiste, algemeen ontwikkeld, liefst voor de morgenuren.
Br. fr. no. 932 bur. dezes.

Kapster met het geheele vak bekend, intern.
Br. fr. no. 948 Bureau dezes.

Gevraagd Personeel

Voor direct, op fabriekskantoor, een **mannel. of vrouwel. Kantoorbediende,** bekend met typen. Br. fr. met opg. van ref., leeftijd en verl. sal., onder no. 915 bureau dezes.

Wegens vertr. in mil. dienst, voor onmiddellijke indiensttr. gevraagd een **Kantoorbediende,** leeftijd circa 20 jaar. Bij voorkeur eenigszins technisch onderlegd. Aanb. op Vrijdag 5 Jan. tusschen 14 en 17 uur DE BOER, Asbest en Rubber, Binn. Damsterdiep 26, Gron.

Een bekwaam **Reiziger,** in 't bezit van rijbewijs.
Br. fr. no. 924 bureau dezes.

REIZIGER om met bestelwagen met automateriaal en banden door de meeste provincies te reizen. Zij, die met de branche bekend zijn, genieten de voorkeur. Goede referenties en eventueele borgstorting vereischt.
Br. fr. no. 941 bur. dezes.

Voor direct een **Kellner.**
Br. fr. no. 944 bur. dezes.

Een flinke nette **Loopjongen,** voor het magazijn, leeftijd 16 à 17 jaar. Aanb. 's nam. tusschen 5 en 6 bij N.V. „E.N.N.A.M." v/h. D. BAKKER, Heereweg 32. Groningen.

Een **Loopjongen** en een **Koek- en Banketbakkersbediende** (leerling of 3e bediende).
Fa. H. J. KLAASSENS, Heerestraat 90.

In Levensmiddelenbedrijf nette **Jongen** voor loop- en winkelwerk. Hoog loon. DREISE, Heymanslaan 28.

Nette **Loopjongen,** 14 à 15 j., om opgeleid te worden in 't vak.
Electr. Schoenmakerij A. VISSER, Ubbo Emmiusstraat.

Nette **Loopjongen,** niet boven 17 jaar. Maison v. GLANSBEEK, Heereplein 1.

Flinke **Jongen** voor perronverkoop, 20 à 25 j. Aanm. Restauratie Zuiderstation.

Nette **Jongen** voor loop- en winkelwerk, 14 à 15 jaar.
J. WANDERS, Anna Paulownastraat 61.

Voor direct nette **Loopjongen.**
J. BIJMOLT, Poelestraat 8.

H.H. KAPPERS.
Zoo spoedig mogelijk, een bekwaam **Bediende,** voor heerensalon. Br. fr. met volledige inlichtingen omtrent vakkennis, geloof en verlangd salaris aan H. HOGENBIRK, Groningerstr. no. 17, Assen.

Een **aank. Kappersbediende.**
B. ALBRONDA, Meeuwerderweg 17.

Bekwame VESTENMAKERS (STERS) voor atelier of huiswerk. Aanb. Heerenkleedingfabr. v.h. Wed. N. A. v. DAM & Zn. N.V., Achterweg 45/1.

Een **Leerling-perser,** pl.m. 15 jaar. LEEFSMA's Confectiebedrijf, Pelsterstraat 31.

Een flinke **Broekenperser,** vast werk.
GRONINGER CONFECTIEBEDRIJF, Papengang 12.
Na 7 uur Oosterhamrikkade no. 122.

HUISWERK.
Kleermaker of naaister gevraagd, om thuis eenvoudig machinenaaiwerk te doen.
Gebrs. WATERBORG, Lage der A 2.

Slager HAVINGA vraagt, door mil. omstandigh., een nette **Slagersbediende.**
Nw. Boteringestr. 40, Tel. 1413

Voor direct een **Broodbakkersbediende,** 18 à 20 j. (extern)
Aanb. Gem. Arbeidsbeurs.

Aank. **Bakkersbediende.**
W. PAMA, Eeldersingel 6, Telefoon 3189.

Voor direct een flinke **Bakkersbediende,** niet beneden 18 jaar. Hoog loon.
Br. fr. no. 936 bur. dezes.

Een flinke **2e Bakkersbediende.** Intern. H. HOEKSTRA Pzn. Nieuweweg 50, Groningen.

Zoo spoedig mogelijk, een bekwame degelijke **Brood-, koekbeschuit en banketbakkersbediende.** Zelfstandig werker.
Mej. MEKEL, Baflo.

Voor direct een **Brood-, koek- en banketbakkersbediende.**
J. PERDOK, Cortinghlaan 34.

Tegen 5 Febr. **Bakkersbediende** of Leerling. L. H. KRAMER, Paterswolde 156B.

Gevraagd Personeel

Voor direct wegens dienstplicht een flinke **Bakkersbediende,** grootendeels zijn werk verstaande. Bakkerij K. MEIJER, Zuurdijk.

Voor direct een bekwame **Carrosseriebouwer.** BULTHUIS Carrosseriefabr., Noordwolde Gr., Tel. 12.

Voor direct bekwame **Chauffeur,** voorloopig voor tijdelijk, wegens mil. dienst van den tegenw.
Fa. B. D. LEEFSMA, Haddingestraat 7.

Een 1e klas **Monteur.** Intern.
Br. met verl. loon enz. te zenden aan Garage JAN MULDER, Wilhelminastr. 41, Tel. 66, Emmen.

Voor direct een **Smidsknecht.**
BULTHUIS, Carrosseriefabr., Noordwolde Gr., Tel. 12.

Met Mei a.s.:
Een vaste **Arbeider** met aank. zoon en dochter als dagmeisje, best kunnende melken. Woning met grooten tuin aanwezig.
K. VENHUIZEN, Usquert.

Een **Knecht,** beste melker.
Gebr. ARKEMA, Hoogemeeden, Aduard.

Een **Knecht,** goed kunnende rijden.
Bode BEBINGH, Peize.

SPAARKAS STAATSCONTRÔLE vraagt door uitbreiding buitendienst **Dame** Middenstand (mag gehuwd zijn) voor enkele dagen per week assistentie Inspecteur. Vergoeding f 30 p. maand.
Br. fr. no. 927 bur. dezes.

Bankinstelling te Groningen vraagt **Meisje,** plm. 17 jaar voor administratie, bij voorkeur leerlinge handelsavondschool.
Br. fr. no. 943 bur. dezes.

Nieuwe industrie ter plaatse, vraagt eenige goed bespraakte **Dames** voor propagandistisch werk.
Br. fr. no. 955 bur. dezes.

Voor direct flinke **Lingeriewerksters,** een aankomende **Strijkster** en 2 **Leermeisjes.**
Aanbiedingen: D. LEEFSMA, Oude Boteringestraat 49.

Bij de N.V. Heerenkleedingfabriek v.h. Gebr. LEVIE kunnen nog nette **Leermeisjes** en aankomende **Machinestiksters** geplaatst worden.
Bloemstraat 51.

Eenige **Meisjes** voor licht werk. Stoomwasscherij Barestraat 106a.

CHOCOLATERIE
Voor mijn filiaal Heerestraat 5, een flinke **Winkeljuffrouw** als **Filiaalhoudster.** Ook komen in aanmerking twee Gezusters. Schriftelijke aanbieding met opgave van laatste betrekking, referenties enz. Chocoladefabriek E. PRIJT, Helpman.

Voor een nieuw te openen lunchroom, kunnen geplaatst worden, eenige zeer nette **Dames,** voor bediening en voor buffet; tevens 2 **Dienstmeisjes.**
Aanbiedingen S. SANNES, K. de Vriezestraat 16.

Lunchroom v. d. WOUDE, Koude Gat, vraagt flinke **Serveerster.**

Een flink **Meisje,** plm. 16 à 17 jaar. Van 7½ u. v.m. tot 1 u. Zondags vrij.
Verl. Feithstraat 1a.

Een net **Morgenmeisje,** bij 2 personen, 14 à 15 jaar. Aanb. v. 5—7, Kolfstraat 42.

Tegen Maandag a.s. een **zelfst. Meisje,** van 7½—5 uur.
Joz. Israëlsstraat 81a.

Een net **Meisje** voor de morgenuren. Leeft. 15 à 16 jaar.
Adres 1e Spoorstraat no. 44.

Een net **Morgenmeisje,** niet beneden 16 jaar. Zaterdags den geh. dag. Paterswoldscheweg 23.

Een net **Meisje** voor de morgenuren. Mej. JONKHOF, Noorderhaven Z.z. 6.

Vele **Dienst-, dag- en morgenmeisjes.** Mej. THEM, Verhuurk. Steentilstraat 15a, Tel. 332.

Net **Morgenmeisje,** plm. 17 j. KUIPER, O. Ebbingestr. 84.

Wegens miszetting voor direct een flink zelfst. **Dagmeisje,** plm. 18 jaar. A-straat 21b.

Flink **Dagmeisje** (Zondags vrij). Aanbieding na 8 uur HILBRANDS, Oosterstraat 27a.

Een flink **Dagmeisje** in klein gezin.
Nassaulaan 42.

Een flink **Dagmeisje,** niet beneden 18 jaar.
O. Boteringestraat 3.

Net jong **Morgenmeisje.**
Adres IJsselstraat 49.

Een net **Morgenmeisje.**
Vrijdags den geheelen dag.
J. BARKMEIJER, Fr.straatweg 75.

Een **Dagmeisje,** door Dr. K. BOS, Heereplein 16a.

Dagmeisje van half acht tot drie. Aanb. na zes uur Herm. Collenlusstraat 54.

In klein burgergezin, een net **Morgenmeisje,** liefst boven 16 j. Aanb. 7—8 uur Gelkingestr. 12a

Gevraagd Personeel

Voor direct een flinke **Dienstbode,** niet beneden 18 jaar, l. f 18 per maand. Veel vrij, voor dag en nacht. Mevr. STOPPELMAN, Schoenenzaak, Folkingestraat 12.

Tegen 1 Febr. a.s., wegens huwelijk van het tegenwoordige, een flink **Keukenwerkmeisje,** klein gezin, hoog loon.
Mevr. MENCO, Kraneweg 19.

Nette **Juffrouw** voor kantoor, bekend met typen, nette hand schrijvende en goed kunnende correspondeeren. Salaris f 15 p. maand. Uitv. sollicitaties m. opg. leeftijd, godsdienst en genoten onderwijs onder no. 942 bur. dezes.

Tegen half Febr. in klein gezin een zeer nette **Dienstbode.**
Br. fr. no. 947 bur. dezes.

Zoo spoedig mogelijk, eenv. beschaafde **Dame** als hulp in de huishouding.
Br. fr. no. 921 bureau dezes.

Flink **Meisje,** voor eenv. kantoorwerkzaamheden, kunnende typen en nette hand schrijvende, P. G., aanv. sal. f 20 p. mnd. Eigenh. geschr. soll. m. voll. inl. onder no. 914 bureau dezes.

Per 1 Mei, **Dienstbode,** voor dag en nacht, te Beerta, kunnende of genegen te leeren melken. Aanb. Rijksstraatweg no. 269, Haren (Gr.)

Met Mei a.s. een net **Dienstmeisje,** genegen te melken.
E. G. ATZEMA, Tjuchem.

Met Mei een net **Dienstmeisje** voor dag en nacht, niet beneden 20 jaar, dat zelfstandig kan werken en koken. Mevr. E. WILLEMSEN—WIERSUM, Oosterstr. 67, Warffum.

Met Mei een net **Dienstmeisje,** liefst dagmeisje, bij J. KRUIZENGA, Toptil, Middelstum.

Met Mei een net **Dienstmeisje** door G. ELEMA „Hoog-Watum", Bierum.

Een net **Dienstmeisje,** voor direct en met Mei, ook wel Dagmeisje, niet beneden 18 j. K. FABER, Hotel Usquert.

Een net **Dagmeisje,** met Mei a.s., niet melken, door B. K. WESTERDIJK Bzn. „Helwerd", bij Usquert.

Met Mei, net **Dagmeisje.**
W. HOFMAN, Loppersum.

Met Mei, net **Dienstmeisje,** goed kunnende melken. E. H. DOORNBOS, Winneweer.

Met Mei, flink **Dienstmeisje,** goed kunn. melken. T. J. HUIZINGA, Loppersum (Wierde.)

Met Mei, een net **Dienstmeisje** uit- of inwonend.
L. P. TOXOPÉUS, Garsthuizen.

Met Mei a.s., net **Dagmeisje.**
Comm. H. J. SMIT, Hellum.

Een **2de Kok** of een flink **Keukenmeisje,** goed kunnende koken. Br. fr. met opgave verl. sal. en afschr. getuigschr. aan Hotel EULDERINK,
Hengelo (O.)

Met Mei a.s. een net **Dienstmeisje,** genegen te melken en een net **Kindermeisje** (dagmeisje), door H. WAALKENS, Nieuwolda (Oost.)

Met Mei, een **Dienstbode,** goed kunnende melken, bij O. T. BOELEMA, Lalleweer (gem. Termunten).

Een flink **Dagmeisje,** tegen Mei a.s., (niet melken), door Wed. F. COOLMAN, Westeremden.

Mevr. CROMMELIN, Beek en Royenlaan 39, Zeist, vraagt met Mei een flink **Keukenmeisje,** P. G. Zelfst. kunnende koken en werken, boven 21 jaar; v.g.g.v. Loon f 30 per maand.

Met Mei een net **2e Meisje,** door mevr. BROEKEMA—DIETERS, Schildwolde.

Met Mei een inwonend **Dienstmeisje.** Mevr. CLEVERING—ALLERSMA, Warffum.

Met Mei a.s., een net **Dienstmeisje,** door Mevr. WELT, Uithuizerweg, Usquert.

Voor direct flinke zelfstandige **Dienstbode** voor dag en nacht, v.g.g.v. Loon f 30. Br. Dr. Mesgerstraat 82, Zandvoort.

Flinke **Dienstbode** voor dag en nacht. Adres Mevr. SCHAGEN—DE BOER, Amsterdamscheweg 278, Amstelveen.

Met Mei een flink **Dagmeisje.**
Wed. H. UBBENS, Huizinge.

Met Mei een net **Dienstmeisje** dat goed kan melken.
H. v. HOORN, Zeerijp.

Voor direct of met Mei een flinke **Dienstbode** genegen te melken. A. R. VINK, Schildwolde.

Voor direct een flinke **Huishoudster,** geh. zelfst. Een of twee kinderen geen bezwaar, te Noordbroek.
Br. fr. no. 930 bur. dezes.

Voor direct een **Huishoudster** van middelb. leeft. in een kl. gezin, waarvan de moeder ziek is. Liefst bekend m. l. verpl. Adres H. HALJEMA, Vries.

NIEUWSBLAD VAN HET NOORDEN

Fotopagina

DONDERDAG 4 JANUARI 1940

DERDE BLAD

HET IJSZEILEN IS EEN SPORT DIE IN „HOLLAND" MEER EN MEER INGANG VINDT. Hier in het Noorden ziet men het weinig. Ook op de Loosdrechtsche plassen wordt druk ge-ijs-zeild.

OPLEGGEN! DOOR KAMPIOENSGEGADIGDEN! Van l. n. r. mej. T. Lammers, Tinaarloo, mej. A. Westerdijk, Paterswolde, mej. H. Sietsema, Uithuizen, mej. A. Hummel, Nieuw-Roden, mej. B. Helder, Paterswolde, mej. H. Westerdijk, Paterswolde, mej. A. Koopmans, Oosterwolde en mej. E. Zuiderveld, Roden, allen deelneemsters aan de kampioensrijderij te Roden.

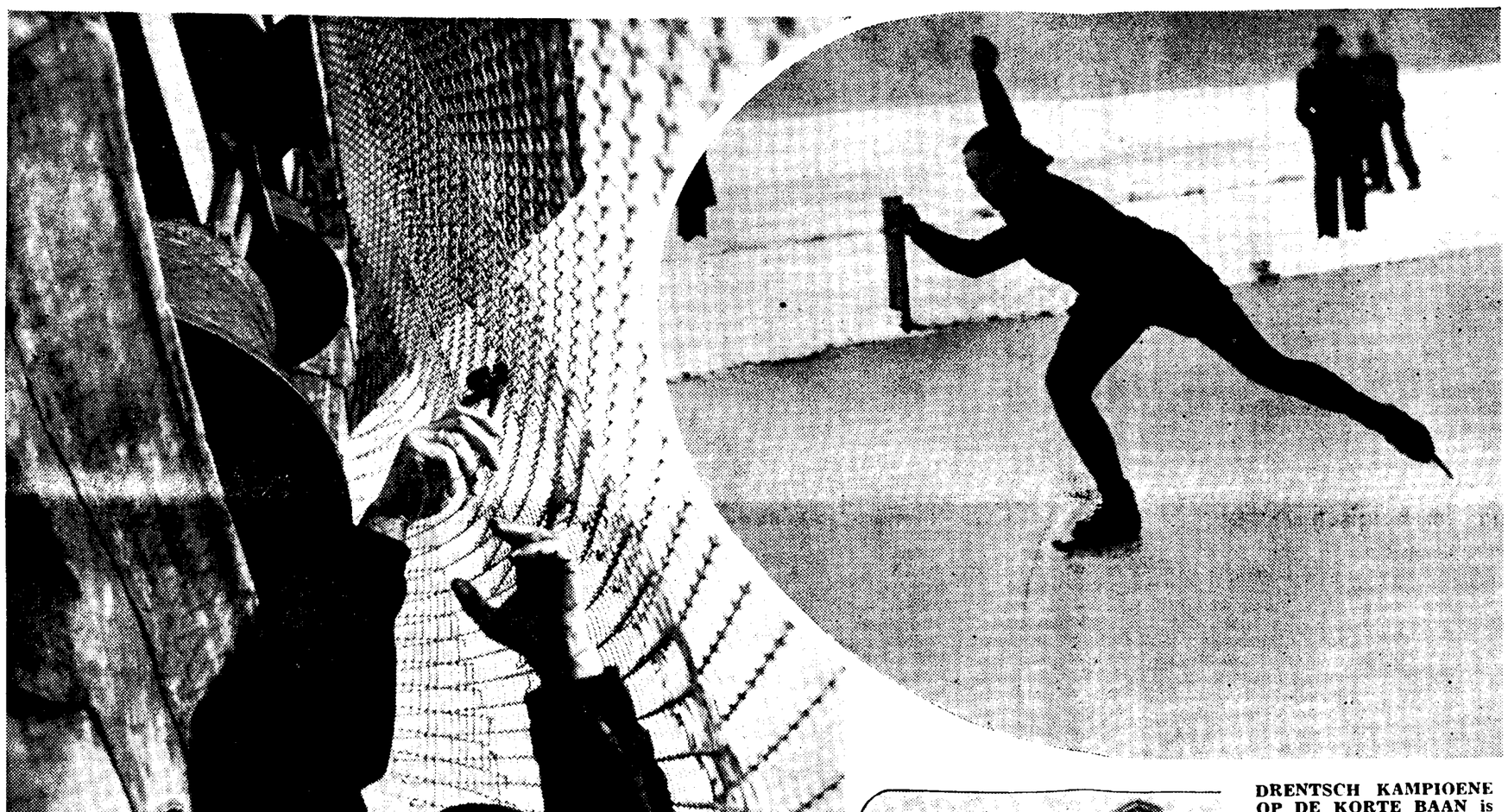

DRENTSCH KAMPIOENE OP DE KORTE BAAN is mej. Koopmans uit Oosterwolde, die gisteren te Roden de Kampioensrijderij won.

WAT ZIEN ZE ER SNOEZIG UIT — de drie jonge leeuwtjes die de leeuwin Sonja uit den Haagschen dierentuin tot moeder hebben.

VEERE BESCHERMT ZIJN MONUMENTEN TEGEN GEVAAR UIT DE LUCHT. De toren van het mooie oude Stadhuis wordt omgeven met gaas, waarop eventueel bommen uit vliegtuigen zullen afketsen.

VUURPOTTEN IN AMSTERDAM's STRATEN geven een oogenblikje warmte aan hen die hun werk „langs den weg" hebben.

Cliché's N. N. Clichéfabr., Groningen

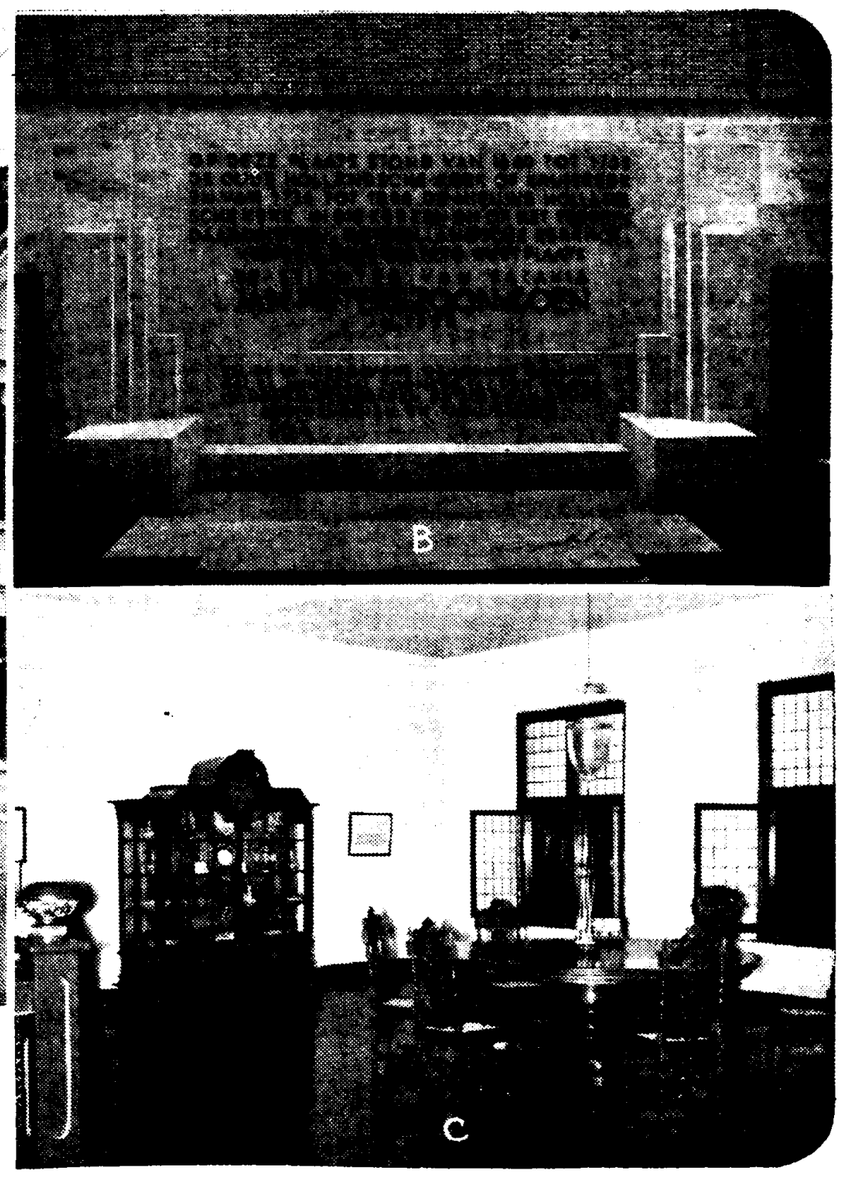

OP HET GRAF VAN JAN PIETERSZOON COEN, DE STICHTER VAN BATAVIA, is het museum „Oud-Batavia" gebouwd. * a. Het museum, dat in Oud-Hollandschen stijl (eind 17e eeuw) is gebouwd. * b. Het grafmonument op de plaats waar Coen werd begraven. * c. Een oud-Hollandsch-Indische kamer in het museum.

Heloïse, minnares en heilige

Een merkwaardige vrouw uit de Middeleeuwen

Eenigen tijd geleden had ik het voorrecht, in den besloten kring van het Internationaal Archief voor de Vrouwenbeweging te Amsterdam, mevrouw L. Verdonck—De Roever te hooren spreken over Heloïse, de onsterfelijke geliefde van Abailard en een der merkwaardigste vrouwen van alle tijden.

Het ligt dunkt me geheel in de lijn van het I.A.V., dergelijke lezingen, waarbij een vrouwenfiguur in 't middelpunt der belangstelling staat, voor zijn leden te organiseeren. Hierdoor wordt telkens weer de aandacht gevestigd op het leven en werken der vrouw in het verleden en wordt daarnaast het veelomvattende werk van het Archief, dat zich tot taak heeft gesteld, alles te verzamelen wat op de vrouwenbeweging in den ruimsten zin betrekking heeft, in breeder kring bekend gemaakt.

In 't verleden ligt het heden,
In het nu, wat worden zal,

dichtte eens iemand, wiens naam ik vergeten ben. En daarom kan een diepgaande studie als deze over Heloïse, waarin een vrouw uit het ver verleden ten voeten uit wordt geteekend, niet anders dan ontwikkelend en bevruchtend werken in een tijd als de onze, waarin de vrouw, reeds vrij en bewust staande in de wereld, toch nog min of meer bezig is, zichzelve te ontdekken.

***

En hier stond nu, op charmante en schepzinnige wijze belicht door mevrouw Verdonck—De Roever, een vrouw uit de Middeleeuwen voor ons. Met toestemming van de spreekster, die later haar studie in boekvorm hoopt uit te geven, vertel ik er u het een en ander van. Heloïse.... welk een associaties van romantische grootheid wekt deze welluidende naam bij ons op! Terwijl we onwillekeurig aan de Middeleeuwsche vrouwen denken als aan zielige, schaduwachtige wezens, ontmoeten wij hier op eens een vrouw van formaat, van een zielegrootheid, die ons bewondering afdwingt.

Heloïse en Abailard zijn voor ons blijven voortleven als de onsterfelijke gelieven. Hun gemeenschappelijk graf, dat zich thans bevindt op het kerkhof Père la Chaise te Parijs — het werd niet minder dan acht keer verplaatst! — heeft door de eeuwen heen tallooze scharen van bezoekers getrokken. Merkwaardig en toch zeer begrijpelijk is, dat ieder tijdwerk de figuur van Heloïse weer anders heeft gezien. De late Middeleeuwen hebben haar omweven met een aureool van heiligheid, de 14de eeuw vereerde in haar de „Grande Amoureuse", Rousseau richtte in zijn „Julie òu la nouvelle Heloïse" een gedenkteeken op voor de vrouw als vrije geest; de revolutie verheerlijkte in haar „la fille immortelle de la cité".

In de romantische vereering van 't begin der 19e eeuw tenslotte werd Heloïse gezien als minnares en heilige inéén.

***

Wie was die beroemde vrouw uit de Middeleeuwen, wier naam wel nimmer zijn bekenden klank zal verliezen? Uit haar brieven en levensbeschrijving leeren wij, dat zij omstreeks 1100 te Parijs werd geboren en werd opgevoed door haar oom, den kanunnik Fulbert van de Notre Dame. Zij was — de oude kronieken verkondigen het om strijd — versierd met alle denkbare bekoorlijkheden en bovendien bijzonder begaafd en ontwikkeld. Zoo beheerschte ze volkomen het Grieksch, Latijn en Hebreeuwsch. Toen zij ongeveer twintig jaar oud was, maakte zij kennis met Abailard, geboren in 1079. Hij stond toen op het hoogtepunt van zijn glorie als scholaesticus en als redenaar, had een wereldreputatie en werd, ook vooral door de dames, verafgood om zijn mooie stem. Hoewel reeds veertig jaar oud, had hij zich nooit met vrouwen bemoeid; hij ging geheel op in zijn studie, wist „alles wat een mensch bij machte was te weten" en was zeer trotsch — om niet te zeggen verwaand — op zijn gaven en persoonlijkheid. Het spreekt wel bijna vanzelf, dat hij spoedig in contact kwam met Heloïse, het liefelijkste, beroemdste meisje van het koninkrijk. En toen haar oom Fulbert, misschien niet heel bedachtzaam, hem verzocht, Heloïse les te komen geven — in het karakteristieke Middeleeuwsche huisje, dat nog thans bestaat en druk bezocht wordt! — ontstond tusschen die beiden de groote, tragische liefde, waarvan vele eeuwen hebben gesproken.

Weldra leefde Heloïse — o, hoe innig vrouw was zij! — alleen nog door Abailard, en hij stortte zijn verrukte liefde uit in verzen en geschriften, die de wereld met bewondering vervulden. Wèl diep en edel moet deze passie zijn geweest, als we bedenken, dat beiden — en dat in d i e n tijd! — zich door de ruchtbaarheid van een band, die maatschappelijk niet was vastgelegd, geenszins beschaamd gevoelden.

Ze hebben echter zwaar moeten boeten. Sindsdien werd hun leven tot de „geschiedenis der rampspoeden" door Abailard beschreven. Van elkander gescheiden door den hevig vertoornden Fulbert, vluchtten zij samen naar Bretaque, waar Heloïse eenigen tijd in een grot verblijf hield.

En daarop volgde misschien wel het meest tragische hoofdstuk van hun geschiedenis: het geheime huwelijk te Parijs, door Fulbert afgedwongen. Tot het laatst toe heeft Heloïse zich tegen dit huwelijk verzet en heele geslachten hebben zich later met haar weigering bezig gehouden.

Voorvoelde zij al het leed, dat door dit huwelijk haar deel zou worden? Begreep zij met fijn-vrouwelijke intuïtie, dat Abailard geen man was om zich te binden en dat zijn toekomst als schrijver en redenaar hierdoor zou worden vernietigd? Of voelde zij het als een vernedering van haar liefde, dat deze door een gedwongen huwelijk moest worden gerechtvaardigd?

Hoe het zij: haar weigering op ideëele gronden stempelen haar tot een vrijen geest, ver uitgaande boven het geestelijk peil van de vrouwen van haar tijd. Met tegenzin gaf zij tenslotte toe met de woorden: „Dit eene bleef nog over om ons beiden te verderven".

Een vreeselijk leven volgde. Ze ontmoetten elkaar in het geheim en Heloïse doorleefde lange jaren het leed van iedere vrouw, die het hart van den geliefden man met andere belangen moet deelen. Ook voor Abailard, heen en weer geslingerd tusschen Heloïse en zijn carrière, werd de toestand onhoudbaar. Een tweede ontvoering, nu naar een klooster te Argentueil, scheen eenige verlichting te zullen brengen, doch ook hier leed zij vreeselijk. Haar brieven zijn een eerlijke bekentenis van een mensch, die snikt en siddert. Abailard wijst haar herhaaldelijk op het kruis, dat zij beiden te dragen hebben: nu wil hij haar geestelijk ontvoeren en haar leiden tot God.

Maar Heloïse vindt in haar hart geen berouw en geen vrede....

***

Inmiddels moest Abailard een zwaren weg afleggen. Na een duel met Fulbert, waarbij hij zwaar verminkt werd, was zijn toekomst gebroken, zijn roem plotseling getaand. Hij werd een uitgeworpene uit zijn kring en in 1121 werd hij zelfs door het concilie van Saissons veroordeeld, zijn werk over de drievuldigheid persoonlijk te verbranden. Daarna trokken beiden zich in het kloosterleven terug. Abailard werd monnik te St. Denis, waar hij veel deed om het leven der kloosterlingen op hooger peil te brengen; Heloïse vond eindelijk de zielevrede, die zij zoo lang tevergeefs gezocht had en werd abdis van het klooster te Argentueil. Prachtig voelt men in hun beider brieven de loutering, die zich langzaam voltrekt en die eindelijk het zuivere geluk brengt. Prachtig ook komt hierin uit het verschil in aanleg en levensgang tusschen man en vrouw, doch het zou helaas te ver voeren, hier dieper op in te gaan. Toen zij in later jaren tengevolge van oorlogstoestanden met haar nonnen uit Argentueil moest vluchten, vond zij een schuilplaats in Paracletus, een woest oord, dat door Abailard voor haar bewoonbaar was gemaakt en waar in 1131 door hen samen een abdij werd gesticht.

Hun laatste levensjaren, in gemeenschappelijken arbeid doorgebracht, waren van een grooten vrede en blijdschap. Samen maakten zij een kloosterregel voor het Benedictijner nonnenklooster, die een echt humane, waardige en onbekrompen geest ademde. Heloïse zeide gaarne: „laten wij niet de eerzucht hebben, meer dan Christinnen te zijn". In haar latere jaren ontwikkelde zij zich tot een vrouw van groote wijsheid en onvergelijkelijk zacht geduld. Honderd drie en dertig geestelijke liederen verschenen van haar hand. Zij werd wijd en zijd geprezen en nog eeuwen na haar dood bijna als een heilige vereerd.

In 1142 stierf Abailard te Cluny. Men vertelt, dat zijn lichaam, in het Paracletusklooster binnengedragen, de armen naar Heloïse uitstrekte....

Zij leefde nog twintig jaren in rust en vrede, een grootsch en aangrijpend getuigenis van een waarachtig vrouwenleven achterlatend.

R. DE RUYTER—
v. d. FEER.

Wat er heden op de Groninger Rechtbank voorviel

Verduistering

Een vroegere bediende van den heer S. H. Toxopeus te Delfzijl, S. S., heeft na zijn ontslag nog goederen in consignatie gekregen, doch gelden tot een bedrag van ruim f 400 niet afgedragen.

Hij bekent en hoort door den OFF. v. JUSTITIE, die rekening houdt met het feit, dat vermoedelijk nu 2 voorwaardelijke straffen van 2 maanden en 1 jaar ten uitvoer gelegd zullen worden, 4 maanden gevangenisstraf tegen zich eischen. Tevens deelt de Officier mede, dat verd.'s bewering, als zou hij indertijd op aandringen van zijn baas brand gesticht hebben, onderzocht zal worden.

De verdediger, mr. v. OMMEN KLOEKE, refereert zich aan het oordeel van de rechtbank.

IJzer- en rijwieldiefstal

Wederom komt dan een geval van rijwieldiefstal voor. Verd. Hendrik N. te Groningen, thans gedetineerd, heeft eerst van den heer Richard Bosma een rijwiel ontvreemd en het later weer teruggebracht. Hij was dronken en getuige W. J. Rot zag hem bij de Friesch—Groningsche aan het Hoendiep liggen. Toen getuige evenwel naderbij kwam, stond verd. op en fietste weg. Getuige is hem evenwel tot in de Bleekerstraat gevolgd. Ook heeft verd. een carrier ontvreemd bij den heer J. B. Stuurwold, „teneinde eenig ijzer op te halen", zooals verd. voorgeeft. En dit is ook geschied, zooals getuige A. Sinninghe mededeelt. Bij de coöp. fabriek „Ommelanden" n.l. en toestemming daarvoor had hij niet. De rechercheur A. Agema heeft verd. aangehouden.

De OFF. v. JUST. noemt drankzucht oorzaak en vraagt 3 maanden gevangenisstraf.

De verdediger, mr. OKKEN, pleit een zoo mogelijk kortere straf.

Ook VERD. had zulks graag, want — zegt hij — „wat is er eigenlijk gebeurd".

PRESIDENT: „Twee rijwieldiefstallen en diefstal van ijzer".

VERD.: „Dat is maar zooals je het bekijkt. Probeert U het maar, ik kom hier nooit weer terug en zal den drank laten staan".

Aanrijding met doodelijken afloop op den Heereweg

f 300 boete geëischt

Op den Heereweg is op 31 October een 80-jarige voetganger, wijlen de heer L. F. B., aangereden door een auto, tengevolge waarvan hij in een ziekenhuis moest worden opgenomen. Daar is hij later overleden.

De bestuurder van de auto, Justus N. te Haren, staat thans wegens dood door schuld terecht en hoort een dagvaarding tegen zich voorlezen, waarin sprake is van: te groote snelheid, niet voldoende voorzichtig rijden, geen signalen geven, niet behoorlijk rechts rijden, en niet op tijd remmen.

De aanrijding heeft plaats gevonden bij de Rijschool Fongers, alwaar, zooals uit de verklaringen der getuigen naar voren komt, de heer B. uit de gemeentebus is gestapt om vervolgens loodrecht den weg over te steken.

De getuige-deskundige, de agent J. Kooy, meent wel, dat deze plaats om over te steken minder gelukkig gekozen was. Hij heeft echter tevens berekend, dat de snelheid van de auto ongeveer 60 K.M. moet zijn geweest.

VERDACHTE houdt echter vol niet meer dan 40 K.M. snelheid te hebben gehad en waarschijnlijk omdat er rechts van den weg iets heeft gestaan, midden op den weg te hebben gereden. Uit de verdere verklaringen blijkt, dat verd. een dame heeft meegenomen, die de G.A.D.O.-bus had gemist. Verd. is toen achter de bus gaan rijden. „Plotseling kreeg ik toen iemand in mijn lichtbundels", zegt verd. En hij voegt eraan toe direct te hebben gesignaleerd en geremd.

Ook de dame in kwestie, getuige E. Pruisman, deelt mee, dat er niet snel gereden is, ook omdat de bus vlak voor reed. Zij is onmiddellijk na de aanrijding uitgestapt en heeft den man in haar armen genomen, die daarbij normaal bleek en zich heeft uitgelaten niet goed te hebben uitgekeken. Ook volgens getuige E. H. Mulder heeft het slachtoffer op een dergelijke vraag van de vorige getuige een toestemmende hoofdbeweging gemaakt.

Na een uitvoerig getuigenverhoor zegt de OFF. v. JUST. in zijn requisitoir, dat de bedoeling een autobus te willen inhalen, ongetwijfeld leidt tot sneller rijden. Ook uit de verklaringen van den verbalisant is aan te nemen, dat er te snel is gereden. Spr. meent eveneens, dat verd. te veel het andere verkeer heeft verwaarloosd. Aan den anderen kant staat, dat de weg daar wel wat donker en de voetganger bejaard was, zoodat volgens spr. hier van een samenloop van omstandigheden sprake is met schuld van verd., die onvoorzichtig heeft gereden. Spr. eischt tenslotte f 300 boete subs. 1 maand hechtenis.

Mr. LEVIE, de verdediger, merkt op, dat de bus vlak voor de auto reed en tot Haren verscheidene stopplaatsen had. Verd. echter niet, zoodat er voor hem geen aanleiding was tot haasten. De Officier baseert zich alleen op de verklaringen der politie, terwijl echter niemand der getuigen eveneens verklaard heeft, dat de auto te snel zou hebben gereden. Volgens pl. heeft verd. ook niet snel gereden en zeker niet te snel, want geen enkele der voor-rijdende auto's is gepasseerd. Verd. staat trouwens bekend als een voorzichtig rijder en heeft nu niets verdachts gezien op den rijweg. De voetganger was in donker gekleed en vrij onzichtbaar tusschen twee booglampen. Ook op andere punten bestrijdt pl. de tenlastelegging, als vaststaande aannemende, dat het uitzicht voor het slachtoffer belemmerd is geweest, doordat er iets aan den kant stond. Daarom ook zal verd. rechts hebben gereden en eigen onvoorzichtigheid van het slachtoffer de werkelijke oorzaak zijn. Pl. concludeert dan ook tot vrijspraak. Volgde re- en dupliek.

Ontrouwe loopjongen

In Pressburg's schoenenwinkel was Anne Elzo R. te Groningen (ged.) loopknecht, doch niet alleen had hij wel eens kleine tekorten, maar bovendien heeft hij electrische lampen, étalagestof, pantoffels en schoenen ontvreemd, waarvoor hij thans terecht staat. De eerste keer, dat hij schoenen wegnam, had tot oorzaak, dat hij gaten in zijn schoenen had. De filiaalchef, de heer L. Melhado, heeft daarvan niets bemerkt, doch hem desondanks een paar laarzen gegeven.

De OFF. v. JUST. eischt tegen verdachte, die bekent, 6 maanden gevangenisstraf, waarvan 3 maanden voorwaardelijk.

De verdediger, mr. POLAK Jr., wijst op de opvoeding van verd., welke zoodanig is geweest, dat hij een zeer zwak besef heeft van wat mag en niet mag. De werkelijke schuldigen zijn z.i. anderen. Mede in verband met de 2 maanden voorloopige hechtenis, dringt pl. aan op een voorwaardelijke straf.

In verband hiermede staat voor heling terecht Berendina V. alhier, verdacht een paar schoenen van den vorigen verdachte als geschenk te hebben aangenomen en later eenige pantoffels in bewaring te hebben genomen. Verd. was bij haar in de kost en heeft voor haar zoon schoenen meegebracht voor f 2.95; later heeft ze nog weer schoenen voor f 5.95 gekocht en tenslotte pantoffels bewaard, welke „St. Nicolaascadeaux" voor verd.'s meisje waren. De betaalde prijzen kwalificeert Melhado als de juiste.

Verd. zegt de schoenen gekocht te hebben, omdat R. zei er procenten van te hebben..

R. verklaart evenwel nooit geld te hebben betaald. De kostjuffrouw vroeg hem voor achterstallig kostgeld schoenen mee te nemen.

VERD.: „Ik dacht, dat hij de betaling met zijn patroon regelde. Nooit heb ik de gedachte gehad, dat er iets niet in orde zou zijn".

De OFF. v. JUST. eischt 1 maand gevangenisstraf, doch geeft een gecombineerde straf in overweging.

Eveneens heeft zich voor heling te verantwoorden Hendrik D. te Groningen, die ook in de kost was bij mej. V. Hij zou een paar bruine schoenen hebben aangenomen.

„Met verzoek om ze uit te loopen", verklaart verd. Later heeft hij nog een paar schoenen voor f 1.75 gekocht.

Ook hij heeft niet gedacht aan de herkomst der schoenen, welke hem verkocht werden met aftrek der reductie voor R., welke hem (verd.) ten goede kwam.

R. daarentegen verklaart, dat verd. gezegd heeft: „wees nou voorzichtig, laat het niet in de gaten loopen", hetgeen verd. ontkent.

De OFF. v. JUST. eischt ook hier 1 maand gevangenisstraf.

Uitspraken in deze zaken Donderdag 11 Jan.

MESSEN

DOOR ABLOVA

Ik had een ellendigen tijd achter den rug, toen ik in Valparaiso met Pedro kennismaakte. In Montevideo was het circus Salvari failliet gegaan; het grootste gedeelte van de wilde beesten was naar dierentuinen verhuisd, een ander gedeelte werd afgemaakt. Daar stonden de tweehonderd employé's, zonder een cent op zak; een raar mengelmoesje van Tsjechen, Arabieren, negers en ik weet al niet wat meer. In mijn eentje trok ik verder, verdiende te hooi en te gras iets op een kermis, kreeg soms in een paar dagen geen eten en verloor allen moed. Begin 1939 kwam ik in Valparaiso aan en probeerde nog eens mijn geluk bij het circus Zerbo, dat er juist de tenten opgeslagen had. Natuurlijk kon men mij niet gebruiken en ik was werkelijk ten einde raad. Toen maakte ik door een toeval kennis met Pedro, die juist een partner voor zijn nummer zocht daar zijn vroegere de beenen genomen had.

Zoo kreeg ik werk, al was het dan ook maar voor drie maanden.

Eigenaardig werk was het wel. In het nummer speelde ik een passieve rol. Het begon nogal tam: ik stond voor een houten bord, onbewegelijk, met uitgespreide armen, terwijl de messen langs mij heen flitsten en trillend in het hout bleven steken. De eerste weken bekroop mij daarbij een ellendig misselijk gevoel; misschien was ik ook wel overgevoelig door ondervoedheid. Later leerde ik voor mij uitstaren zonder zelfs iets te zien en zoo werd het dragelijk.

Terwijl ik daar dan onbewegelijk stond en mezelf tot een soort bewusteloosheid dwong, sprong Pedro op een twintig meter van mij af als een gek heen en weer. Op het obcedeerende rhythme van de muziek danste hij een wilden Spaanschen dans en liet vanuit alle mogelijke standen zijn messen in mijn richting vliegen. Zijn nummer was werkelijk ongeëvenaard en het publiek dol van enthousiasme. De „messenkoning" werd hij genoemd; alleen voor hem al zou het circus avond aan avond uitverkocht zijn. Hij speelde met zijn messen alsof het lucifershoutjes waren.

Na de pauze traden wij nog één keer op en al het voorafgaande was daarbij vergeleken kinderspel.

Het licht in de tent werd gedoofd op één schijnwerper na, die mijn bord in een onwaarschijnlijk rooden gloed zette. De muziek zweeg. Alleen een hobo speelde een langzame klagende melodie, waarop ik een plastische dans ten beste gaf. Drie weken had ik van den vroegen ochtend tot den laten avond moeten oefenen voor ik hem behoorlijk onder de knie had. Niet, dat het op zichzelf een moeilijke dans was, integendeel, zoo op het oog waren het vrij onbenullige trage figuren. Alleen Pedro en ik wisten dat elke beweging volkomen beheerscht moest zijn; geen arm een milimeter te hoog heffen, geen been een seconde te laat neerzetten. Op de klagende tonen van de hobo danste ik, zonder te denken, op twee decimeter van het bord en zegende het zoeklicht, dat mij in de oogen scheen en mij niets deed zien. Als de laatste noot weerklonken was, kwam ik met trillende knieën tot me zelf en maakte een paar mechanische buigingen voor het opgetogen publiek.

Pedro zweefde in dit nummer aan een paar ringen; de messen had hij in een gordel rond het lichaam. Hij maakte salto's, vloog door de lucht, hing aan zijn voeten en wierp zijn messen met feillooze onzekerheid vanuit het donker naar het rood beschenen bord. Langs mijn ooren, onder mijn bewegende armen door, naast mijn beenen, op een haar nauwkeurig.

Pedro en zijn messen.... Geloof niet, dat ik overdrijf. Zijn messen waren zoo scherp, dat je je er mee zoudt kunnen scheren. 's Avonds op onze kamer oefende hij om zijn vingervlugheid te onderhouden. Hij jongleerde dan met zijn messen zooals de Japanners dat met ongevaarlijke houten borden doen. Wierp ze tusschen zijn beenen door omhoog, ze draaiden in de lucht om en om en ving ze aan het handvat weer op. Indien hij misgreep zou hij zich de vingers afsnijden. Maar hij greep niet mis. Pedro en zijn messen.... ze waren een deel van hem zelf geworden, hij deed er mee wat hij wilde.

Drie maanden had ik werk. Eén uur per dag was ik dood, een mechanisch mensch, maar had tenminste te eten.

Op een somberen regenachtigen dag brachten wij Pedro naar het kerkhof, het spel was uit. Toen ik later naar de stad terug slenterde, begreep ik, dat mijn zwerftocht van dorp tot dorp weer van vorenaf aan zou beginnen. En toch.... eerlijk gezegd was ik er niet eens rouwig om. Het moest wel mis gaan met die messen. Nu was Pedro de eerste geweest, anders was ik zeker vroeg of laat door een mes gedood.

Hoe Pedro dan wel zoo plotseling aan zijn eind gekomen is, zult U vragen.

Het ging anders in zijn werk dan U wel denkt.

Ik zal het nooit vergeten.

Op zekeren avond zaten wij aan tafel. Wij hadden gegeten en Pedro schilde een appel, met een onoogelijk bot tafelmes. Hij sneed zich in den vinger, had den volgenden ochtend hooge koorts, bloedvergiftiging, was vier-entwintig uur later dood.

Op zijn uitdrukkelijk verzoek, werden zijn messen met hem begraven.

Het onoogelijke, botte tafelmes behield ik, als een aandenken....

(Nadruk verboden. Auteursrecht voorbehouden.)

FEUILLETON

Echtpaar z. k.

door Kea Bossers

(Nadruk verboden.)

3

— Zeg, ontdekte Tilly, toen ze in de pauze bij hun kopje koffie zaten, als jij het hier in Amsterdam zoo buitengewoon vindt, waarom vestigt Frank zich dan niet hier als advocaat?

De mannen schaterden en Tilly keek beteuterd.

— Is dat zoo gek? vroeg ze.

— Heelemaal niet, zei haar man. Alleen betwijfel ik, of ze dan wel erg zouden gedijen, zooals Lies het noemt. En toen Tilly het nog niet dóór scheen te hebben, ging hij verder: Lieve meid, van alle hopelooze toekomsten in deze genoeglijke tijden is die van een jong jurist wel ongeveer de meest miserabele. Frank heeft gelukkig een voorsprong, doordat hij een jaar of vijf op een groot fabrieks-kantoor heeft gewerkt en dus een betere kans heeft om weer in iets dergelijks terecht te komen. Maar een practijk beginnen als advocaat en dan in Amsterdam, nee jongen, ga dan maar liever stempelen.

— Ik denk er ook niet over, stelde Frank hem gerust. Maar ik vind het erg hartelijk van Til, dat ze ons graag in de buurt zou willen hebben. En bovendien — zouden jullie ook niet bang zijn, dat onze Lies hier veel te wereldsch zou worden? Ik wel hoor.

— Gelijk heb je, zei Lies in stille bewondering voor de handigheid, waarmee Frank voor de zooveelste maal het gevaarlijke onderwerp: hun toekomst, had omzeild.

Maar na afloop, thuis, bij de whisky, kwam Gerard er onverwachts weer op terug.

— Zeg kerel, als ik je soms helpen kan met connecties of zoo.... Ik ken wel niet veel menschen in jouw — branche, zal ik maar zeggen, maar als ik iets voor je doen kan....

— Nee, weerde Frank af, ik apprecieer het erg, maar zooals ik straks al zei, wij willen alleen klaploopen op jullie gastvrijheid en voor de rest zullen we het zelf wel klaarspelen. Maak jullie niet bezorgd over ons. Als alles in kruiken en kannen is, zullen we het jullie wel uitvoerig laten weten.

— Eigenlijk toch onaardig, tobde Lies later op de logeerkamer, om zoo geheimzinnig te doen tegen Til en Gerard, ze zijn zoo hartelijk.

— Lieve schat, het is volgens mij het eenige dat er opzit, om deze dagen voor ons en ook voor hen niet te bederven. Stel je voor, dat ze medelijden met ons kregen en dat lieten merken. Juist omdat het zulke echte goeierds zijn, kunnen we het hun niet vertellen. Gerard zou misschien financieel willen helpen en zou jij dat kunnen aannemen, zelfs als we het momenteel noodig hadden?

— Nee, riep Lies ontzet, dat nooit, van hen niet en van niemand. En daarom ben ik zoo dubbel blij om ons besluit. Nu hebben we niemand noodig.

— Niemand dan elkaar, zei Frank.

HOOFDSTUK IV.

In den trein zitten op Maandagmorgen was iets heel anders dan op andere dagen, soesde Lies. De atmosfeer leek geladen met werkijver. Ze schoot in een lach.

— Waarom lach je?

— Omdat me zoo'n prachtige volzin te binnen schoot. Ik zal hem onthouden, misschien kun jij hem nog eens te pas brengen.

De coupé's waren overvol; praten ging niet. Lies dacht terug aan de Amsterdamsche dagen. Volmaakt waren die geweest.... En nu aan het werk. Als Frank maar moed hield. Ze voelde zoo, dat het voor hem een grootere kluif zou zijn dan voor haarzelf. Ze knikte hem toe:

— Kop op!

Het was een heel gesjouw met de bagage van den trein naar de autobus. Ze hadden geen koffers vooruit durven te sturen, om niet dikdoenerig te lijken. Nu stonden de grootte koffers nog in het depôt in Amsterdam. In Hilversum een taxi nemen durfden ze evenmin, al zou het een fiksche tippel zijn van de bushalte naar „De Waeldonck".

Maar bij de halte stond een tuinjongen met een kruiwagen.

— Benne jullie de nieuwe?

— Jawel, zei Frank. Maar opladen zeker?

— Jawel. Spraakzaam was hun nieuwe collega niet, gelukkig, dacht Lies.

Wat een prachtig huis was het zoo in de herfstzon. 's Zomers zou het hier kostelijk zijn. Ook voor het keukenmeisje? Natuurlijk, besliste ze, de natuur had je overal, ook voor de keukenramen. En ze konden samen wandelen en fietsen, als ze vrij hadden....

Weer ontving hen de huisknecht, nu heelemaal collega, 'n tikje beschermend. De Jonker zou niet voor vijf uur thuis zijn. Hij zou hen vast op streek helpen.

De slaapkamer was onder het dak ruim en frisch, met een prachtig uitzicht. Stroomend water, een douchehok en volop bergruimte. De keuken was overweldigend, dacht Lies, aan een modern stadskeukentje gewend. Regimenten pannen en een fornuis als een hoogoven. De twee meisjes kwamen kennismaken:

— Ik heet Annie. En ik Toos. De huisknecht Hendrik Jansen, maar zegt u maar Hendrik, juffrouw. Frank stond er lichtelijk onwennig bij, de etiquette van hun nieuwe positie zat hem nog dwars.

— Robberts, de Jonker zei, dat je na de koffie eerst naar den kleermaker moest gaan, hier heb je het adres, weet je den weg in Hilversum en heb je een fiets? Je kunt de mijne wel zoo lang krijgen.

— Nee — ja — graag, zei Frank. Wat moet ik zeggen bij dien kleermaker?

— Zeggen? Niks zeggen. Je moet je uniform laten aanmeten. Man, je krijgt een fijn nieuw pakkie.

— O juist, zei Frank suffig.

— Vent, wat kijk je radeloos, zei Lies, toen ze even later alleen waren. Vind je het zoo erg van die uniform?

— Die uniform kan me geen steek schelen, maar.... ezels dat we zijn — Lies, ik heb verder ook niets om aan te trekken, geen overalls en zoo.

— Wat stom! En voor mijn kleeren hebben we zoo netjes gezorgd, zwarte jurken, witte jassen en alles.

— Nou denkt die vent — de Jonker bedoel ik, natuurlijk — dat ik hem beduvel en dat ik heelemaal geen chauffeur ben.

— Maar jongen, dan koop je vanmiddag overalls en rijhandschoenen en alles, wat je noodig hebt. Dat kun je toch meteen in Hilversum doen. Gelukkig, dat we er nog bijtijds aan gedacht hebben.

— Vooruit dan maar. Hooge laarzen zal ik zeker ook moeten hebben. Of beenkappen?

— Vraag dat maar aan den kleermaker. Maar zeg Frank — moeten we nu altijd „Ja Jonker„ en „Nee Jonker" zeggen? Ik vond telkens „Ja meneer" en „Nee meneer" al zoo moeilijk.

— Als je je vergist, zal hij dat eerder aan te weinig dan aan te veel manieren wijten, dus dat geeft niets. En ik, zei Frank, ik ga me oefenen om „tot uw orders Jonker" en „nog iets van uw dienst Jonker?" te zeggen en dan sla ik mijn hakken tegen elkaar net als in dienst, kijk zóó.

En Lies, die met een zwaar hart de uniformkwestie op het tapijt had hooren brengen, was zoo opgelucht, dat ze Frank-met-de-hakken-tegen-elkaar even moest knuffelen.

Koffiedrinken aan de keukentafel. Niemand had een vork. Maar denken, dat we picknicken, dacht Lies en ze hapte in haar boterham. Lekker was het wel allemaal, geen margarine en kliekjes, zooals je altijd in boeken las. Ze knikte Frank toe, hij knipoogde terug.

— Jullie zijn zeker pas getrouwd? informeerde Toos.

— Nee, al bijna twee jaar.

— En altijd in dezelfde betrekking geweest? wilde Hendrik weten. In Slogteren of zoo iets, niet?

— Op Slogterswoude, verbeterde Frank.

— Is dat een landgoed?

— Ja, een groot landgoed. we zijn daar alle twee geboren en opgegroeid, fantaseerde Lies. Frank luisterde met ontzetting, hoe ze verder vertelde, dat hij de eenige zoon van den koetsier en zij de eenige dochter van den tuinman geweest was. En toen zijn we getrouwd en op het kasteel in betrekking gebleven, eindigde ze.

— En je ouders? wilde Toos nog weten.

— Allemaal dood, zei Lies kort. Dat was tenminste waar — anders zaten zij nu niet hier, maar dat konden de anderen niet weten.

Frank heradem de, toen de nieuwsgierigheid bevredigd scheen.

— Hadden jullie hier vóór ons ook getrouwde menschen? hoorde hij Lies vragen. Ze begon de nieuwe taal al te leeren.

— Verbeeld je, gichelde Annie, Kee en getrouwd. Die was wel in de vijftig, daarom is ze nou ook met pensioen.

— O, zei Lies dom, was Kee dan....?

— De vorige keukenmeid, zei Toos spits. Lies voelde den steek.

— Ik heet Lies, zei ze meteen besloten. Ze zou die twee toch wel de baas blijven, als het noodig was, al was ze pas drie-en-twintig en van nu af zelfs geen juffrouw meer.

Ze werden dadelijk toeschietelijk en vertelden, dat Kee eerst had willen blijven om haar op streek te helpen, maar dat ze hals over kop had moeten vertrekken, omdat haar zuster ziek geworden was.

— Nou, beloofde Lies, als jullie me helpen willen, zal ik het alleen ook wel klaarspelen. Om te beginnen, wat moet ik vanmiddag koken en wat kan ik verder doen?

— Pak jij eerst je boeltje maar uit, meid, zei Annie goedig. En met eten zul je het wel klaarspelen vandaag. Als de Jonker alleen is hoef je niet veel omslag te maken.

— Komen er dikwijls gasten?

— Nou! Den heelen zomer logé's. Net in den inmaaktijd. En 's winters diners, je zult genoeg pootaan moeten spelen. Maar 't is goeie ook"; ze klakte met de tong.

— Hoe bedoel je? vroeg Lies dom.

— Nou, van dàtte natuurlijk; ze schoof duim en wijsvinger over elkaar. We hebben een vette fooienpot, hoor! En altijd gelijk op gedeeld, dat wou Kee hebben en die was het langste hier, wel vijfentwintig jaar, geloof ik.

Lies oogde schuin naar Frank, maar die scheen het kalm te slikken.

(Wordt vervolgd)

VOOR DE VROUW

DONDERDAG 4 JANUARI 1940.

Het leven van allen dag

De feestdagen zijn voorbij — het leven van elken dag, het gewone leven, is weer in vollen gang. Maar voor de kinderen schijnt het moeilijk te zijn, afstand te doen van alle feestelijkheden — zij zijn lastig, heel lastig en druk.

Er zit sneeuw in de lucht. Knappere koppen dan ik mogen eens de wisselwerking van sneeuw in de lucht en het humeur der kinderen verklaren, of deze bewering naar het rijk der bakersprookjes verwijzen — een feit is het, dat ik van verschillende leerkrachten onze ondervinding bevestigd kreeg, dat sneeuw hen drukker maakt dan stormweer.

Er is complcet een opstandige sfeer. Hans, mijn groote Hans van zeventien jaar, zit met een nijdig gezicht naast mij aan tafel. Keesje, mijn kleine boefje, nu al vijftien jaar en anders altijd beleefd en keurig sprekend, doet opvallend ruw en snauwerig.

Nathan — mijn Kerstkindje — die zoo ontroerend zong van Eere zij God — in de menschen een welbehagen — plaagt Petertje en Cootje, mijn twee achterlijke kleintjes, echt genieperig en treiterig plagen. Zelfs Zusje vertelt dat haar anders zoo aangebeden moeder „echt vervelend is" — „ze mag ook nooit iets van Moeder" en donker kijken haar mooie oogen mij aan.

U ziet, er is opstand, oproerigheid in onze gelederen. Allen hebben zij hun grieven tegen onze leiding.

Het is moeilijk, heel moeilijk. En als altijd in zulke gevallen bekruipt de twijfel mij, doe ik het wel goed, is dat werk, dat ik op mij genomen heb, niet te zwaar voor mijn krachten? Waarin faalde ik?

Wij hebben twee nieuwe gevallen — Sietske, achtjarig meisje, en Lea van vijftien.

Sietske heeft een lijdensweg afgeloopen. O, wie spreekt er van een blijde, onbezorgde jeugd? Het is maar een klein percentage, dat verzorgd en geleid wordt, hoeveel kinderen zijn er niet, die niets dan ellende en zorgen kennen, vroeg oude, verwaarloosde, mishandelde jeugd.

O, die zonden, de grootste onvergeeflijke zonden, de zonden bedreven aan het kind — toch aan ons aller zorgen toevertrouwd.

In dit geval vader en moeder, die vochten, kijfden, die elk hun eigen weg gingen. Als moeder uitging, sloot zij de drie kinderen in een kast op, bleef den heelen dag en soms den nacht weg — de kinderen konden toch geen kwaad.

Vader geloofde het wel. Na een tijdje trok Moeder met een anderen man weg — haar kinderen onverzorgd achterlatende. De Voogdijraad greep in — ontzetting uit de ouderlijke macht volgde. Het was een dierlijk, vochtig, verwaarloosd hol, waar de stakkerds van kinderen leefden.

Eerst kwam Sietske bij het Leger des Heils. Toen ze hoorde, dat ze bij ons zou komen, keek ze vreemd op.

„De juffrouw, die Bettie, Cootje en Petertje haalt, zal jou dan ook meenemen", zegt de onderwijzeres.

Blijkbaar valt Juffrouw Liesje, jong, pittig, aardig kind, bijzonder in Sietske's smaak, want ze roept opgewonden: „O, dan is dat mijn mammie, en krijg ik ook een Zussie".

Het kind, dat toch nooit echt moederliefde had gekend, het kind met haar ruwe, onverschillige moeder voelde toch instinctmatig, dat een moeder een heilig bezit is. Misschien had ze wel gezien, hoe blij andere kinderen waren, als hun mammie hen kwam halen.

Arm, verlangend kind.

Thuis gekomen — moge het een werkelijk tehuis voor je worden, arm misdeeld kindje — is zij verrukt over al het mooie, en bombardeert zij ons Zusje tot haar „Zussie".

Ze houdt meeting voor ons, noemt mij kapitein en informeert wie de „loopwacht" heeft.

Hoe heel anders is de vijftienjarige Lea. Een „verzetkind" heeft de psychiater haar genoemd. Zoo iets ongelooflijk lastigs en onredelijks heb ik nog nooit meegemaakt.

Eenig kind is zij en in de eerste jaren krankzinnig verwend. Naarmate zij ouder wordt, groeien de moeilijkheden, als de ouders haar iets weigeren. Vijandig staat ze tegenover haar omgeving, er is maar één om wie zij geeft en dat is haar eigen persoontje. „Ik wil" is haar stopwoord en zij wil de meest ongerijmde dingen.

Iets uitvoeren — ho maar. Zij wil schrijfster worden en kan nog geen woord goed schrijven. Zij lijdt aan matelooze zelfoverschatting.

„Ik doe altijd mijn eigen wil" zegt zij, „en u kunt er zeker van zijn, dat ik u zoo ver krijg, dat u alles doet wat ik wil".

Prettig vooruitzicht. Blonde Truusje redt de toestand, door in ongeveinsde verbazing uit te roepen: „O kind, hoe durf je, neen, je kent Mevrouw niet, die zegt niets, maar je doet toch, wat zij wil".

En ineens komt de climax. Truusje is tegen Juffrouw Marie heel grof en onhebbelijk geweest. Juffrouw Marie, van wie wij allen houden, de vrouw met haar weergalooze toewijding aan de kinderen en aan ons gezin.

Zij is tachtig jaar en heeft een heel moeilijk leven achter zich. Maar weergaloos kras. Is zij niet van den zomer achter op den tandem heelemaal naar familie in Winschoten gereden en toen een week door Limburg? Wij zijn allemaal een beetje trotsch op haar, ziet u. Zij naait en verstelt, maakt van oud, nieuw, wascht onze gordijnen en maakt — onder hevig protest onzerzijds — met plezier werkdagen van veertien uur.

Alles keert zich tegen Truus. Ineens zijn zij hun opstandigheid kwijt. Je kunt wel eens brutaal zijn, maar tegen Juffrouw Marie van tachtig! Ongehoord.

Onpopulair zijn is het ergste wat Truusje overkomen kan, zij heeft zoo'n behoefte aan liefde.

En ineens begrijp ik het, het is te moeilijk voor de kinderen, wij hebben teveel in de feestelijke stemming geleefd, juist in deze tijden hebben zij zoo'n behoefte, iets beters, iets hoogers te beleven.

Zij hebben in de sprookjesstemming geleefd — drie dagen lang.

En nu het grauwe alledaagsche van half zeven opstaan, want zij moeten kwart voor acht aan hun werk zijn, het eentonige dagelijksche werk.

Zij hebben gewoon een kater — flink rusten zal hen eroverheen helpen. En dan blijkt dat zij zich zoo ergerden over de nieuwelinge, die mij zoo wilde tiranniseeren. Ik heb met ze gesproken, uitgelegd, dat Lea's wil ziek was, hen overtuigd dat zij mij helpen moeten.

Ik heb hen laten zien hoe noodig hun werk is en hoe een mooie herinnering het alledaagsche leven in gouden gloed kan zetten.

RISOTI.

De Mode, Spiegel van den Tijd

Parijs, Januari.

Als iets actueel en modern moet zijn, dan toch wel de Mode, niet waar? Ieder tijdperk heeft zijn eigen kleeding, aangepast aan behoeften en smaak. En het onze maakt op dien regel geen uitzondering.

Het onze begon op 1 September van het vorige jaar, op den dag, waarop in ons werelddeel de oorlogsfakkel branden ging. De mode, die tot dusver op een tijdperk-van-vrede, zij het van gewapenden vrede, ingesteld was, bleef enkele weken stil en verbijsterd. In die enkele weken schakelde zij zich in op het oorlogsnet, het groote net, aan de mazen waarvan niemand ontsnapt. In die enkele weken ontstonden de nieuwe modellen, kinderen van hun bewogen tijd, moderne costuums, die het groote gebeuren trouw weerspiegelen. Ook de mode kan niet buiten haar tijd leven. Zij ontstaat in de hersenen der ontwerpers — menschen als wij — en de modellen en vormen, die in het brein der scheppers geboren worden, vinden haar verwezenlijking in stoffen en kleuren, die op hun beurt den onvermijdelijken invloed der veranderde omstandigheden ondergaan.

De oorlog heeft den regelmatigen aan- en invoer van zuivere wol moeilijk gemaakt? Welnu, dan maakt Vrouw Mode van kunstwol gebruik. De chemie heeft in onze dagen zoo groote vorderingen gemaakt dat de meest uiteenloopende stoffen tot „wol" verwerkt kunnen worden. Zonder verwondering vernemen wij dat kunstwol een „onderproduct" van cellulose zijn kan; en behalve van cellulose wordt wol vervaardigd uit stroo, uit aardappelplanten, uit vlas, uit hennep, uit kalk, uit eiwit, en zelfs uit steenkool. Wol uit steenkool! Dat kan niet anders dan warme pakjes opleveren! Maar — scherts terzijde — hoe meer stoffen ons „wol" bezorgen kunnen, hoe beter dat uit mode-oogpunt is. Want het karakter van al die soorten „wol" gaat nimmer geheel verloren en de voor de mode zoo noodzakelijke diversiteit blijft dus altijd min of meer bestaan.

Onder den druk der omstandigheden heeft de Mode, de eens zoo tyrannieke vorstin, van al haar despotische neigingen afstand gedaan. Zij is verstandig en gehoorzaam geworden. Haar ontwerpende dienaren peinzen niet meer over de creatie van extravagante reis- en autocostuums. Gereisd wordt er niet meer en autorijden is, sinds de benzineprijzen de handen ten hemel doen heffen, een luxe geworden. Daarentegen heeft de fiets zich als vervoermiddel opnieuw een belangrijke plaats verworven — en het rijwiel vraagt een aardig, sportief en elegant costuum. Het is dan ook op het fietspakje dat de modeschèppers hun aandacht en hun talenten saamgetrokken hebben.

De mogelijkheid van een plotselinge en nachtelijke „alerte" heeft de cape en de „capuchon" groote populariteit doen verwerven. De laatste creaties op dit gebied laten een lange keep zien, waarop een pelerine is vastgehecht, die ongeveer tot de taille reikt. Dit dubbele kleedingstuk, warm gevoerd en waterdicht, zooals het behoort, doet in sterke mate aan de jas denken, die de verdwenen huurkoetsiers droegen. Maar de modehuizen zijn er in geslaagd dit antieke kleedingstuk een gratie en een charme te geven, die het opnieuw alle aantrekkelijkheid van het moderne en het actueele verleenen.

Met de dubbele koetsierskeep gaat de pyama, die aan intimiteit ingeboet heeft, hand in hand. De laatste pyama's „voor nachtelijke luchtaanvallen" brengt Amerika ons. De Amerikanen toch trachten een eigen mode te ontwerpen nu de Europeesche aan hun eischen niet meer ten volle beantwoordt.

Zoo stellen de Amerikaansche mode-ontwerpers ons pyama's in twee kleuren voor. Het lange jasje is blauw, de pantalon rood of, omgekeerd, het jasje is rood en de pantalon blauw. De Amerikaansche verkoopers — practisch als steeds — wijzen er op hoe voordeelig het is ons deze beide pyama's aan te schaffen. In stede van twee pyama's hebben wij er dan vier, daar het blauwe jasje en de blauwe pantalon even goed samen gedragen kunnen worden als het roode jasje en de roode pantalon. Heel eenvoudig, nietwaar? En hoe Amerikaansch! En dan kan men er zijn ijdelheid nog mee bevredigen! Is het niet heerlijk te kunnen zeggen dat men zijn pyama's uit de Vijfde Avenue betrekt?

Maar de Fransche pyama's hebben voor het meerendeel gedekte kleuren — occultatieblauw en grijs „mimikri" —, die vervroolijkt worden met wat geel. Men is namelijk tot de ontdekking gekomen dat geel een kleur is, die in den donkeren nacht zich niet gemakkelijk „oplost". Sommige pyama's zijn geheel van geel flanel, hebben een zeer mannelijke allure, zijn wijd en comfortabel. Afgezet met zwart of voorzien van groote zwarte knoopen geven ze de draagster het uiterlijk van een exotische vogel. Een lange zwarte das voltooit het zeer aantrekkelijke geheel. Men kan de geel-zwarte kleurcombinatie ook „par vice-versa" aantreffen. Dan is de pyama zwart, met helder-gele randen afgezet, voorzien van een groot geel monogram en een safraan-kleurige das.

Nu er zoo weinig wezenlijke avondjaponnen verkocht worden, heeft een modehuis een toilet op de markt gebracht, dat zoowel voor den dag als voor den avond dienst kan doen. Het noemt dit costuum: de „robe laveuse", het „toilet van de waschvrouw". Waarom? Wel, de waschvrouw heeft de gewoonte haar rok op te stoffen voor zij aan haar werk begint. En de „robe laveuse" is, op den dag gedragen, juist zoo'n opgesjorde waschrok. Alleen, de dikke prop, die een gewone rok vertoonen zou, is in dit geval omgewerkt tot een gracieus „drapé". Een enkele handgreep is voldoende om dat drapé te laten schieten en dan ontstaat een lange avondrok, die — ik verzeker het U — in geen enkel opzicht meer aan het tenue van de waschvrouw denken doet.

Schotsche stoffen worden nog altijd veel gevraagd. Maar de fabrikanten van dergelijke weefsels hebben begrepen dat helle drukke kleuren in dezen tijd niet passen; zij hebben hun „Schotschjes" zeer bescheiden tonaliteiten gegeven. Vele van deze stoffen zijn gewevven op een grond van blauw en leigrijs en de kleuren, die ze een Schotsch karakter geven, zijn groen-brons, licht-bruin en Saksisch blauw. Andere hebben een violette basis-kleur, die zich mengt met grijs, hazelnoot of verguld groen. Zoo zijn aardige combinaties van tinten ontstaan, die niets „criard", niets schreeuwends hebben, maar die, in al hun bescheidenheid, van goeden smaak getuigen en waarvan alleraardigste blousjes en sjaals en rokjes te maken zijn.

Omdat de mode nu eenmaal de mode is, gaat de onlogische noot — de dissonant, zou men bijna kunnen zeggen — zelfs in dezen tijd niet geheel verloren. Die onlogische noot klinkt als wij vertellen, dat de waaier opnieuw ten tooneele verschijnt. De waaier! Wie zou het gelooven? En toch: het is zoo. De nieuwe waaiers hebben intusschen maar bescheiden afmetingen. Zij zien er uit als de onsympathieke instrumenten, waarmee des zomers wel vliegen gedood worden, maar ze zijn niet van metaal, maar van zijden, op hout of ivoor gespannen linten, die vergulde belletjes dragen, die klingelen als de waaier zich opent of sluit. Dit merkwaardig accessoire is wel het eenige dat aan de vredige dagen van vóór het nieuwe tijdperk doet denken. Of het voor het oogenblik een toekomst heeft is twijfelachtig. Maar het doet goed te zien dat er lieden zijn, die niet uitsluitend aan de eischen van den huidigen donkeren dag denken. Zij houden de overtuiging levendig dat het éèns weer vrede zal zijn.

TRUDE.

Uw kleeding in het Nieuwe Jaar

Het wachtwoord is: Eenvoud en sportiviteit

De invloed van de moeilijke tijden, die wij beleven, komt ook in de mode tot uiting. Maar dit beteekent geenszins, dat we onverschillig gekleed moeten gaan. Integendeel: de èchte vrouw heeft het te allen tijde verstaan, door een smaakvol, harmonisch uiterlijk haar omgeving te verblijden en te bemoedigen.

Wèl heel begrijpelijk en tevens verheugend is het, dat de mode 1940 zeer eenvoudig is; er kan met weinig stof worden volstaan en een zeer sobere garneering is voldoende, ja zelfs het meest effectaal.

Onze teekening geeft u enkele voorbeelden van gracieuze, eenvoudige en sportieve winterkleeding — 1940.

Van links naar rechts: een japonnetje van matcrêpe, een zeer simpel, meisjesachtig jurkje van wollen stof met witte kraag en ceintuur, een namiddagjapon van donkere crêpe met mooie knoopen en sjerp als versiering en een zeer fraai model in yersey-de soie.

Is hier misschien ook iets voor u bij?

Hoe we van oud nieuw maken

Schattig regenkapje van een ouden mantel.

De regenkapjes in iedere kleur en vorm vieren tegenwoordig hoogtij. Bij hevige regenbuien ondervindt men echter nogal eens het bezwaar, dat hals en schouders onvoldoende beschermd zijn, of dat de das, die men omknoopt, nat wordt en men er dus spoedig verregend en onoogelijk uitziet. Iets dergelijks zal nooit het geval zijn, indien u nog een ouden regenjas hebt hangen, die u kunt gebruiken voor het maken van het aardige kapje op onze teekening. Een lezeres, die in dit geval verkeerde, vroeg ons onlangs om raad.

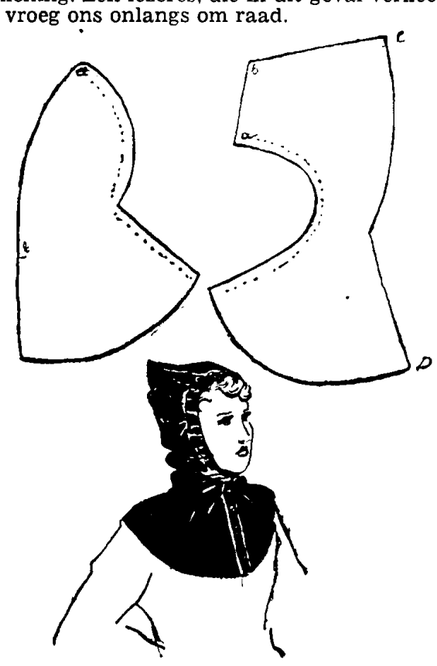

Hier volgt dan het model van het eigengemaakte regenkapje, waarmee wij hopen, tevens nog anderen van dienst te zijn.

De twee stukken, hierbij afgebeeld, vormen samen de helft van het patroon. a—b links is de voorkant, waar men een flinke zoom aan moet knippen. Men stikt den zoom erin en rimpelt het kapje in met een stevige band of elastiek. Men legt vervolgens punt a van beide teekeningen op elkaar en naait de twee stukken volgens de stippellijn samen.

De andere helft natuurlijk precies 't zelfde, c—d rechts is de achternaad.

Van voren sluit het kapje met knoop en knoopsgat.

Dit patroon is zóó eenvoudig, dat 't onmogelijk mislukken kan. Probeert u 't maar eens. Vooral van geruite waterdichte stof zal zoo'n kapje bizonder flatteus staan!

Menu van de week

Zondag: Ossetong, bruine saus, aardappelen, Brusselsch lof. Broodstruif.

Maandag: Groentesoep van bouillon van de tong, gehakt, spruitjes, aardappelen.

Dinsdag: Zuurkool schotel met aardappelpuree en gebraden saucijsjes, vanillevla met vruchten.

Woensdag: Varkenskarbonaden, koolraap, aardappelen, abrikozengruel.

Donderdag: Stamppot van boerenkool met rookworst, griesmeelpudding met bessensap.

Vrijdag: Garnalenragout in rand van aardappelpuree, stoofperen, rijstebrij.

Zaterdag: Rijst met uien en kaas en tomatensaus, wentelteefjes.

RECEPT.

Broodstruif.

Benoodigdheden voor 3 à 4 personen: 6 niet te kleine boterhammen zonder korst, 3 eieren, ½ l. melk, 70 gr. suiker, 50 gr. amandelen, schil van ½ citroen.

Bereiding: Het brood in reepen snijden van 1 c.M. breedte. Op de bodem van een beboterde vuurvaste schotel een aantal reepen leggen. De melk met een citroenschil koken. De eierdooiers met de suiker uitroeren en de warme melk er bij gieten. Het stijf geklopte eiwit luchtig met de saus vermengen. Een gedeelte van het vocht over de broodreepen gieten, een tweede laag reepen ruitsgewijze er op leggen en zoo doorgaan tot alles verwerkt is. De gepelde amandelen rechtop in de bovenste laag van het brood steken en het schoteltje in de oven zetten tot het gaar en lichtbruin is, pl.m. ¾ uur.

Onze goedkoope

KNIPPATRONEN

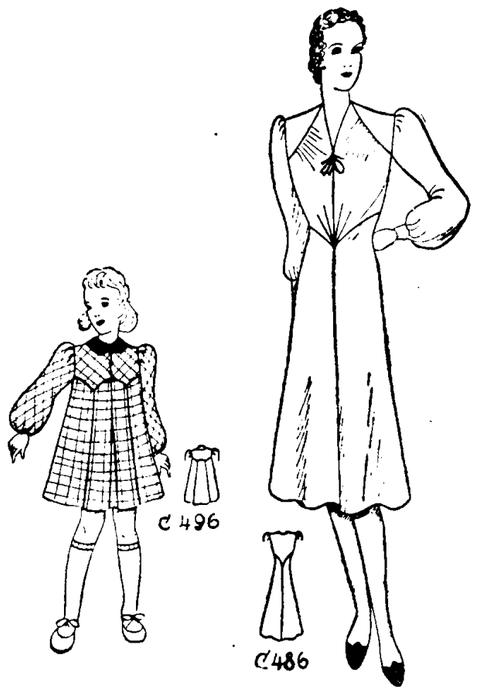

TWEE MODERNE JURKEN VOOR HARTJE WINTER.

Ter afwisseling geven we weer eens een model voor zware figuren. Juist voor dames, die een flinke maat hebben, is het dikwijls zeer moeilijk, een gemaakte japon te koopen. En met behulp van een goed patroon is het toch zoo gemakkelijk er zelf een te vervaardigen.

C 486. Van dit slank afkleedende model is het patroon verkrijgbaar in maat 42, 46, 50.

De vierbaansrok valt iets klokkend uit en het voorpand iets ruim onder het schouderstuk uit. Lange ballonmouw met manchetje. De garneering bestaat uit een gouden koordje of strikje. Voor dit model is ongeveer 3.75 meter stof noodig van 90 c.m. breed, of 2.75 Meter van 130 c.m. breed.

C 496. Dit is een snoezig geruit jurkje voor de jeugd. Het bovenstukje is schuin genomen en het rokje valt met plooien. Lang ballonmouwtje met manchet. Kraagje en knoopen van afstekende kleur. Patroon in maat 40, 50, 60, 70. Benoodigde stof van 90 cM. breed respectievelijk 1.20, 1.50, 1.80 en 2.10 meter.

BON VOOR ONS GOEDKOOP KNIPPATROON.

Naam:

Adres:

No.:

Maat:

Gelieve dezen bon in te zenden met f 0.20 aan postzegels aan het bureau van ons blad.

Op den linkerbenedenhoek van het adres schrijve men: Knippatronen.

De gevraagde patronen worden rechtstreeks zonder verdere kosten toegezonden. De genoemde kosten van f 0.20 zijn per patroon. Wie dus meer dan 1 patroon bestelt, moet evenveel malen dit bedrag aan postzegels insluiten.

S.v.p. geen duurdere postzegels dan f 0.05.

De bestellingen worden zooveel mogelijk binnen een week uitgevoerd.

Conserveering van tuinbouwproducten

Meer tomatensoep dan het vorig jaar

In navolging van het vorig jaar, toen 5 millioen blikken tomatensoep werden aangemaakt, is ook in 1939 een groote hoeveelheid tomaten, waarvoor in verschen toestand geen afzet was te vinden, geconserveerd. Een gedeelte daarvan zal voor werkloozen en armlastigen worden gereserveerd, maar het leeuwendeel is, evenals het vorig jaar, voor algemeen gebruik bestemd.

De beide laatste jaren bedroeg de aanvoer van tomaten telkens ongeveer 69 millioen kg., waarvan in 1938 11 millioen en in 1939 26 millioen kg. op de veilingen „doordraaiden".

In 1939 hebben de conservenfabrikanten voor eigen rekening samen 3⅓ millioen kg. tot tomatenpuree in kleine blikjes en als sap in flesschen verwerkt, ongeacht de hoeveelheden, welke direct tot tomatensoep zijn verwerkt. Voor rekening van de Groenten- en Fruitcentrale blikte de conservenindustrie 8¾ millioen kg. tomaten tot puree, met de bedoeling om nadien deze puree tot tomatensoep te verwerken.

Het gebrek aan blik heeft deze fabricage een tijdlang vertraagd, temeer daar de vraag naar conserven in 't algemeen steeg door de tijdsomstandigheden.

Sedert begin December is de fabricage door 10 conservenfabrieken op gang gekomen en nu de productie ongeveer tweemaal zoo groot zal zijn als het vorig jaar, zal het verbruik eveneens kunnen verdubbelen, al is de prijs, vooral door den hoogeren blikprijs, wat gestegen.

Van deze tomatensoep zal een deel „vegetarisch" worden bereid, terwijl ook „ritueel" bereide soep verkrijgbaar zal zijn.

Voor de kwaliteit is het van belang, dat in 1939 de tomaten in vol rijpen toestand zijn geplukt en niet als z.g. export-tomaten, die zoo tijdig worden geplukt, dat ze gedurende het vervoer naar het buitenland houdbaar blijven.

Copieer Inrichting „VITESSE" drukt snel en met accuratesse. Stencilwerk. Speciaal bestekken, jaarverslagen, circulaires en agenda's.

TURFSINGEL 3a

(b. d. Ebbingebrug) **Tel. 5655**

CORRESPONDENT(E)

Gevraagd voor ons kantoor te Leeuwarden, een **CORRESPONDENT(E)**, bekend met de moderne talen.
Uitvoerige schriftelijke sollicitaties met vermelding van ouderdom, schoolopleiding en event. vroegere en of huidige werkkring, in te zenden bij: N.V. HARTELUST's IJzerhandel te Leeuwarden.

WIE HELPT

nette jongelui, in bezit van winkel aan **f 100** voor uitbreiding van Kruidenierszaak, met aflossing per week f 5. Hooge rente, 5 à 6 pct.
Br. fr. no. 935 bur. dezes.

CINEMA PALACE

VAN VRIJDAG 5 JANUARI AF:

vóór U staat 'n mensch... toejuichingen weerklinken door de zaal... hij heeft voor U geleefd, groot, nobel, waarachtig in zijn al-menschelijken eenvoud!

GOODBYE MR. CHIPS

ROBERT DONAT's SUPERBE CREATIE

MET GREER GARSON — REGIE: SAM WOOD

DE TROTS VAN METRO-GOLDWYN-MAYER

Dagelijks MATINÉE Aanvang 2 uur 30. Gereduceerde prijzen.

Dagelijks Avondvoorstelling. Aanvang 8 uur.

Toegang: alle leeftijden

Vrijdagavond populaire prijzen: 30, 40, 50, 60, 70 en 80 cent.
ONS VOORPROGRAMMA, JOURNAALS en KLEINWERK IS STEEDS ACTUEEL EN INTERESSANT. Deze week: DE ONDERGANG VAN DE „GRAF VON SPEE".
Dringend verzoek om besproken plaatsen af te halen vóór 7 uur 45.
IN AL ONZE MATINÉE's HET VOLLEDIGE AVONDPROGRAMMA.

Zondag MATINÉE'S 2 uur en 4 uur 45

Plaatsbespreking a. d. cassa van 11—4 uur. Telefonisch Nr. 1.6.3.3 den geheelen dag tot 7 uur 's avonds.

Toegang: alle leeftijden

GRAND THEATRE TEL. 4522

Vanaf a.s. Vrijdag 5 Januari

Een schitterende avonturenreis door alle deelen dezer dwaze wereld

Voorts: de buitengewoon spannende sensatiefilm 'n Jack London Thriller:

DE GROOTE BOSCHBRAND

In de hoofdrollen de bekende artisten
JEAN PARKER - CHARLES BICKFORD en GORDON OLIVER
Toegang boven 14 jaar

Op Vrijdag 5 Januari POPULAIRE ENTREEPRIJZEN

Zondagmiddag van 2-7 uur doorloopende voorstelling met beide hoofdnummers

Tusschenbal

Zaterdag 13 Jan.
Harmonie Attracties, Demonstraties, Polonaise enz.
Introductie a.h.

DANSINSTITUUT BUS
Leeraar M.O. lich. oef.
POELESTRAAT 29 • TEL. 2740 • GRONINGEN

HET GERESTAUREERDE **BEURS** VERTOONT DEZE WEEK: theater

Toeg. 14 jr. **EEN WILDE JACHT met GENE AUTRY**

Apollo THEATER ASSEN

Onze nieuwste geluidsapparaten bevredigen U voor de volle 100 %.
Vrijdag 5, Zaterdag 6, Zondag 7 en Woensdag 10 Januari: ZAHRA LEANDER en MARIKA RÖKK in de nieuwste film:
„ES WAR EINE RAUSCHENDE BALLNACHT"
Een onvergetelijke prestatie. Zarah Leander bewees opnieuw, dat zij van het formaat der allerbesten is.
Vooraf: **een prima bijprogramma !**
Aanvang 8 uur. **Vrijdags niet roken !** Toegang 18 jaar.
Zondagmiddag aanvang 2½ uur en Maandagavond 8 uur.
„HET HUIS VAN MYSTERIE".
De verfilming van een der meest gelezen boeken van SYDNEY HORLER. Het huis van Mysterie bevat sensaties van zolder tot kelder. Prijzen vanaf 25 ct. Toegang 14 jaar.

DANSINST. NIC. de JONGE STEENTILSTR. 43A
HET INSTITUUT MET DE HOOGSTE VAKBEKWAAMHEIDSGRAAD
Member: „Empire Society Teachers of dancing" England

VOORJAARSDANSCURSUS. Lesgeld f 5.-; bet. p. les. Inschrijving dagelijks - Assistente RIE v. EWIJCK. Volledige 1e klasse cursus. Aanvang begin Februari.

BROEK

nodig?

Nu opruimingsprijzen en 10 % extra korting

Broekenspecialist
a. Ebbingestraat 80, Groningen

Onze Balans- **OPRUIMING** *een lust voor 't oog!*

Fabrikanten van wollen stoffen en kleeding verhoogden hun prijzen reeds met 25 tot 35 %.

Wij grepen echter bijtijds in en verzekerden ons van een enorme voorraad tegen onverhoogde prijzen.

Daarvan moet U nu profiteeren.

In onze balans-opruiming zult U prijzen vinden, waartegen U in de eerstkomende tijd nooit meer koopt!

Zorgt dus, dat U er tijdig bij bent, want het zal storm loopen. Haast U, want langer dan 14 dagen zal deze zeer bijzondere opruiming zeker niet duren!

Tenslotte koopt U bij

Kleedingmagazijn D. WOLTHEKKER

STEENTILSTRAAT 12-14

WIENER FRISIERSALON

BELEEFD AANBEVELEND
STEFFI BASISTA
CAROLIEWEG 23 - TELEFOON 3054

Waterschap „Westerkwartier"

Gecommitteerden uit het Hoofdbestuur van het Waterschap „Westerkwartier" maken bekend, dat het voorstel tot wijziging der Begrooting d.j. 1939/1940, alsmede de ontworpen

Begrooting van Ontvangsten en Uitgaven

en het ontwerp van den te heffen **OMSLAG** voor het dienstjaar 1940/1941 vanaf 5 Januari tot en met 18 Januari 1940 ter inzage zullen liggen in de gewone vergaderplaatsen der Onderdeelsbesturen en in het Waterschapshuis te Zuidhorn.
Bezwaren kunnen binnen dien termijn en drie dagen daarna schriftelijk worden ingediend.
Zuidhorn, 2 Januari 1940.
Gecommitteerden voornoemd:

De Voorzitter:
G. E. SCHUIRINGA.
De Secretaris:
L. KOSTER.

1e HYPOTHEEK

ook **kleine posten** tot een totaal bedrag van f 65.000.—. Spaarbankkapitaal. Lage renten.
Br. fr. no. 840 bureau dezes.

Boulogne

Een van Frankrijk's belangrijkste zeehavens

Meer dan ooit wordt in oorlogstijd bewezen, hoe uitermate belangrijk het bezit van vrije zeehavens voor een land is. Een vrije zeehaven, dat beteekent de mogelijkheid goederen van overzee het land in te voeren, dat beteekent een veilige landingsplaats voor hulptroepen van bevriende mogendheden, dat beteekent in vele gevallen ook een uiterst belangrijk centrum voor de ravitailleering van het land; met voedzame en kostelijke producten uit de zee. Niet elke haven vervult deze drie belangrijke functies in gelijke mate en weinige slechts zullen in dit opzicht met Boulogne-sur-Mer, Frankrijk's wijde poort op het Kanaal, waar wij een dag lang door allervriendelijkste civiele en militaire autoriteiten werden rondgeleid, kunnen wedijveren. Zeer zeker bestaan er in Frankrijk havens, die belangrijker zijn door het in- en uitkomend tonnenaantal, andere, die als marinebasis grootere militaire waarde hebben, doch weinige zijn er, die zoo harmonisch veelzijdig zijn als Boulogne-sur-Mer, de eeuwen oude havenstad aan het Kanaal, met het roemrijke verleden.

Uit het verleden

Van dat verleden spreken nog heel wat oude monumenten: de prachtige stadsmuren, die in ongeschonden staat de oude stad omringen, het zware massieve kasteel, waar in de 12de eeuw Godfried van Bouillon zijn kruistochtsplannen uitwerkte en vanwaar hij uittrok met zijn ridders ter verovering van het Heilige Land, een kasteel, dat bijna tien eeuwen getrotseerd heeft en zoo hecht nog op zijn grondvesten staat, dat de marinecommandant van tegenwoordig er zijn hoofdkwartier heeft ingericht. En ginds in dat huis, even buiten de stadsmuren, heeft Napoleon vertoefd, toen hij zijn ongelukkige expeditie tegen Engeland voorbereidde, terwijl op een heuvel buiten de stad op de plaats, waar Napoleon's expeditieleger kampeerde, een 53 M. hooge marmeren zuil aan het feit herinnert, dat hier in het kamp van Boulogne Frankrijk's keizer het Legioen van Eer instelde en voor de eerste maal op de borst van zijn soldaten spelde. Het keizersbeeld in Romeinsche imperatorsdracht op den top keert Engeland, den erfvijand, den rug toe, maar wonderlijk zijn de grillen van het lot: nu staan op dezelfde vlakte, waar een 130 jaar geleden Frankrijk's troepen tot een vijandelijke expeditie naar Engeland geconcentreerd werden, de linnen tenten van de Engelsche luchtmacht en spelen jongens van de R.A.F. een stevige partij voetbal. Nog meer sporen van een roemrijk verleden vindt men er in de omliggende dorpjes, waar men in den Noormannentijd zich verschanste in de kerken, stevige miniatuurburchten, bedehuis en vesting tegelijkertijd.

Sindsdien is Boulogne's bevolking even ondernemend en even dapper gebleven en van deze twee eigenschappen kregen we een bewijs, toen wij van een hooggelegen pleintje, naast een oud kapelletje, het heele panorama van Boulogne-sur-Mer en omgeving voor ons zagen liggen. Dat eeuwenoude kapelletje, Onze-Lieve-Vrouw-ter-Zee toegewijd, bracht ons een bewijs voor den nooit versagenden moed der Boulonneesche zeebevolking, want daar hingen dicht opeen tegen alle muren vanaf de zoldering tot den grond, tegen de pilaren, in rijen zelfs afhangend van de zolderbalken, ontelbare naieve parelkransen, alle met gelijk luidend opschrift, waarin slechts de naam en de datum verschilden: „Ter gedachtenis aan N. N., in zee verdwenen". De namen van honderden zeelieden, wier lichamen nooit onder een grafzerk zouden rusten en die hier een symbolische rustplaats hadden gevonden, stonden hier in de omlijsting der kransen geschreven, maar nooit heeft de Boulonneesche visschersbevolking afgehouden van het beroep harer vaderen, dit hebben zij doorgezet en het resultaat van dezen onverflauwden ondernemingslust zagen wij in de verte voor ons: Boulogne's havencomplex.

Van de Oceaanreuzen

In geen enkel opzicht kan deze haven vergeleken worden met een onzer Nederlandsche zeehavens. Boulogne heeft doodeenvoudig een stuk van de zee in beslag genomen, om de groote trans-Atlantische zeeschepen een veilige ligplaats te verzekeren. Een geweldige dijk van meer dan drie kilometer lengte loopt van de kust af boogvormig de zee in, den woeligen golfslag brekend, zoodat achter zijn beschermenden rug de Oceaanreuzen rustig het anker kunnen uitgooien en over eenige jaren zal die rust nog grooter zijn, daar van de andere zijde af een andere meer dan 2 K.M. lange dijk in aanbouw is, zoodat de reede slechts door een 450 M. breede toegang met de open zee in verbinding zal staan. Die prachtige ruime en veilige ligplaats voor de schepen heeft tengevolge gehad, dat langzamerhand Boulogne zich opgewerkt heeft tot Frankrijk's tweede passagiershaven, niet alleen voor reizigers naar en van Engeland, maar ook voor trans-Atlantische toeristen. Zoo zijn b.v. de schepen van de Holland-Amerika-lijn en de Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Mij. trouwe bezoekers van Boulogne en van de 600.000 reizigers, die in het jaar 1937 te Boulogne ontscheepten of aan boord gingen, waren 25.000 trans-atlantische touristen. Tot nu toe onderhouden deze Oceaanreuzen door middel van veerbooten de verbinding met den wal, doch ook hierin zal binnen niet al te langen tijd verbetering komen, daar dwars door de reede heen kaden gebouwd worden, waardoor de reizigers van de boot direct in den trein kunnen stappen.

Voor handel en vischvangst

Boulogne is echter niet alleen passagiershaven, doch eveneens een zeer belangrijke handelshaven en voor sommige goederen zelfs de voornaamste van Frankrijk. Vier kilometer kaden begrenzen de binnenhavens en 70 kranen heffen er haar stalen grijparmen omhoog. Ultra-moderne installaties, die ook zeer snel bunkeren mogelijk maken, verschillende kilometers pijpleiding voor den toevoer van vloeibare brandstof reduceeren den wachttijd voor schepen tot een minimum. In ruime loodsen en opslagplaatsen kunnen duizenden tonnen koopwaar worden opgestapeld, spoorwegrails ziet men overal langs de kaden loopen, zoodat eventueel het vrachtgoed onmiddellijk in de treinen geladen kan worden, terwijl spoedeischende bestellingen of reizigers, die haast hebben, van het nabijgelegen vliegveld door de lucht naar Parijs en verder vervoerd kunnen worden. Een der belangrijkste havens van Frankrijk voor passagiers en goederenvervoer, is Boulogne ontegenzeggelijk de voornaamste visschershaven van het land en zelfs van het vasteland van Europa, in Engeland slechts overvleugeld door Grimsby. Honderd vier groote trawlers vormen, ongerekend de kleinere vischersvaartuigen, Boulogne's vloot, die door meer dan 4000 matrozen bemand wordt en jaarlijks wordt hier meer dan 85.000 ton visch aan wal gebracht, een waarde vertegenwoordigend van 200 millioen francs. In een onmetelijke vischhal wordt dagelijks bij opbod de aangevoerde vangst verkocht, een merkwaardige vischbeurs met koersen en noteeringen, met even veel lawaaierige beweging als een gewone effectenbeurs. Tien sneltreinen per dag zorgen voor een snel vervoer naar de voornaamste steden van Frankrijk, naar Parijs, het centrum, naar de steden in het Oosten, naar die in het uiterste Zuiden zelfs.

Zoo was Boulogne in vredestijd. En nu gedurende den oorlog? Het is de trots van dit dappere stadje, dat niettegenstaande duizend moeilijkheden Boulogne's activiteit niet verminderd is, integendeel zelfs in menig opzicht koortsachtig gestegen is. Niettegenstaande de 55 grootste en modernste trawlers door de militaire autoriteiten gerequireerd zijn, niettegenstaande de bemanningen voor een groot deel gemobiliseerd werden, zijn sinds het begin van den oorlog 5 millioen kg. haring aan wal gebracht tegen 4 millioen kg. in de overeenkomstige periode van het vorige jaar. En uit de allerlaatste cijfers, die, welke over de eerste 14 dagen van December loopen, blijkt, dat in deze periode de haringverkoop opgebracht heeft 16.977.619 fr. en die van de overige zeevisch 907.513 fr. tegen respectievelijk 3.722.052 fr. en 2.689.313 fr. gedurende dezelfde weken van 1938. Wat het overzeesche verkeer betreft, dit is, niettegenstaande mijnen- en duikbootengevaar, ongeveer normaal gebleven en heeft zelfs een nieuwe activiteit gekregen door de talrijke schepen, die vanuit Engeland de voorraden voor het Engelsche leger aanvoeren.

In oorlogstijd

Tot nu toe hebben we één functie van een haven nog niet besproken en wel de militaire. In vredestijd is Boulogne geen marinebasis, al wordt de reede beschermd door versterkingswerken, die practisch de nadering van de haven door vijandelijke oorlogsschepen onmogelijk maken. „U moogt gerust vertellen, wat U hier gezien hebt", verzekerde ons de plaatselijke commandant, terwijl hij ons rondleidde tusschen de kazematten, waaruit hoog boven onze hoofden de dreigende loopen uitstaken van het zware geschut, dat zijn projectielen tot 25 K.M. ver kan slingeren. En wanneer we bedenken, dat het Kanaal hier slechts 37 K.M. breed is en met alle waarschijnlijkheid het vermoeden uiten, dat aan den overkant het Engelsche geschut een evenredig deel bestrijkt, dan lijkt ons de verzekering der aanwezige militairen, dat geen schip zonder toestemming der geallieerde mogendheden door het Kanaal kan varen, volkomen gerechtvaardigd. Tot nu toe heeft dat geschut zijn zware basstem nog niet laten hooren, maar wel hebben de antiluchtvaartkanonnen der Engelschen, die aan den voet van het fort Boulogne tegen luchtgevaar beschermen, een paar keer nijdig geblaft, toen Duitsche verkenningsvliegtuigen een onbescheiden kijkje trachtten te nemen.

Naast deze landsverdediging beschikt Boulogne eveneens over een actieve maritieme verdediging. Wij schreven reeds, dat 55 moderne trawlers gerequireerd waren, waardoor Boulogne een zeer belangrijke basis geworden is voor de Fransche marine. Den 25sten Augustus, toen de eerste gemobiliseerde reservisten daar aankwamen, was de geheele activiteit van Boulogne slechts gericht op vredelievende bezigheden en alles, wat in militair opzicht daar gedaan is, dateert slechts van dezen datum. Door de talrijke in Boulogne's haven aanwezige vischersvloot stond tevoren vast, welk aandeel deze havenplaats in de maritieme verdediging van Frankrijk zou hebben: het gevaarlijke werk van de mijnenruimers. Ontzettend zwaar is het werk, schijnbaar zonder glorie, mijlen en mijlen worden afgelegd zonder dat een mijn gezien wordt, zonder dat een schot gelost wordt, tot plotseling een dergelijk gevaarlijk moordtuig tegen de kiel stoot en het schip met man en muis vergaat. Ontroering lag er in de stem van den commandant dier mijnenvegersflottille, toen hij ons over zijn jongens sprak. Enkele maanden geleden slechts trokken zij uit ter vischvangst, nu vegen zij het Kanaal schoon, maken zij den weg vrij voor de handelsschepen en de booten van hun kameraden, die te oud of te jong zijn om dat zeer zware werk aan boord der mijnenvegers te verrichten. Het spreekt vanzelf, dat we het ook kregen over de in den laatsten tijd zoo veel besproken magnetische mijnen, die op slot van zaken geen Duitsche uitvinding zijn. Slechts het leggen van deze mijnen door middel van vliegtuigen, omdat de reeden en de havens te goed tegen duikbooten en mijnenleggers verdedigd zijn, is iets nieuws.

Het spreekt vanzelf, dat men een oogenblik verrast was door deze nieuwe methode van mijnenleggen, doch — zoo verzekerde ons de commandant met den meesten nadruk — het middel om magnetische mijnen onschadelijk te maken, is uitgevonden. Waaruit dat middel bestaat? Het belang der landsverdediging laat niet toe dit nader toe te lichten, doch het bestaat, daaraan kan geen twijfel bestaan. En dat het afdoende is even zeker. Bovendien moet volgens dezen expert op maritiem gebied het gevaar der magnetische mijnen niet overdreven worden. Op de eerste plaats is het magnetische veld door stalen schepen opgewekt, niet heel groot en op 25 à 30 meter afstand oefent het geen invloed op een magnetische mijn uit. Vervolgens moet men niet uit het oog verliezen, dat de kiel van een stalen schip heusch wel een stootje verdragen kan en dat een mijn ofwel er tegen ofwel er vlakbij moet ontploffen om schade toe te brengen. En dat „vlakbij" moet in den meest letterlijken zin opgevat worden: door elken meter verderen afstand wordt de kracht van de ontploffing aanzienlijk verminderd.

Met dit bezoek aan deze kleine, maar robuste oorlogsvloot — want de met kanonnen en dieptebommen gewapende trawlers zijn bij de oorlogsmarine ingedeeld — was onze rondwandeling door Boulogne-sur-Mer beëindigd. En terwijl we tijdens den langen terugtocht naar Parijs nog eens overdachten, wat we dezen dag gezien hadden, kwamen we tot het besluit, dat overal, maar dan ook overal in Frankrijk gewerkt wordt met onverflauwde energie en met bewonderenswaardigen moed de dagelijksche vreedzame arbeid verricht wordt, terwijl zonder veel vertoon kalm en rustig, maar grimmig-vastberaden leger en marine hun zware taak vervullen.

Parijs, eind December.

Nadruk verboden.

KUNST EN WETENSCHAP

G.O.V.-Concert

Solist: Jan Odé

Kuiler opende het G. O. V.-concert met een werk, dat een vrij misleidenden titel draagt: „Ballet-suite Les Femmes de bonne humeur", van Domenico Scarlatti. Nu is deze tijdgenoot van Bach een zeer productief componist van piano-werken geweest en een beroemd klavierspeler tevens. Van balletten is bij hem geen sprake. Zelfs met opera's, die de Italianen bij wijze van spreken uit de mouw schudden — Domenico's beroemde vader Alessandro moet er honderdvijftien gemaakt hebben — bemoeide Domenico zich weinig. Bovendien was het ballet geen onderdeel van de Italiaansche opera's. De kwestie ligt dan ook zoo, dat Scarlatti een groot aantal meest ééndeelige sonates schreef, lichte, capricieuze muziek, die thans nog veel gespeeld wordt. En een componist van onzen tijd, Tommasini, zette in 1917 een ballet in elkaar „Le donne di buon umore", de vrouw met het goed humeur, met muziek van D. Scarlatti. Uit deze muziek instrumenteerde hij later een suite, die onder Scarlatti's naam werd uitgegeven. Het behoeft geen betoog, dat men eigenlijk niet van muziek van Scarlatti kan spreken, hoogstens van thema's, melodieën. Dat neemt niet weg, dat deze suite van dansen een muziekstuk vormt, dat in melodisch en rhythmisch opzicht aantrekkelijk is en ook instrumentaal een goeden indruk maakt. Al musiceerende bereikte men steeds meer eenheid, zoodat er in dubbel opzicht van een climax gesproken kon worden.

Jan Odé speelde met orkest-begeleiding het tweede piano-concert van Saint-Saëns. Het is van 1868. Saint Saëns was bezig met zijn „Samson" en de eerste deelen daarvan hadden bij zijn vrienden weinig succes, zoodat hij zich genoopt zag het werk voorloopig te laten liggen. Hij wijdde zich nu vooral aan het orgel. Tot op zekeren dag Antoine Rubinstein hem om een gelegenheid vroeg, een concert te dirigeeren. De „Salle Pleyel" was pas over drie weken beschikbaar. S. S. vond het plan goed en beloofde voor de uitvoering een piano-concert in g te schrijven, dat hij reeds lang in zijn hoofd had. In zeventien dagen kwam het klaar. Hij speelde het zelf. Het werd door de pers vrij slecht ontvangen, maar binnen korten tijd het meest geliefde concert van groote pianisten. Het eerste deel begint met een nogal uitgebreide piano-solo, een prélude. Pas na een cadens verschijnt het eerste thema. Het werk stelt niet alleen hooge eischen aan den solist, maar ook aan de samenwerking met het orkest. Het geeft zeer pakkende tegenstellingen tusschen tutti en solo, vooral in het tweede deel, een zeer origineel geïnstrumenteerd scherzo, met een vrij sterk wisselende rhythmiek, die ook een nauwgezet inspelen vraagt. Het slot heeft een tarantella-hoofdthema, dat tot een nevig presto wordt opgedreven.

Jan Odé speelde dit brillante concert op brillante wijze, boeiend en meesleepend, in het eerste deel misschien iets te weinig bezonnen, het scherzo met een uitstekend gevoel voor fijne humor, het presto met een gloed en overtuiging, die bekoorden en verbluften, zooals bijv. de lange triller-boutade, die prachtig werd uitgebeeld. Maar het orkest, dat zich waarschijnlijk met een enkele gezamenlijke repetitie heeft moeten tevreden stellen, had wel een uiterst zware taak. Dat men deze merkwaardig ineengrijpende en verweven muziek met zijn vaak sterk virtuoze omspeling van het klavier er zoo goed afbracht, werd door het publiek ook in Kuiler zeer gewaardeerd naast het hartelijk applaus voor den solist.

Als slot ging na de langgerekte pauze de tweede symphonie van Brahms. Brahms was een groot vereerder van Beethoven en bewonderaar van diens symphonieën. Dat is misschien de oorzaak, dat hij moeilijk tot zijn eerste kwam en een twintigtal jaren heeft rondgeloopen met zijn plannen daarvoor. De eerste draagt dan ook het opus-nummer 68, de tweede is Op. 73. Men noemt deze symphonie in D wel een idylle, ook wel Brahms' Pastorale, omdat ze nogal verband houdt met zijn oponthoud in mooie omgevingen, o.a. in Oostenrijk. De grondslag van Brahms' geest is echter het pessimisme. Wanneer men deze pastorale vergelijkt met de stralende „zesde" van Beethoven, voelt men dat onmiddellijk. Een overweldigend geluk, een geheel zich geven aan de heerlijkheid van het leven, zooals Beethoven dat kon, kent Brahms niet. Geluk is voor hem een tijdelijke bevrijding uit het pessimisme. De wereld is voor hem een eeuwig voortgaande, blinde levensdrang, zonder doel, zonder bevrijding. Geluk altijd overschaduwd door het noodlot, omneveld door de altijd presente smart. Maar Brahms' muziek is geen berusten, ze is een moedige strijd, een energiek verzet tegen de neerdrukkende last, vaak een tijdelijke overwinning. Die strijd is, geloof ik, de grootste charme van zijn muziek, wekt voortdurend de interese, sleept mee in de worsteling van rhythmen en harmonieën, waarin een somber bas-motief van drie noten, het hoofdthema inleidend, meesterlijk gevariëerd door alle deelen van het werk speelt en bij alle vreugde en lieflijkheid en vriendelijkheid steeds aan het pessimisme maant. De coda's van eerste en het laatste deel, waarvan vooral het eerste een der schoonste plaatsen is uit Brahms' muziek, en het zeer mooie derde deel zijn hoogtepunten der vreugde, zooals het tweede deel een treffende uitbeelding der smart geeft. Aan het orkest worden, zooals gewoonlijk bij Brahms, zeer hooge eischen gesteld. De instrumentatie vraagt een onophoudelijke slagvaardigheid, het rhythme een gespannen aandacht, de melodie een vloeiend cantilene, de emotie-volle muziek een energieke volheid. Kuiler had voor zijn leiding en inspiratie een dankbare erkenning van het publiek te aanvaarden.

Zeker in verband met de vele feestdagen en het ijs was de zaal minder goed bezet dan gewoonlijk.

W. K.

OPBOUWWERK (I)

als semi-overheidsbemoeiing

Het werk der Centrale Vereeniging tot den Opbouw van Drenthe

Iets over de beteekenis van het werk in algemeenen zin

Meer dan ooit bezinnen wij ons op de waarde en de beteekenis van onze volkseenheid, en als gevolg daarvan op de mogelijkheden, om het maatschappelijk leven te beïnvloeden tot versterking van onzen nationalen weerstand door de levensomstandigheden der enkelingen te verbeteren, door op sociaal en ander gebied werkzaam te zijn ten bate van hen, die in ongunstige levensomstandigheden verkeeren.

De moderne inzichten en opvattingen hebben ertoe geleid, dat men zich bij dit streven heeft afgewend van de uitingen van een weldadigheidszin, welke door edele motieven kan zijn ingegeven, maar waardoor niet wordt bereikt een geestelijke, moreele en tevens materieële opheffing. Gelukkig ligt de tijd van keien kloppen achter ons en hebben werkverschaffing en werkverruiming de plaats ingenomen van steunverleening in geld of natura aan hen, die tot werken in staat zijn.

Het werkloosheidsvraagstuk heeft onze oogen ook geopend voor minder materieële nooden, waaruit ten deele de stoffelijke zijn ontstaan. Langzamerhand ontwikkelt zich een verandering in de structuur van onze maatschappij, een andere geestelijke oriëntatie ten opzichte van de vraagstukken, welke zich daarbij voordoen.

De Centrale Vereeniging tot den Opbouw van Drenthe, heeft sinds haar oprichting in 1926-'27, op economisch, sociaal en hygiënisch gebied in de provincie, waarin zij werkt, nieuwe richtlijnen gevolgd en in de practijk vorm gegeven aan opvattingen, welke hemelsbreed verschillen met die van vorige generaties. Wijlen mr. J. T. Linthorst Homan, de vorige Commissaris der Koningin, heeft aan deze prachtige organisatie door zijn initiatief het aanschijn geschonken, en zijn opvolger in het hooge ambt, mr. dr. R. H. baron de Vos van Steenwijk, heeft met groote toewijding en op krachtige en doortastende wijze ook de leiding als voorzitter van „Opbouw" op zich genomen.

De wijze, waarop zich langzamerhand deze „Opbouw"-arbeid heeft ontwikkeld over een steeds grooter terrein, heeft de laatste jaren onze bijzondere aandacht gehad. Nu in de komende Statenvergadering aan de orde komt het voorstel der Gedeputeerden om de Groninger Opbouwvereeniging een belangrijk hooger subsidie toe te kennen, hebben wij gemeend, dat er aanleiding bestond om het werk der Drentsche Vereeniging na te gaan en onzen lezers iets te vertellen van hetgeen in onze buur-provincie tot stand is gebracht.

Wij vonden den directeur, mr. J. Cramer te Assen, niet alleen bereid ons volledig in te lichten over wat wij gerust zijn levenswerk kunnen noemen — hoewel vele hooggeplaatste en vooraanstaande inwoners van Drenthe er mede hun schouders onder hebben gezet om het te doen slagen — maar bovendien om ons er ook iets van te laten zien. Voor de wijze, waarop de heer Cramer ons inlichtte, zijn wij hem grooten dank verschuldigd.

Het doel.....

In dit eerste artikel zullen wij ons er in hoofdzaak toe bepalen na te gaan, wat de Drentsche Opbouwvereeniging beoogt en op welken grondslag zij zich heeft gesteld. Daarna zullen wij iets vertellen van de wijze, waarop in de praktijk het gestelde doel is verwezenlijkt, om tenslotte te komen tot een vergelijking met hetgeen in Groningen totdusver als opbouwwerk geschiedt.

In het jaarverslag der Drentsche Vereeniging van 1934 heeft mr. Cramer zich tot taak gesteld het „Waartoe en Hoe?" van haar streven te beantwoorden. Hij heeft in een viertal punten kort en krachtig doel en wijze van verwezenlijking samengevat, waarbij hij het doel als volgt omschreef:

> „De Centrale Vereeniging is geroepen niet hier of daar incidenteel in te grijpen, maar heeft tot taak een streek in haar geheel economisch, sociaal en hygiënisch te beïnvloeden.

Deze doelstelling is van temeer beteekenis, omdat in Drenthe het opbouwwerk aanvankelijk weliswaar in het leven werd geroepen voor den door de crisis fel geteisterden Zuid-Oosthoek in zijn geheel, maar dat door het stichten van eigen buurthuizen en kleuterscholen in de practijk de arbeid werd geconcentreerd op slechts enkele punten. Men heeft ingezien — vooral toen taak en verantwoordelijkheid der vereeniging zich voortdurend uitbreidden doordat steeds meer gemeenten en ook de provincie op Rijkssteun werden aangewezen — dat de aanvankelijke opzet niet de juiste was. Ondanks groote onkosten kon men slechts hier en daar in enkele dorpen iets opbouwen, waarvan een vrij beperkt aantal inwoners van Drenthe de vruchten kon plukken. Men kreeg zoodoende hier en daar modelinrichtingen, maar tevens de zekerheid, dat een volledig bearbeiden van het gansche braak liggende veld tot de onmogelijkheden zou behooren. Men was zich ook bewust, dat met het overheidsgeld zoo goed en zoo doelmatig mogelijk diende te worden omgesprongen, temeer waar noodzakelijke bezuiniging geboden was.

Afgezien van de onbillijkheid en van de kostbaarheid van een systeem, waarbij de vereeniging plaatselijk werkzaam zou zijn, realiseerde men zich in Drenthe ook, dat hetgeen op deze wijze zou kunnen worden bereikt van zeer geringe maatschappelijke beteekenis zou zijn. En daarom werd als norm gesteld „een zoodanige verdeeling en verspreiding der werkzaamheden te doen plaats hebben, dat een systematische bewerking en beïnvloeding op sociaal, cultureel en hygiënisch gebied van bepaalde streken en van de provincie in haar geheel mogelijk wordt".

.....en de grondslag

Teneinde dit doel te bereiken en de gestelde norm te verwezenlijken heeft men van den aanvang af welbewust den organisatievorm gekozen.

> „De Centrale Vereeniging staat tegenover het maatschappelijk leven in al zijn vormen en schakeeringen als semi-overheidslichaam".

Deze grondslag is zeer belangrijk, omdat de Centrale Vereeniging zich hierdoor niet aandient als een particuliere organisatie, welke streeft naar een overkoepeling van de godsdienstige en politieke stroomingen, welke onder haar opperleiding in één bedding zouden worden gedrongen. In plaats hiervan heeft zij zich op het standpunt gesteld, dat zij uitgaat van de verschillende stroomingen in ons volksleven. Zij dient en steunt den waardevollen maatschappelijken arbeid dier stroomingen en aanvaardt daarmee de basis van soortgelijken overheidsarbeid in ons land.

Deze „neutraliteit van positieven aard", zooals mr. Cramer haar noemde, heeft als gevolg, dat de Centrale Vereeniging ten opzichte van allen waardevollen maatschappelijken arbeid, waarin godsdienstig of maatschappelijk inzicht een rol speelt, zich bepaalt tot aansporen en steunen, maar het eigenlijke werk overlaat aan verschillende stroomingen.

Het voorzitterschap van het bestuur van de vereeniging wordt ambtshalve bekleed door den Commissaris der Koningin, terwijl er verder zitting in hebben vertegenwoordigers van Gedeputeerde Staten en het Provinciaal Bestuur, consulenten van de economische voorlichtingsdiensten, de inspecteur der Volksgezondheid en vertegenwoordigers van uiteenloopende politieke en godsdienstige richtingen.

Deze wijze van organisatie vermijdt alles wat zweemt naar beïnvloeding op geestelijk en godsdienstig gebied. Haar diensten stelt zij ter beschikking van allen, die er behoefte aan hebben, en zij richt zich zoo in, dat ze ook voor allen bruikbaar zijn. Door nauwlettend acht te geven op de behoeften, welke er zijn, en rekening te houden met de specifieke godsdienstige of maatschappelijke wenschen van hen, die aankloppen om advies of leiding, stelt de Centrale Vereeniging zich inderdaad midden in het volksleven. Plaatselijke commissies (voor het geven van nijverheidsonderwijs en vrouwelijke hulpverleening, en voor het Bureau van Jeugdzorg en Maatschappelijk Werk) vormen soms de schakel met de maatschappij. Bij kleuteronderwijs zijn het de schoolbesturen en bij het jeugd- en ontwikkelingswerk de bestaande jeugdorganisaties en vereenigingen op cultureel gebied, welke van den steun en de voorlichting der Centrale Vereeniging gebruik maken.

Dat dit opbouwwerk zich op het platteland richt, ligt in een provincie als Drenthe voor de hand. Ook voor stedelijke complexen hebben diensten als die van Opbouw hun beteekenis, maar het is duidelijk, dat plattelandsstreken inzonderheid aan dit werk behoefte hebben. De grootste steden hebben eigen organen en diensten en het werd tijd, dat voor het land het maatschappelijk werk eveneens werd georganiseerd; van de plattelandsgemeenten elk afzonderlijk kan dit niet worden geëischt. Maar bovendien werd het tijd, dat men zich bij dit maatschappelijk werk bezon op de behoeften van het eigen arbeidsveld en niet slaafs navolgde hetgeen in de steden gebeurt. Het platteland heeft eigen behoeften en hiermee heeft men rekening te houden, wil de cultureele arbeid van den economischen, socialen en hygiënischen opbouw niet zijn doel voorbij schieten. Dat dit in Drenthe gebeurd is zal den lezer blijken uit de volgende artikelen.

Wij hopen er in geslaagd te zijn hem in de eerste plaats te hebben vertrouwd gemaakt met doel en grondslag van het opbouwwerk in algemeenen zin.

Antoon van Duinkerken hoogleeraar in Vondelwetenschap

Naar de Maasbode verneemt is zeer binnenkort de benoeming te verwachten van den heer dr. W. Asselbergs (Antoon van Duinkerken), doctor h. c. van de Leuvensche universiteit, tot buitengewoon hoogleeraar in de Vondelwetenschap aan de Leidsche universiteit.

Dr. Willem Jan Marie Anton Asselbergs werd 2 Januari 1903 te Bergen op Zoom geboren. Zijn vader was in die stad bierbrouwer. Na de Katholieke parochiale lagere school te Bergen op Zoom te hebben doorloopen, ging de heer Asselbergs naar het instituut „Huize Ruwenberg" te St. Michielsgestel. Hij volgde de studies op het klein seminarie IJpelaar te Ginneken en gedeeltelijk op het groot-seminarie te Hoeven. Voorts studeerde hij Nederlandsche taal en letterkunde aan de R. K. Leergangen te Tilburg.

Hij werd aan de redactie van de „Tijd" verbonden en was tevens redacteur van het maandblad „De Gemeenschap". In 1934 trad hij ook tot de redactie van het maandblad „De Gids" toe. De universiteit van Leuven eerde hem in 1938 door hem te benoemen tot doctor honoris causa.

De leerstoel, waarvoor dr. Antoon van Duinkerken benoemd zou worden, is gesticht door de Vondelstichting.

Aartsbisschop van Havana overleden

De aartsbisschop van Havana, mgr. Ruiz y Rodriguez, is gisteren aan een beroerte overleden. Hij was 65 jaar oud.

LUCHTVAART

De Postvluchten

Uitreis.

Oehoe te Alexandrië.

Nandoe te Bandoeng.

Thuisreis.

Pelikaan te Jodhpoer.

De heer J. Montauban van Swijndregt directeur der N.L.S.

De raad van beheer der N.V. Nationale Luchtvaartschool heeft den heer J. Montauban van Swijndregt, thans administrateur, met ingang van 1 Januari a.s., den titel van directeur der vennootschap verleend.

Nieuwe ingezetenen

Mej. J. M. C. van Dijk, ass.-huishoudster, van Zwijndrecht naar Groote Markt 29; mej. W. Nijensikkens, 1.1.-verpleegster, van Emmen naar Praediniussingel 23; H. W. Wieringa, eierenhandelaar, en gezin van Grootegast naar IJsselstraat 61; mej. K. van Spijker, 1.1.-verpleegster van Haren naar Praediniussingel 6; mej. H. Kooi, dienstbode, van Warffum naar Ebbo Emmiussingel 39; mej. H. I. Strengholt, zonder beroep, van Rotterdam naar 2e Willemstraat 16a; mej. A. Mulder, dienstbode, van Beerta naar Pluimerstraat 18; mej. A. G. Meijer, onderwijzeres, van Nieuwe Pekela naar Heymanslaan 15a; F. Tonkes, schilder, van Slochteren naar Ganzevoortsingel 32a; mej. H. W. van Verseveld, zonder beroep, van Arnhem naar Tuinstraat 51; mej. J. Vis, filiaalhoudster, van Utingeradeel naar Nieuweweg 30; R. B. Dijkstra, zonder beroep, van Leeuwarden naar Steenhouwerskade 9a; mevrouw G. Bolt—Seinstra, zonder beroep, van Harlingen naar 1e Hunzestraat 38a; mevr. C. J. H. M. de Haen—Rutten, zonder beroep, van Venray naar Van Houtenlaan 8; G. P. H. de Haen, adj. inspect arb. inspec., van Heerenveen naar Van Houtenlaan 8; mej. C. Stappershoef, zonder beroep, van Amsterdam naar Van Speijckstraat 53b; J. C. Schepers, glasinstrumentenmaker, van Eindhoven naar O. Kijk in 't Jatst raat51a; P. de Vries, glasinstrumentmaker, van Eindhoven naar O. Kijk in 't Jatstraat 51a; A. Top, zonder beroep, van Deventer naar Meeuwerderweg 104b; mej. A. Stutvoet, dienstbode, van Den Haag naar Kamplaan 2; mej. J. tho Bokholt, 1.1.-verpleegster, van Baarn naar Heerestraat 50a; mej. M. T. Geertsma, gezelschapsjuffr., van Baarn naar Heerestraat 50a; mej. J. Seinstra, dienstbode, van Leeuwarderadeel naar Sterreboschstraat 24; mej. B. van der Hoek, dienstbode, van Hoogkerk naar Sav. Lohmanplein 12; P. Smit, zonder beroep, van Appingedam naar Gerbr. Bakkerstraat 41; mevr. S. G. van Dam—Sleutelberg, zonder beroep, van Appingedam naar Rijnstraat 29a; J. de Roosz, arb., van Hoogezand naar Ged. Zuiderdiep 144 7; mevr. T. M. Wiersema—Roelofs, zonder beroep, van Hoogkerk naar Nw. Kijk in 't Jatstraat 73a; mej. M. Steenbergen, huishoudster, van Amsterdam naar Nieuwstraat 11; J. H. W. Diephuis, electricien en gezin, van Amsterdam naar Nw. Kijk in 't Jatstraat 54a; mevr. H. S. Eisemann-Löbenstein, zonder beroep, van Rotterdam naar Parkweg 78; H. B. Lefferts, reiziger manufact., en gezin, van Leeuwarderadeel naar Van Speyckstr. 32; A. Koster, expediteur, van Onstwedde naar Nieuwstraat 30a; mej. J. Lups, dienstbode, van Eelde naar Fivelstraat 8; mej. T. Stoppels, dienstbode, van Hoogkerk naar Carolieweg 6; mej. J. Boelens, dienstbode, van Emmen naar Jacobstraat 11; mej. F. Haan, dienstbode, van Winschoten naar Parklaan 27; P. G. H. G. Brom, rijksambtenaar, van Utrecht naar Koninginnelaan 5; mej. Z. Molema, dienstbode, van Amsterdam naar aan boord bij O. Molema; Th. R. Kasbergen, typograaf, van Gouda naar Noorderhaven 47a; H. Bakker, timmerman, van Zelhem naar Barestraat 61; mej. G. G. de Jonge, hulp i d. huish., van Veendam naar Ceramstraat 3; A. H. A. de Willigen, scheikundige, van Jutphaas naar Nassaulaan 8a; M. Holtrop, onderwijzer, en gezin, van Leeuwarderadeel naar Eysoniusplein 16; K. Moorlag, electricien, van Emmen naar Concordiastraat 22a; mej. A. Thiebou, zonder beroep, van Den Haag naar Alb. Agnesstraat 5a; mevrouw J. ter Veen—van Dijken, huishoudster, van Peize naar Hoendiep 95; H. J. Holvast, los arbeider, en gezin, van Oude Pekela naar Bessemoersteeg 8; J. F. Glasstra van Loon, zonder beroep, van Den Haag naar Brugstraat 23a; A. Bosscha, handelsagent, van Assen naar Zuiderdiep 8; A. Turksma, fabr.arbeider van Vries naar Schuitendiep 86 10; L. Kamphuis, kellner, van Leeuwarden naar Sabangplaats 17; mej. I. G. Wolters, dienstbode, van Gouda naar Korenbloemstraat 8; O. H. Wiltjer, zonder beroep, van Doetinchem naar Snikkevaardersgang 3; mej. J. A. M. van der Nap, zonder beroep, van Deventer naar Zwanestraat 30; mej. J. H. Bleeker, kraamverzorgster, van Veendam naar Van Sijsenplaats 7a; mevr. I. H. G. Veldman—Doddema, zonder beroep, van Hoogkerk naar Billitonstraat 82; J. Fennenga, gezagvoerder en gezin, van Schiermonnikoog naar Prinsesseweg 12; J. Oldenzeel, perser, en gezin, van Tilburg naar Sumatralaan 49; mej. H. Kat, winkeljuffrouw, van Hoogkerk naar Steentilstraat 10a; W. Dik, houtbewerker, van Emden (D.) naar Winschoterdiep 67; J. Bolm, venter, van onbekend naar Lijnbaanstraat 32.

Gerechtshof Leeuwarden

(Zitting van Donderdag 4 Januari).

Arresten.

Het Gerechtshof te Leeuwarden heeft heden-morgen de volgende arresten gewezen:

Auke J., 26 jaar, los werkman te Leeuwarden, wegens diefstal, meerdere malen gepleegd, tot 6 weken gevangenisstraf. De eisch van den Procureur-Generaal luidde zes weken gevangenisstraf en het vonnis van den Leeuwarder Politierechter luidde veertien dagen gevangenisstraf.

Auke J., bovengenoemd, wegens diefstal, tot 14 dagen gev.straf overeenkomstig den eisch van den Procureur-Generaal en het vonnis van den Leeuwarder Politierechter.

Klaas van V., 43 jaar, rijwielhersteller te Hoogeveen, wegens meineed tot 1 jaar gev.straf overeenkomstig den eisch van den Procureur-Generaal en het vonnis van de Rechtbank te Assen.

Geert L., 29 jaar, en Cornelis W., 23 jaar, beiden arbeider en woonachtig te Hijken, wegens het toedienen van bedwelmenden drank, werden vrijgesproken overeenkomstig den eisch van den Procureur-Generaal. Zij werden door de Rechtbank te Assen ieder tot twee maanden gevangenisstraf veroordeeld.

Lammert W., 24 jaar, arbeider te Holthe, gemeente Beilen, werd van meineed vrijgesproken over eenkomstig den eisch van den Procureur-Generaal. Het vonnis van de Rechtbank te Assen luidde acht maanden gevangenisstraf.

Willem H., 23 jaar, radiomonteur te Zeijen (gem. Vries), wegens een zedendelict, tot 6 maanden gev.-straf, waarvan 4 voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaar. De eisch van den Procureur-Generaal luidde zes maanden gevangenisstraf onvoorwaardelijk en het vonnis van de Rechtbank te Assen luidde zes maanden, waarvan vier maanden voorwaardelijk.

Harm F., 28 jaar, koopman te Emmerzand, wegens dierenmishandeling, werd vrijgesproken overeenkomstig den eisch van den Procureur-Generaal. Het vonnis van den Asser Politierechter luidde f 25 of 25 dagen.

Frederik V., 24 jaar, arbeider te Dalen (thans te Enschedé), wegens oplichting tot 3 maanden gev.-straf voorwaardelijk met 3 proefjaren. De eisch van den Procureur-Generaal en het vonnis van de Rechtbank te Assen luidden: drie maanden gevangenisstraf.

N. G. de W., rijksklerk ter griffie van het Kantongerecht te Emmen, van een zedendelict vrijgesproken. De eisch van den Procureur-Generaal en het vonnis van de Rechtbank te Assen luidden vier maanden gevangenisstraf.

Cornelis Johannes van H., 39 jaar, vertegenwoordiger te Den Haag, wegens overtreding der Luchtbeschermingswet, tot f 5 of 5 dagen hechtenis. De eisch van den Procureur-Generaal luidde f 5 of 5 dagen en het vonnis van den Groninger Politierechter luidde f 20 boete subsidiair 20 dagen.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS

ROOMSCH-KATHOLIEKE KERK.

Benoemd.

In het bisdom Haarlem werden benoemd: tot kapelaan te Amsterdam (H. H. Nicolaas en Barbara) S. N. Peereboom, te 's-Gravenhage (H. Hart) A. C. Cras, te Pijnacker A. J. Hartog, tot rector te Dordrecht (St. Jacobsstichting) A. A. M. C. Rietveld, te Lisse C. A. van der Voort, te Enkhuizen C. A. Tijssen, te Rotterdam (H. Willibrordus) W. G. Minnebo, te Zaandam J. A. van Ettinger, te Hillegom Th. Ph. van der Heijden, te Waarland C. H. Vriesekoop, tot directeur van het diocesaan missiebureau te Katwijk aan den Rijn H. B. J. Schrama, tot kapelaan te Leiden H. C. A. P. van Drunen, te Boskoop L. Voets, te Wormerveer A. J. H. Drost, te Voorburg Th. J. Steenland, te Berkel P. L. W. Plouvier, te Haarlem J. J. Eeken, te Rotterdam (H. Franciscus van Ass.) W. Burghouwt, te Rijswijk C. P. de Wit, te Leimuiden C. J. van Teylingen, te Amsterdam (H.H. Martelaren van Gorcum) P. J. Krom, te Leiderdorp J. M. de Koning.

In het bisdom Den Bosch werd benoemd tot deken en pastoor van Beek-Ubbergen prof. dr. Jos. Teulings, hoogleeraar aan het groot-seminarie te Haarlem. Prof. dr. Teulings is sinds 1919 hoogleeraar, eerst te St. Michielsgestel, sinds 1924 te Haarlem en doceert dogmatiek.

NED. HERV. KERK.

Beroepen: te Aalsum (toezegging) cand. G. van Leeuwen, hulpprediker te Velp.

Bedankt: voor Otterloo, ds. D. J. de Graaf te Schoonhoven.

Verkiezing.

BOVENSMILDE. In de vacatures J. ten Cate en H. Fokkens werden tot notabelen gekozen de heeren M. Blomsma en L. Ovinge.

ASSEN. Benoemd tot onderwijzeres aan de Chr. School te Zuidlaren, mej. K. Auwerda, alhier.

Jubileum.

Ds. J. W. Pieper, Ned. Herv. predikant te Oosternijkerk herdenkt a.s. Zondag 7 Januari zijn veertigjarig ambtsjubileum. Ds. Pieper had als eerste standplaats Nieuw-Beyerland en diende vervolgens de gemeenten Zevenhuizen, Lienden en Oudega (H.O.N.). Sedert 11 jaar werkt hij in zijn huidige gemeente, waar hij o.a. quaestor van den ring Metslawier en secretaris van het classicaal bestuur van Dokkum is.

Legaat.

Mej. I. Jurgens, vroeger te Leeuwarden woonachtig en te Den Haag overleden, heeft aan de Evangelisch Luthersche gemeente te Leeuwarden een legaat van f 1750 vermaakt. Ook aan de Evangelisch Luthersche Gemeente te Den Haag heeft zij een gelijk bedrag gelegateerd.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Benoemd: tot hulpprediker te Drachten, cand. D. Kuiper te Bloemendaal.

Diverse examens.

Zuidwolde (Dr.). Onze plaatsgenoot, de heer J. Tabak, slaagde dezer dagen voor het examen Politietroepen.

Veendam. Voor het te 's Gravenhage gehouden examen voor schrijver 2e klasse der registratie en domeinen slaagde de heer H. Eenjes alhier.

Noord-Barge. Te Den Haag slaagden voor coupeuse de dames M. Seigers te Noord-Sleen en G. Jansen te Zuid-Sleen.

STADSKANAAL. Bij besluit van Ged. Staten der provincie Groningen zijn goedgekeurd de besluiten van den Raad der gemeente Onstwedde d.d. 30 November j.l., waarbij werd besloten te verklaren, dat de instandhouding van de openbare lagere scholen te Vledderveen en Mussel noodig wordt geoordeeld.

DRACHTEN. Benoemd tot onderwijzeres aan de bijz. school te Boornbergum mej. C. M. J. van Dijk, thans kweekelinge met akte aan die school.

LOOP DER BEVOLKING

Finsterwolde. Bevolking op 31 Dec. 1938: 1688 m. en 1535 vr., totaal 3223. Vermeerdering door geboorte 32 m. en 16 vr., totaal 48, door vestiging 53 m. en 57 vr., totaal 110. Vermindering door sterfte 9 m. en 12 vr., totaal 21, door vertrek 69 m. en 63 vr., totaal 132.

Bevolking op 31 Dec. 1939 1695 m. en 1533 vr., totaal 3228. Aantal huwelijken 31, echtscheidingen 1. Aangegeven levenlooze kinderen 3.

Schiermonnikoog. Bevolking op 31 Dec. '38 274 m. en 353 vr., totaal 627. Vermeerdering door geboorte 2 m. en 2 vr., totaal 4, door vestiging 31 m en 48 vr., totaal 79, vermindering door sterfte 9 m. en 13 vr., totaal 22, door vertrek 25 m. en 44 vr., totaal 69. Bevolking op 31 Dec. '39 273 m. en 346 vr., totaal 619.

SCHEEPSTIJDINGEN

Mij. Nederland.

Joh. van Oldenbarnevelt uitreis 3 te Pt. Said.
Talisse 3 v. Noord Amerika te Amsterdam.

Silver-Java-Pacific Lijn.

Jagersfontein 2 v. Balik Papan n. Manilla.
Klipfontein 3 v. Ceba te Macassar.

Java-New York Lijn.

Kota Radja 4 v. Sabang n. New York.
Phrontis 3 v. New-York n. Java.

Rott. Lloyd.

Dempo 3 v. Batavia n. Genua.

HANDELSREGISTER

KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN VOOR FRIESLAND (LEEUWARDEN).

Gebezigde afkortingen

O. K. duidt aan dat de betrokkene een openbare koopvrouw is in den zin van art. 168 van het Burgerlijk Wetboek.
Comm. = Commissaris(sen).
E. = Eigenaar.
F. = Filiaal.
V. = Vereffenaar.
R. P. geeft aan dat bepalingen zijn gemaakt die de handelsbevoegdheid der betrokken personen beperken.
H. V. (achter een familienaam) beteekent, dat de betrokken persoon gehuwd is onder huwelijksche voorwaarden, waarbij geheel of gedeeltelijk
Venn. = Vennoot(en).

NIEUWE INSCHRIJVINGEN.

Gez. van der Wal, Drogeham, kruidenierswaren, garen, band, enz. Venn.: F. en H. van der Wal.

Firma C. de Wal, Leeuwarden, vee- en transportbedrijf. Venn.: C. de Wal en S. Landheer.

IJ. L. Koopmans, Tzum, fourages en kruidenierswaren. E.: IJ. L. Koopmans.

Firma P. Albarda, Leeuwarden, automobielbedrijf en handel in aanverw. art. E.: C. P. Albarda.

WIJZIGINGEN.

H. Tijsma, Balk, houthandel. Uitgebreid met timmerbedrijf.

Coöp. Voorschotbank „Berlikum" Berlikum. Uitgetr. best.: J. D. Lautenbach. Ingetr. best.: J. Hoekstra. Het best.: A. S. de Haan thans benoemd tot secretaris.

Firma D. de Ruiter en Zoon, Franeker, goud- en zilverwerk, klokken, horloges, enz. Venn. o. firma tusschen D. en J. de Ruiter is ontbonden.

Begrafenisver. „De Laatste Eer" Oostermeer. Overl. best.: J. Ozinga.

N. V. Mij. v. Handel, Industrie en Expl. „Index", Heerenveen. De expl. v. h. Café Restaurant Vernimmen, Crackstraat 6, Heerenveen, is opgeheven.

N. V. Victoria Maatschappij. Leeuwarden, fil. Winkelmaatschappij. Adres gew. in: Leeuwarden, Over de Kelders 12.

OPHEFFINGEN.

T. Bouma, Nijega Sm., rietdekkersbedrijf. V.: Tj. Bouma, Nijega Sm.

Alle wijzigingen moeten aan het Handelsregister worden opgegeven. Verzuim is strafbaar ingevolge de wet.

De aanvragen voor eene vergunning tot het aankondigen van een verkoop in het winkelbedrijf onder de aanduiding „uitverkoop" of „opruiming" in den zin der desbetreffende wet 1935 (S. 564) liggen gedurende acht dagen na dien der dagteekening van het ontvangstbewijs ter Secretarie der Kamer voor een ieder ter inzage. Gedurende dezen tijd kunnen bezwaren daartegen schriftelijk bij de Kamer worden ingediend.

BURGERLIJKE STAND

Geboren: Jakob Klaas, z. v. F. Werkman en G. Steenhuis te Kantens; Jannie d v J. Wiltjer en W. v. d. Molen; Klaas z v J. Bos en G. Lijnema te Zandeweer.

Overleden: Klasiena Visser 35 j. ongehuwd; Frederika Werkman 38 j. ongehuwd; Trijntje Jacomina Elema 13 j.

MIDWOLDA, maand December

Geboren: Sibrand z v M. Boven en A. Oudekerk; Grietje d v E. Veld en A. Alberda; Anna d v J. Smit en J. Hut; Tesia Fenna d v B. Smit en G. Warntjes; Tjaaktje d v O. Aukes en E. Gernaat; Klaaske d v H. Smit en T. Zoutman; Geertje d v W. Baas en J. Dijksterhuis; Geert z v T. J. Nuus en G. Mulder; Tjaart z v G. de Haan en R. Lich; Klaaske d v H. Greven en S. Doorlag; Geertruida Jacoba d v N. Dijkema en A. Schol; Eltje d v G. de Roos en C. Dallinga.

Gehuwd: J. Naaijer 25 j. Oude Pekela en M. M. J. Boneschans 32 Oostwold (gem. Midwolda); A. van der Ploeg Termunterzijl (Termunten) en G. Kuiper Midwolda; G. Zuiderveen 30 j. Oostwold en G. J. Tuin 34 j. te Midwolda.

Overleden: S. Klunge] 55 j. te Midwolda m v J. Tulp te Winschoten; J. Tuin 9 j. Oostwold, d v H. Tuin en H. Timmer; G. Looijenga 78 j. Midwolda, ongeh d v H. Looijenga en E. Smit; G. Edens 64 j. te Oostwold vr. v. J. Meijer; D. Kok 85 j. Midwolda wed. van H. Boven. P. Koers 79 j. Oostwold, wedn. v. A. Koolman.

ONSTWEDDE, 16 t.m. 31 Dec.

Geboren: Henderika d v J. Hagedoorn en S. Lutje; Friese z v B. Niezen en J. de Vries; Antje Tallechiena d v E. ter Borg en Z. Luring; Harm z v H. Kruiter en H. R. de Groot; Annechiena d v J. Piening en R. Raatjes; Elze z v J. Gelms en T. Olthof; Willemtje d v F. van der Heide en W. Huiting; Berend z v W. Wever en G. van der Heide; Luitje d v P. Luitjens en G. Heis; Jan Engel z v S. de Boer en G. Klein; Hendrik z v D. Krans en J. Moorlag.

Ondertrouwd: G. Loots 20 j. en W. de Vries 17 j. J. Huiges 58 j. en W. Halmingh 53 j. W. Orsel 49 j. en E. Moorlag 44 j. E. Huizing 30 j. en A. G. de Grooth 26 jaar.

Getrouwd: J. Deuze 20 j. en W. Boekhout 20 j. R. K. Siebring 30 j. en E. van der Laan 19 jaar; B. Popken 26 j. en A. M. Meyer 30 j., E. Huizing 23 j. en P. B. Wubs 19 j. E. G. J. Luttmer 24 j. en F. Bergmeyer 23 j. G. Huiges 29 j. en H. Wolfs 22 j., J. Rozema 25 j. en F. Sissing 23 j; E. Toutenhoofd 24 j. en F. Vos 28 jaar.

Overleden: Levenl. kind van A. de Boer en E. J. Goeman; P. Trip 90 j. wed. v. J. Pranger; G. Hoving 64 jaar m v R. G. Germs.

LOPPERSUM, December

Geboren: Geert z v S. G. Stoffer en J. Noordhuis Loppersum; Lammerdina d v M. Laning en J. Siegers, Wirdum; Trientje d v J. Stoter en K. Slager Loppersum; Tekla Antina d v G. E. Kap en M. E. Smit Loppersum; Janna Stienie d v H. van Gennip en A. Hassing, Wirdum; Jacoba Grietje d v W. J. Huttema en J. Noot, Wirdum; Wieptje d v L. van der Meer en M. Kort, Loppersum; Geertje d v H. de Haan en O. H. Stulpnagel Wirdum; Nannie Grietje d v N. Timmer en G. de Jonge, Loppersum.

Ondertrouwd: H. J. Banga 28 j. Zeist en T. Hamminga 31 jaar Loppersum; A. Boddema 22 j. Loppersum en I. Reiffers 18 j. Loppersum; A. v. d. Molen 30 j. Loppersum en A. Bolt 27 j. Loppersum; M. Norden 29 j. Huizinge en G. N. de Vries 27 j. Loppersum.

Getrouwd: B. J. Lanting 26 j. Leeuwarden en G. Diepen 26 j. te Loppersum; H. J. Banga 28 jaar Zeist en T. Hamminga 31 Loppersum; A. Boddema 22 j. Loppersum en I. Reiffers 19 j. Loppersum; A. v. d. Molen 30 j. Loppersum en A. Bolt 27 j. Loppersum.

Overleden: R. Bakker 68 jaar Loppersum, m v M. Stob; H. de Haan 75 j. Wirdum vr v H. Schepel; J. Wierenga 59 j. vr v J. D. Speckmann te Loppersum; P. Jager 80 j. te Loppersum wedn. v. A. Bos; levenloos kind v. J. Hamming en A. v. d. Veen te Wirdum; L. Wieringa 87 j. te Loppersum wedn. v. B. Oosterhuis; F. Zigterman 83 j. Wirdum.

TEN BOER, December.

Geboren: Sieuwke d v G. Reining en W. Veenstra te Ten Post; Hilke Folgerdina d v D. Ritsema en J. Postma, Woltersum; Pouwlina d v L. Kort en H. Pentinga, Wittewierum; Regina d v D. Ganzeveld en R. Bontsema, Ten Boer; Jakob z v R. van Leggelo en E. Dijk, Thesinge; Aaffien Johanna d v G. van Bruggen en R. Heersema, Ten Boer; Johannes z v A. Klompien en J. Hogendorf, Ten Post; Janke Geeske d v J. Veenstra en G. Bandsma, Garmerwolde; Aaltje d v M. Oomkens en H. Dijkema, Thesinge; Jeltje d v J. Oosterhuis en H. Laanstra, Ten Boer; Tiemen z v J. Wierenga en L. Sluiter, Garmerwolde; Geertje d v A. Laning en J. Bakker, Woltersum.

Getrouwd: H. Zeeman 33 j. Noorddijk en M. Reijer 31 j. Ten Boer; E. Kort 21 j. Garmerwolde en L. Terpstra 29 j. Sint Annen; J. Blaauw 23 j. en J. Veenkamp 20 j. beiden Woltersum.

Overleden: P. Mulder 83 j. ongeh. te Thesinge; G. Biemolt 74 j. m v E. Slagter, Ten Post; A. Arkema 9 maanden z v G. Arkema en K. Doorn Ten Post; W. Boerema 78 j. wed. v. N. Groenhoff Garmerwolde; M. Grasdijk 57 j. vr v D. van Bruggen Winneweer; H. Bos 21 j. ongeh. Ten Boer; G. Zanting 89 j. wedn. v C. Rozeboom te Woltersum; H. van Dijken 74 j. ongeh. te Garmerwolde; J. Bolhuis 82 j. wedn. v F. Blok te Ten Post.

VLAGTWEDDE, 16 t.m. 31 December

Geboren: Freerk z v J. Panman en A. C. Dieters Willemtje Grietje d v J. Eelsing en F. Meesters; Tallechien d v R. Weldijk en G. Polmans; Hermannus Gerardus Josephus en Heinrich Bernard Johan z v G. J. Schomaker en A. E. Bodewes, Otto z v J. Nobbe en A. Siersma; Johanna Hinderika d v H. Ufkes en J. H. van Groenenbergh; Jan z v H. Luth en A. Corporaal; Hindertje d v G. Nijboer en G. Potze; Jantje d v H. Zijlstra en W. Huls; Johannes Jan z v A. Draatjer en J. L. Heeres; Janna d v J. D. Boelman en M. Jonker.

Ondertrouwd: J. H. Frenkel 30 j. en H. S. Letens 25 j.

Getrouwd: L. R. Vos en F. J. Smid; A. Slor en G. Hadders; E. Eggens en A. Potze; K. Potze en W. Meijer; M. de Wal en M. Bont; G. A. d' Haan en M. A. Eckelhoff.

Overleden: H. B. J. Schomaker 2 d., m., N. Scholtens 80 j. m v G. de Vries. D. Lubbers 7 j. m.

EZINGE, December, 1939.

Geboren: Hendrik z v E. Gringhuis en G. Poppema te Garnwerd; Martha d v A. v. d. Schans en W. Werkman, Garnwerd; Karst z v J. Bies en H. van Dijk te Ezinge.

Ondertrouwd: L. Vink 28 j. en H. Kruizenga 26 j. belden te Ezinge; D. H. Grootes 29 j. te Kobe (Japan) en W. A. G. Schleurholts 25 j. te Ezinge; J. Scheeringa 31 j. te Aduard en A. Drenth 18 j. te Ezinge; K. J. Klugkist 31 j. te Ezinge en W. G. Veldman 18 j. te Feerwerd.

Getrouwd: L. Vink 28 j. te Ezinge en H. Kruizenga 26 j. te Ezinge.

Overleden: J. van der Veen 79 j., te Ezinge, echtgen van B. Ipema (overl. te Groningen).

ZUIDBROEK, December.

Geboren: Margaretha Berendina, d. v. E. Viswat en H. Krul; Harm, z. v. J. Bakema en K. Wasseur; Fokko, z. v. T. Nieuwold en G. Striezenau.

Ondertrouwd: F. van der Span, 30 j., Sappemeer en J. Woltjer, 28 j., Zuidbroek; H. J. Hut, 25 j., Zuidbroek en J. van Timmeren, 26 j., Slochteren; J. Engelage, 22 j., Zuidbroek en N. Drent, 19 j., Scheemda; J. W. Nijborg, 31 j., Sappemeer en T. Bakema, 23 j., Zuidbroek.

Getrouwd: F. van der Span, 30 j., Sappemeer en J. Woltjer, 28 j., Zuidbroek.

Overleden: H. Jonkman, 88 j., vr. v. L. Oudman.

BIERUM, December.

Geboren: Margaretha Johanna Jakoba d. v. G. F. van Vliet en A. A. Huising, Godlinze; Anje d. v. K. Stuive en J. Kuipers, Bierum; Hindrik z. v. J. de Vries en A. Bos, Holwierde; Jantje Elisabeth Reinje d. v. H. Bos en R. Kloosterhuis, Godlinze.

Ondertrouwd: L. Windt 24 j. en E. de Boer 17 j., te Holwierde; J. Sikkema 23 j. Appingedam en J. Bos 19 j., Bierum.

Getrouwd: H. Rondhuis te Leermens en M. v. d. Berg te Spijk.

Overleden: Adriaan 2 j., z. v. A. van Dellen en A. Martens, Losdorp; J. Zeedijk 87 j. wed. v. W. Pastoor, Spijk; S. van der Laan 71 j., wedn. van H. Huizinga, Spijk; levenl. aangeg. kind van K. Schepel en A. Klinkhamer, Holwierde.

MIDDELSTUM, December.

Geboren: Eltje, z. v. J. Medendorp en A. Werkman; Wolter, z. v. G. Veldman en G. Norden; Jan Georg, z. v. P. Ruiter en B. H. Schulte.

Overleden: P. van der Weg, 89 j., wedn. v. A. Donkerbroek; M. van Dijken, 86 j., wedn. v. J. Klooster; H. Smit, 78 j., m. v. A. Hartman; S. van der Klip, 71 j., v. v. N. Dijkema; K. van Bergen, 66 j., m. v. J. van der Ziel; H. Huizinga, 68 j., m. v. G. Zigterman.

SCHIERMONNIKOOG (Oct., Nov., en December)

Geboren: gene.

Overleden: W. M. F. van Boven 85 j. ongehuwd; A. A. van Boven 76 j. m. van A. M. Kuyk; P. van der Ben 70 jaar m v A. Bakker; M. Elles 68 jaar wedn. van G. F. Wiersma; Paulus Dijkstra j.m. 34 jaar.

Getrouwd: H. Kruyer 33 j. en M. M. W. Wielema 35 jaar; S. Henstra 27 jaar en A. Bakker 25 j.

Geboren: Grietje en Jacob d en z v L. Kanning en W. Boschma; Alberdina d v E. Draaijer en W. Buter; Jantje Anna d v G. Kremer en J. Medema; Alberta Johanna en Klaas d en z v H. Akker en T. Eikenaar; Aafke d v W. Hummel en F. Viersen; Annechien d v J. Wiering en F. Dijk; Hendrik z v J. Soegies en J. Warners; Egbert z v M. Pelinck en M. J. H. Westra van Holthe; Gertrude Gecila Paulina d v P. van Til en F. Moes; Antje Johanne d v E. H. Prins en Z. Beereboom.

Gehuwd: G. Uiterwijk en A. van der Spoel; J. Russcher te Leek en A. Hoven.

Overleden: F. H. Floris 70 j. (overl. te Groningen; T. P. Balk 64 jaar.

DIEVER. 16 t.m. 31 Dec. 1939.

Ondertrouwd: H. Hartsuiker 26 j. en G. Noorman 25 jaar.

Overleden: J. Ekkelboom 71 j. m v C. Oosterhof, F. Schurer 70 jaar.

VERKOOP EN AANBESTEDING

Buitenpost. De bouw eener burgerwoning aan de Jeltingelaan alhier voor rekening van den heer Joh. Eelsing te Peize is onderhands opgedragen aan den heer J. P. Bulthuis te Buitenpost voor f 2800.

Diever. Door notarissen Westra te Meppel en Heering te Dwingeloo werden Woensdag in café Slagter alhier ten verzoeke van de erven van wijlen J. van 't Ende publiek bij palmslag geveild:

1. Groenland „Maatje" onder Dwingeloo, nabij de Oldendieverbrug, gr. 0.29.10 H.A., W. Seinen te Dieverbrug voor f 450 (inzet f 320);
2. Groenland en weg „De Holte," onder Diever, groot 0.74.80 H.A. R. Ofrein te Diever voor f 1310, overname f 15 (inzet f 980);
3. Bouwland „Lijnland" op de Westenesch te Diever, groot 0.22.20 H.A. T. Ofrein te Wittelte, voor f 300 (inzet f 130);
4. Bouwland „Blik," groot 0.27.00 H.A. G. de Leeuw te Oldendiever voor f 260 (inzet f 210);
5. Bouwland „Kaltersche akker," groot 0.25.70 H.A., F. Offerein te Wapse voor f 300 (inzet f 210).

Tevens werden verkocht 6 eikeboomen voor f 49.00, alsmede 1 perceel houtgewas voor f 18.

Beilen. Ten overstaan van notaris Van der Leij, alhier, zijn in het café Visscher te Halerbrug, ten verzoeke van den heer Hk. Bel te Altinge, publiek bij toeslag verkocht diens onroerende goederen, gelegen te Halerbrug en onder Eursinge, t.w.:

1. Een huis met erf, groenland en bouwland te Halerbrug, groot 1.23.00 H.A., in huur bij O. Heukers. Kooper de heer R. Blaauw te Hooghalen voor f 2810 (inzet f 2800).
2. Een perceel groenland te Halerbrug „De Hulte" groot 1.29.80 H.A. Kooper de heer Jan Zuring te Halerbrug voor f 1880 (inzet f 1810).
3. Een perceel bouwland gen. „Plattenveld," gr. 1.14.50 H.A. Kooper de heer J. Seubring te Halerbrug voor f 1210 (inzet f 1110).
4. Een perceel groenland en bouwland „de Kamp" te Eursinge, groot 1.16.20 H.A. Kooper de heer Joh. Dekker te Halerbrug voor f 1340 (inzet f 1200).
5. Een perceel bouwland „Leeuwerikskamp" groot 0.27.70 H.A. Kooper de heer Jurriën Velthuis te Halerbrug voor f 290 (inzet f 230).

HANDEL EN MARKT

GRONINGEN. Veilingsver. „Eensgezindheid". Appels 5—8; peren 6—9 per kilo; andijvie 2½—4 per stuk; idem 18—22 per kilo; boerenkool 5—6 per stuk; roode kool 8—9; witte kool 8—9; sav. kool 9—10 per stuk; breekpeen 3—9½; waschpeen 8½—9½; prei 14—15 per kilo; knolselderij 50—56 per kist; spruiten 19—20, uien 4—5; witlof 17—19; koolrapen 2—3 per kilo.

GRONINGEN. Vrije groenten en fruitveiling. Appelen: goudreinet 7—18; ster 5—9; seedling 3—5 bellefleur 5—10; bosappels 4—7; loofkransen 5—6; kaneelzuur 4—7; koningsrood 4—6; uilen 4—6; zoete kroon 4—8; boerenkool 4—6 bieten 3—5; prei 7—10; schorseneeren 4—8; uien 2—4; winterpeen 2—3; koolrapen 1½—2, roode bewaarkool 4—5; gele 3—5; witte 3—4; witlof I 14—18, id. II 9—13; spruiten 12—18 alles per kg. Peterselie 2—4, selderij 2—4 per bos, knolselderij A 4—5; id. B 3—4 per stuk.

LEEK. Aanvoer 24.000 eieren. Kipeieren 3.75—4.20; kleine eieren 3.35—3.65. Alles per 100 stuks.

LEMMER. Door 3 visschers werd 80 kg. snoekbaars aangeboden, welke verkocht werd voor 36—38 per 100 kg.

BERLIKUM. (Fr.) Monsterveiling: rapen 65—78 p. m. Aanbod 1630 manden à 31 kg. rapen.

WOLVEGA. 131 vette varkens 50—58; 79 zw. zouters 50—52 per kg., 21 loopers 15—23 per stuk; 13 dr. zeugen 60—66; 295 jonge biggen 9—14; 11 schapen 15—23; 39 nuchteren kalveren 5—6 per st. 200 Centralen Reg. prijs. Handel prijshoudend.

COEVORDEN: geen aanvoer.

DEDEMSVAART. 60.000 eieren, prijs witte 4—4.20 en bruine 4.20—4.40 de 100.

ZUIDWOLDE Op de eierenmarkt waren aangevoerd 46.000 stuks. Prijs 4.30—4.65 cent per st.

AMSTERDAM (aardappelprijzen) Aanvoer 337.000 kg., prijzen onveranderd.

Koffie. Gemengd contract. Jan. 11⅛, Mrt. 13⅛, Mei 13⅛, Sept. 13¼. Stemming kalm.

Suiker gesloten.

LIVERPOOL. Katoen. (Opening). Mrt. 8.65—66, Mei 8.63—64, Juli 8.54, Oct. 8.29—30. Stemming kalm prijshoudend.

LONDEN. Rubber. (Opening). Loco 11 11/16 koop, Febr. 11 11/16 koop, Mrt. 11 11/16 waard, April-Juni 11 11/16 waard, Juli-Sept. 11 9/16 waard, Oct.-Dec. 11 7/16 waard. Stemming prijshoudend.

Adverteer actueel.

Alles wat de mobilisatie betreft, staat in de couranten in het middelpunt der belangstelling. U kunt van deze, reeds bestaande, belangstelling profiteeren door met Uw advertenties aan te knoopen bij het nieuws.
Adverteer met actueele annonces in de dagbladpers, het eenige reclame-middel, waarin deze zoo effectvolle reclame-vorm geheel tot zijn recht komt.

ADVERTENTIËN

GELD
Ambt. etc. Zonder Borg
Welt. loge rente Discr. afw.
CREDIETBANK
DE NOORD-NEDERLANDSCHE
Praediniussingel 51-Groningen

Spaarbank PLAATSELIJK NUT NOORDHORN

ZITDAGEN
in Januari 1940:
Maandag 8 Januari 's avonds van 6 tot 8.
Zaterdag 20 Januari, 's avonds van 6 tot 8.
Zaterdag 27 Januari, 's avonds van 7 tot 8.
Bijschrijven van rente in de boekjes. Rente aan inleggers in 1940 3 pct.
Geen busjes ledigen in Januari.
HET BESTUUR.

NUTS-SPAARBANK
TE WARFHUIZEN
Lid van en gecontroleerd door den Ned. Spaarbankbond.
Telef. 16.

De ZITTINGEN worden gehouden op Zaterdag 6 en Woensdag 10 Januari 1940, bij TILLEMA, 's middags van 3—8 uur, voor bijschrijven, betalen en ontvangen van gelden.
Namens Commissarissen:
J. HARKEMA Pz.

Stichting NUTSSPAARBANK te USQUERT
Aangesloten bij

Door het verbindend worden der eenige uitdeelingslijst is het **faillissement van A. DIK** timmerman te Stadskanaal W.

GEËINDIGD.

Stadskanaal, 2 Jan. 1940.

De Curator:
Mr. H. F. R. REITSMA.

Heerenhuis

Praediniussingel 17

Dinsdag 16 Januari 1940, des avonds te 8 uur, zal in het café „'T HUIS DE BEURS" aan de Z.Z. van het A-Kerkhof nr. 4, te Groningen, publiek worden verkocht, als perceel:

7. De Heerenbehuizing

met grooten tuin, hebbende achteruitgang naar den Ganzevoortsingel, st. en gelegen

PRAEDINIUSSINGEL 17

te Groningen, zeer geschikt v. dokterswoning, en ingedeeld als volgt: **sousterrain**, bevattende keuken, linnenkamer en kelder; **parterre**: vestibule, gang, 2 kamers ensuite, tuinkamer en waranda; **1e étage**: groote slaapkamer, slaapkamer en badkamer; **2e étage**: zolder met dienstbodenkamer.

Voorzien van gas- en waterl. en closet met watersp.

Aanvaarding en betaling 1 Mei 1940.

C. VAN BOMMEL
VAN VLOTEN,
Notaris te Groningen,
Munnekeholm 2.

Geldbelegging

Te koop:

3 Boerderijen

met 43 H.A. groen- en bouwland en eenig heideveld (een complex), waarvan 2 boerderijen zijn verhuurd, terwijl 1 boerderij met plm. 17 H.A. land op 1 Mei a.s. te aanvaarden is, liggende nabij harde weg en spoorlijn te Wijster, gemeente Beilen.

Te bevr. Makelaarskantoor,
W. KUIK, Beilen.

JACHT

Ter overname aangeboden: Nog 1 jaar pacht van het

WILDRIJKE JACHTVELD TER HORST EN SMALBROEK

liggende 3 K.M. van Beilen. Veel patrijzen. Voorts konijnen, hazen, fasanten en korhoenders.

Te bevr. Makelaarskantoor.
W. KUIK, Beilen

Te koop aangeboden:

Een Boerderij

in de onmiddellijke nabijheid van Gron. met circa 30 bunder prima kleiland (groenland).

Een **BOERDERIJ** in Drenthe circa 10 H.A. prima groen- en hooiland.

Een **BOERDERIJ**, circa 7 K.M. van Gron., met circa 28 bunder best kleiland (groenland).

Een **BOERDERIJ** in de onmiddellijke nabijheid van Assen circa 6 H.A. groen- en bouwland.

BOERDERIJ bij Beilen, circa 8 H.A. groen- en bouwland.

Een **BOERDERIJ** in de nabijheid van Gron., circa 10 bunder groenland.

Een **BOERDERIJ** in de nabijheid van Groningen, circa 10 bunder best kleiland (groenland).

Een **BOERDERIJ** in de nabijheid van Beilen met circa 15 H.A. groen- en ged. bouwland.

Br. fr. no. 962 bureau dezes.

RETOURVRACHT GEVRAAGD

van Noord-Holland, richting Groningen, op 9 of 10 Januari.
J. ZIGTERMAN, Meubeltransport, O. Ebbingestr. 31, Groningen, Telef. 1177.

Leerling-vertegenwoordiger

gevraagd, voorloopig voor de stad Gron., leeftijd tusschen 18—22 jaar, met H.B.S. of Mulo-opleiding. Vast salaris en provisie.

Br. m. pasfoto, eindcijfers H.B.S. of Mulo, die niet worden geretourneerd, met verdere volledige inl. no. 923 bur. dezes.

---

f16000 hypotheek

gevraagd op 1 Mei a.s. voor huizen in de stad.

Br. fr. no. 926 bur. dezes.

Heerencostuums naar maat f 35 en f 37.50. Goede stof en prima snit, alles gemaakt door gediplomeerde coupeurs.
Trompstraat 9, Tel. 3548.

Bestrijd
VERKOUDHEID
vóór zich complicaties voordoen!
Gebruik

VALDA PASTILLES

Deze zijn zuiver plantaardig en hebben een langdurige en sterk antiseptische werking.

Maar vraag naar de
ECHTE VALDA.
Uitsluitend verkrijgbaar in Hollandsche doozen à 50 cent.

Hunkemöller Lexis

Kousen — CORSETTEN — Tricotages
Opgericht 1886 — 32 Filialen

inventaris opruiming

Vele klanten hebben ons gevraagd of het wel mogelijk zou zijn, in tijden van goederenschaarschte als nu, tòch opruiming te houden.

In onderstaande aanbiedingen, maar meer nog in onze uitstalkasten, vindt U op dien twijfel een wèlsprekend en overtuigend gunstig antwoord.

JARRETELGORDELS rose stof, 4 jarretelles	29c	ZIJDEN KOUSEN mooie kleuren 0.84, 0.69, 0.49, 0.43	35c
IDEM broché m. voering-stof, 4 jarretelles 0.59	49c	ZIJDEN GEPLATT. KOUSEN sterk en elegant, 0.98 0.83, 0.53	39c
BUSTEHOUDERS rose en bleu, goed mod.	23c	ZIJDEN KOUSEN mooi links weefsel, 1.23, 1.08, 0.89	65c
BUSTEHOUDERS witte katoen, achterst.	15c	KOUSEN imit. natuurzijde, ragfijn even mooi doch sterker dan zuivere zijde, met fil d'Ecosse boord en versterkte voet, prachtkleuren	85c
BUSTEHOUDERS witte katoen, met koordjes bestikt, 1.07, 0.86, 0.68	58c	Bij 3 paar 2.35	
HEUPCORSETTEN mooie broché, 4 jarr. vanaf	69c	DIRECTOIRES en HEMDJES fantasie-interlock weefsel	39c
ZIJSLUITING-CORSETTEN in effen stof of broché, 4 jarretelles	56c	DIRECTOIRES en HEMDJES in mooie zijden interlock 1.10, 0.75	58c
BUIKBAND-CORSETTEN groote sorteering, vanaf	2.48	ONDERJURKEN fantasie zijde, met appl. vanaf	75c
ZIJSLUITING-CORSETTEN mooie groote modellen, solide broché, vanaf	98c	ONDERJURKEN charmeuse zijde, met applique; schouderb. of ronde hals, 1.49, 1.39 1.29, 0.98	89c
LASTEX-INSTAPPERS soepele, sterke elastiek, 4 jarretelles, 1.78, 1.35 1.15, 0.89	59c	CHARMEUSE GARNITUREN mooie qualiteit, 3-deelig, onderjurk, hemdje en pantalon, alles met groot motief 4.25 2.98	2.50
CORSELET lastex elastiek met kant bustehouder, 4 jarret. 3.28 2.78, 2.19	1.68		
VERBAND, (badstof) per stuk 0.12, 0.09	6c		
VERBAND (oplosbaar) per groot pak, inhoud 10 stuks, wit als sneeuw	25c		

32 filialen in Nederland

Let U s.v.p. op het juiste adres

HEERESTRAAT 79
(Verlaagde gedeelte)
tegenover LUXOR-BIOSCOOP,
GRONINGEN

ALLEEN BIJ HUNKEMÖLLER LEXIS

Restaurant „In den Vergulden Turk" te Leiden vraagt tegen 1 Februari a.s. een

HUISJUFFROUW

als assistente v. d. vrouw des huizes. Leeftijd tusschen 28 tot 40 jaar. Alléén zij, die reeds eerder aan het hoofd van vrouwelijk personeel hebben gestaan en over uitmuntende getuigschriften beschikken worden verzocht te solliciteeren. Salaris f 50 per maand, plus volledige kost en inwoning, alsmede wasch vrij.
Brieven ens. aan de Directie.

AUTORUITEN

VEILIGHEIDSGLAS
PLAATSEN WIJ SNEL EN GOEDKOOP
TOT S'AVONDS 8 UUR EN ZATERDAGSMIDDAGS
NOORD NED. VERF EN GLASINDUSTRIE
Fa HENK OUDGENOEG
BOTERDIEP 58 - TEL 700

Ondergeteekende **H. ROBBE**, timmerman, Emmastr. 5, deelt mede, dat hij zijn zaak met ingang van 1 Jan. heeft **OPGEHEVEN** en bedankt zijn geachte cliëntèle voor het genoten vertrouwen, zoo lange jaren in hem geschonken.

Hoogachtend H. ROBBE.

H.H. Autobezitters!!

Prima Smeerolie 25 ct. p. L.

Verkrijgbaar bij
K. REITSEMA,
Turfsingel 36 Telefoon 5117

VERSCHENEN:

PLATTEGROND VAN GRONINGEN

8e (nieuwe) druk
Prijs 60 cent

Verkrijgbaar in den boekhandel. Uitgave van

BOEKH. H. EDZES Jr.

NIEUWE WEG 5.
Postgiro 3723.

I. L. NIEWEG

16 Folkingestraat 16

Thans: **EXTRA FIJN** eigen gesmolten

RUNDVET

50 ct. p. pd.

EIGENGESLACHT

SCHAAPVET

(waaronder vlervet)
35 ct. p. pd.

BLADREUZEL

42 ct. p. pd.

SCHAAPVLEESCH

thans zéér goedkoop!
Buitenlui: zendt Uw bode!

VERLOREN

Oudejaarsavond één **Gouden Dameshorloge**. Terugbezorging tegen belooning. Heerebinnensingel 33.

JAARLIJKSCHE OPRUIMING

PROFITEERT VAN DEZE OPRUIMING!
Nu kunt U Uw uitzet nog koopen tegen zeer voordeelige prijzen!
Langer wachten beteekent steeds hoogere prijzen!

„HERCULES" LAKENS
echt een Burmann kwaliteit, met alle goede eigenschappen: duurzaam, solide, soepel
150 × 120 ..... 1.85
180 × 240 ..... 2.20

PRIMA SLOOPEN,
gemaakt van resten graslinnen onzer lakens.
ijzersterk
63 × 73 ..... 0.50

TAFELLAKENS
van prima halflinnen damast in mooi bloemdessin
135 × 165 ..... 2.95
Bijpassende SERVETTEN 0.55

ONTBIJTGARNITUUR
bestaande uit 1 tafellaken, 130 × 160, met 6 vingerdoekjes, kleuren terra of bruin,
prima waschbaar .. 1.65

HALFLINNEN DROOGDOEKEN
in rood rand of blauw geruit
gezoomd met lus .. 0.22
WAFELHANDDOEKEN
prima drogend
75 × 75 ..... 0.30

CRÊPE LINNEN HUISHOUDDOEKEN
goed drogend
65 × 65 ..... 0.38
Zware BADHANDDOEKEN
met rooden rand
50 × 100 ..... 0.42

BURMANN

GROOTE MARKT

BEKENDMAKING

Houders van tienrittenkaarten van N.V. Vado (traject Uithuizen-Groningen) wordt hierbij bekend gemaakt, dat de voor 1 October 1939 gekochte en niet verbruikte kaarten kunnen worden opgezonden naar het Hoofdkantoor te Zoutkamp ter verrekening.

De na 31 Januari 1940 ontvangen kaarten worden niet meer in behandeling genomen.

Nogmaals wordt er op gewezen, dat deze kaarten per 1 Jan. 1940 niet meer als geldig worden aangenomen.

DE DIRECTIE.

Vogelbescherming

Voeder de vogels in Uw tuin. **Zaad vetbollen 20 ct. Gemengde Strooizaden per pd. 15 ct. Hennepzaad p. pd. 15 ct. Zonnebloempitten per pd. 20 ct. Zaad voor lijsters, roodborstjes enz. Nestblokjes vanaf 35 ct. Vetstokken 40 ct.** Voederhuisjes vanaf 75 ct. Groote Berken Voederstanders f 3.90.

SCHOLTE's Zaadhandel.
Poelestraat. Telef. 4856.

STOPPAGE
ONZICHTBAAR kunststoppen in alle kleeren
D. WILLEMSE, TEL. 3470
O. Ebbingestr. 23a - Gron.

Ontdooiingszout

5 Kilo 35 ct. - 10 Kilo 65 ct.
25 Kilo f 1.10, bij partij lager.

ZAADNOORDIJK

O. Ebbingestr. 14. Groningen.

Winterhanden Wintervoeten

Gesprongen Handen Schrale Lippen

VERZACHTENDE VERGRAAING GENEZING
PUROL
verzacht-geneest

In doozen van 30-60 en 90 ct. Tube 80 ct. Bij Apoth. en Drogisten

---

KAHREL'S KOFFIE

p. ½ ponds pak 20 - 22 - 25 - 30 - 35 ct.
per ½ ponds blikverpakking 40 en 45 ct.

O. EBBINGESTR. 24

Van Vilsteren

VOOR MAATKLEEDING

„MIJNHARDTJES" *helpen wonder snel bij:*

Hoofdpijn - Kiespijn - Zenuwpijnen
Rheumatische pijnen - Spit - Spierpijn
Periodieke pijnen - Kou en Griep.

1 „Mijnhardtje" 5 ct. - 12 „Mijnhardtjes" 50 ct. Bij Apoth. en Drog.

„Uit knoppen groeien rozen..."

(HONGAARSCH LIEDJE)

Heerlijkst ontluiken, heerlijkste bloei die het ouderoog kent: als opgroeiende kleuters zich ontwikkelen tot rozen van gezondheid! In Sanostol wordt U thans een uitmuntend middel geboden om de gezondheid en den voorspoedigen groei van Uw kind te bevorderen. Sanostol wordt vervaardigd uit een sterk vitaminenhoudend levertraan-concentraat, onder toevoeging van het sap van door de zon gerijpte, vitaminenrijke sinaasappelen en mout, dat veel diastase bevat. Aldus zijn de vitaminen A, D, C en B – de zoo hoogst belangrijke vitaminen voor iedereen en in het bijzonder voor ieder kind – in Sanostol volledig aanwezig. De heerlijke sinaasappelsmaak van Sanostol maakt het dagelijks innemen tot een genoegen. Per flacon f. 1.40. Voordeeliger nog is de Sanostol „Familieverpakking" à f. 2.75, die 2½ × zooveel bevat! Sanostol immers, is niet alleen onontbeerlijk voor kinderen, doch voor ieder, die fit en krachtig wenscht te worden ... en te blijven!

SANOSTOL

„Het lèkkere levertraan-product!"

BROCADES - STHEEMAN & PHARMACIA

MEDER's

SCHIEDAMMER JENEVER f 2.20 p. L.
v. CALCAR's BRANDEWIJN f 2.20 p. L.
PRIMA COGNAC vanaf f 2.50 p. L.
MEDER's OUDE KLARE f 2.70 p. L.

Slijterij G. Otto

Kl. Rozenstr. 66

U belt 1480 en 't wordt bezorgd.

Versch en 1e kwaliteit
Wild en Gevogelte
Fa. A. R. Scheringa
POELIER
Visscherstraat 5 - Tel. 1670
De zaak van vertrouwen

KANTOORBOEKEN

prima kwaliteit.
Lage prijzen.
Kantoorboekhandel
A. LUIJTINK
Violenstraat 16. - Telef. 3232.

OUD PAPIER

HET ADRES VOOR HET VERNIETIGEN VAN OUDE ARCHIEVEN
A. J. SIKKEMA
MARWIXSTRAAT 50.
Tel. 2429

Uw gebit stuk?
Nu naar
RUNHARDT's GEBITTENKLINIEK
VISSCHERSTRAAT 35 • GRONINGEN
REPARATIES PER BODE DEZELFDE DAG TERUG
SPREEKUREN 8-8 · ZATERDAGS 8-2

SIMON DE WIT LAAT DE ZON WEER SCHIJNEN IN 1940

Elk van deze artikelen kost EEN DUBBELTJE

2	ons zure zult	1	ons katjes/knoopjesdrop
1½	ons leverworst	2	rollen pepermunt
1½	ons bloedworst	2	doosjes saccharine tabletjes
1	ons lunchworst	½	pond tutti frutti
1	smeerleverworstje	½	pond blanke rozijnen
1	blikje leverpastei	1	pondspak tarwebloem
1½	ons chocolade korrels	2	pakjes bakpoeder
1	ontbijtkoek	6	pakjes vanillesuiker
1	busje gestampte muisjes	1	pondspak zelfrijzend bakmeel
1	potje chocoladepasta	1½	pond gemengd meel
1	blikje sardines	1	pond gort
5	colombijntjes	1	pond Valencia rijst
4	plumcakes	1	pondspak Bassein rijst
1½	ons koekjes	1	blikje tomaten purée
5	ijskorstjes	1	pak kindermeel
3	anijstabletten	1	pak paneermeel
½	pond cacao	1	pak macaroni
10	bouillonblokjes	1	pak macaronets
8	kippen bouillonblokjes	1	pak custardpoeder
1	ons bonbons	2	pakjes pudding
1	ons caramels		

Maak U het koopen gemakkelijk, streep in de vakjes aan welke artikelen U wenscht en knip de advertentie uit.

SIMON DE WIT

Inventaris
Opruiming

Niettegenstaande de prijzen blijven stijgen, houden wij opruiming van de voorradige restanten wol en geven op alle courante artikelen

10 % korting

WOLLEN HEMDEN fantasieweefsel, rose, wit, zuiver wol 1.50
WOLLEN HEMDEN zwaar 1 × 1 gebreid, alleen rose, zuiver wol 2.00
FANTASIE WOLLETJES, zeer apart, in zalm, zuiver wol 1.45
Bijpassend BROEKJE, zelfde prijs.
HEEREN JAEGER restanten, prima, BORSTROK 2.25
PANTALON 2.95
ZIJDEN KOUSEN EDDA, thans 0.40
ANITA, filzijde 0.55
Zeer geschikt voor jonge meisjes, sterk.
WOLLEN ONDERKOUSEN nuidkleur 0.85

JAEGERWOL per ons knot 0.62
KOORDWOL voor jumpers, per ons knot 0.75
SOKKENWOL effen en gespikkeld, per ons knot 0.67
BABY-WOL rose en wit, p. ons knot, krimpvrij 0.80
Restanten WOLLEN VESTEN en PULLOVERS 6.55, 4.40, 3.95
Restanten SOKKEN zuiver wol 1.08, 0.95, 0.77
CLAUDIA, een fijne, zijden dameskous, donkere kleuren 0.90
WOLZIJDEN KOUS zeer dicht en warm 1.70

WOL HUIS
RIEK VAN DER VEEN
VISSCHERSTRAAT 56.

Te koop:

Tegen spotprijzen

een partij

warme, eigengemaakte **Winterjassen** (waarbij ratiné), **Ulsters, Jekkers** (ook met leer gevoerd), Demi-saisons, tweed, gab., whipcord en loden Regenjassen en Mantels.

Bontmantels en Mantels

Heeren Bontkragen

nog een partij

Jongens-, Jhr.costumes en **Matrozenpakjes** (zeer geschikt voor liefd.vereeniging).

Rubber Jekkers en Pantalons

(voor handelaren).

Melles Heerestraat 23
Telef. 864 - 1e étage
ing. portiek v. Haren

GRAFPLATEN

BEWERKEN VAN
GRAFMONUMENTEN
N.V. N.E.G.
BINNEN DAMSTERDIEP 13
GRONINGEN

OVERTREKKEN GESTIKTE DEKENS
GERNER
WINKELS:
VISCHMARKT Z.z. 12.
W. A. SCHOLTENSTRAAT 8.

EEN FIJN SIGAARTJE
HAVANNA - SNIPPERS
doosje 20 stuks .... 40 cent
kistje 50 stuks .... 100 cent
200 stuks franco.
SIGARENMAGAZIJN
S. TIESINGA,
OUDE KIJK IN 'T JATSTR. 50
Telefoon 4846.

3000 lakens en sloopen

kunnen wij aanbieden voor deze

Opruimingsprijzen

wat er na deze aanbieding komt is onzeker, doch in ieder geval veel hooger.

Cretonne Lakens

146 × 240	166 × 240	179 × 240
1.85	2.25	2.50

Sloopen 65 × 75 c.M. 0.72

Cretonne is een fijne kwaliteit zonder één milligram pap; geen centimeter krimp.

Standaard Lakens

onze beroemde kwaliteit sinds 1880

150 × 235	160 × 235	180 × 235
2.10	2.30	2.65

Sloopen 65 × 75 c.M. 0.80

met ajours 10 cts. hooger.

Cretonne met handajours 15 cts. hooger.

Vraagt onze gratis prijscourant.

Toonkoffer uitzetten op aanvrage franco.

Ferwerda 131 jaar Groningsche winkel
VOORHEEN J. JUCHTER
VISCHMARKT 15 - 19

Wij leveren voordeelig:
Sterke Spiritus, Glycerine en Ontdooiingszout
A. VAN EERDEN (Fa. K. Bouman Tzn.)
STEENTILSTRAAT 5 TELEFOON 2024

Bij Apoth. en Drogisten

WAARSCHUWING
HET IS EEN FEIT, DAT DE ORIGINEELE „D E M C O"
+ PATENTEN +
HYG. ARTIKELEN
+ GUMMIWAREN +
DE ALLERBESTEN ZIJN, EN DAAROM 'T GOEDKOOPST.
Wij hebben een 25 jaren ervaring, en zijn het oudst, solledst adres.
HONDSRUG
De grootste en goedkoopste Speciaal-zaak.
Zuiderdiep 88 Groningen
B/d. Brandweer - Tel. 3458
P.S. Let op 't juiste nummer
88 88 88 88

Alle artikelen op termijnbetaling. Inlichtingen: BERKELO, Praediniussingel no. 11, tegenover Diaconessenhuis.

+ SANITAS
KLEINE Kr. Elleboog 8
Direct bij de Harmonie Groningen ■ Telefoon 6885
Alle Artikelen voor Dames en Heeren.

AUTOBANDEN.
Nieuwe banden zijn schaars. Laat ze bij ons coveren. Het is een grote besparing
D. G. DE JONGE & Co., Heerebinnensingel.
COVA. A-Kerkhof 27.

Autogeen- of Dissousgas Laschinstallatie
noodig? Wij leveren beide als specialiteit. Lage prijzen. Reparatie-inrichting voor branders en reduceerventielen. Autog. Ind. ROELFZEMA Wilhelminakade 10. Tel. 6073.

Kantoorbenoodigdheden

Gevr. 2 jonge ijverige Vertegenwoordigers

v. h. bezoeken v. kantoren in de provincies Groningen en Friesland tegen salaris en provisie. Soll. zonder branchekennis k. w. opgeleid, mits genegen 3 maanden op provisiebasis te werken. Soll. m. foto, opg. vroeg. betrekkingen en leeftijd onder no. 918 bureau van dit blad.

Het miltvuurgevaar voor onzen veestapel

Maatregelen tot beperking en bestrijding van de ziekte

Veeartsenijkundige diensten zijn op hun hoede

Sedert eenige weken komen in Nederland gevallen van miltvuur onder het vee voor, in aanzienlijk hoogere mate dan gewoonlijk in ons land het geval is, zoodat in sommige kringen van veehouders groote ongerustheid is ontstaan, aangezien de ziekte van zeer kwaadaardigen aard is en in vroeger tijden vaak groote opruiming heeft gehouden onder het vee in gebieden, die er mee besmet waren.

Hoewel de grootste voorzichtigheid geboden is en het noodzakelijk is, dat alle veehouders nauwgezet de aanwijzing van deskundigen als veeartsen en veeartsenijkundige diensten volgen, zijn thans tal van maatregelen getroffen, die, mits stipt uitgevoerd, de uitbreiding van de ziekte tot een ramp kunnen voorkomen.

De verontrustende gevallen deden zich aanvankelijk voor in Zuid-Holland, vervolgens in Noord-Holland en Utrecht, terwijl ook Limburg en Brabant niet vrij zijn gebleven, doch in het Oosten van het land bleef men er tot nog toe voor gespaard.

Miltvuurgevallen doen zich altijd in ons land voor en zijn op zichzelf geen reden tot ongerustheid. Normaal komen in Nederland per jaar tusschen de 100 en 150 gevallen van miltvuur voor. De inspecteur en districtshoofd van den veeartsenijkundigen dienst in Noord-Holland en Noordwestelijk-Utrecht, de heer H. J. Odé te Heemstede, deelde in een onderhoud dat het A.N.P. hierover met hem had mede, dat zich in zijn district in normale tijden per jaar vijftien à twintig gevallen van miltvuur voordoen.

In de afgeloopen tien dagen bedroeg dit aantal, alleen in het onder hem ressorteerende genoemde gebied echter veertig, een stijging, die zich ook elders voordeed, zoodat het miltvuur in ons land op het oogenblik een omvang heeft als nooit eerder het geval was, zoodat ingrijpende maatregelen noodzakelijk zijn.

Hoe de ziekte zich verspreidt

De ziekte, die door bacillen verspreid wordt, en typisch het karakter van een infectieziekte heeft, is zeer besmettelijk, en de eerste voorzorgsmaatregel waartoe de veeartsenijkundige dienst overgaat is te voorkomen, dat de ziekte van besmette dieren op andere runderen wordt overgebracht. Daartoe wordt aan elke boerderij, waar miltvuur heerscht, een kenteeken aangebracht en is het den boer verboden vee te vervoeren of ook zijn niet aangetaste runderen in contact met ander vee te brengen.

Ook de cadavers van de aan ziekte gestorven dieren zijn hoogst besmettelijk en blijven dit nog langen tijd, zoodat vaak weilanden, waarin een cadaver begraven werd, in hun geheel een bron van besmettingsgevaar blijven. Daarom moet al het aan miltvuur gestorven vee in destructors verbrand worden, opdat de besmettingshaard geheel vernietigd wordt.

Sommige boeren plachten ziek vee, waarvan nog niet vaststaat, dat het aan miltvuur lijdt, te slachten, in de hoop, dat het vleesch nog goedgekeurd zal worden. Dit is hoogst gevaarlijk, omdat daardoor bloed in de stallen komt en juist het bloed de smetstof in hoogste concentratie bevat, waardoor bijna altijd ook ander vee wordt aangetast.

Bij het uitbreken van de huidige miltvuurepidemie heeft de veeartsenijkundige dienst een nauwgezet onderzoek ingesteld en hoewel men geen bewijzen hiervoor heeft gevonden, meent men toch te mogen vermoeden, dat de ziekte in verschillende deelen van ons land is verspreid door besmet beendermeel, dat in het veevoer is gemengd. In het algemeen moet geïmporteerd beendermeel aan bepaalde eischen voldoen en o.a. tot een bepaalde temperatuur verhit zijn geweest, juist om besmetting te voorkomen. Ook voor bemestingsdoeleinden wordt echter beendermeel geïmporteerd dat uiteraard aan minder hooge eischen behoeft te voldoen, en de mogelijkheid is niet uitgesloten, dat in strijd met de voorschriften een mengbedrijf dit beendermeel door veevoer heeft gemengd.

Dezer dagen heeft de Minister van Economische Zaken tot wederopzegging verboden het vervoeren of doen vervoeren van dierlijk beendermeel en bloedmeel en van producten, die dit meel bevatten, uit de perceelen van den Utrechtschen krachtvoerhandel „De Adelaar" te De Bilt. Ook de monsters, die men uit de voorraden aldaar heeft getrokken, hebben nog niet het bewijs opgeleverd, dat dit meel besmet is.

Onder de huidige distributieregeling, waarbij de regeering de geheele distributie van veevoeder controleert en ook de mengbedrijven niet vrij zijn, worden op aanwijzing van de daartoe gemachtigde instantie hoeveelheden beendermeel en andere mengstoffen naar meng- en veevoederbedrijven in het geheele land gedistribueerd. Indien er dus inderdaad een kleine voorraad besmet beendermeel in ons land was, kan deze dus overal heen verspreid zijn. Het spreekt echter vanzelf, dat het niet alleen ondoenlijk is, dezen reeds vermengden voorraad op te sporen, maar dat het ten eene male onmogelijk en ook onnoodig is, onzen geheelen veevoedervoorraad, die door de oorlogsomstandigheden toch reeds zoo krap is, te vernietigen omdat er mogelijk hier of daar een besmettingshaard zit. Ter voorkoming van het gevaar, dat op enkele plaatsen vee door miltvuur wordt aangetast, zou men zijn toevlucht willen nemen tot een maatregel, waardoor een groot deel van onzen veestapel gedoemd zou zijn den hongerdood te sterven.

Wat moet men doen?

Wanneer onverhoopt ergens miltvuur onder het vee uitbreekt, kunnen bij verstandig en onmiddellijk ingrijpen, de verliezen tot het uiterste beperkt blijven.

Om te beginnen doet elke boer, van wien een koe of ander rund ziek wordt, verstandig terstond rekening te houden met de mogelijkheid van miltvuur. In vele gevallen is het aangetaste dier door een seruminjectie dan nog te redden en wordt het zelfs geheel genezen.

Vaak blijft de ziekte zonder voorafgaande waarschuwing en sterft het beest zeer kort nadat men heeft gemerkt, dat het ziek was. Het is dan zaak terstond alle maatregelen te treffen om verdere verspreiding te voorkomen en eventueel reeds besmette dieren te redden. Daartoe moet in de eerste plaats het cadaver terstond door een destructiedienst worden weggehaald en moeten terreinen, stallen, gereedschappen, vervoermiddelen en zelfs de personen, die met het slachtoffer in contact zijn geweest, worden ontsmet.

Teneinde het overige vee te redden moet dit regelmatig gecontroleerd worden, door eenige malen per dag de temperatuur op te nemen. Stijgt deze, dan mag men aannemen, dat dit veroorzaakt wordt door de gevreesde ziekte. Een seruminjectie en de verdere behandeling, welke de veearts voorschrijft, beperken dan in de meeste gevallen het verlies tot het eerste slachtoffer, dat gevallen is toen men nog niet op de ziekte verdacht was.

Wij staan dus niet machteloos tegenover de gevreesde ziekte, doch aller medewerking is noodig om haar tot stilstand te brengen en de verliezen tot een minimum te beperken. De veeartsenijkundige dienst, de burgemeesters der gemeenten, waarin de ziekte voorkomt, en de rijksseruminrichting te Rotterdam, die op volle kracht werkt om zoo groot mogelijke hoeveelheden sera af te leveren en de verschillende diermeelmonsters te onderzoeken — tot nog toe zonder resultaat, wat er op wijst dat slechts een zeer kleine hoeveelheid besmet kan zijn — werken met inspanning van alle krachten samen om de ziekte tot stilstand te brengen, doch hun werk kan slechts resultaat hebben wanneer in de eerste plaats de boeren zelf hun medewerking verleenen en inzicht toonen in de belangen, die voor ons heele volk, doch in de eerste plaats voor hen zelf, op het spel staan.

SPORTNIEUWS

Schaken

Keres loopt in

Euwe verliest de 8e partij

Te Den Haag is gisteravond de achtste partij gespeeld in de V.A.R.A.-tweekamp Euwe—Keres. Zij had het volgende verloop:

Wit: Keres. Zwart: Euwe.

Slavische verdediging.

1. d2—d4 d7—d5, 2. c2—c4 c7—c6, 3. Pb1—c3 d5 x c4, 4. e2—e4 e7—e5, 5. Pg1—f3 e5 x d4, 6. Dd1 x d4 Dd8 x d4, 7. Pf3 x d4 Lf8—c5, 8. Lc1—e3 Pg8—f6, 9. f2—f3 b7—b5, 10. a2—a4 b5—b4, 11. Pc3—d1 Lc8—a6, 12. Ta1—c1 Pf6—d7, 13. f3—f4 0—0, 14. Lf1 x c4 Tf8—e8, 15. Pd1—f2 Lc5 x d4, 16. Le3 x d4 La6 x c4, 17. Tc1 x c4 c6—c5, 18. Ld4—e3 Pd7—b6, 19. Tc4 x c5 Pb6 x a4, 20. Tc5—c2 Pb8—d7, 21. Ke1—e2 a7—a5, 22. Th1—d1 Pa4—b6, 23. b2—b3 a5—a4?. Een fout, zooals spoedig blijkt. 24. b3 x a4 Ta8 x a4. kost een stuk. 25. Tc2—c6. De paarden kunnen niet spelen. Dit schijnt Euwe over het hoofd gezien te hebben. 25. .... Ta4—a2†, 26. Ke2—e1 f7—f5. Zwart zoekt tegenkansen, maar wordt op zeer fraaie wijze weerlegd. Het slot is van zeldzame schoonheid. 27. e4—e5. 27. .... Pd7 x e5. De eenige kans. 28: f4 x e5 Te8 x e5. Dreigt het stuk terug te winnen. 29. Td1—d8† Kg8—f7, 30. Tc6—c7† Kf7—g6, 31. Td8—d6† Kg6—h5, 32. g2—g4† Kh5—h4 33. Tc7 x g7. De winnende combinatie. 33. .... Te5 x e3†, 34. Ke1—f1 h7—h5, 35. Td6—h6. Zwart geeft op. Op 35. .... fg4: volgt Tg4: mat.

De tweekamp komt nu in de beslissende phase. Zooals te voorzien was, stelt deze ontmoeting aan beide tegenstanders de hoogste eischen, echter niet zoozeer aan den geest als wel aan de zenuwen.

De algemeene verwachting, dat Keres vanavond een gewaagde opening zooals b.v. koningsgambiet zou kiezen, kwam niet uit. Integendeel de anders zoo temperamentvolle Estlander liet zelfs in een vroeg stadium der partij toe, dat de dames geruild werden en zocht zijn voordeel in positiespel. Dat Euwe zich met Slavisch verdedigde kan geen verrassing voor hem zijn. Keres koos de minder gebruikelijke variant 3. Pc3, met welke Aljechin in de 6e partij van de laatste match Euwe zoo overrompeld heeft. Keres bracht echter geen stukoffer en leidde de partij in positioneele banen. Reeds op den 6en zet liet hij koninginneruil toe om door ontwikkelingsvoorsprong tot een betere samenwerking der stukken te komen. Euwe, die in den beginne den gambietpion verdedigde, gaf deze spoedig terug om een voor hem schijnbaar voordeelige liquidatie te bewerken.

Er ontstond toen een eindspel, waarin Keres het centrum in bezit had, terwijl Euwe op den Koninginnevleugel een pionnenmeerderheid had. Langzaam slaagde Keres er in zijn oordeel te consolideeren, maar Euwe had zeer goede tegenkansen op den Koninginnevleugel, doch Euwe faalde in tactisch opzicht en liet zich door een onverwachten torenzet verrassen, dat hem op verlies van een stuk kwam te staan.

Euwe deed nog een aardige poging tegenspel te verkrijgen, waarbij hij twee pionnen won en het stuk terug kon winnen, maar door een diep berekende manoeuvre van Keres, werd de zwarte koning opgedreven. Hier was Keres in zijn element. Bliksemsnel voerde hij de zetten uit en nog voor de in spanning gehouden toeschouwers begrepen wat er gebeuren ging, stond Euwe reeds op mat. Een zeldzaam mooi slot.

De stand is thans: dr. Euwe 4 punten + 1 afgebroken partij, Keres 3 punten + 1 afgebroken partij.

Schaatsen

Een Friezin kampioene van Drenthe

Mej. Koopmans wint den titel te Roden

(Van een onzer redacteuren).

In deze „kwakkel"-perioden zijn de natuurwonderen eigenlijk geen wonderen. Zoo goed als het den eenen nacht stevig kan vriezen en nog geen 24 uur later eenige graden dooien, evengoed kan het in een stad dooien en op 15 K.M. afstand vriezen. Zoo was het gisteren althans met Groningen en Roden. In dit mooie Drentsche dorp schitterend winterweer en net eenige graden onder het nulpunt. Bij uitstek geschikte omstandigheden dus om een belangrijke rijderij te houden. Vooral als men daarbij kan rijden op een baan als die te Roden. Want wat ligt die daar mooi temidden der bosschen; een groot weiland, waarover men, dank zij mej. Kymmell, de beschikking heeft, en zoo goed als windvrij, het is eigenlijk ideaal. Alle factoren waren dus aanwezig om een groote rijderij te houden, om het kampioenschap tot zijn recht te doen komen. Alle, behalve één, en nog wel een belangrijke: groot was het aantal rijdsters n.l. niet. Acht verschenen er aan den start, onder wie de vorige nationale kampioene Henny Sietsema uit Uithuizen, de sterke Friezin mej. Koopmans uit Oosterwolde en natuurlijk een der Helders. Dan nog mej. Zuiderveld uit Roden, de gezusters Westerdijk uit Paterswolde, mej. Lammers uit Tinaarloo en mej. Hummel uit Nieuw-Roden. Ondanks alles een goede bezetting dus, doch we kunnen ons voorstellen, dat het bestuur der ijsclub meer verwacht had. In elk geval, het heeft rijpelijk nagedacht over het al dan niet laten doorgaan van den wedstrijd, beraadslaagde er telefonisch met het bondsbestuur over, kreeg de vrije hand en besloot tenslotte om het officiëele kampioenschap te doen doorgaan, echter met halve geldprijzen. En ziet, toen heeft ons iets getroffen. Bij mannen-rijderijen zou er ongetwijfeld protest zijn aangeteekend tegen een dergelijke houding, maar de rijdsters legden zich er oogenblikkelijk bij neer. Voor haar ging het in de eerste plaats om het kampioenschap, om de eer dus en nergens anders om. Dat respecteeren we, temeer omdat tenslotte het haar schuld niet is, dat er niet meer inschrijvingen waren gekomen. En gestreden hebben ze, van het begin tot het eind, zoodat er o.i. geen twijfel mag bestaan, dat de winster inderdaad ook kampioene is geworden. We constateeren dit zoo nadrukkelijk omdat, toen de rijderij reeds aan den gang was en nog eens met den voorzitter van den Drentsche IJsbond werd getelefoneerd, de meening geopperd werd, dat onder de gegeven omstandigheden van een titelstrijd geen sprake meer kon zijn. Heel terecht heeft 't ijsclubbestuur, nu het eerst vrij mandaat had gekregen en eenmaal besloten had den wedstrijd te laten doorgaan, ook inderdaad om den titel laten rijden. Noch de ijsclub, noch de IJsbond behoeft daarvan trouwens spijt te hebben, en zeker ook niet het talrijke publiek, want er is hevig en tot het laatste geduelleerd. Reeds in den eersten omloop scheen er een verrassing te zullen komen, want mej. Sietsema startte tegen mej. Zuiderveld slecht, doch eenige tientallen meters voor de finish had zij haar achterstand toch reeds ingehaald en wist nog met een vrij beduidenden voorsprong te winnen. Mej. Helder won den eersten rit zonder al te groote inspanning van mej. H. Westerdijk en waarschijnlijk daardoor onderschatte zij haar tegenstandster in den tweeden rit, zoodat laatstgenoemde in de laatste meters bij verrassing als eerste over de streep kon gaan. Het verschil was nauwelijks waarneembaar, maar Roden heeft dank zij den heer Zuiderveld een uitstekend finish-toestel, waarbij eenige draden over de baan zijn gespannen, welke oogenblikkelijk losgaan, waardoor niet alleen elk gevaar uitblijft, maar bovendien uiterst nauwkeurig de volgorde wordt aangegeven. Oogenblikkelijk springt n.l. een richtingaanwijzer uit naar den kant, waar het eerste contact is gemaakt. Dat dit nauwkeurig registreeren van groot belang is, spreekt vanzelf en het werd ook in de laatste ritten, toen mej. Sietsema en mej. Koopmans tegen elkaar kwamen, nog eens weer bewezen. Mej. Koopmans had het in twee ritten klaar gespeeld met mej. Hummel, terwijl mej. Sietsema in den tweeden rit tegen mej. Zuiderveld veel beter op slag was en in 17½ sec. de 140 M. lange baan aflegde. Het lot wilde, dat de beide favorieten in den tweeden omloop tegen elkaar kwamen en men spitste zich reeds op spannenden strijd. De eerste rit bracht evenwel een groote teleurstelling, doordat mej. Sietsema direct na den start viel, waardoor mej. Koopmans alleen over de baan ging. In den tweeden rit deed de Uithuizer rijdster het echter veel beter en met haar korten vinnigen slag wist zij juist op de laatste meters met miniem verschil van haar tegenstandster te winnen. Er was dus een derde rit noodig en hierin won mej. Koopmans, zoodat zij zich in de finale plaatste, met mej. Helder, die in den derden rit tegen mej. Westerdijk zegevierde. Laatstgenoemde had echter ook reeds een extra rit achter den rug, doordat zij in den eersten omloop aanvankelijk van mej. Lammers verloor, doch in den tweeden rit won. Hierin kwam mej. Lammers te vallen en in den derden rit evenеens. Zij is ook nog wel wat jong voor dergelijke wedstrijden, kan echter bij voortgaande training zeker iets bereiken. Om den derden en vierden prijs — resp. f 10 en f 5 — reden mej. Sietsema en mej. Westerdijk, waarbij eerstgenoemde beide ritten gedecideerd won, dus als derde eindigde, mej. Westerdijk vierde.

De finale ging tusschen een tweetal rijdsters, die ongetwijfeld den mooisten slag hebben. Beiden slaan lang en soepel uit, met mej. Helder wellicht nog de stevigste. Echter niet de snelste, want zij werd in twee ritten door mej. Koopmans, die toen 16½ sec. noteerde, geslagen, waardoor de Friezin welverdiend het kampioenschap, plus de gouden medaille van den IJsbond en den prijs van f 40 won, terwijl mej. Helder beslag legde op den prijs van f 20.—.

Na afloop van deze tot het laatste met veel interesse gevolgde rijderij reikte de voorzitter van de ijsclub, de heer Bulthuis, de prijzen uit.

Ik ontdek Amerika

Hare Majesteit de stroomlijn

In Salt Lake City heb ik de snelste auto van het westelijk halfrond over het glinsterende, verblindend-witte Zoutmeer zien ijlen en in San Francisco kan ik uren geboeid staan kijken naar het zwemmen van de zeehonden in het groote bassin van Golden Gate Park. Zou ik dan niet overtuigd zijn van het nut en de economische beteekenis van de stroomlijn?

Doch niettemin weiger ik te gelooven aan de nuttigheid van den gestroomlijnden kinderwagen, het gestroomlijnde dameskapsel, gestroomlijnde koffiepotten, chocoladereepen, worsten, braadpannen, potlooden, strafrechtprocessen, aspirinetabletten, danslessen, hoestpastilles, cursussen in vreemde talen, revuevoorstellingen, credieten van tandartsen, meubelmagazijnen en kleermakers, gestroomlijnde scheerapparaten, ijshoorntjes, tabletten, zuurtjes, overhemden, geschiedschrijving — en Oom Sam mag weten wat nog meer.

Alles is hier „gestroomlijnd."

Alles wat snel is heet gestroomlijnd.

Alles wat practisch is heet gestroomlijnd.

Alles wat nieuw is is gestroomlijnd.

Een moderne theepot is gestroomlijnd, dansen leeren in drie lessen is gestroomlijnd, de lokken van mijn vrouw zijn gestroomlijnd, de makkelijke manier waarop ge een radio kunt afbetalen is gestroomlijnd.

De stroomlijn — het begrip stroomlijn — tenslotte: het woord en niets dan het woord stroomlijn is één van de 'n paar maal tienduizend begrippen, woorden en eindelijk: leuzen, die het openbare leven van Amerika beheerschen als een majesteit, waarvoor iedereen in eerbied en devotie het hoofd buigt, een majesteit zóó hoog, dat zij onwezenlijk en onzichtbaar schuil gaat achter wolken van opwinding, reclame en propaganda.

Er is, denk ik, geen volk ter wereld dat zóó graag met woorden, met zinnen, met de taal speelt als het Amerikaansche. Geen volk dat er een kinderlijker plezier in heeft net zoo lang met woordjes en lettertjes om en om te gooien, te schudden en te ballen tot ze een begrip zijn geworden.

Taalkundigen onder mijn lezers zal het interesseeren dat, wat eerst als een grapje is begonnen, hooge taal-ernst is geworden: die ge hier overal geschreven en gedrukt ziet: tonight heet tonite, through wordt geschreven als thru, barbecue is een braadspit, een rooster en daarom noemt iedere bar die het vleesch roostert zich Bar B.Q.

Een groote snoepgoedfabrikant adverteert: „proeft voor dat ge koopt," in het Amerikaansch: „taste before you buy." „Before you" wordt in al zijn advertenties: „B4U."

Dit zijn slechts enkele voorbeelden van hare majesteit de stroomlijn als heerscheresse over de taal, een heerschappij die iederen taalgevoelige rillingen over den rug jaagt.

Ge kunt hier gestroomlijnde letterkunde koopen: samenvattingen van romans. En u gestroomlijnd laten haarknippen: machinaal in de helft van den tijd.

De lieve meisjes hebben gestroomlijnde figuren, haren en nagels.

U kunt jam uit gestroomlijnde potten lepelen.

En met Kerstmis krijgt mevrouw een aardig geschenkje van u: een gestroomlijnde flacon odeur.

Een tandarts, die zich dr. Pijnloos Parker noemt, adverteert vele pagina's voor zijn gestroomlijnde gebitten, die u op gestroomlijnd crediet kunt koopen.

De bakker bakt gestroomlijnd brood.

Shakespeare wordt gestroomlijnd vertoond.

Mijn inkt komt uit een gestroomlijnde flesch.

Eerst speelde Amerika met de stroomlijn; nu speelt de stroomlijn met Amerika.

De gestroomlijnde zeehond in het park is de eenige, die niet aan dit gestroomlijn mee doet; hij is niet zoo kinderachtig als een mensch, laat staan als een Amerikaan.

Mr. E. ELIAS.

Barend van der Veen wint te Eelde

Uitstekend geslaagde spannende strijd

Eelde hield gisteren zijn traditioneele wedstrijden op de kortebaan voor mannen, waarvoor zich de snelste cracks hadden opgegeven. Totaal bonden 24 rijders den strijd aan, die plm. 1 uur onder ideale weersomstandigheden begon. In den eersten omloop bleek al spoedig, dat de oud-kampioen Barend van der Veen vandaag z'n dag had. Hij kwam direct tegen den crack S. Molenaar van Joure. Beide rijders gaven elkaar niets toe, doch in twee snelle ritten, één in 16 2/5 sec., werd Molenaar geklopt.

De jonge rijder Noteboom uit Groningen ontpopte zich als een uitstekenden kortebaanrijder met een fraaien slag. Hoewel hij in den eersten omloop 3 ritten noodig had om den bekenden rijder Chris Brouwer van Scheemda achter zich te laten, gelukte het hem in den tweeden omloop den kampioen van Nederland Sjoerd Zeldenthuis in den eersten rit te kloppen. In de twee volgende ritten moest hij in Zeldenthuis zijn meerdere erkennen. De tijd was de snelste van den tweeden omloop, n.l. 16 sec. Ook Piet Huisman van Westerbroek heeft nog niet uitgedlend. Na in den eersten omloop met gemak D. Scheepstra te hebben afgereden, sloeg hij in twee snelle ritten den lang niet slechten rijder J. Terpstra van Olterterp, doch hij moest in den derden omloop in Zeldenthuis in twee uiterst spannende ritten zijn meerdere erkennen.

H. Trans van Giethoorn, voor enkele jaren de snelste op de kortebaan, was uitstekend op dreef. Met korten, vinnigen slag schoot hij van start en J. Slof van Joure, die hier op dezelfde baan voor een viertal jaren het kampioenschap van Drenthe won en herhaaldelijk hem had geslagen, moest hem nu in twee felle ritten als z'n meerdere erkennen.

Ook de athleet Hoven was goed op dreef. Met den onbekenden rijder Ipeveen uit Kampen rekende hij gemakkelijk af en won in den tweeden omloop met 5 meter verschil van den crack Nicolai, terwijl hij den veteraan Engelkes in twee uiterst snelle ritten in den derden omloop sloeg. J. Slof is wel eens flinker uit z'n slof geschoten, terwijl J. Fidder van Annen, die slechts één jaar tot de snelsten behoorde, thans reeds op z'n retour is.

Het is wel opvallend, dat de ouderen het nog steeds moeten doen en tot de snelsten behooren. Jongere, nieuwe sterren verschijnen nog niet aan het schaatsenrijdersfirmament, hoewel de jongeren E. Wolda te Kolham en J. Joustra te Nieuw-Amsterdam wel wat voor de toekomst beloven.

Na een tweetal omloopen kwamen S. Zeldenthuis, P. Huisman, H. Hoven, L. Engelkes, B. v. d. Veen en H. Trans op het zestal. Zeldenthuis had z'n dag niet. Dit was in den tweeden omloop tegen Noteboom reeds gebleken. Hij had groote moeite met P. Huisman, die in het begin van de baan zelfs de leiding had. Ook de rit Hoven—Engelkes was uiterst spannend, doch Hoven bleef de meerdere, terwijl ook Barend van der Veen H. Trans van Giethoorn de baas bleef.

Op het drietal kwamen nu Zeldenthuis, Hoven en B. v. d. Veen, waarvan de laatste een stilstaand nummer had. Inmiddels was een zware mist komen opzetten, waardoor men den strijd niet meer geheel kon volgen en van zuivere tijdopname geen sprake meer was.

Met spanning werd de strijd Zeldenthuis—Hoven tegemoet gezien. Na langen start kwam Hoven in de eerste rit het best weg en won met flinken voorsprong in een tijd beneden 16 sec. Zeldenthuis had vandaag zijn dag niet. Om prijs en premie werd hierna gereden door Hoven en Barend van der Veen. De start bleek ook hier alles te zijn. Barend van der Veen kwam uitstekend weg en Hoven kon niet meer ophalen. Eerstgenoemde won den eersten prijs, groot f 100, H. Hoven te Eelde den tweeden, groot f 60, de derde prijs kreeg S. Zeldenthuis te Joure, groot f 30, H. Trans te Giethoorn won den vierden groot f 15, L. Engelkes te Sellingen kreeg f 10, terwijl P. Huisman met f 5 naar huis ging. Als altijd was op Eelde de regeling keurig in orde, terwijl de wedstrijden, die zeer druk bezocht waren, een vlot verloop hadden.

Van der Scheer kampioen van Zuid-Holland

Op de baan van de ijsclub 's-Gravendeel zijn gisteren de provinciale kampioenschappen hardrijden van Zuid-Holland verreden.

De uitslagen zijn:

500 Meter: 1 D. van der Scheer 50.6 sec., 2 J. Havekotte 51.2 sec., 3 J. Langendijk 51.4 sec., 4 J. de Jager 51.6 sec., 5 T. Zwanenburg 52.8 sec.

1500 meter: 1 D. van der Scheer 2 min. 40 sec., 2 J. Langendijk 2 min. 44 sec., 3 J. de Jager 2 min. 45.8 sec., 4 J. Havekotte 2 min. 46.6 sec., 5 T. Zwanenburg 2 min. 48.6 sec.

5000 meter: 1 T. Zwanenburg 9 min. 50 sec., 2 J. Langendijk 9 min. 54.6 sec., 3 J. Havekotte 10 min. 10 sec., 4 De Vries 10 min. 12 sec., 5 v. d. Scheer 10 min. 14 sec.

Van der Scheer heeft het kampioenschap van Zuid-Holland behaald.

Uitslagen IJswedstrijden

IJsclub Tjallinga te Huizum. Mannen: 1 f 40 R. Wijbenga Zwaagwesteinde; 2 f 30 P. Brouwer, Bergumerdam; 3 f 20 W. v. d. Weg, Warga; 4 f 10 S. de Boer, Akkrum. Troostprijzen f 12.50 en f 7.50 J. Zwart te Warga en P. Langhout te Warga.

IJsclub „Valthermond": Mannen: Prijzen f 30, f 20, f 10 en f 5. 1 H. Hoven te Eelde; 2 E. Wolda te Kolham; 3 H. Fransen te Giethoorn; 4 H. Gaukema te Nw. Amsterdam.

IJsclub „Marum". Paren (leden van ijsclubs) Prijzen f 20, f 10, f 7.50 en f 5 en f 2.50. 1 H. Snip en mej. A. Bos beiden te Noordwijk; 2 H. Posthumus te Marum en mej. G. Ottema te Jonkersvaart, 3 J. Dijk Wzn. en mej. A. Dijk, beiden te Marum; 4 J. Dijk Mzn. te Marum en mej. S. Slotema te Jonkersvaart; 5 K. Eilander te Opende en mej. P. Snip te Noordwijk.

Eenrum: Mannen: 1 f 10, D. Balk, Zoutkamp; 2 f 5, M. Tillema, Zoutkamp; 3 f 2.50, Jac. Bos, Uithuizermeeden; 4 f 1 R. Scholtens, Eenrum.

IJsvereeniging Kruisweg-Hornhuizen. Leden. 1. f 7.50 J. v. d. Maar; 2 f 5, H. IJsinga; 3 f 2.50 H. Buikema, allen wonende te Kruisweg.

Froombosch. Jongens v. 10 jaar en ouder. Groep 1: 1 Jac. Tepper; 2 Joh. Schwankhaus en 3 Joh. H. Lambeck, Groep II: K. Snakenborg; 2 W. Jansen; 3 A. Tamminga Groep III: 1 E. Kuper; 2 H. Zwaneveld; 3 R. Veentjer.

In een na afloop gehouden vergadering richtte men de IJsvereeniging „Froombosch" op, met het doel, meer van zulke wedstrijden te houden en waarbij zich direct 14 donateurs opgaven.

Langweer (Mannen): 1 H. Zeldenthuis; 2 A. Bonnizetti; 3 P. de Vries.

Nijega (Smallingerland). (Vrouwen). 1 T. Zondervan—Hemminga; 2 G. Hoogsluis—Bijlsma; 3 W. van der Leij.

Akkrum (Mannen). 1 P. Eisinga; 2 F. Dijksma; 3. A. Bosma.

Tijnje (Mannen en vrouwen) 1. J. van Dam en W. Dam; 2 R. Bergsma en C. Westerhof; 3 L. Dam en S. Dam.

Emmen. 1 mej. Z. Aikes en de heer Hr. Reinders; 2 mej. A. Bosma en de heer W. v. Veenen Jr. 3 mej. H. Strootman en de heer J. Ziengs; 4. mej. D. Kliphuis en de heer R. Hemminga.

IJsvereen. Voorwaarts, Zevenhuizen. I. J. Hof en K. Veenstra en mej. Antje Louwes; 2 G. Hekker en T. Renkema, mevr. H. Kemkers—Hekker; 3 M. Blink en D. O. v. Dijk en mej. Henny Hekker. 4 J. Heuker en W. Louwes en mej. Antje Heuker.

Ferd'nand Jr. verraadt een geheim

Zwemmen

Mej. Caroen verbetert wereldrecord 500 M. borstcrawl

Mejuffrouw Caroen heeft gisteravond te Oostende een poging gedaan om het wereldrecord op de 500 meter borstcrawl, dat met een tijd van 6 min. 34.3 sec. in het bezit was van Ragnhild Hveger, gevestigd op 24 Februari van het vorige jaar te Kopenhagen, op haar naam te brengen. De Belgische zwemster bewees in prachtigen vorm te zijn. Zij verbeterde het record met 5.9 sec. en bracht het op 6 min. 28.4 sec.

Schaakrubriek

onder redactie van den Noordelijken Schaakbond.

Adres voor inzendingen. Redactie Schaakrubriek Nosbo, Graaf Adolfstraat 64a, Groningen

Partij No. 600.

Caro-Kan-verdediging.

Gespeeld in den wedstrijd Staunton-Eindhoven
Wit: C. Scholtens. Zwart: F. Gaarenstroom.

1. e2—e4	c7—c5
2. d2—d4	d7—d5
3. Pb1—c3	d5 x e4
4. Pc3 x e4	Lc8—f5
5. Pe4—g3	Lf5—g6
6. Pg1—f3	Pb8—d7

Zooals bekend het beste antwoord, daar wit anders direct e5 bezet.

7. Lf1—c4

De scherpste voortzetting is hier 7. h4, terwijl daarnaast Ld3 gebruikelijk, maar vrij tam is. De tekstzet is weer iets scherper, omdat wit daarbij na de opstelling 0—0, De2 en Te1 eventueel na e7—e6 een looperoffer op e6 kan brengen.

7. ——	Pg8—f6
8. 0—0	Dd8—c7
Dd1—e2	Pf6—d5

Om offercombinaties te voorkomen. Zoo ging na. 9. ...., 0—0—0 bijv. 10. Pg5, e6 11. Le6:, fe6: 12. Pe6:, Dd6 13. Pd8: met materieel gelijken stand, maar betere stelling voor wit.

10. c2—c3	e7—e6
11. Tf1—e1	Lf8—e7
12. Lc1—g5	

Dit dwingt zwart tot een overhaast besluit omtrent zijn rochade, want op 0—0—0 wint 13. Ld5:, Lg5: 14. Lc6: een pion en na 12. ...., 0—0 gaat behalve dezelfde pionwinst nog sterker 13. Le7:, Pe7: 14. Le6:!, fe6: 15. De6:†, Tf7 16. Pg5, Te8 17. Pf5! en wint.

12. ——	Le7 x g5
13. Pf3 x g5	0—0
14. Pg3—e4	

Voorkomt alle offers, maar laat wit een klein voordeeltje, n.l. het bezit van goeden tegen slechten looper.

Om te verhinderen, dat zwart zich door Pf6 van het veld e4 meester maakt.

14. ——	h7—h6

Deze zet is om strategische redenen verwerpelijk. Juist omdat hij 'n slechten looper heeft moest zwart ruil der paarden vermijden, daar dit de eenige stukken zijn, die den looper eenigszins in bedwang kunnen houden. Aangewezen was dan ook Le4:, waarmee zwart althans van zijn slechten looper was verlost.

15. Pg5—f3	Pd5—f6
16. Pe4 x f6†	Pd7 x f6
17. Pf3—e5	

Als gevolg van het voorafgaande heeft wit er nog een klein voordeeltje bij gekregen, n.l. de bezetting van e5, zonder dat dit stuk geruild kan worden.

17. ——	Lg6—e4

Zwart bevond zich hier reeds min of meer in moeilijkheden. Wegens het dreigende Pg6: moest de looper wijken, maar na Lh7 kon wit met f4 en g4 een gevaarlijk koningsaanval op touw zetten, terwijl ook het offer Pf7: en Le6: weer actueel werd.

Zwart wil nu zijn looper naar d5 brengen om wit tot afruil te bewegen en tevens offerwendingen uit te sluiten.

Niettemin komt hij door deze loopermanoeuvre in beslissend nadeel.

18. Ta1—d1	Le4—d5
19. Lc4—d3	

Natuurlijk gaat wit niet op ruil in. Dat daarbij a2 in blijft staan, legt geen gewicht in de schaal, aangezien wit immers 'n sterken koningsaanval kan opzetten. In werkelijkheid kan zwart echter niet op a2 slaan, zonder ook aan die zijde in 't nadeel te komen.

19. ——	Ld5 x a2

Dit verliest den looper. Vermoedelijk rekende zwart alleen op Ta1, Lb3 21. Ta3, Db6 of wel 20. b4, Lb3 21. Tb1, La3 22. Ta1, b5 in beide gevallen met behoud van den geroofden pion.

Overigens was tegen de voortdurende dreiging c4 niet veel goeds meer te vinden.

20. De2—c2

Dit tusschenzetje schakelt de vlucht Lb3 uit en wint den looper. Op Da5 volgt nu. 21. b4 en 22. Ta1.

20. ——	Dc7—b6
21. b2—b4	La2—d5
22. c3—c4	Db6 x b4

Aldus krijgt zwart eenige pionnen voor zijn stuk, wat evenwel niet voldoende blijkt te zijn.

23. Td1—b1	Db4—e7
24. c4 x d4	Pf6 x d5

Dit verliest snel, maar andere zetten waren nauwelijks beter. Zwart krijgt namelijk wel drie pionnen voor zijn officier, wat materieel dus wel ongeveer uit kan, maar de witte officieren staan zoo sterk opgesteld, dat zwart onmogelijk alle behouden kan en dus reeds na enkele zetten in feite materieel achter komt te staan. In dezen stand ging ook nog:

a. ed5:, wat direct door Pc6: nog een pion verliest.

b. cd5:, waarna wit tot bezetting van de open lijn komt, bijv. 25. Db2, b6 26. Tec1, Tfc8 27. La6, Tc7 28. Tc7:, Dc7: 29. Tc1 enz.

25. Dc2—b3	Ta8—b8

Nu valt de beslissing op den damevleugel. Als zwart hier met Pb6 stand probeerde te houden, zou hij echter aan de andere zijde verloren hebben door een directen koningsaanval, in te leiden door Lc2 en Dd3.

Zwart.

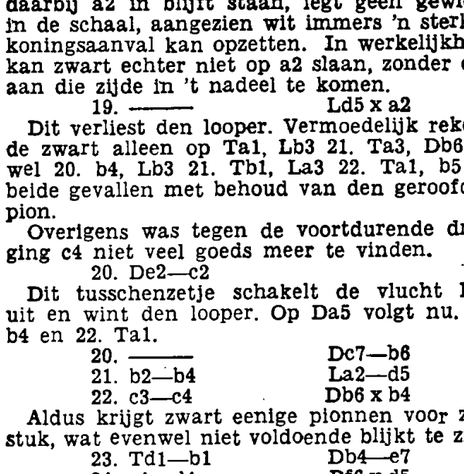

Wit.

26. Pe5 x c6!	b7 x c6

Anders zou zwart zonder compensatie ook nog de kwaliteit verliezen.

27. Dd3 x b8	Pd5—c3

Na 27. ...., Tb8: houdt wit er door 28. Tb8:†, Df8 29. Lh7†, Kh7: 30. Tf8: ongeveer een vollen toren van over. De tekstzet is evenmin voldoende, om dat te voorkomen.

28. Db8—b7

Zwart geeft op, want hij heeft geen gelegenheid meer, om den toren terug te nemen.

Probleem No. 231.

A. P. Eerkes te Wildervank.

(1e publicatie.)

Zwart.

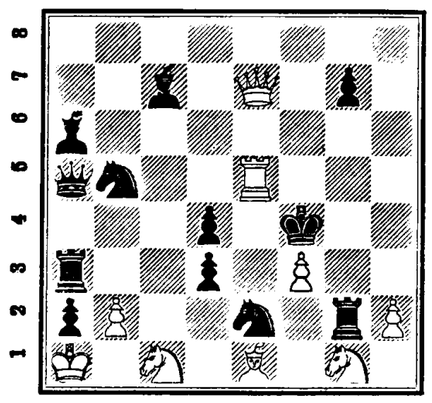

Wit.

Wit: Ka1, De7, Te5, Le1, Pc1 en g1, pi. b2, f3, h2
Zwart: Kf4, Da5, Ta3, en g2, La6 en c7, Pb5 en e2, pi. a2, d3, d4, g7.
Mat in twee zetten.

Partijstand No. 533.

(3e wedstrijdvraagstuk).

Zwart.

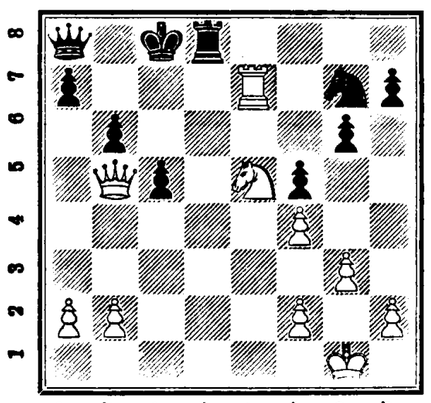

Wit.

Wit: Kg1, Db5, Te7, Pe5, pi. a2, b2, f2, f4, g3, h2.
Zwart: Kc8, Da8, Td8, Pg7, pi. a7, b6, c5, f5, g6, h7.
Wit begint en wint.
Telt voor den wedstrijd vier punten. Oplossingen in te zenden tot 21 Jan. a.s.

Oplossing partijstand No. 529.

Wit: Kg2, Da3, Th4, Lb2, pi. a2, d6, f3, g3, h5
Zwart: Kh6, De8, Th7, Pe6, pi. a5, b6, c6, g7.
Wit geeft mat in vijf zetten door 1. De3†, g5 2. hg6:†, en passant ! enz.

VOOR DAMMERS

Verzoeke alle brieven, betrekking hebbende op deze rubriek te adresseeren aan :

Redactie „Nieuwsblad van het Noorden", Damrubriek.

De redactie dezer rubriek wenscht alle damliefhebbers een gelukkig en voorspoedig 1940 toe.

Wij laten hier volgen een partij, gespeeld voor de competitie van den Nederl. Dambond, tusschen „Zwart-Wit", Almelo en „Het Noorden", Groningen den 26 December j.l. te Groningen. Wit W. Gorel, Almelo, zwart v. Vorsselen, Groningen. De tekst en analyse zijn geheel voor rekening van den zwartspeler.

Een hevig gevecht aan het Noordelijk front om de hegonomie en de verovering van Nederland. De zwarte Noordelijke legers, leverden slag tegen de witte uit het Oosten. Beide legers hadden 20 divisies in den strijd geworpen en de witten openden met:

Wit:	Zwart:
1. 32—28	20—25
2. 37—32	14—20
3. 41—37	10—14
4. 31—27	5—10
5. 37—31	19—23

De eerste offers vallen op het veld van eer.

6. 28×19	14×23
7. 33—28	9—14
8. 28×19	14×23

Nu zijn er 4 dvisies geofferd na deze eerste verkenningen.

9. 31—26	4—9
10. 39—33	10—14
11. 44—39	14—19

De gelederen sluiten zich.

12. 50—44	17—21

De korte vleugel van de Noordelijke troepen wordt in den strijd geworpen.

13. 26×17	11×31
14. 36×27	6—11

7—11 mag niet.

15. 46—41	1—6
16. 41—37	11—17
17. 33—28	17—22

De bwegingsvrijheid van de zwarte troepen is min of meer beperkt.

18. 28×17	12×21
19. 39—33	7—11
20. 44—39	21—26
21. 47—41	11—17
22. 27—21	16×27
23. 32×12	8×17
24. 41—36	6—11
25. 37—32	11—16
26. 38—28	——

Hier faalt de witte legerleiding en maakt een strategische fout.

26. ——	2—8
27. 39—33	17—21

z De Noordelijke legers bezetten hiermede een ver vooruitgeschoven positie, welke tevens zeer sterk is.

28. 49—44	——

De opstelling van deze divisie, is noodlottig, nu wordt er door de zwarten een geheele div. in de pan gehakt en indien de witte leiding dit door 28—22 tegen gaat, zet de zwarte leiding div. 20 op het strategische punt no. 24 en offert deze geheel op, maar stelt zwaar geschut op, achter de witte legers, waardoor de overwinning vrijwel zeker is voor de Noordelijke troepen.

28. ——	21—27

Op het juiste moment valt de zwarte legerleiding aan.

29. 32×21	16×27
30. 44—39	23×32

Wit offert de divisie op.

31. 42—37	——

Trekt op basis terug. De zwarte leiding staat dit best aan gezien z'n vooruitgeschoven stellingen.

31. ——	32×41
32. 36×47	8—12

Dreigt door een groot offer weer zwaar geschut achter de vijandelijke linie's te brengen.

33. 34—30	25×34
34. 39×30	20—24
35. 43—39	18—23
36. 30—25	12—18
37. 40—34	15—20
38 25×14	9×20
39. 34—30	20—25

Het doel van zwart de lange linie van de witten te verzwakken wordt bereikt.

40. 48—43	25×34
41. 39×30	18—22
42. 45—40	26—31
43. 47—41	31—36
44. 41—37	27—31

Offert een divisie op maar breekt door de linie's van de witten heen.

45. 37×26	36—41
46. 38—32	41—46

Stelt zwaar geschut op en dreigt daarmee meteen een divisie der witten gevangen te nemen.

47. 43—39	——

Offert deze div. op.

47. ——	46×28
48 26—21	——

Tracht ook door te breken.

48. ——	28—37

Een beste strategische zet.

49. 30—35	——

De wtte leiding faalt volkomen, hier was toch atlijd divisie 21 naar no. 16 beter geweest.

ten nemen door op 26 te gaan met z'n zwaar geschut.

50. 21—26	22—28
51. 33×22	31×18
52. 16—11	3—9
53. 40—34	9—14
54. 11—6	18—1
55. 34—30	23—29

Hier geeft de generalissimus van de witte troepen zich met het resteerende leger over, terwijl de oppermacht van het Noordelijke leger bevestigd is.

49. ——	37—31

Ook de zwarte leiding slaat het succes naar het hoofd, had hier direct het offensief moe-

No. 2449.

Wedstrijdvraagstuk 392.

A. Doornbos, Eeserveen.

Zwart.

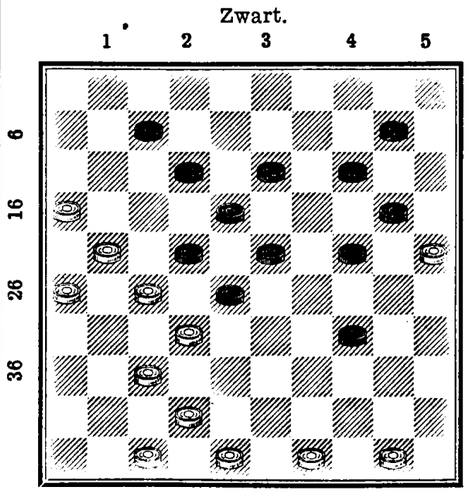

Wit

Wit speelt en wint.

No. 2450.

Rubriek B.

Wedstrijdvraagstuk 317.

D. Drewes, Baflo.

Zwart

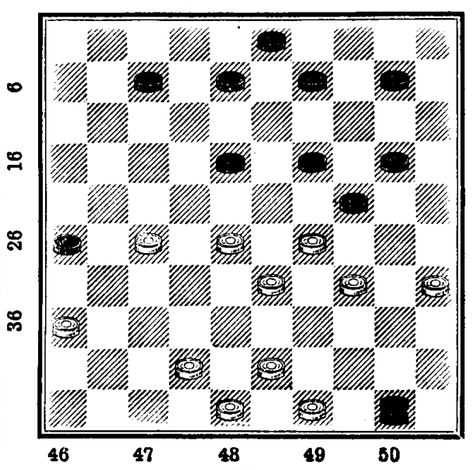

Wit

Wit speelt en wint.

In de diagramstand kan wit spelen 27—21 28—23 42—37 35×14. Wie van de oplossers kan hier winst voor wit aantoonen ? Remise kan wit in de eindstand natuurlijk wel maken.

BURGERLIJKE STAND

ROLDE t/m. 31 December.

Geboren: Jan z. v. J. BKonder en J. Hingstman.

Getrouwd: R. Brink 22 j., Oosterhesselen en H. Brands 22 j. Rolde.

ODOORN, 16 t.m. 31 Dec. 1939.

Geboren: Willemtje d v J. Boekholt en A. de Jong; Jan z v B. van Polen en A. Pathuis; Mena Geziena d v T. de Jonge en T. Bosch; Albertus Martinus Gerhardus z v A. Smit en G. Twickler; Anna d v K. Arends en T. van der Lei; Hendrik z v G. Goeree en J. Zeeman; Albert z v J. Kamst en G. van het Hof; Harmina Jantina d v J. de Jonge en H. Kroeze; Willemina Gesina d v W. J. Haan en G. Boekholt.

Ondertrouwd: G. Woldring 28 j. en A. Zwiers 26 jaar.

Getrouwd: K. J. Welp en M. Jonkman; J. Nijmanting en A. Hummel; W. Kuipers en S. Stavast.

Overleden: G. Schmidt m v G. Kanning 77 j.; J. P. Hoezen m v C. Russchen 30 j.; R. Sanders wed. B. Eding 85 j.; levenl. kinderen van P. Zwiers en A. Knip, B. Rozema en A. Vos.

RADIONIEUWS

PROGRAMMA VOOR VRIJDAG 5 JANUARI.

Hilversum I. 1875 en 414.4 M. 8.00 VARA. 10.00 VPRO. 10.20 VARA. 12.00 AVRO. 4.00 VARA. 7.30 VPRO. 9.00 VARA. 10.40 VPRO. 11.00—12.00 VARA. — 8.00 Berichten ANP. Hierna: Gramofoonmuziek, 9.30 Keukenpraatje, 10.00 Morgenwijding, 10.20 Voor de arbeiders in de continubedrijven, 12.00 De Vagebonden, en zang. 12.45 Berichten ANP. Gramofoonmuziek, 1.00 Het AVRO-Amusementsorkest en soliste, 2.00 Voor de vrouw, 2.10 Haagsch trio, en gramofoonmuziek. 3.00 Modepraatje, 3.30 AVRO-dansorkest, 4.00 Gramofoonmuziek met toelichting, 4.30 VARA-orkest, 5.00 Voor de kinderen, 5.30 VARA-orkest, 5.50 Gramofoonmuziek, 6.00—6.30 Rosian-orkest, 6.35 Artistieke causerie, 6.55 Gramofoonmuziek, 7.00 Cyclus „Het beginselprogramma der SDAP", 7.18 Berichten ANP. 7.30 Berichten, 7.35 Voor de jeugd, 8.00 Pianovoordracht, 8.30 Cyclus „De nooden van de hedendaagsche kunst en hun geestelijke achtergrond', 9.00 Radiotooneel, 9.20 VARA-Harmonie-orkest, 9.55 VARA-Schaaktweekamp, 10.00 Koorzang en orgel, 10.20 Declamatie, 10.30 Gramofoonmuziek, 10.40 Avondwijding, 11.00 Berichten ANP. 11.10 VARA-Schaaktweekamp, 11.15 Jazzmuziek (gr.pl.), 11.40—12.00 Orgelspel.

Hilversum II. 301.5 M. Algemeen programma, verzorgd door de KRO. — 8.00 Berichten ANP. 8.05—9.15 en 10.00 Gramofoonmuziek, 11.30 Bijbelsche causerie, 12.00 Berichten, 12.15 Gramofoonmuziek, 12.45 Berichten ANP. Gramofoonmuziek, 1.10 Paul Wijnappel's strijkensemble (1.30—1.40 Gramofoonmuziek), 2.00 Orgelconcert en zang, 3.00 Gramofoonmuziek, 3.15 KRO-orkest, 4.00 Gramofoonmuziek, 5.15 Musiquette, 6.00 Gram.muziek, 6.15 KRO-Melodisten, en solist. 7.00 Berichten, 7.15 Luchtvaartcauserie, 7.35 Gramofoonmuziek, 8.00 Berichten ANP. 8.15 Declamatie, 8.30 KRO-New Style Artists en Rococo-octet, 9.15 Schaak-interview, 9.45 Gramofoonmuziek, 10.00 Paul Godwin's solisten-ensemble, 10.30 Berichten ANP. 10.40—12.00 Gramofoonmuziek.

Engeland. 391 en 449 M. — 10.50—11.20 Het Black Dyke Mills-orkest, 11.40 Fred Hartley's Novelty-septet, 12.20 Causerie „Simple facts", 12.35 BBC-Northern-orkest, 1.20 Berichten, 1.30 Causerie „Telling the weather", 1.45 de Entr'acte players, 2.05 Billy Cotton's Band, 2.35—3.00 Pirani-trio, 3.20 Populair concert, 3.45 Gramofoonmuziek, 4.20 Berichten, 4.35 Boekbespreking, 4.50 Cabaret, 5.20 Kinderhalfuur, 5.50 Pianovoordracht, 6.20 Berichten, 6.35 Actueele causerie, 7.05 Gevarieerd programma, 7.20 Mededeelingen, 7.40 BBC-Theater-orkest, 8.20 Causerie „The inspiration of the New Democracy", 8.35 Radiotooneel, 9.20 Berichten, 9.35 Radiotooneel, 10.35 Radiotooneel met muziek, 11.05 BBC-orkest, 11.50 Grosvenor-House dansorkest en solisten, 12.20—12.35 Berichten.

Radio Paris, 1648 M. — 12.05 Solistenvoordracht, 12.20 Lichte muziek, 1.05 Solistenvoordracht, 2.00 Gramofoonmuziek, 2.05 Solistenvoordracht, 3.20 Orgelconcert, 3.50 Variété, 4.20 Radiotooneel, 4.50 Solistenvoordracht, 5.20 Variété, 5.35 en 6.35 Kamermuziek, 7.20 Lichte muziek, 7.50 Radiotooneel, 9.05 „L'Etoile", opera, 11.05 Solistenvoordracht, 11.20—12.50 Concert.

Keulen, 456 M. — 5.50 Herm. Hagestedt's orkest, 7.40 Gramofoonmuziek, 9.30 Sopraan en gitaar, 10.50 Gramofoonmuziek, 11.20 Populair concert, 12.20 Gevarieerd programma, 1.15 Muzikaal tusschenspel, 1.35 Populair concert, 2.20 Zang, 2.45 Muzikaal tusschenspel, 3.20 Winterhulp-programma, 4.30 Koorzang, 5.20 Pianovoordracht, 5.45 Gramofoonmuziek, 6.20 Otto Dobrindt's orkest, 8.05—12.20 Zie Deutschlandsender.

Brussel. 322 en 484 M. — 322 M.: 12.20 Gramofoonmuziek, 12.50 en 1.30 Omroeporkest, 1.50—2.20 Gramofoonmuziek, 5.20 Zang, 7.20 Gramofoonmuz. 8.20 Voor de soldaten, 8.50 Gramofoonmuziek, 8.53 Het Omroeporkest en het gemengde Omroepkoor, 9.20 en 10.30 Het Belgische Nationale orkest, 10.50—11.00 Gramofoonmuziek.

484 M.: 12.20 Gramofoonmuziek, 12.50 en 1.30 Radio-orkest, 1.50—2.20, 5.20, 5.50 en 6.35 Gramofoonmuziek, 8.20 Voor de soldaten, 8.50 Het Oscardy-kwartet, 10.30—11.20 Gramofoonmuziek.

Deutschlandsender. 1571 M. — 7.35 Folkloristisch programma, 8.05 Het Berlijnsch Philharmonisch orkest, 9.20 Berichten, 9.50 Het Walter Raatzke-kwintet, 10.20 Politiek overzicht. Hierna: Avondconcert, 11.20 Berichten. Hierna tot 12.20 Nachtconcert.

GEMEENTELIJK RADIOBEDRIJF.

(Wijzigingen voorbehouden).

Lijn 1: Hilversum I alle dagen volledig programma
Lijn 2: Hilversum II alle dagen volledig programma.

Donderdag 4 Januari.

Lijn 3: Kalundborg 5.10—5.35, Florence 5.35—6.20, P.P.T.T. 6.20—7.00, Brussel Ned. 8.00—8.50, Brussel Fr. 8.50—9.35, Kalundborg 9.40—10.20, Brussel Ned. 10.20—10.50, Milaan 10.50—11.20.
Lijn 4: Deutschlandsender 9.20—12.00.
Lijn 5: North Reg 8.00—12.00.
Lijn 6: P. P. P. 6.00—6.20, Parijs 6.20—7.00, Parijs 8.30—12.00.

Vrijdag 5 Januari.

Lijn 3: Brussel Ned. 8.00—9.20, Keulen 9.20—9.50, Hamburg 10.10—11.20, Kalundborg 11.20—1.20, Brussel Fr. 1.20—2.20, Keulen 2.20—2.50, Motala 2.50—3.20, München 3.20—4.20, Milaan 4.35—5.10, Motala 5.20—6.20, P. P. T. T. 6.20—7.20, Brussel Ned. 7.20—8.00, Brussel Ned. 10.00—10.50, Rome 10.50—11.50.
Lijn 4: Keulen 8.00—9.20, Deutschl.sender 9.20-12.00.
Lijn 5: North Reg. 8.00—12.00.
Lijn 6: Parijs 10.00—11.30, Paris 2.00—4.00, P. P. P. 6.00—6.20, Parijs 6.20—7.00, Parijs 8.30—12.00.

482e STAATSLOTERIJ

(Niet officieel)

4de klasse, 2de lijst

Trekking van Woensdag 3 Januari 1940

Hooge Prijzen

f 25.000.— 12805
f 2.000.— 6297
f 1.000.— 5621 8084 12878 19170
f 400.— 12130 19735
f 200.— 6645 8388
f 100.— 4468 12043 14730 15561 16835 20157

Prijzen van f 65.—

1004	1007	1043	1050	1056	1079	1080	1092
1096	1108	1162	1227	1228	1240	1280	1302
1304	1336	1447	1472	1541	1735	1770	1783
1803	1823	1869	1871	1878	1915	1916	1931
2007	2021	2028	2078	2089	2103	2112	2125
2153	2210	2248	2347	2363	2410	2432	2519
2533	2543	2567	2587	2604	2636	2706	2714
2719	2786	2854	2861	2868	2870	2913	2946
2956	2957	2990	2973	3008	3136	3140	3140
3181	3193	3207	3212	3221	3252	3254	3265
3290	3430	3492	3520	3522	3576	3587	3608
3628	3632	3662	3695	3724	3726	3749	3765
3802	3818	3831	3874	3878	3883	3888	3902
3932	3984	4127	4162	4193	4216	4241	4247
4250	4266	4295	4316	4329	4341	4371	4379
4411	4412	4451	4529	4546	4576	4601	4607
4609	4630	4632	4711	4736	4750	4754	5784
4806	4814	4849	4863	4911	4989	4996	5032
5056	5093	5139	5168	5205	5243	5247	5266
5279	5306	5370	5372	5421	5423	5445	5535
5550	5553	5577	5591	5638	5652	5683	5727
5768	5781	5811	5858	5866	5937	5976	5981
6034	6067	6157	6171	6208	6282	6300	6317
6399	6415	6432	6437	6455	6522	6526	6531
6547	6573	6676	6715	6716	6729	6763	6788
6812	6836	6908	6909	6947	6974	6980	7007
7029	7108	7142	7154	7184	7211	7263	7285
7297	7329	7399	7410	7428	7445	7526	7542
7553	7564	7577	7606	7622	7635	7647	7757
7792	7970	8039	8062	8080	8109	8149	8154
8156	8169	8182	8192	8196	8244	8253	8329
8330	8337	8378	8395	8398	8402	8447	8453
8532	8545	8548	8620	8621	8638	8639	8685
8692	8707	8744	8787	8801	8820	8840	8844
8874	8885	8891	8914	8921	8965	9008	9013
9018	9108	9109	9124	9128	9154	9184	9208
9211	9236	9285	9298	9314	9322	9345	9396
9418	9434	9441	9443	9477	9520	9521	9586
9589	9593	9603	9621	9726	9752	9764	9781
9814	9826	9830	9850	9893	9926	9956	9957
9968	10002	10007	10024	10049	10071	10113	10125
10133	10134	10149	10195	10204	10242	10291	10302
10351	10381	10452	10475	10527	10571	10589	10599
10602	10628	10630	10666	10690	10698	10731	10866
10942	10957	11059	11087	11114	11126	11139	11143
11233	11272	11295	11316	11326	11375	11404	11482
11485	11509	11544	11568	11593	11632	11635	11638
11649	11653	11664	11710	11711	11716	11736	11790
11881	11884	11966	11970	11975	11986	12019	12055
12095	12128	12133	12174	12232	12295	12301	12305
12357	12387	12409	12414	12426	12435	12446	12454
12459	12490	12492	12543	12558	12572	12578	12582
12606	12720	12756	12767	12778	12835	12859	12860
12884	12904	12993	13084	13092	13199	13222	13269
13282	13335	13342	13362	13378	13416	13482	13490
13545	13546	13565	13577	13615	13618	13683	13716
13728	13734	13763	13827	13885	13945	13947	13992
13998	14003	14049	14071	14096	14202	14321	14376
14383	14406	14428	14472	14481	14489	14496	14523
14586	14614	14659	14662	14707	14775	14783	
14789	14804	14822	14826	14852	14913	14922	14950
14953	14976	14978	14996	15053	15165	15214	15251
15272	15340	15349	15351	15420	15421	15432	15472
15498	15546	15616	15747	15754	15782	15826	15852
15854	15867	15935	16083	16088	16120	16173	16201
16232	16264	16280	16289	16323	16337	16339	16356
16369	16422	16430	16435	16445	16452	16476	16544
16550	16593	16630	16640	16652	16654	16658	16673
16676	16733	16798	16839	16856	16959	16969	16992
17009	17018	17061	17082	17084	17103	17126	17130
17138	17232	17246	17261	17262	17268	17296	17380
17381	17387	17465	17547	17610	17640	17649	17658
17729	17838	17857	17869	17889	17912	17939	17941
17973	17992	18011	18016	18037	18079	18091	18130
18141	18167	18185	18206	18220	18246	18263	18320
18325	18333	18353	18360	18394	18395	18541	18570
18621	18685	18706	18727	18732	18765	18806	18853
18889	18934	18946	18949	18961	18969	19051	19067
19151	19153	19194	19206	19237	19248	19251	19303
19304	19332	19337	19375	19397	19399	19457	19485
19530	19610	19639	19645	19647	19688	19694	19771
19833	19865	19936	19946	19957	19967	20053	20066
20080	20087	20117	20191	20222	20229	20297	20349
20378	20390	20409	20410	20415	20476	20478	20488
20560	20588	20589	20592	20595	20601	20697	20714
20728	20736	20769	20794	20796	20838	20853	20883
20875	20882	20909	21000	21025	21046	21058	21074
21108	21174	21205	21224	21244	21261	21264	21285
21319	21345	21388	21424	21434	21467	21488	21493
21501	21506	21566	21571	21619	21645	21646	21655
21657	21680	21688	21699	21723	21739	21743	21747
21748	21751	21766	21845	21868	21891	21984	

Verbet. 4e klasse, 1e lijst: 14816 ontbreekt.

DE PECHVOGEL

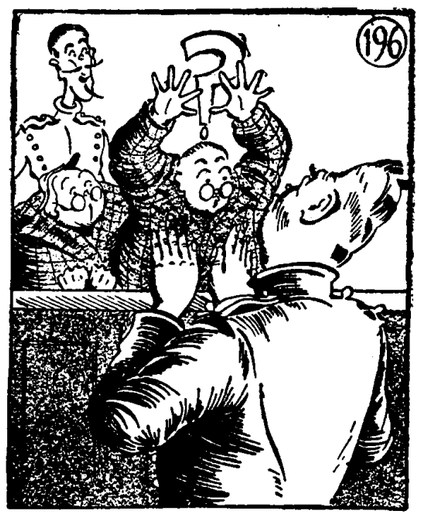

Bij die mededeeling trok de commissaris een zeer bedenkelijk gezicht. „Passen voor Zwitserland? Die krijgt U niet!" Dinges sprong omhoog, alsof hij met een speld gestoken werd. „Het gedrag van Uw man geeft ons aanleiding om geen passen uit te reiken", aldus vervolgde de commissaris deftig.

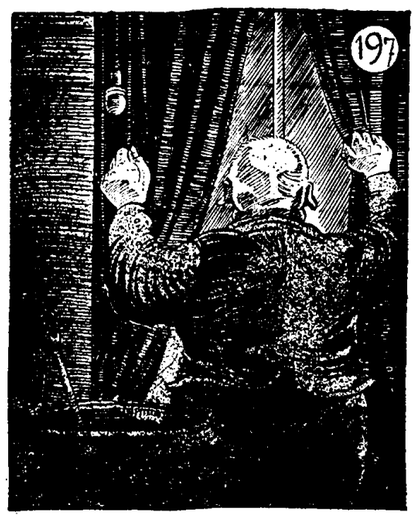

Hoe mevrouw en mijnheer Dinges daarna ook praatten, het hielp niemendal. De commissaris was kwaad, zeer kwaad over alles wat er gebeurd was. Mopperend verliet het echtpaar het politiebureau. En met een diepen zucht deed Dinges thuis de gordijnen dicht. „Wat een dag, wat een dag", jammerde hij.

Enkele weken later had mijnheer Dinges een ander plan uitgebroed. Hij zou met z'n vrouw een voetreis door het eigen land gaan maken, als de mooie, zonnige dagen kwamen. Het plannetje lokte hem al zoo aan, dat hij zich vast een kampeercostuum aanschafte in afwachting wat komen zou.